



הַזֹּהַר הַקִּדוּשׁ

זֹהַר וַיַּעַזְרָא

The Holy Zohar

Zohar Vayetze

With English commentary by Zion Nefesh

Based on Zohar Hasulam, and the teachings of Rabbi Yehuda Halevi Ashlag

DailyZohar 2020 edition

** This is the first and an unedited edition. Please forgive any mistakes and share your comments by email to zion@dailyzohar.com

Future editions may include additional commentaries published on DailyZohar.com.

Copyright © 2020 DailyZohar.com, Zion Nefesh. All rights reserved.

You may share this file with your friends exactly AS IS. No change is allowed. You may print one copy for personal use and study. Reproduction and distribution beyond personal use of this file or parts of it without written permission is prohibited.



1. ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. רבי חייא פתח ואמר, (קהלת א) וזרח השמש ובא השמש ואל מקומו שואף זרח הוא שם. הפסוק הזה בארוהו, אבל זרח השמש – זה יעקב כשהיה בבאר שבע. ובא השמש – כשהלך לחרן, שבתוב וילן שם כי בא השמש. ואל מקומו שואף זרח, שבתוב וישכב במקום ההוא.

2. ובא וראה, אף על גב שהשמש מאיר לכל העולם, מסעותיו הם בשני צדדים, כמו שנאמר הולך אל דרום וסובב אל צפון, משום שזה זמן וזה שמאל. [ומשום] ושופע ויוצא כל יום מצד המזרח, והולך לצד הדרום [של מערב], ואחר כך לצד הצפון, ומצד הצפון לצד המערב, ואז השמש מתפנס ויוצא לצד מערב. יוצא ממזרח, שבתוב ויצא יעקב מבאר שבע. והולך למערב, שבתוב וילך חרנה.

3. רבי שמעון אמר, יוצא מכלל ארץ ישראל, שבתוב ויצא יעקב מבאר שבע, והולך לרשות אחרת, שבתוב וילך חרנה. [יוצא ממזרח, שבתוב ויצא יעקב מבאר שבע, זו השמטה שנוטלת מהעמק העליון האור שמאיר, והולכת למערב, שבתוב וילך חרנה, המקום שהדין והלגז שם.

1. (בראשית כח) ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. רבי זוויא פתח ואמר, (קהלת א) וזרח השמש ובא השמש ואל מקומו שואף זרח הוא שם, האי קרא אוקמוה. אבל זרח השמש דא יעקב, כד היה בבאר שבע. ובא השמש, כד אול לזרח, דכתיב, (בראשית כח) וילן שם כי בא השמש. ואל מקומו שואף (דף קמו ע"א) זרחו, דכתיב וישכב במקום ההוא.

2. ותא זווי, שמישא אף על גב דנהיר לכל עלמא, מטלניו בתרין סטרין אינון, כמיה דאת אמר, (קהלת א) הולך אל דרום וסובב אל צפון, בגין דדא ימינא ודא שמאלא. (ובגין) ונגיד ונפיק כל יומא מסטרא דמזרחו, ואזיל לסטרא דדרום, (נ"א דמערב) וילבתר לסטרא דצפון, ומסטרא דצפון לסטרא דמערב, וכדין שמישא אתכנישי, ואזיל לגבי מערב. נפיק ממזרחו דכתיב, (בראשית כח) ויצא יעקב מבאר שבע. ואזיל למערב דכתיב וילך חרנה.

3. רבי שמעון אמר, נפיק מכללא דארעא דישראל, דכתיב ויצא יעקב מבאר שבע. ואזיל לרשו אזורא, דכתיב וילך חרנה. (ס"א נפיק ממזרח, דכתיב ויצא יעקב מבאר שבע, דא שמטה. דנטיל מעומקא עלאה, נהירו דנהיר, ואזיל למערב, דכתיב וילך חרנה, אתר דדינא ורוגזא תמן.

Genesis 28:10 “וילך, חרנה” ויצא יעקב, מבאר שבע;

“And Jacob went out from Beer-Sheba, and went toward Haran”

Rabbi Chiah in the Zohar explains that Jacob ‘went out’ is the aspect of the sun coming out. ‘Beer Sheba’ means ‘the well of seven’ and is the aspect of the sun. This ‘well/sun’ as Rabbi Ashlag explains is Binah that is the source of Light for Zeir Anpin. The light of the sun for us represents Zeir Anpin that delivers the life force from Binah to the world.

Haran is the female, Malchut that receives the Light from Zeir Anpin.

The sun delivers light to the entire world even though it is (Ecclesiastes 1:6) “Going unto the south, and turning round unto the north”. The sun comes out of the East, that is the Right column and Chessed, and turns to the North, that is Left column and Gevurah.

Jacob comes out from the Right, turns to the North to include the Left column, and goes toward Haran, the West, bringing Light to Malchut.

Rabbi Shimon brings another explanation. Beer Sheba is Malchut included with the Light of the pure system. Jacob went toward Haran that is a negative place, is the aspect of going from the pure side to the other side.

4. רבי יוסי מביאר את הפסוק הזה בגלות. בראשונה היה יורד אור מן העמק העליון, ויעקב היה נוטל אותו והולך לבאר שבע, הבאר שחפרוה שרים, שהיה מאיר משם, והשלים אותה הבאר בכל השלמות. ובימי הגלות נסע מבאר שבע הוא והלך לתרנה, שכתוב וילך תרנה, כלומר חרון אף. ומה הוא חרון אפו של הקדוש ברוך הוא? הדרגה הרעה, הארץ של רשות אחרת.

4. רבי יוסי מוקי האי קרא בגלותא, בקדמיתא הוה נזיית נהירו מעומקא עלאה ויעקב הוה נטיל ליה, ואזיל לגבי באר שבע, (במדבר כא) באר דחפרוה שרים, דהוה נהיר מתמן, ואשלים להווא באר בכל שלימו. וביומי דגלותא, נטיל מיהאי באר שבע, ואזיל לגבי זרנה, דכתיב וילך זרנה, כלומר זרון אף, ומאי היא זרון אפו דקודשא בריך הוא, דרגא בישא), ארעא דרשוי אזורא.

5. אמר רבי חייא, בשהולך השמש למערב, המערב הזה נקרא מקומו של השמש, הכסא שלו, מקום ששולט עליו. זהו שכתוב אל מקומו שואף זרח הוא שם. שהולך אליו להאיר עליו, ונוטל את כל האורות ובוטל אותם אליו.

5. אמר רבי חייא, כד אזיל שמשא למערב, האי מערב אקרי מקומו דשמשא, פרסייא דיליה, אתר דשריא עליה, הדיא הוא דכתיב, (קהלת א) ואל מקומו שואף זרחו הוא שם, דאזיל לגביה לאנהרא עליה, ונטיל כל זרחין וכניש לון לגביה.

Rabbi Yosei explains that “Jacob went out” relates to the process of the exile. In the beginning, the Light comes from Binah and Jacob, that is the aspect of Zeir Anpin, took it to Beer Sheba. This place is ‘The well of Seven’ that is the Malchut, built from the Light of Zeir Anpin. Jacob then went to Haran, which is the Malchut of the Klipot (negative side).

The Zohar settles all the different explanations quoting this verse

Genesis 28:11

”ויפגע במקום וילן שם, כי-בא השמש, ויקח מאבני המקום, וישם מראשיתו; וישכב, במקום ההוא.”

“He reached a certain place and spent the night there because the sun had set. He took from the stones from the place, put it there at his head, and lay down in that place.”

Jacob went out to Haran but arrived at the place of the future Holy Temple. That place is the ‘middle point’ of Creation and the source of Light to the world. This point creates balance in the world.

Jacob completed the circuit of energy. He took the Light of Binah from the Right, brought it to the Left, and formed the Central column. He found that certain place, which is the root of the central column. It nourishes the entire world. Jacob created returning Light that opened the gates of heavens for him to see his future generations. He merited seeing the heavens open for him with the dream about the angels.

Jacob made a strong connection to Zeir Anpin when he took twelve stones from that place. He revealed the power of the Hebrew letters because he was at the source of Creation. He made a connection to his future wives, Lea (Binah) and Rachel (Malchut). The words “ויצא יעקב” “Jacob went out” are the first two of the Portion. The deeper secrets relate to the Final Redemption, a process that began when Jacob ‘arrived’ to the place. These secrets will be revealed in the next DZ studies.

6. והיינו כמו ששינינו שהקדוש ברוך הוא מניח תפלין, [ס"א ולמדנו, הקדוש ברוך הוא מניח תפלין, שכתוב נשבע ה' בימינו ובזרוע עזו. ושינו, ימינו - iz התורה, שכתוב מימינו אש דת למו. ובזרוע עזו - אלו תפלין. וכלם

6. והיינו כמה דתנינן, קודשא בריך הוא אנו תפלי, (ס"א ותנינן, קודשא בריך הוא אנח תפלין, דכתיב, (ישעיה סב) נשבע יי בימינו ובזרוע עזו. ותנינן ימינו דא תורה, דכתיב מימינו אש דת למו. ובזרוע עזו אלין תפלין. וכלהו

נטיל יעקב, ומכניש לגבי מערב, וסיהרא כניש לבתר כל אינון נהורין ובוצינין דנטיל יעקב, דאיהו יהיב לה ואנהר לה, והיינו דתנינן קודשא בריך הוא אנח תפליין) בגין דנטיל כל כתרין עלאין, ומאן זינהו, רזא דאבא עלאה, ורזא דאבא עלאה. ואינון תפליין שבראש, כמה דתנינן בהן גדול נטיל בראש. ולבתר דנטיל אבא ואבא, נטיל ימינא ושמאלא, ואשתכחז (דקודשא בריך הוא) דנטיל כלא.

7. רבי אלעזר אמר, תפארת ישראל נטיל כלא, וכד אתמשכא כנסת ישראל לעילא, נטילא אוף הכי כלא, עלמא דדכורא דקודשא בריך הוא, וכן עלמא (דף קמו ע"ב) דהנקבא דקודשא בריך הוא, כמה דנפקי כל נהורין מהאי עלמא, הכי נמי נטיל כלא האי עלמא. דהא דא כגוונא דא, ובגין כך באר שבע דא יובלא, באר (שבע) דא איהי שמטה. (דהא דא כגוונא דא) (כלא לקודשא בריך הוא) ושמשא (דא) לא נהיר אלא מייובלא, (ס"א ואיהו נטיל כל נהורין ויהיב לגו שמטה) ובגין כך (בראשת כח) ויצא יעקב מבאר שבע ויכה זרנה, דא מערב דאיהי שמטה.

7. רבי אלעזר אמר, תפארת ישראל נטיל כלא, וכד אתמשכא כנסת ישראל לעילא, נטילא אוף הכי כלא, עלמא דדכורא דקודשא בריך הוא, וכן עלמא (דף קמו ע"ב) דהנקבא דקודשא בריך הוא, כמה דנפקי כל נהורין מהאי עלמא, הכי נמי נטיל כלא האי עלמא. דהא דא כגוונא דא, ובגין כך באר שבע דא יובלא, באר (שבע) דא איהי שמטה. (דהא דא כגוונא דא) (כלא לקודשא בריך הוא) ושמשא (דא) לא נהיר אלא מייובלא, (ס"א ואיהו נטיל כל נהורין ויהיב לגו שמטה) ובגין כך (בראשת כח) ויצא יעקב מבאר שבע ויכה זרנה, דא מערב דאיהי שמטה.

Isaiah 62:8

”נשבע יהוה בימינו, ובזרוע עזו”

“YHVH has sworn by his right hand and by his mighty arm:”

The Zohar reveals to us that the Holy One Bless be He wears Tefilin (Phylacteries), quotes the verse above, and explains that the ‘right hand’ is the Torah, and the ‘mighty arm’ is the Tefilin.

‘Sworn’ is an aspect of spiritual connection. The Holy One here is Zeir Anpin that makes a connection to the upper Sefirot of Chokmah and Binah with Chessed and Gevurah, drawing the Light to the Lower levels.

The head part of the Tefilin has four chambers with four different sections from the Torah written on parchments. Each segment is significant and it is handwritten on parchment by a scribe with a special meditation. It is like having a Torah connection every day we wear Tefilin during the morning prayers.

The four parts of the Tefilin are

1. Exodus 13: 1-10
2. Exodus 13: 11-15
3. Deuteronomy 6:4-9
4. Deuteronomy 11:13-21

This sequence is according to Rabbi Shlomo Yitzhaki, [Rashi](#).

Tefilin according to [Rabenu Tam](#) is arranged in the sequence of 1,2,4,3

The Tefilin of the hand has only one chamber that holds one roll of parchment, with the same text as on the head Tefilin.

Jacob “went out of Beer Sheba” is the aspect of the higher connection that he made to the upper levels, drawing the Light to Malchut.

Jacob also made a vow (sworn) (Genesis 28:20), declaring his faith in God to bind him to the central column that was just formed when he came to the place of the Holy Temple.

Jacob placed the stone that represents the ‘Middle Point’ as a ‘pillar’ ‘מצבה’ as a testimony to the Light he received and promised God to give a tithe from everything he receives.

The name of the stone ‘מצבה’ has a numerical value of 137 that is the same as for the word קבלה, ‘Kabbalah’.

8. רבי שמעון אמר, ויצא יעקב מבאר שבע – זה המערב, שנת השמטה. וילך זרנה – זו שנת הערלה, משום שיצא מרשות הקדשה לרשות אחרת, שהיה בורח מאחיו, כמו שנתבאר, וכאשר הגיע לבית אל, שהיא ברשות הקדשה, מה כתוב? ויפגע במקום.

9. מי המקום? רבי חייא אמר, זהו מקומו שאמרנו, שכתוב ואל מקומו שואף [זורח הוא שם]. וילן שם כי בא השמש, כמו שנאמר שואף זורח הוא שם, שהרי הוא בא כדי להאיר לו.

10. ויקח מאבני המקום. לא כתוב אבני המקום אלא מאבני המקום. אלו הם אבנים יקרות מרגליות טובות שהן שתיים עשרה אבנים עליונות, ככתוב שתיים עשרה אבנים ותחת אלו שנים עשר אלף ורבעות אבנים פסולות, ובלן נקראות אבנים, ומשום כך מאבני המקום ולא אבני [המקום], זה המקום שאמר.

11. וישם מראשותיו. מראשותיו של מי? אלא מראשותיו של המקום ההוא. מה זה מראשותיו? אם תאמר במי ששם תחת ראשו – לא. אלא מראשותיו – לארבעה [ראשי] צדדי העולם. שלש אבנים לצד צפון, ושלוש לצד מערב, ושלוש לצד דרום, ושלוש לצד מזרח. והמקום ההוא עליהם להתקן בהם.

8. רבי שמעון אמר, ויצא יעקב מבאר שבע, דא מערב, שנת השמטה. וילך זרנה, דא שנת ערלה. בגין דנפק מרשו קדישא לרשו אורא, דהוה עריק מאזווי, כמה דאתמר. וכד מטא לבית אל, דאיהו ברשו קדישא, מה פתיב, (בראשת כח) ויפגע במקום.

9. מאן מקום. רבי זוייא אמר, דא הוא מקומו דקאמרן, דכתיב (קהלת א) ואל מקומו שואף (זורח הוא שם). (בראשית כח) וילן שם כי בא השמש. כמה דאת אמר שואף זורח הוא שם, דהא בגין לאנהרא ליה קאתיא.

10. (בראשית כח) ויקח מאבני המקום. אבני המקום לא פתיב, אלא מאבני המקום, אלן אינון אבני יקר, מרגלאן טבאן, דאינון תריסר אבנין עלאין, כמה דכתיב שתיים עשרה אבנים, ותוזות אלן תריסר אלף (קנ"א ע"א), ורביון, אבני פסילן, וכלהו אקרונן אבנין, בגין כך מאבני המקום, ולא אבני (ס"א המקום) דא הוא מקום דקאמר.

11. (בראשית כח) וישם מראשותיו, מראשותיו דמאן. אלא מראשותיו דההוא מקום. מאי מראשותיו. אי תימא כמאן דשוי תוזות רישיה, לא. אלא מראשותיו, לארבע (ס"א רישין) סטרין דעלמא, תלת אבנין לסטר (דף קמח ע"א) צפון, ותלת לסטר מערב, ותלת לסטר דרום, ותלת לסטר מזרח, וההוא מקום עליהו, לאתתקנא בהו.

Genesis 28:11

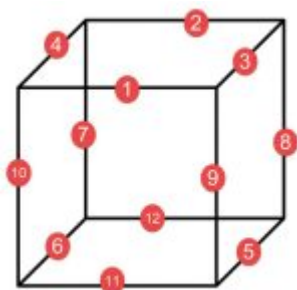
“ויפגע במקום וילן שם, כי-בא השמש, ויקח מאבני המקום, וישם מראשותיו; וישכב, במקום ההוא”

“He reached a certain place and spent the night there because the sun had set. He took from the stones from the place, put it there at his head, and lay down in that place.”

Jacob went out of Beer Sheba, leaving the holiness, going toward Haran, a place of the impure side. On his way he arrived at a place where God set the sundown earlier than its time, so Jacob could stop there. Jacob called this place “the house of God”, “בית אל” because he saw its holiness.

As we explained in the previous study, that place is the ‘Middle Point’ of Creation, where Zeir Anpin connects to Malchut. Jacob took from the stones of the place and the Zohar explains that those were precious stones from the supernal spiritual level.

The Zohar explains that the 12 stones that Jacob arranged under his head made a connection to the Light that connects the six sefirot of Chessed, Gevurah, Tiferet, Netzach, Hod, and Yessod.



Chessed – South

Gevura – North

Tiferet – East

Netzach – Up

Hod – Down

Yessod – West

There are 12 shared borders between the sides of the cube that has 6 directions. We make a special connection to these spiritual ‘depths’ during the holiday of Sukkot when using the Lulav (palm branch) and Etrog (the citrus fruit).

The 12 are also the aspects of the 12 tribes coming out of Jacob and the 12 Zodiacal Constellations.

Genesis 49:24

“וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ, וַיִּפְזוּ זְרָעֵי יָדָיו; מִיַּדֵּי אַבִּיר יַעֲקֹב, מִשָּׁם רָעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל”

“yet his bow remained unmoved; his arms were made agile by the hands of the Mighty One of Jacob (from there is the Shepherd, the Stone of Israel),”

Before Jacob left the world he gathered his sons and gave them special blessings. In the blessings that he bestowed on Joseph, he made a connection to the moment (Genesis 39:12) Joseph became ‘Joseph the Tzadik’, ‘Joseph The Righteous’ and the chariot for the Sefira of Yessod. Jacob also connects Joseph/Yessod to Malchut, described in the verse as ‘The stone of Israel’. This is what we study in Zohar Vayetze with “and Jacob arrived at the place” and gathered the stones (Genesis 28:11) that turned into one stone (Genesis 28:18) under his head.

12. וְאֵז וַיֵּשֶׁב בַּמְּקוֹם הַהוּא. [וַיֵּשֶׁב, י"ב מְרַגְלִיּוֹת לְמַטָּה, וְכָל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת שֶׁהֵן עַל הַמְּקוֹם הַזֶּה הֵן כ"ב.] בֵּינָם שְׁנַתְקִנָּה

12. וּכְדִין (כּוֹרָאשִׁית כח) וַיֵּשֶׁב בַּמְּקוֹם הַהוּא. (ס"א וַיֵּשֶׁב, י"ב מְרַגְלִאן לְתַתָּא, וְכָל אֵינֻן דְּרָגִין דְּאֵינֻן עַל הַאי מְקוֹם הַאֵ אֵינֻן כ"ב), בֵּינָם דְּאֵתְתִיקָן עֲרִסָא, שְׂכִיב בֵּיהּ. מֵאָן

המטה, שכב בה. מי שכב בה? השמש. ועל כן כתוב ביעקב וישב על המטה, שהרי לו ראויה ולא לאחר. ועל כן וישב במקום ההוא, ומשום כך כתוב וזרח השמש ובא השמש.

שְׁכִיב בֵּיתָה, שְׁמֵשׁ. וְעַל דָּא פְתִיב בְּיַעֲקֹב, (בראשית מח) וישב על המטה, דהא ליה אתווי ולא לאזורא, ועל דא וישב במקום ההוא. ובגין כך פתיב, (קהלת א) וזרוז השמש ובא השמש.

13. וזרח השמש ובא השמש. מה ראָה שלמה המלך שראשית ספר החכמה שלו הוא מבאן? אלא, אמר רבי אלעזר, המלך שלמה הקים את הספר הזה על שבעה הבלים, והעולם עומד עליהם. והם העמודים והתומכים, קיום העולם. שמשום כך נקראו הבלים: (ס"א בהבל זה שייצא מפיו של אדם ומתקיים בו, והתעוררו החברים אין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן. דבר אחר, על שלשה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים. התורה - זה יעקב, העבודה - זה יצחק, גמילות חסדים - זה אברהם. שלשה דברים אלו הם עמודים עליונים, שלשה מן שבעה הבלים) מה הגוף אינו מתקיים בלי הבל - אף כך העולם אינו מתקיים אלא על ההבלים שאמר שלמה המלך, והם שבעה, שכתוב הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל. הרי שבעה.

13. סְתָרֵי תוֹרָה (קהלת א) וזרוז השמש ובא השמש. מאי קא זוזא שכלמה מלכא, דשירותא דספרא דזוכמתא דיליה מהכא איהו. אלא אמר רבי אלעזר, שכלמה מלכא האי ספרא, אוקים ליה על שבע הבלים, ועלמא קאים עליהו. ואינון עמודין וסמכין, קיומא דעלמא. דבגין כך אקרון הבלים, (ס"א בהאי הבל דנפיק מפומיה דבר נש ואתקיים ביה ואתערו חברייא אין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן. דבר אחר על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים. התורה דא יעקב העבודה דא יצחק גמילות חסדים דא אברהם. שלשה דברים אלן אינון סמכין עלאין תלתא מן שבעה הבלים) בזה גופא, לא אתקיים בלא הבל, אף הכי עלמא, לא אתקיים אלא על הבלים דאמר שכלמה מלכא. ואינון שבעה, דכתוב, (קהלת א) הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל, הא שבעה.

Ecclesiastes 1:5

“זרח השמש, ובא השמש; ואל-מקומו-שואף זורח הוא, שם”

“Also, the sun rises and the sun sets; And hastening to its place it rises there again.”

Ecclesiastes 1:2

“הבל הבלים אמר קהלת, הבל הבלים הכל הבל”

“Vanity of vanities, said the Preacher, vanity of vanities; all is vanity.”

The word ‘vanity’ in Hebrew ‘הבל’ and it means ‘vapor’ (of the mouth).

Vanity (singular) equals 1, vanities (plural) equals 2 and following this method we find seven ‘vapors’ in the verse.

The Zohar explains that King Solomon, who wrote Ecclesiastes, based his book on seven ‘vapors’. They are the foundations that support the existence of the world. The body of a person cannot exist without the ‘vapor’, and neither the world.

The voice, ‘קול’ is the inner energy that drives the vapor and transforms it into spoken words. The first level of voice (inner, brain) is Neshamah. The second level of vapor vibrates out of the lungs (supported by the heart) and this is the level of Ruach. The mouth produces the words and that is the level of Nefesh.

‘Vanity of vanities’ is the foundation and the Neshamah that comes to Chessed, Gevurah, and Tiferet.

The second part of ‘Vanity of vanities’ is for Ruach and the sefirot of Netzach, Hod, and Yessod.

'all is Vanity' is for the level of Nefesh and Malchut where everything expressed out and revealed.

On Friday night when we welcome the Shabbat, we sing Psalms 29. This special Psalms mentions seven voices that represent the seven Sefirot. The name YHVH appears 18 times in it. The 72 letters of the 18 names (18×4) bring Light of Chassadim (Chessed = 72 = טוה). Eleven verses for VH וה that is Zeir Anpin and Malchut. There are 91 words that represent 'יאהוה' אמן, which is the aspect of the unification of the Light YHVH יהוה and the Vessel אדני.

Every word we speak out has creative energy. Using the right and pure words reveal great light in our lives. When we join a Shabbat service or any other, we should join the singing of the prayers because the vapors that come out of our lungs are pure energies.

14. ואם תאמר, אם כף שאותן מרגליות טובות שהעולם עומד עליהם, הנה במקום אחר פתוב הבלים רעים, והן חרבן העולם, כמו (קהלת ו) זה הבל וחלי רע הוא. זה הבל ורעות רוח. אלא ודאי [אלו], אף על גב ששבעה ההבלים הללו, שהם קדושים, קיום העולם, יש כנגד אלו שבעה הבלים שכל דיני העולם יוצאים ומתפשטים [הבלים] אחרים, והכל קיום של הגלות (של העולם), משום שיש באלו שבעה הבלים שכל דיני העולם יוצאים ומתפשטים ממנו] ונקראים הבלים אחרים להלקות בני אדם ולתקנם שילכו בדרך ישרה, ונקראים הבל ששורה בהם חלי רע, הבל שהוא רעות רוח. והם הקיים [של העולם] שבגללם בני אדם הולכים בדרך ישר ופותרים מהקדוש ברוך הוא, ועל פן רבים הם ההבלים שמתפשטים משבעה הללו.

14. ואי תיבא, אי הכי דאינון מרגלאן טבאן דעלמא קיימא עליהו, הא באתר אזורא פתיב הבלים בישין, ואינון סתירו דעלמא, כגון (קהלת ו) זה הבל וזולי רע הוא. (קהלתד) זה הבל ורעות רוח. אלא ודאי (אלין) אף על גב דהני שבע הבלים, דאינון קדישין קיימא דעלמא, אית לךבל הני ז' הבלים דכל דיני דעלמא (מנייהו) נפקין, ומנייהו מתפשטין. (הבלים) אחרנין וכלא קיימא דגלותא (ס"א דעלמא) בגין דאית בהני שבע הבלים דכל דיני דעלמא נפקי ומתפשטי מיניה) ואקרון הבלים אזורנין, לאלקאה בני נשא, ולא תקנא לון דיהכון בארוז מישר, ואקרון הבל דשריא בהו זולי רע, הבל דאיהו רעות רוח. ואינון קיימא (דעלמא). דבגניהון בני נשא אולין בארוז מישר ודוילו מקודשא בריה הוא, ועל דא סגיאין אינון הבלים דמתפשטי מהני שבע.

15. והראשית שהוא אומר, סוד השמש, שהוא הבל שמקום את העולם, והוא הסוד להבנים את האדם לתוף האמונה העליונה של הקדוש ברוך הוא. ומשום כך, כל מה שתחת הדרגה הזו אינו סוד האמונה, ועל פן פתוב (שם ב) ואין יתרון תחת השמש, בכל אשר נעשה תחת השמש, שהרי מתחת לזה לא צריך להדבק.

15. ושירותא דאיהו אומר, רוא דשמשא, דאיהו הבל, דקיים עלמא, ואיהו רוא לאעלא בר נש לזו מהימנותא עלאה דקודשא בריה הוא. ובגין כך, כל מה דתזוזת האי דרנא, לאו איהו רוא דמהימנותא, ועל דא פתיב, (קהלת ב) אין יתרון תזוזת השמש (קהלת ט) בכל אשר נעשה תזוזת השמש, דהא תזוזת האי לא אשטריה לאתדבקה.

Rabbi Ashlag in his commentary of this Zohar section reveals that King Solomon wrote three books that explain the three columns of the Tree of Life. The book of Song of Songs explains the Right Column, Chessed. Ecclesiastes explains the Left Column, Gevurah, and Proverbs the Central Column, Tiferet.

Ecclesiastes sees the good and the bad because the Light comes down through the Left Column and to reveal it we need to use Chassadim from the Right Column. That

connection of Right and Left makes the correction and creates a root of the voice energy in the Central Column. That voice(s) of Zeir Anpin comes out as ‘vapor’ that means manifested energy of Light. It sustains our world and affects the world around us.

Ecclesiastes 6:2

“אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן-לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וְיִכְסִים וְכְבוֹד וְאִינּוֹ חֶסֶר לְנַפְשׁוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר-יִתְאוּהוּ, וְלֹא-יִשְׁלִטְנוּ הָאֱלֹהִים לְאָכַל “מִמֶּנּוּ—כִּי אִישׁ נִכְרִי, יֹאכְלֵנוּ: זֶה הִבֵּל וְחֲלֵי רַע, הוּא

“a man to whom God gives riches, wealth, and honor, so that he lacks nothing for his soul of all that he desires, yet God gives him no power to eat of it, but an alien eats it. This is vanity, and it is an evil disease.”

Previously, we studied the seven pure and holy ‘vapors’. This verse brings ‘vapor’ as negative energy. The Zohar explains that parallel to the seven pure vapors, there are seven impure levels with the purpose of punishing and correcting the people.

The verse comes to teach us that all the reaches of a person are temporary. Other people may enjoy it after us. The power of the material, that is the aspect of Left Column, can turn into positive and reveal Light when we bring the power of the Right Column, by doing Chassadim with what we have.

1 Chronicles 29:14 (I suggest reading the entire Chapter)

“וְכִי מִי אֲנִי, וּמִי עַמִּי, כִּי-נַעֲצֵר כֹּחַ, לְהִתְנַדֵּב כְּזֹאת: כִּי-מִמֶּךָ הִלַּל, וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ.”

“But who am I and who are my people that you enable us to give so generously? Everything comes from you. We give you only what has come from your hands.”

This verse was said by King David when he finished all the preparation for the building of the Holy Temple. He assembled the people and gave thanks to God for giving them the opportunity to be part of the process.

King David brought Chassadim to the entire process by collecting the money from the generosity of people and not by collecting taxes. He dedicated all the efforts to the Light and that gave power to the Holy Temple and kept it strong for 410 years.

When we have the Light in our mind we add Chassadim to every action we take. When we do a Mitzvah (precept, good action) and use L’Shem Yichud* we correct our souls.

Most important to remember is that, in addition to Proverb 3:6 “בְּכֹל-דַּרְכֶיךָ דַּע-הוֹי; וְהוּא, יַיִשֶׁר” “In ALL your ways acknowledge Him, and He will direct your paths.”, we need to add the proper meditation of unifying the light and the vessel.

When we share (Right Column) the gifts we receive (Left Column) from God, we connect the Chasadim to Gevurah and bring the greater ability for the long-lasting manifestation of our actions.

16. הַשֶּׁמֶשׁ וְהַלְבָּנָה הֵם אֶחָד בְּלִי פְרוּד. וְאִף עַל גַּב שְׁהֶלְבְּנָה הִיא תַחַת הַשֶּׁמֶשׁ, הַכֹּל הוּא שֶׁמֶשׁ בְּלִי פְרוּד, וְתַחַת לְזֶה הַכֹּל הוּא רְעוּת רֵיחַ וְאֶסוּר לְהִדְבֵּק בּוֹ.

16. שְׁמֵשׁא בְּסִיחָרָא, זֹרָא אֵינוּן בְּכֹל פִּירוּדָא, וְסִיחָרָא אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ תְזוּזוּת שְׁמֵשׁא, בְּכֹל אִיהוּ שְׁמֵשׁא, בְּכֹל פִּירוּדָא. וְתְזוּזוּת הָאִי, בְּכֹל אִיהוּ רְעוּת רֵיזוּ, וְאֶסִיר לְאִתְדַבְּקָא בֵּיהּ.

17. וַיֵּצֵא יַעֲקֹב, בְּקֶשֶׁר שֶׁל הַסְּתוּם, מִתּוֹךְ הַסְּתֵר הַסְּתוּם יוֹצֵא, זֶהר הָאֶסְפֵּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה בְּלוּלָה מִשְׁנֵי גִּוְנִים שְׁמַתְחַבְּרִים יַחַד. כִּינּוּן שְׂאֵלוֹ נִבְלָלוּ זֶה עִם זֶה, נִרְאִים בּוֹ כֹּל הַגִּוְנִים. הוּא אֶרְגָּמָן. כֹּל מְרָאֵה הָאוֹרוֹת בְּלוּלִים בּוֹ. רְצוּא וְשׁוּב, אוֹתָם הָאוֹרוֹת לֹא

17. (בראשית כח) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב, בְּקֶטְרָא דְּסִתְיָמוֹ, מִזֵּוּ סִתְרָא סִתְיָמָא זְפֵקָא, זֶהר אֶסְפֵּקְלָרְיָא דְּגִנְהָרָא, כְּלִילָא מִתְרִין גִּוְנִין דְּמִתְזוּבְרִין כְּזוּרָא, כִּינּוּן דְּאֶלְפִין אֶתְכִּלְכוּ דָּא בְּדָא, אֶתְזוּזוּן בֵּיהּ כֹּל גִּוְנִין. אֶרְגָּמָן. אִיהוּ כֹּל זֵיזוּ דְּגִנְהוּרִין בֵּיהּ כְּלִילָן. רְצוּא וְשׁוּב, אֵינוּן גִּהוּרִין

מתעקבים לראות, חבור אחד הם מתתברים
בזהר שהוא.

לא מתעקבין למזומי, זבורא זודא אתוּזבֵרן בֵּהוּא
זֵהר.

18. בזה"ר הזה שורה מי ששורה, הוא שם
לאותו הנסתר שלא ידוע כלל, נקרא קול
יעקב, בזה נראית האמונה של הכל. אותו
נסתר שלא ידוע כלל, בזה שורה יהו"ה. הוא
השלמות של כל הצדדים, העליון והתחתון
נמצא כאן, יעקב השלמות של האבות
שאחיו מפל הצדדים. הזהר הזה על בחירת
השם הזה נקרא, שבתוב ישראל אשר
בחרתיו. שני שמות נקרא – יעקב וישראל.
בראשונה יעקב, ואחר כך ישראל.

18. בֵּהאי זֵה"ר שְׂארי מאן דְּשְׂארי. שְׂמא אִיהוּ לֵהוּא
דְּסִתִּים דְּלֵא יְדִיעַ כְּלָל. קוֹל יַעֲקֹב אַקְרִי, בֵּהאי אֲתוּזוּי
מֵהַיְמֵנוּתָא דְּכָלָא. הֵהוּא דְּסִתִּים וְלֵא יְדִיעַ כְּלָל, בֵּהאי
שְׂרִיא יְדוּד. שְׂלִימוּ דְּכָל סְטְרִין אִיהוּ, עֲלָא וְתַתָּא.
הָכָא אֲשֵׁתְכּוּז יַעֲקֹב שְׂלִימוּ דְּאֲבָהֵן דְּאֲזוּר מִכָּל
סְטְרִין. זֵה"ר דָּא, עַל בְּרִירוּ דְּשְׂמא דָּא אַקְרִי,
דְּכַתִּיב, (ישעיה מא) יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּזוֹרְתִיהּ. תְּרִין שְׂמֵהֵן
אַקְרִי, יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל. בְּקַדְמִיתָא יַעֲקֹב, וְלַבְּתַר
יִשְׂרָאֵל.

Genesis 28:10

”ויצא יעקב, מבאר שבע; וילך, חרנה”

“Jacob left Beersheba and went toward Haran.”

The Zohar explains that ‘Jacob went out’ is the aspect of radiation of Light, ‘Zohar’, that includes two colors that come together and are revealed as the scarlet color. In the same manner as for regular colors that include different colors in them, so does the Light that comes down to the world.

We receive the Light of the upper three Sefirot from Binah. It comes down when the Right and the Left come together to form the Central column. Jacob’s grandfather was Abraham of Chessed and his father, Isaac, was Gevurah. Jacob was born to complete and could join the right and the left to reveal the center. Because of him the Light of Binah can be revealed in this world. His name Jacob, ‘יעקב’, means ‘will follow’ given to him when he was born following Esau. The negativity came out first as God told his mother that the older will serve the younger.

Genesis 25:23

”ויאמר יהוה לה, שני גוים בבטנה, ושני לאמים, ממעיך יפרדו; ולאם מלאם יאמץ, ורב יעבד צעיר”

“And YHVH said to her, “Two nations are in your womb, and two peoples from within you shall be divided; the one shall be stronger than the other, the older shall serve the younger.”

Jacob was always with the Light and earned the ability to join the two columns into one. That gave him the power to overcome the angel of the negative side (the portion of Vayishlach) and receive the name ישראל, ‘Israel’, giving him control over Zeir Anpin.

Rabbi Ashlag in his commentary to Zohar Balak #82 explains that Israel, ישראל, also means לי ראש, ‘I have the head’, is the aspect of Zeir Anpin and the land of Israel, ארץ ישראל, is Malchut.

Lessons:

Jacob merited a new name without losing his birth name to give him the ability to control the lower levels. He is the father of all the children of Israel. He gave us the connection to the upper levels of the Tree of Life.

In the silent prayers, we start by mentioning Abraham, Isaac, and Jacob, using them as a tool to connect to Zeir Anpin and upper levels. Without Jacob, we couldn’t have Israel and connection to the ‘head’.

No other nation in the world can ever have control over the land of Israel because it was given to the children of Israel to control. All the empires that tried to control Israel lost their 'head'. Their empires broke down soon after they lost the hold over Israel. The Babylonians, the Greeks, the Romans, the Ottomans (Turks), and the British. They wanted a 'head' that wasn't theirs and they lost their own.

The Israelites are known for their 'heads'. They are at the 'head' of new inventions, knowledge, and technology. All because of Jacob, who was the first Israelite with a head.

Our connections to the 'head' with the study of the Zohar add to the protection of the Land of Israel and all the children of Israel around the world.

19. הסתר של הסתר הזה, כשהיה בהתחלה בסוף הזה של המחשבה, שהוא הפרוש של תורה שבכתב, והיא התורה שבפעל פה. ועל בן נקרא באר, שנאמר (דברים א) הואיל משה באר את התורה. בא"ר הוא לאותו שנקרא שבע, שכתוב ויבנהו שבע שנים. והינו קול גדול.

19. סתרא דסתרא דא, כד הוה בקדמינתא בהאי סופא דמוזשבה, דאיהו פרושא דאורייתא דבכתב, ואיהי תורה שבפעל פה. ועל דא אקרי באר, שנאמר (דברים א) הואיל משה באר את התורה, בא"ר איהו ליהוא דאקרי שבע, דכתיב, (מלכים א ו) ויבנהו שבע שנים. והינו קול גדול.

20. וסוף המחשבה הזה הוא בא"ר שבע. ויעקב נכנס בראש הזה לאמונה. כיון שנדבק באמונה הזו, הצרף לו להבחין באותו המקום שנבחנו אבותיו, שנכנסו בשלום ויצאו בשלום.

20. ודא סופא דמוזשבה, בא"ר שבע איהו. ויעקב עאל בהאי רישא למהימנותא, כיון דאתדבק במהימנותא דא, אצטרף ליה לאתבוננא, בהוא אתר דאתבוננו אבהן דיליה דעאלו בשלם ונפקו בשלם.

21. אדם נכנס ולא נשמר, והתפתה אחריה, וחסא באותה אשת זנונים, הנחש הקדמוני. נח נכנס ולא נשמר, והתפתה אחריה וחסא, שכתוב וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה. אברהם נכנס ויצא, שכתוב וירד אברהם מצרימה, וכתוב ויעל אברהם מצרים. יצחק נכנס ויצא, שכתוב וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גרה, וכתב ויעל משם באר שבע.

21. אדם עאל ולא אסתמר, ואתפתא אבתרה, וזוטא בהיא (הושע א) אשת זנונים, נחש קדמאה. נון עאל, ולא אסתמר, ואתפתא אבתרה, וזוטא. דכתיב (בראשית ט) וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה. אברהם עאל ונפק דכתיב, (בראשית יב) וירד אברהם מצרימה, וכתוב, (בראשית יג) ויעל אברהם ממצרים. יצחק עאל ונפק, דכתיב, (בראשית כו) וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גרה, וכתוב, (שם) ויעל משם באר שבע.

Genesis 28:10

”ויצא יעקב, מבאר שבע; וילך, חרנה”

“Jacob went out of Beersheba and went toward Haran.”

The word Beersheba in Hebrew has two words: באר, which means 'well' (of water) and שבע, which means 'seven'.

The Zohar explains that Beer, 'well', is the aspect of the oral Torah and quotes Deuteronomy 1:5 to support its explanation.

”בעבר הירדן, בארץ מואב, הואיל משה, באר את-התורה הזאת לאמר”

“Across the Jordan in the land of Moab, Moses undertook to expound (באר) this law (Torah), saying,”

The word 'expound' has the same letters as באר, 'well'. We learn from that that as a 'well' brings out water to sustain life the study and explanation of the Torah draw the energy of life from Binah of the Tree of Life.

The Zohar expounds the Torah with the support of Moses, the 'Faithful Shepherd', who is mentioned so many times in the Zohar.

The word 'שבע', 'seven' is a connection to Binah because the first Holy Temple, which was built in seven years, connects us to Binah.

1 Kings 6:38 "...So was he seven years in building it."

When Jacob went out of Beersheba he was well connected to Binah, ready for his great challenges in Haran in the house of Laban.

Lessons:

The Zohar digs wells in the Torah and when we study it we drink from the well of life. It gives us the power to understand and overcome our challenges in life. As we will study in the next portion, the Light adds challenges to our lives so we can overcome them to elevate ourselves to higher levels.

The sages tell us that God created the evil inclination to give us 'troubles' but he also gave us the Torah to help us overcome them.

For digging wells of life, we don't need a special license, just the Zohar. Most students of Kabbalah already know that the study of Zohar helps them understand life and how to go through their Tikkun process. Without the Zohar, they will lose the path and fall into chaos.

22. יעקב, ביון שנכנס באמונה, הצטרף להכניס מנחה לצד ההוא, משום שמי שנצל משם הוא אהוב ונבחר של הקדוש ברוך הוא. מה כתוב? ויצא יעקב מבאר שבע, הסתר של סוד האמונה. וילך חרנה – הצד של אשת ונונים, אשה מנאפת.

22. יעקב ביון דעאל במהימנותא, אצטריף לביעל מנוזתא ליהיא סטרא, בגין דמאן דאשתויב מתמן, איהו רוזימא ובריא דקודשא בריה הוא. מאי (מה) כתיב, (בראשית כח) ויצא יעקב מבאר שבע, דמהימנותא. וילך חרנה, סטרא (הושע א) דאשת ונונים, אשה מנאפת.

23. סתר הסתרים מתוך התקף של אורו של יצחק [יצא] מתוך שמרי היין, יצאה צורה מרבת אחת פוללת אחד זכר ונקבה, אדמה כמו שושנה, נפרדים לכמה צדדים ושבילים. הזכר נקרא סמאל, ונקבתו כלולה בתוכו תמיד. כמו שהוא בצד הקדשה, כך גם בצד האחר זכר ונקבה כלולים זה עם זה. הנקבה עם סמאל, נחש, נקראת אשת ונונים, קץ כל בשר, קץ הימים.

23. סטרא דסתרין, מנא דתוקפא דטיהרא דיצווק (נפק), מנא דורדיא דזמרא, נפק זוד געיצו קטירא, כליל זוד דכר ונקבא, סומקא פוורדא, מתפרשין לכמה סטרין ושבילין. דכורא אקרי סמאל, נוקביה כלילא בגויה תדיר. כמה דאיהו בסטר קדושה, הכי נמי בסטרא אזורא, דכר ונקבא כלילין דא ברא. נוקבא דסמאל, נחש, אקרי אשת ונונים, (בראשית י) קץ כל בשר, קץ הימים.

Genesis 28:10

”ויצא יעקב מבאר שבע; וילך, חרנה”

”Jacob went out of Beersheba and went toward Haran.”

Once Jacob achieved a high spiritual level he had to go through a test in order to have control over the left column. Only when a righteous passes a test he is loved by the Holy One, blessed be He.

Leaving Beersheba is the aspect of going out of the right and going to Haran is the aspect of connecting to the left column, where the challenges are.

Abraham experienced famine and went down to Egypt, which was the biggest and richest civilization of that time. Pharaoh was fond of Sarah and wanted her. Both of them passed the test and went back to their homeland with great rewards.

Isaac also went to Abimelech the king of the Philistines. He and Rebekah faced challenges but they came out pure.

Jacob is now going to Haran and as we know he served his uncle, Laban, for 20 years. He could stay strong with his faith and Laban couldn't corrupt him. He left with two wives and wealth. He also received the name Israel.

Lessons:

We see that the patriarchs and the matriarchs went through big tests to make them spiritual giants.

God gives us challenges in life to make us better. Every situation or event is an opportunity to earn greater Light.

24. שְׁתֵּי רוּחוֹת רְעוּת נִדְבָקוֹת יַחַד. רוּחַ הַזְּכָר דָּקָה. רוּחַ הַנְּקֵבָה בְּכֹמָה דְרָכִים וְשְׁבִילִים נִפְרָדֶת, וְנִדְבָקָת בְּאוֹתָהּ הַרוּחַ שֶׁל הַזְּכָר. מְקַשֶּׁטֶת אֶת עֲצָמָה בְּכֹמָה תְּכַשִּׁיטִים, כְּמוֹ זֹנָה, מְרַחֶקֶת, עוֹמְדָת בְּרֹאשׁ הַדְרָכִים וְהַשְּׁבִילִים לְפָתוֹת בְּנֵי אָדָם.

24. תְּרִין רוּזוּן בִּישׁוּן מִתְדַבְּקוֹן כּוֹזָא, רוּזוּא דְדְכוּרָא דְקִיקָא. רוּזוּא דְנוֹקְבָא, בְּכֹמָה אוּרוּזוֹן וְשְׁבִילוֹן מִתְפָּרְשָׁא, וּמִתְדַבְּקָא בְּהֵוּא רוּזוּא דְדְכוּרָא. קְשִׁיטָת גְּרָמָה בְּכֹמָה תְּכַשִּׁיטִין סִתְרָא (ס"א סטרא) דְרָזָא כּוֹזָנָה, מְרוּזָקָא קְיָיִמַת בְּרִישׁ אוּרוּזוֹן וְשְׁבִילוֹן, לְפָתָהּ בְּנֵי זָשָׂא.

25. הַשּׁוֹטָה שֶׁקָּרַב אֵלֶיהָ, מִחֻיָּקָה בּוֹ וּמִנְשֻׁקָת אוֹתוֹ, מוֹזְגָת לוֹ יַיִן הַמְשֻׁמֵּר שֶׁל מְרוֹרֶת פְּתָנִים. בֵּינָן שְׁשׁוֹתָהּ, סוֹטָה אַחֲרֶיהָ. אַחַר שְׂרֹאָה אוֹתוֹ סוֹטָה אַחֲרֶיהָ מִדְּרָף הָאָמֶת, מִפְּשִׁיטָה אֶת עֲצָמָה מִכָּל אוֹתָם הַתְּקוּנִים שֶׁהִיָּתָה מִתְּקַנְתָּ לְשׁוֹטָה הַזֶּה.

25. שְׁטִיָּא דְקָרִיב בְּהֵדָה, אֶתְקִיפַת בֵּיהּ וְנִשְׁקַת לִיהּ, מִסְכַּת לִיהּ זּוּמְרָא דְדוּרְדִיא, דְּמְרוֹרֶת פְּתָנִים. בֵּינָן דְּשִׁתִּי, אֶסְטִי אֶבְתְּרָה, לְבַתֵּר דְּזוּמָאֵת לִיהּ סְטִי אֶבְתְּרָה מֵאוּרוּזָא דְקִשׁוּטָא, אֶפְשִׁיטָת גְּרָמָה מִכָּל אֵינָן תְּקוּנִין דְּהֵוֹת מִתְּתַקְנָא לְבְנֵי דְהֵוּא שְׁטִיָּא.

26. הַתְּקוּנִים שֶׁלָּהּ לְפָתוֹת בְּנֵי אָדָם: שְׂעוֹרֹתֶיהָ מִתְּקַנִּים אָדָמִים בְּשׁוֹשְׁנָה, פְּנִיָּה לְבָנִים וְאָדָמִים, בְּאֻזְנֶיהָ תְּלוּיִים שֶׁשָּׂה תְּקוּנִים שֶׁל אֶטוֹן מְצָרִים, תְּלוּיִים עַל צְוָאָרָה כָּל חֵילוֹת אֶרֶץ קָדָם, פִּיהָ מִתְּקַן בְּפִתְיָחָה דְקָה יָפָה בְּתְקוּנֶיהָ, לְשׁוֹן חֲדָה בְּחָרֵב, דְּבִרְיָה חֲלָקִים בְּשִׁמּוֹן, שְׁפִתוֹתֶיהָ יְפוֹת אָדָמֹת בְּשׁוֹשְׁנָה מִתּוֹקוֹת בְּכָל הַמִּתְיָקוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, לְבוּשָׁה אֶרְגָּמוֹן, מִתְּקַנְתָּ בְּאַרְבָּעִים תְּקוּנִים חֶסֶר אֶחָד.

26. תְּקוּנִין דִּילָהּ, לְפָתָהּ לְבְנֵי זָשָׂא. שְׂעוֹרָא מִתְּקַנִּין סוּמְקוֹן כּוּוּרְדָא, אֶנְפָּהּ זּוּוּרִין וְסוּמְקִין. בְּאוּרְזָהּ תְּלִין שִׁיתָא תְּקוּנִין אֶטוּנָא דְמְצָרִים, תְּלִין עַל קַדְלָהּא כָּל זַיְלֵי דְאֶרְעָא דְקָדָם. פִּיהּ מִתְּתַקְנָא בְּפִתְיָוֹ דְקִיקָא יָאָה בְּתְקוּנָהּא, לִישְׁנָא זּוּרְדִיא כּוּוּרְבָא, שְׁעִיעֵן מְלָהּא כְּבִישׁוּזָא. שְׁפּוּוּהָא יָאֵן סוּמְקִין כּוּוּרְדָא, מִתְיָקוֹ בְּכָל מִתְיָקוֹ דְעֻלְמָא, אֶרְגָּוּנָא לְבִשָׁתָא, אֶתְתַקְנַת בְּאַרְבָּעִין תְּקוּנִין, זּוּסֶר (וִיקְרָא קִי"ד ע"ב) זּוּד.

The other side tries to drain our energy with sexual temptations and with creating desires for the self alone.

The Snake seduced Eve, contaminating her vessel. She made Adam connected to the physical level before it matured on Friday night. They lost their immortal state because of that.

The test that we go through begins with attacking our vessels. The vessel is a female aspect. The wives of the Patriarch represented their vessels and their main tests were when they left their home seeking for material comfort. As we studied in previous DZ, a famine in the land forced Abraham to go to Egypt with his wife. Pharaoh tried to seduce her but couldn't. Sarah helped to correct the sin of Eve.

Isaac also went to the king of the Philistines because of famine and had to live among negative people. God protected him because of the merit of his father, Abraham.

Jacob went to Haran and had to work hard for his wives. He didn't give up until he earned his wife, Rachel, who was the mother of his two righteous children, Joseph and Benjamin.

The matriarchs and patriarchs kept the purity of their vessels and because of that, they were able to establish channels for the upper Light.

Lessons:

Following material temptations could cause the vessel to reject the Light and lose its purpose of becoming a channel of Light to the world.

Little desires grow to bigger desires of the wrong type up to a point that all we want is more of the material aspect to satisfy the growing hunger for it. When the vessel is filled with all that is material then no more room is left for the Light. The life force no longer exists in the vessel and the soul loses its control to the negative side.

Protect your vessel using spiritual connections to draw Light and share it to create a continuation of Light and life.

27. שוטה [זה] ששוטה אחריה ושותה מבוס
 היין ועושה עמה נאופים וסוטה אחריה, מה
 היא עושה? משאירה אותו ישן במטה, ועולה
 למעלה ומלשינה עליו, ונוטלת רשות
 ויורדת. מתעורר השוטה ההוא, וחושב
 לצחוק עמה כמו בראשונה, והוא מסירה את
 תקונינה ממנה, וחוזרת לגבור חזק שעומד
 בנגדו, לבוש בלבוש של אש לוחטת, בפחד
 חזק מרתת עצמה ונפשה ערמה, מלאה
 בעינים מפחידות, חרב שנונה בידו [בידה].
 טפות מרירות תלויות מהחרב ההיא. הורג
 את השוטה ההוא, וזורק אותו לתוף גיהנם.

27. שטיא (דא) סטי אבתרהא, ושתי מפסא דזומרא
 ועביר בה ניאופין ואסטי אבתרה. מה עבדתי, שבקת
 ליה נאים בערסא, וסלקת לעילא ואלשינת עליה,
 ונטלא רשו ונזתא. אתער ההוא שטיא וזשב לזויכא
 בהרה פקדמיתא, והיא אעדיאת תקונהא מינה,
 ואתהדרת זיבר תקיף קאים לקבליה, לביש לבושא
 דזורא מלהטא, בדזיכו תקיף מרתתא גרמא
 ונפשא (ערומה). מלייא העינין דזיכו, וזרבא שנינא
 בידיה (בידה), טיפין מרירן תקלין מההוא זורבא, קטייל
 ליה לההוא שטיא, וארמי ליה לגו גיהנם.

The fool that follows her, drinks from her cup of wine and fornicates with her. She leaves him sleeping in bed and goes up to tell about him. She receives permission and comes down. That fool wakes up thinking of having fun with her again. She takes off her disguises and returns to be a mighty hero who wears a garment of burning fire that vibrates fear in body and soul. Full of frightening eyes, a sharp sword that bitter drops hanging from it. He kills the fool and throws him into hell (Gehenom).

The Zohar describes a scene of desires and lust of a man falling for a woman that attracted him by her looks but under her disguise, there is a ruthless killer.

Rabbi Ashlag explains this paragraph in length, teaching us that the woman represents the left column of the Tree of Knowledge. It continues the Light of Chokmah from the upper level down. This is a direct Light and is pure Light. It can bring pleasure and at the same time a lot of judgments. To benefit from this Light we need to restrict it and create returning Light through the central column.

The woman, aka the other side, will do anything to distract us from the path to the Light. She engages us and exposes our inner desires for the pleasures of this world. We want to enjoy life without restriction, having all the fun and sleep well. Sleeping is the aspect of not seeing the Light and falling to the gravity caused by the desires of the body. Since the body has a temporary state of existence, its consciousness is selfishness, ignoring the purpose of the soul in this life.

If we do not wake up to full awareness before the 'black hole' swallows us, we are sucked in it without mercy.

The positive point in this study is concealed in the words 'She goes up to tell about him and receives permission'. That means that the other side can not execute a 'death' sentence without permission from the higher levels. Death is not just termination of the body's existence, separating the soul from the body. It is also a death aspect to the business, health, relationships, etc. If we submit to our selfish desires the other side jumps to drag us further down. If we have some merits in our accounts then we may receive a 'lifesaver', giving us the opportunity to get out of the hold of the other side.

Most spiritual people came to the point of understanding that the material world is not enough to bring them happiness. They may have suffered or are still suffering from a major lack in their lives. Some rich people 'pay' to have the protection of the Light so they won't lose what they have. If they have the proper consciousness she can achieve righteousness level when supporting others that spread the Light.

We should always remember to save merits and 'collect' as many 'lifesavers' as we can, especially when there are big storms in the forecasts.

The angel of death has many eyes because the eyes are at the level of Chokmah and he needs to see everything we do. He builds a case file against us to submit to the upper courts and demand execution.

28. יַעֲקֹב יָרַד אֵלָיָהּ וְהִלֵּךְ לְמִקְוֵהָ, שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה, וְרָאָה אֶת כָּל תְּקוּן הַבַּיִת, וְנִצַּל מִמֶּנָּה. הַיְזָכֵר שְׁלֹה סְמַא"ל, הִרְעֵ לְפָנָיו, וַיֵּרַד לְעָרֶךְ בּוֹ קָרַב וְלֹא יָכַל לוֹ, שֶׁכְּתוּב וַיֵּאָבֶק אִישׁ עִמּוֹ וְגו'. אִזִּי נִצַּל מִן הַכֹּל, וְהִשְׁתַּלֵּם בְּשִׁלְמוֹת, וְהִתְעַלָּה בְּדַרְגָּה שְׁלֹמָה וְנִקְרָא יִשְׂרָאֵל. אִזִּי עָלָה לְדַרְגָּה עֲלִיּוֹנָה וְנִשְׁלַם בְּכָל וְנִהְיָה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְעָלִיו כְּתוּב וְהַבְּרִיחַ הַתֵּיכֵן וְגו'.

28. יַעֲקֹב נָזַח לְגִבְהָ, וְאָזַל לְאַתְרָהּ. שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּלֶךְ זֹרְנָה, וְזוּמָא כָּל תְּקוּן בֵּיתָא, וְאַשְׁתּוּיב מִינָהּ. דְּכוּרָא דִּילָהּ סְמַאֵל, אֲבָאִישׁ קַמִּיָּהּ, וְנָזַח לְאַנְזוּא בֵּית קָרְבָּא וְלֹא יָכִיל לֵיהּ, דְּכִתְיִב, (בְּרַאשִׁית ל"ב) וַיֵּאָבֶק אִישׁ עִמּוֹ וְגו'. כְּדִין אֲשֵׁתוּיב מִכְּלָא, וְאַשְׁתְּלִים בְּשַׁלְיָמוֹ וְאַסְתְּלִק בְּדַרְגָּא שְׁלִים וְאַתְקָרִי יִשְׂרָאֵל. כְּדִין סְלִיק בְּדַרְגָּא עֲלָאָה וְאַשְׁתְּלִים בְּכְלָא, וְהָיָה עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, וְעָלִיהּ כְּתִיב, (שְׁמוֹת כ"ו) וְהַבְּרִיזוּ הַתֵּיכֵן וְגו'.

29. מִהוּ וַיֵּצֵעַ בְּכַף יָרֵכוֹ? לֹא יָכַל, אֲבָל נָגַע בְּכַף יָרֵכוֹ שֶׁהָיָה נָדָב וְאַבְיָהוּא שֶׁיֵּצְאוּ מִיָּרֵכוֹ שֶׁל אֶהְרֹן, [בְּסֵבֶת אִשׁ זָרָה. וְהָרִי הִתְעוּרְרוּ לְשִׁמְרֵךְ מֵאִשָּׁה זָרָה וְגו', וְתַפְסָה אוֹתָם בְּרִשׁוּתָהּ. בֵּא רָאָה מֵהָ כְּתוּב בְּיַעֲקֹב הַשְּׁלֵם] [ועל יעקב כתוב] וְהַבְּרִיחַ הַתֵּיכֵן בְּתוֹף הַקְּרָשִׁים מִבְּרִיזוֹ מִן הַקְּצֵה אֶל הַקְּצֵה.

29. מִהוּ (בְּרַאשִׁית ל"ב) וַיֵּצֵעַ בְּכַף יָרֵכוֹ, לֵיהּ לֹא יָכִיל, אֲבָל נָגַע בְּכַף יָרֵכוֹ, דְּאֵינְהוּ זָרָב וְאַבְיָהוּא, דְּנִפְקוּ מִן יָרֵכוֹ דְאֶהְרֹן, (ס"א בְּסִיבַת אִשׁ זָרָה. וְהָא אֲתַעְרוּ לְשִׁמְרֵךְ מֵאִשָּׁה זָרָה וְגו', וְתַפְסָה לֹן בְּרִשׁוּתָהּ, תָּא חֲזִי, מֵהָ כְּתִיב בְּיַעֲקֹב שְׁלִימָא) (ועל יעקב כתיב) וְהַבְּרִיזוּ הַתֵּיכֵן בְּתוֹף הַקְּרָשִׁים מִבְּרִיזוֹ מִן הַקְּצֵה אֶל הַקְּצֵה.

Genesis 28:10

”וַיֵּצֵא יַעֲקֹב, מִבְּעַר שִׁבְעִי; וַיֵּלֶךְ, חֲרָנָה”

“Jacob went out of Beersheba and went toward Haran.”

Jacob went to Haran where the negative side dwells freely. He experienced the temptation of the other side but could resist by following the laws of the Torah. He worked for Laban, the master of witchcraft, who tried to break Jacob in many ways but couldn't. In the end, Jacob left him with two wives and material wealth.

The temptations of the material world come from the female of the negative side. The male, Sam-el, tries to block and corrupt the connection to the Light. He waited for Jacob on the way to his homeland. They fought all night and Jacob was victorious, received the name Israel and elevated to become the chariot of the Central Column of the Tree of Life.

The next challenge for Jacob was meeting with his brother Esau, who had plans to kill him. Jacob sent Esau a message telling him Genesis 32:5

”עם-לבן גרתי, ואחר עד-עתה”

“ I have sojourned (גרתי) with Laban, and stayed until now”

The word גרתי, ‘sojourned’ has a numerical value of 613. The sages explain that the way the Torah puts it means that Jacob followed the 613 precepts of the Torah.

Even though the Torah itself wasn't revealed at that time, the laws of the spiritual system of The Tree of Life were known to Abraham, Isaac, and Jacob.

The world was created according to the Torah and the written Torah holds that information. The oral Torah was known from the time of Adam, Seth, and the pure ones that followed.

The secret of overcoming all kinds of negativity is to stay with the Torah and the Zohar that reveals its secrets and Light.

Jacob brought the world into a stable state when he controlled the negative side. He came from the right side, restricted the left side, create a central column and allows both Lights to be revealed in the world without the aspect of Judgment.

The portions of Vayetze and Vayishlach have the stories about Jacob controlling the left and the negative side. When we study these portions we get the strength to control our negative side and overcome temptations coming from temporary pleasures of this world.

We learn from Jacob to restrict, work hard with the Light guiding our ways and in the end, we can also enjoy from the material world. Without fully correcting ourselves and removing the control of the negative side we can not enjoy the material world without the risk of losing the Light and connecting to death aspects in many areas of our lives. Remember! Life Force comes from above with a spiritual connection. Death comes from below with material connection.

The material world is given to us as a tool to improve our souls. The proof to that fact is that the body breaks down to basic elements and loses its identity while the soul ascends, keeping a complete record of all of its action in this world, good or bad.

30. בני העולם, אהובי עליון, בחירי הממשלה, קרבו שמעו. מי חכם בכם, בעלי העינים בהשכל, יבא וידע. בשעה שהראש הלבן נטל שלש אותיות וחקק אותם בחקיקת החקיקות, אחת א', אחת י', ואחת ו', ונחקק אי"ן – הא' הראש העליון של הכל טמון של כל הטמונים, י' הוא עלית הרצון, נתקן מן הראש למעלה, ויחד למטה. יצא והוציא שלשים ושנים שבילים, עד שנחקקו

30. תוספתא בני עלמא, רזימי עלאה, הורמנא דבוריירי, קריבו שמעו. מאן זוכימא בכו, מארי דעינין בסוכלתנו, ליתי ולינדע. בשעתא דרישא זוורא נטיל תלת אתוון וכליף לון בגלופא בגלופין, זוד א, זוד י' וזוד ו', ואתגליף אי"ן, א' רישא עלאה דכלא, טמירא דכל טמירין. י' סליקו דרעותא הוי, אשתכלל מרישא לעילא ונזות לתתא, נפק ואפיק תלתין ותרין שבילין, עד דאתגלפו בין אבני יקר דביתלהטן.

באבנים יקרות שלוחטות, ונקשרו עם האות נו"ן, שהיא זכר ונקבה, שני אוהבים. קשר חזק, בהם נתקנו, והשם הקדוש נקשר בהם, מהם נמצא המזון לכל [בהם], נתקנו העולמות.

ואתקשרו באות נו"ן דאיהו דכר ונקבא, תרין רוזימין. קשורא תקיפא, בהו אשתכללו, ושמא קדישא בהו אתקשר, מנייהו אשתכחו מזונא לכלא (בהו), אשתכללו עלמין.

31. ועל בן נחקה ו' פשוטה, הכלל של שתיים: נ' כפופה נקבה אחת, ו' שהיא הרצון שמוציא שבילים הבה בין האותיות ועשה את הרקיע של יעקב בין שתי רוחות, והטיל בין האיברים דבורים. עד שיירד לני הוא, שהיא כפופה, וחברו אותה יחד, צפון ודרום, אחר כך נקשרו יחד. הני הכפופה הוא נקראת באר שבע ומתמלאת מיעקב להשקות את כל עדרי הצאן, ועל בן ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. עוד, מבאר שבע למעלה, שהרי ממנה יוצא אחר כך להשקות את חרנה, שהיא הבאר שלמטה, חרון אף ה', חרב ה', דין, בית הדין, אלהים. ועל בן אלהים באו גוים בנחלתה. עד כאן התוספתא.

31. ועל דא אתגליף ו' פשוטה, כללא דתרין, נ' כפופה נוקבא וזדא, ו' דאיהו רעותא דאפיק שבילין, בטע בין אתון, ועבד רקיעא דיעקב בין תרין רוזין, ואטיל ביני שייפי מלולי, עד דגזוזת להאי נ' דאיהו כפופה, וזכרו לה כזדא, צפון ודרום, לבתר אתקשרו כזדא. האי נ' כפופה, באר שבע אקרי. ואתמלי מיעקב, לאשקאה כל עדרי ענא. ועל דא ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. תו, מבאר שבע לעילא, דהא מינה נפיק, לבתר אזיל לאשקאה לזרנה, דאיהו בירא דלתתא, זרון אף ה', זרב ה', דינא, בי דינא, אלהים. ועל דא (תהלים עט) אלהים באו גוים בנחלתה. (עד כאן תוספתא)

The Zohar explains the 'White Head', 'Atika Kadisha', which is the inner Light of Keter. 'White' is the aspect of pure light and 'head' means the top or the first. Three letters are introduced from the 'head' to the process of Creation and they are Alef א, Yod י, and Nun נ. They are pronounced 'ayin' means 'nothing' as in 'Ein Sof', 'Endless'.

Job 28:12 "והחכמה מאין תמצא" "And Wisdom (Chokmah) shall be found from אין (Alef, Yod, Nun)".

Alef is the concealed source, which is the head of Arich Anpin, the outer aspect of Keter. Yod is the will of the Creator to create the worlds for us. It was risen from the concealed head above and came down in the form of 32 paths that formed the worlds. They are connected to the letter Nun that is the aspect of Male and Female, Light and Vessel, Zeir Anpin and Nukva, Malchut.

The letter Nun was made to have two forms נ and ן (final nun). The final Nun ן has a straight line and the other Nun נ is bent, The Yod expressed the will of the Creator and continued the paths of Lights into letters and the lower levels, creating vessels (letters) with connections of Light between them (words) until it reached the bent letter Nun נ (revealed Light in the vessel). The letter Nun נ is called Beer Sheva, meaning 'well of seven'. Seven is the distance between the source of Light and Malchut.

Genesis 28:10

"ויצא יעקב, מבאר שבע; וילך, חרנה"

"And Jacob went out from Beer-sheva, and went toward Haran."

Haran is the aspect of Judgment and Malchut. Jacob is the central column that connects to the source of Light and brings nourishments to Malchut, which is the lower 'well' which is dry without connection to the source of Light.

The Endless Light formed for us letters to express the Light in this world. The letters are channels of Light coming down from the seed of the letter Alef that represents Keter.

The letters are vessels until they are expressed with vibrations (תנועות, Nikud) revealing their Light in Malchut. That is why the process of Creation is started with the action of 'saying'. (Genesis 1:3) "And God said..."

Our 'real' world is the Hebrew letters and everything else is part of the illusion that we are placed in to sort out the 'good' from the 'bad'. We can do that on a deeper level only with connection to the Hebrew letters. Other languages can have better shapes and or rich expressions but they communicate only of the lower level. The consciousness is the only thing that can elevate a pure person's prayer to a higher level but the Hebrew letters are true and real tools for spiritual connections. The word 'truth' in Hebrew is אמת. It contains the first letter, the middle and the last letters of the Hebrew Alef-Bet.

32. רבי יצחק היה יושב יום אחד לפני מערת אפיקותא. עבר איש אחד ושני בנים עמו, והיה אחד לאחד אומר, חזק השמש הזה הוא מצד הדרום, ואין העולם מתקיים אלא על הרוח, משום שהרוח היא קיום השלמות של כל הצדדים, ואלמלא שהוא עומד בשלמות, אין העולם יכול להתקיים.

32. רבי יצחק הוה יתיב יומא זוד קמי מערתא דאפיקותא, אעבר זוד בר נש ותרין בנים עמיה. והוה אמר זוד לזוד, דא תוקפא דשמשא, מסטרא דדרום איהו. ועלמא לא אתקיים אלא על רוזו, בגין דרוזו איהו קיומא שלמו דכל סטרין, ואלמלא דאיהו קיימא בשלמו, לא יכיל עלמא לאתקיימא.

33. אמר לו אחיו הקטן, אלמלא יעקב, לא התקיים העולם. בא ראה, בשעה שיחדו בניו את היחוד שלמעלה ואמרו (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, זוהי השלמות העליונה להתיחד ביחוד אחד, אזי התחבר יעקב אביהם, ונטל את ביתו, וישב בו בחבור אחד עם האבות, להתחבר זכר ונקבה יחד.

33. אמר ליה אזווה ועירא, אלמלא יעקב, לא אתקיים עלמא. תא זוזי, בשעתא דייזודו בניו יזודא דלעילא, ואמרו (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי אחד, דא הוא שלימו עלאה, לאתזודא ביזודא זוד. כדן אתזבר יעקב אבוהון ונטיל ביתיה, ויתיב ביה בזבירא זודא עם אבהו, לאתזבירא דכר ונקבא כזודא.

34. אמר רבי יצחק, אשתתף בהדייהו, ואשמע מאי קאמרי. אול בהדייהו. פתוז ההוא בר נש ואמר, (תהלים קלב) קומה יי לבנונתך אתה וארון ענף. קומה יי לבנונתך, פמאן דאמר, יקום מלכא, לבי נייזא דמישכניה.

34. אמר רבי יצחק, אשתתף בהדייהו, ואשמע מאי קאמרי. אול בהדייהו. פתוז ההוא בר נש ואמר, (תהלים קלב) קומה יי לבנונתך אתה וארון ענף. קומה יי לבנונתך, פמאן דאמר, יקום מלכא, לבי נייזא דמישכניה.

The Zohar reveals that only when Jacob came to the world, the world could have stability and balance.

Jacob unified the right column (Abraham) and the left column (Isaac) of the Tree of Life. Abraham lived for 175 years.

Isaac was born when Abraham was 100.

Jacob was born when Isaac was 60 years old. The sages say that Jacob started studying Torah immediately after he was born.

Abraham, Isaac, and Jacob studied together for 15 years.

During these 15 years, Abraham and Isaac gave Jacob connection to the upper levels of Chokmah and Binah represented by the letters YH יה with a numeric value of 15.

Jacob descendants received the Torah with the prayer of Shema Israel that helps them make the unification of Zeir Anpin and Malchut.

שִׁמַע, יִשְׂרָאֵל: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד

Hear, O Israel: YHVH our God, YHVH is one.

Israel is Jacob's name given to him after he fought and won the angel of the other side. Israel is the global general name to all the descendants of Jacob/Israel.

We recite the prayer of Shema Israel three times. One in the morning, one in the evening and one on the bed before we go to sleep.

The Shema Prayer at night is done after sundown. This time is the beginning of the Central column energy.

Links:

Bedtime Shema text and explanations

<http://dailyzohar.com/wp-content/uploads/2016/05/Bedtime-Shema-prayer.pdf>

Text and study video

<http://dailyzohar.com/shema-israel/>

<https://dailyzohar.com/daily-zohar-1599-2/>

35. שְׁנַיִם הֵם הַיּוֹדִים שֶׁאָמְרוּ קוֹמָה ה' – מֹשֶׁה וְדָוִד. מֹשֶׁה אָמַר, (במדבר י') קוֹמָה ה' וַיַּפְּצוּ אֵיבֵיךָ. וְדָוִד אָמַר (תהלים קלב) קוֹמָה ה' לְמִנוּחֶתְךָ. מָה הַהֶבְדֵּל בֵּינֵיהֶם? אֵלֶּא מֹשֶׁה, כְּמוֹ מִי שֶׁמְצִוֶה אֶת בֵּיתוֹ הוּא אָמַר. מֹשֶׁה צִוָּה אוֹתָהּ לְהִלָּחֵם קֶרֶב בְּנֶגֶד שׁוֹנְאָיו, וְדָוִד הִזְמִין אוֹתָהּ לְמִנוּחָהּ. כְּמוֹ שֶׁמְזַמֵּן [לו] אֶת רַבּוֹ, מְזַמֵּן אֶת הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה עִמּוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב קוֹמָה ה' לְמִנוּחֶתְךָ אֶתָּה וְאַרְוֵן עִנְךָ, כְּדִי שֶׁלֹּא לְהַפְרִידֵם.

36. כַּהֲנִיף יִלְבָּשׁוּ צַדִּיק וְחַסִּידֶיךָ יִרְנְנוּ. מִכָּאֵן לְמַדְנֹה, שְׁמִי שֶׁמְזַמֵּן אֶת הַמֶּלֶךְ, יִשְׁנֶה אֶת מַעֲשָׂיו כְּדִי לְתַתּוֹת שְׂמֵחָה לְמֶלֶךְ. אִם דָּרָךְ הַמֶּלֶךְ שֶׁמְשַׂמְּחִים אוֹתוֹ בְּדַחְנִים פְּשׁוּטִים – יִסְדֵּר לְפָנָיו בְּדַחְנִים נִכְבָּדִים וְשָׂרִים גְּדוֹלִים, וְאִם לֹא – זֶה לֹא [מִשׁוּם] שְׂמֵחַת הַמֶּלֶךְ.

37. בֵּא רְאֵה, דָּוִד הִזְמִין אֶת הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה לְמִנוּחָהּ, מָה עָשָׂה? שָׁנָה אֶת בְּדַחְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּשִׁבִיל שָׂרִים וְנִכְבָּדִים, וְיָמִי הֵם? שְׁפָתוֹב כַּהֲנִיף יִלְבָּשׁוּ צַדִּיק וְחַסִּידֶיךָ יִרְנְנוּ. וְחַסִּידֶיךָ יִרְנְנוּ? הִנֵּה צָרִיף לְהִיּוֹת לוֹיִף יִרְנְנוּ שְׁהָרִי הַלְוִיִּים הֵם בְּדַחְנֵי הַמֶּלֶךְ, וְכַעַת דָּוִד שֶׁהִזְמִין

35. תְּרִין אֵינֻן הָיוּ דְאָמְרוּ קוֹמָה יי, מֹשֶׁה וְדָוִד. מֹשֶׁה אָמַר, (במדבר י') קוֹמָה יי וַיַּפְּצוּ אוֹיְבֵיךָ. וְדָוִד אָמַר, קוֹמָה יי לְמִנוּחֶתְךָ. מֵאִי אֵיכָּא בֵּינֵיהֶו. אֵלֶּא מֹשֶׁה כְּמֵאן דְּפָקִיד לְבֵיתֵיהּ קְאָמַר, מֹשֶׁה פָּקִיד לָהּ, לְאֵזוּזָא קֶרְבָּא לְקַבִּיל שְׁנֵאוֹי. דָּוִד זְמִין לֵיהּ לְזַיְיזוּא, כְּמֵה דְּמִזְמִין (לֵיהּ) לְמַרְיָהּ, זְמִין לְמַלְכָּא וְלְמַטְרוֹנִיתָא עִמֵּיהּ, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, קוֹמָה יי לְמִנוּחֶתְךָ אֶתָּה וְאַרְוֵן עִנְךָ, בְּגִין דְּלֹא לְאֶפְרָשָׂא לֹון.

36. (תהלים קלב) כַּהֲנִיף יִלְבָּשׁוּ צַדִּיק וְחַסִּידֶיךָ יִרְנְנוּ. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, דְּמֵאן דְּמִזְמִין לְמַלְכָּא, יִשְׁנֵי (דף קמח ע"ב) עוֹבְדוֹי בְּגִין לְמִיָּהּב זְוֹדוֹה לְמַלְכָּא. אִי אֶרְזוּזֵיהּ דְּמַלְכָּא דְּזוֹדָאן לֵיהּ בְּדִיּוּזֵי הַדְּיּוּטִי, יִסְדֵּר קַמֵּיהּ בְּדִיּוּזֵי רוֹפִיעוּס וּפְרַדְשִׁכִּי, וְאִי לָאוּ, לָאוּ אִיהוּ (בגין) בְּדִיּוּזוֹתָא דְּמַלְכָּא.

37. תָּא זְוִי, דָּוִד זְמִין לֵיהּ לְמַלְכָּא וְלְמַטְרוֹנִיתָא לְזַיְיזוּא, מָה עָבַד, שְׁנֵי בְּדִיּוּזֵי דְּמַלְכָּא, בְּגִין רוֹפִיעוּס. וּמֵאן זַיְיזוּהּ, דְּכַתִּיב, (תהלים קלב) כַּהֲנִיף יִלְבָּשׁוּ צַדִּיק וְחַסִּידֶיךָ יִרְנְנוּ. (ר"ל ע"ב, רל"ד ע"א) וְחַסִּידֶיךָ יִרְנְנוּ, לְוִיָּהּ יִרְנְנוּ מִבְּעֵי לֵיהּ, דְּהָא לְוֵאֵי אֵינֻן בְּדִיּוּזֵי מַלְכָּא. וְהַשְׁתָּא

דוד דומיין ליה לזיווא, עבד כהני וזסידי דליהו אינון
 אותו למנוחה, עשה את הכהנים והחסידים
 שיהיו הם בדתני המלך.
 בדינוי מלכא.

The Zohar teaches us about two places where YHVH was asked to ‘rise up’. One time by Moses and once by King David.

Numbers 10:35

”ויהי בנסע הארן, ויאמר משה: קומה יהוה, ויפצו איביר, וינסו משנאיך, מפניך”

“And whenever the ark set out, Moses said, ‘Rise up, O YHVH! And let Your enemies be scattered, And let those who hate You flee before You.’”

Psalms 132:8

”קומה יהוה, למנוחתך: אתה, וארון עזך”

“Arise, O YHVH, to Your resting place, You and the ark of Your strength.”

The Zohar explains that Moses was a Chariot for Zeir Anpin and was the ‘husband’ of the Shechina. He was on a higher level and was able to command God to remove those who hate him.

King David ‘invited’ YHVH to a state of rest like a person inviting his master to his home. When he said ‘You and the Ark’, King David meant the Light and the Vessel, Zeir Anpin and the Shechina.

Moses’s command came when the Ark was moving/ We use this exact verse when we take the Torah out of the Ark for reading. The purpose of the Torah reading is to connect us to Zeir Anpin to draw the higher level Light to Malchut and remove negativity from us and our environment.

King David is the aspect of Malchut and he could only invite the Holy Ark to ‘rest’ with him. The ‘rest’ is what we ask much time on Shabbat.

When the Holy Ark in the wilderness or the Torah in our time, going back to their place Moses said “return YHVH...”.

Number 10:36

”ובגוה, יאמר: שובה יהוה, רבבות אלפי ישראל”

“When it came to rest, he said, “Return, O YHVH, To the myriad thousands of Israel.”

After removing the enemies the Ark/Torah are brought back to their place.

38. אמר לו הקדוש ברוך הוא, דוד, איני רוצה להטריח עליך. [אלו] [אמר לו הקדוש ברוך הוא, דוד, לא כן] אמר לו דוד, רבוני, [לא כן, אלא] כשאתה בתיכלך, אתה עושה רצוני. בעת שהזמנתי אותך, הדבר עומד ברצוני לקרב את אלו, שהם יותר חשויים, אף על גב שאין דרפם בזה.

38. אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד, לא בעינא לאטרוא עלך. (אלין) (נ"א אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד, לאו הכי) אמר ליה דוד, מארי (לאו הכי אלא), כד את בתיכך, את עבד רעותך. השתא דזמינא לך, ברעותי קיימא מלה לאקרבא אלין, דאינון זשייבי יתיר, אף על גב דלאו ארוזיהו בהאי.

39. מכאן למדנו, שמי שהוא בביתו, יסדר דרכו ומעשהו ברצונו. אם מזמינים אותו, יעשה את רצונו של מארחו כמו שמסדר עליו, שהרי דוד החליף לויים וסדר כהנים, והקדוש ברוך הוא הקים את הדבר ברצונו.

39. מכאן אוליפנא דמאן דאיהו בביתיה, יסדר ארוזיה ועובדיה פרעותיה. אי מזמנין ליה, יעבד רעותיה דאושפיויה, כמה דמסדר עלוי. דהא דוד אזולף ליואי וסדר כהני, וקודשא בריך הוא אוקים מלה פרעותיה.

40. אמר דוד, בעבור דוד עבדך אל תשב פני משייך. הסודר שסדרתי לא ישוב אחר. אמר לו הקדוש ברוך הוא, דוד, חייך, אפלו בכלים שלי לא אשתמש, אלא בכלים שלך. ולא זו הקדוש ברוך הוא משם עד שנתן לו אוצרות ומתנות, שכתוב נשבע ה' לדוד אמת לא ישוב ממנה מפרי בטןך אשית לכסא לך. בא רבי יצחק ונשק לו. אמר, אם לא באתי לדוד הוא אלא לשמע את זה – די לי.

40. אמר דוד, בעבור דוד עבדך אל תשב פני משייך סדורא דקא סדרנא, לא יתוב לאוזורא. אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד, זזיך, אפילו במאנין דיכלי לא אשתמש, אלא במאנין דילך. ולא זו קודשא בריך הוא מתמן, עד דיהיב ליה נבובון ומתנן, דכתיב, (תהלים קלב) נשבע יי לדוד אמת לא ישוב ממנה מפרי בטןך אשית לכסא לך. אתא רבי יצחק ונשקיה, אמר אי לא אתינא להאי ארוזא, אלא למשבע דא דיני.

Psalms 132:9

”כהניך ילבשו צדק; וחסידך ירגו.”

“Let your priests be clothed with righteousness and your pious people (Chassidim) be filled with joy”

The priests draw the Light of Chokmah from the Left column. The Levites are from the Left column and serve the priest to continue the Light of Chokmah to this world, which is the aspect of bringing joy. They are doing their work with joy, happiness, and sing when serving in the Holy Temple. In this verse, King David skips the Levites and assigns the work of bringing joy to the pious people (Chassidim, Chessed) that are the aspect of the Right column.

Micah 7:18

”לא-החזיק לעד אפו, כי-נפץ חסד הוא”

“He does not retain His anger forever, Because He delights in unchanging love (Chessed).”

King David knew that God’s attribute of Chessed will accept his invitation as is and he continued asking;

Psalms 132:10

”בעבור, דוד עבדך- אל-תשב, פני משייך”

“For the sake of David Your servant, Do not turn away the face of Your anointed.”

Psalms 132:11

”נשבע-יהוה, לדוד אמת- לא-ישוב ממנה”

“YHVH has sworn to David A truth from which He will not turn back.”

The Holy One Blessed be He accepted King David’s special invitation and the pious people (Chassidim) became channels for the Light of Chokmah on the Left.

The Zohar tells us that from King David’s invitation we learn that in a person’s home one can act as he pleases but if one is invited to another place then he must follow the ways of the host.

The big picture revealed to us is that we are guests in this body and in this world. We should follow the ways/system of the host, Who is the Creator Blessed be He.

When we build a proper vessel to host a greater Light, using the tools given to us through the Torah, we can invite the Creator to fill our lives with Chassadim.

41. פתח בן אחד שלו ואמר, ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, הינו שכתוב (בראשית ב) על בן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו. דבר אחר ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה – רמז בשיעור

41. פתחו זוד בריה ואמר, (בראשית כח) ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, היינו דכתיב, (בראשית ב) על בן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו. דבר אחר ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, רמז כד נפקו

ישראל מבית המקדש והגלו בין העמים, כמו שנאמר (איכה א) ויצא מן בית ציון כל הדרה, וכתוב גלתה יהודה מעני וגו'.

ישראל מבית מקדשא, ואתגלו ביני עממיא, כמה דאת אמר, (איכה א) ויצא מן בית ציון כל הדרה, וכתוב גלתה יהודה מעוני וגו'.

42. פתח האחר הקטן ואמר, ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש וגו'. מה זה ויפגע במקום? למלך שהולך לבית הגבירה, צריך לפגש אותה ולבשם אותה בדברים כדי שלא תמצא אצלו כהפקר, ולא עוד, אלא שאפלו יש לו מטה של זהב וקסות מרקמות מעשה רוקם לישן בהם, והיא מתקנת לו מטתו מאבנים בארץ, ובחדר של תבן. יעזב את שלו וילון בהם, לתת לה נחת, וכדי שיהיה הרצון שלהם יחד בלי אנס. כמו שלמדנו כאן, שכיון שהלך אליה, מה כתוב? [וילן שם כי בא השמש, להראות שאסור לו לאדם לשמש מטתו ביום] ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא, כדי לתת לה נחת שאפלו אבני הבית אהובים לפניו ללון בהם [שכתוב וישכב במקום ההוא].

42. פתוז אזורא זעירא ואמר, (בראשית כח) ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש וגו', מאי (מ"ט ע"ב) ויפגע במקום, למלכא דאזיל לבי מטרוניתא, בעי למפגע לה ולבסמא לה במלון, בגין דלא תשתכוז גביה כהפקירא. ולא עוד, אלא דאפילו אית ליה ערסא דדהבא, וכסותותי מרקמאן באפלטויי, למיבת בהו. ואיהי מתקנא ערסיה באבנין (פנחס רכ"ג ע"א, רמ"ג ע"ב) בארעא, ובקיסטרא דתיבנא. וישבוק דידיה, ויבית בהו למיהב לה זיזוא, ובגין דיהא רעותא דלהון כוזדא, בדלא אניסו. כמה דאוליפנא הכא, דכיון דאזיל לגבה מה כתיב, (וילן שם כי בא השמש לאחזאה דאסיר ליה לבר נש לשמשא ערסיה ביומא) (בראשית כח) ויקוז מאבני המקום וישם מראשותיו (שם) וישכב במקום ההוא, בגין למיהב לה זיזוא, דאפילו אבני ביתא, רוזימין קמיה, למיבת בהו. (ס"א דכתיב וישכב במקום ההוא)

Genesis 28:10

”ויצא יעקב, מבאר שבע; וילך, חרנה”

“Jacob left Beersheba and went toward Haran.”

The Zohar explains that Jacob left Beersheba to get married. On his way, he found the place of the Shechina and lay down in that place.

The place was the Temple Mount in Jerusalem where the future Temple will be built.

Genesis 28:11

”ויפגע במקום וילן שם, כי-בא השמש, ויקח מאבני המקום, וישם מראשתיו; וישכב, במקום ההוא”

“He came to a certain place and spent the night there, because the sun had set; and he took one of the stones of the place and put it under his head, and lay down in that place.”

After God separated Eve from Adam he brought her to him. The Torah adds the following verse, which is an explanation of the effect of separating Eve from Adam.

Genesis 2:24

”על-כן, יעזב איש, את-אביו, ואת-אמו; ודבק באשתו, והיו לבשר אחד”

“For this reason a man shall leave his father and his mother, and be joined to his wife; and they shall become one flesh.”

The Endless Light is one and in the process of Creation there was a need to create a vessel in order to have a process of giving and receiving. Adam was created with Eve as part of him because the Creator, Blessed be He doesn't create separation. Only after Adam came to existence, Eve could be separated from him and for the purpose of seeking the original oneness through unification.

That is the aspect of ‘become one flesh’. In the material world, we connect spiritually using the corporeal body.

Lamentation 1:3 “Judah has gone into exile ”

Lamentation 1:6 “All her majesty Has departed from the daughter of Zion;”

The purpose of the exile was for us to desire and work harder to go back and be one with the Holy One Blessed be He, the Endless Light.

Judah, Yehudah, יהודה, is the tribe settled around Jerusalem. The name Yehudah contains the YHVH name with the additional letter ד, Dalet. The ‘Daughter of Zion’ is the female aspect of the Endless Light in this world. The Endless Light formed YHVH to ‘govern’ Creation, (an aspect of Adam) and the Shechinah of the name, (an aspect of Eve) was separated so we can seek oneness with the Endless Light through the unification of the Shechinah and the Light, Zeir Anpin (YHVH).

We can achieve that oneness only through the study Torah, Zohar, and following the precepts. The prayers in Hebrew help us in the process of unifying all the souls of the children of Israel with YHVH and the Endless Light, completing the mission Jacob took on himself.

Zionism is the movement to return to Zion, which is Jerusalem. The deeper meaning of true Zionism is seeking to unify the Light, coming from Zion (Spiritual, Light) and Jerusalem (Malchut, Shechina).

When we restore the 90% of the unification, Mashiach will come to complete the work and allow the Light of the Endless flow down to our world through the complete name of YHVH that will be changed to YHYH because the Light and Vessel will be unified and equal.

43. בְּכָה רַבִּי יִצְחָק, [וְחִיךְ] וְשָׁמַת. אָמַר, אֵלּוּ הַמְרַגְלִיּוֹת תַּחַת יְדֵיכֶם, וְלֹא אֵלֶּךָ אַחֲרֵיכֶם? אָמְרוּ לוֹ, אַתָּה תִּלְךָ לְדַרְבָּךְ, וְאֵנּוּ נִבְנִים לְעִיר לְהַלּוּלָא שֶׁל בְּנֵי זֶה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עֲכָשׁוּ יֵשׁ לִי לְלַכֵּת לְדַרְבִּי. הֲלֹךְ לוֹ וְסִדֵּר אֶת הַדְּבָרִים לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַאי יָפָה אָמְרוּ, וְהַכֵּל נֹאמֵר בְּקֹדֶשׁ—בְּרוּךְ—הוּא. אָמַר, הַדְּבָרִים הִלְלוּ הֵם מִבְּנֵי בְּנֵי שֶׁל רַבִּי צְדוֹק הַחֲלָשׁ הֵם. מָה הַטַּעַם נִקְרָא חֲלָשׁ? מִשּׁוֹם שְׁאַרְבַּעִים שָׁנָה הִתְעַנָּה עַל יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֹא תַחֲרַב בְּיָמָיו, וְהָיָה מִפְּרִשׁ עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר שֶׁל הַתּוֹרָה סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים וְנוֹתֵן בָּהֶם דְּרֹךְ לִבְנֵי הָעוֹלָם לְהִתְנַהֵג בָּהֶם.

43. בְּכָה רַבִּי יִצְחָק, (ד"א ל"ג וחייך) וְחִיךְ, אָמַר מְרַגְלָאן אֵלֶּיךָ תְּזוּזוֹת יְדֵיכֶם, וְלֹא אֵיִל בְּתַרְיִיכוֹ. אָמְרוּ לִיה אֵת תַּזִּיל לְאֹרְזוֹךְ, וְאֵנָּן גִּיעוּל לְמוֹתָא לְהַלּוּלָא דְהַאי בְּרִי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הַשְׁתָּא אֵית לִי לְבוֹהַךְ לְאֹרְזִי. (דף קמט ע"א) אֵיִל לִיה, וְסִדֵּר מַלְכִין קַמִּיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדַאי שְׁפִיר קְאָמְרוּ, וְכֹלְא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתָמֵר. אָמַר, מַלְכִין אֵלֶיךָ, מִבְּנֵי בְּנֵי דְרַבִּי צְדוֹק זִוְלָשָׁא גִינְהוּ. מַאי טַעְמָא אֶקְרִי זִוְלָשָׁא, בְּגִין דְאַרְבַּעִין שָׁנִין אֲתַעֲנִי עַל יְרוּשָׁלַם, דְלָא יִתְזַרְבּ בְּיָוִמוּי, וְהוּא פְרִישׁ עַל כָּל מַלְאָה וּמַלְאָה דְאֹרְזִיָּתָא, רִזִּין עַלְמַי, וְהֵיב בְּהוּ אֹרְזָא לְבְנֵי עַלְמָא, לְאֲתַנְהָא בְּהוּ.

Rabbi Shimon heard from his student, Rabbi Yitzhak, about the study they had previously. Rabbi Shimon said that the study was from the grandchildren of Rabbi Tzadok, who was called ‘the weak’.

Rabbi Shimon continued to explain he was called ‘weak’ because he fasted for 40 years with a prayer that the Holy Temple in Jerusalem wouldn’t be destroyed during his lifetime.

Rabbi Tzadok was explaining deep secrets on every word in the Torah. His studies gave the people of the world a righteous path to follow.

We can learn two main lessons from this Zohar. The first lesson is that one righteous person can have the power to block great negativity from spreading in the world.

The second lesson is that the secrets of the Torah bring the energy of life because they are the true path of following the Torah.

Today is the ninth day of the ninth month, Kislev. On this day the gates of Yessod of Yessod of Yessod are aligned directly to the higher spiritual level, giving us the opportunity to inject our prayers like great Tzadikim.

Read about the importance of this day and how to make a proper connection to elevate your prayers like a righteous person on <http://dailyzohar.com/the-light-of-miracles-and-sustenance-revealed-on-the-9th-of-the-9th-of-the-9th/>

Rabbi Tzadok disconnected himself from the material world by fasting for 40 years and by that he could reveal great secrets that revealed great Light in the world, and stopped the negative side from destroying the Holy Temple.

The shortest way for us to nullify our desires for the self and connect to Yessod and righteousness is by giving Tzedakah and study the secrets of the Torah through the Zohar.

When we give from what we have we create space in our vessels that brings the Light that we reveal with the Zohar study to shine in our lives.

[View this page to give Tzedakah](#)

Install the FREE Unity Zohar App and the FREE Tzadikim App in your smartphone (iOS, Android) to have a great connection to the Zohar and Tzadikim that can greatly help to elevate your prayers and spiritual connections.

44. אמר רבי יצחק, לא היו [אלא] ימים מועטים עד שפגשתי אותו האיש, ובנו הקטן עמו. אמרתי לו, איפה בנדך האחר? אמר לי, עשיתי לו הלולא, ונשאר עם אשתו. בין שהכיר אותי, אמר לי, חייך שלא הזמנתי אותך לחתנת בני משום שלשה דברים: אחד – שלא ידעתי בך ולא הפרתי אותך, שכן מזמינים את האדם – כפי כבודו, ואולי אתה איש גדול ופגם כבודך. ואחד – אולי אתה הולך לדרבך בחפזון ולא אטריח עליך. ואחד – שלא תתביש לפני אנשי החבורה, שדרבנו – שכל אותם שאוכלים על שלחן חתן וכלה, כלם נותנים להם אוצרות ומתנות. אמרתי לו, הקדוש ברוך הוא ידון אותך לטוב. אמרתי לו, מה שמך? אמר לי, צדוק הקטן. באותה שעה למדתי ממנו שלשה עשר [תריסר] סודות עליונים בתורה, ומבנו שלשה, אחד בנבואה, ואחד [ישנים] בחלום.

44. אמר רבי יצחק, לא היו (אלא) יומין זעירין, עד דאערענא ביהווא בר נש ובריה זעירא עמיה. אמינא ליה, אן הוא ברך אזורא. אמר לי, עבידנא ליה הלולא ואשתאר בדביתהו. בין דאשתמודע בי, אמר ליה זמירה, דלא זמיננא לך להלולא דברי, בגין תלת מלין. וזה, דלא ידענא בך ולא אשתמודענא לך, דהכי מזמינן ליה לבר נש כפום יקריה, ודיקמא אנת זברא רבא, ואפגים יקרה. וזה, דילמא אנת אויל בארוזף בבהילו, ולא אטרוז עכף. וזה, דלא תכסיף קמי אנשי דזבבורא. דאורזא דילן, דכל אינן דאכלי לפתורא דזותן וכלה, כלהו יהבי זבובון ומתנן לון. אמינא ליה, קודשא בריך הוא ידון לך לטב. אמינא ליה, מה שמך, אמר ליה צדוק זוטא. ביהווא שעתא, אוליפנא מניה, תליסר (נ"א תריסר) רזין עלאין באורייתא, ומן בריה תלת, זוד בנבואה, וזוד (נ"א ותרין) בזולמא.

Rabbi Shimon heard from his student, Rabbi Yitzhak, about the study they had previously from the children of Rabbi Tzadok, who was called 'the weak'.

Rabbi Shimon continued to explain he was called 'weak' because he fasted for 40 years with a prayer that the Holy Temple in Jerusalem won't be destroyed during his lifetime.

Rabbi Tzadok was explaining deep secrets on every word in the Torah. His studies gave the people of the world a righteous path to follow.

After sometime Rabbi Yitzchak met rabbi Tzadok and his young son. He asked about his other son and Rabbi Tzadok answered that he got married and with his wife. He explained that he didn't invite him to the wedding because he didn't know him before, nor have knowledge about his spiritual level to know how to honor him. Another reason is that maybe rabbi Yitzchak is busy and he didn't want to put an additional burden on him. The third reason is that the friends that dine on the bride and groom table give them generous presents.

Rabbi Yitzchak respected that and blessed him.

Lesson:

The wedding is the aspect of the unification of light and vessel through studying (dining) the secrets of the Torah. Rabbi Yitzchak wasn't invited to Rabbi Tzadok special studies because he didn't know how much he can contribute to the studies, which is the aspect of giving 'generous presents'.

Rabbi Yitzchak asked his name and he answered 'Tzadok the small'. At that time Rabbi Yitzchak learned from him 13 high-level secrets from the Torah. From his son, he learned three secrets, one related to prophecy, one related to dreams and one about the difference between them.

Lesson: Even though Rabbi Tzadok was a great Tzadik, he presented himself simply by stating his name and adding 'small' to show how little he thinks of himself. The Zohar teaches us that those who are small in this world are big at the spiritual level. In this world, most people take pride in their intelligence and social status. Only when studying and conducting life without ego, we can achieve greater spiritual levels.

45. ואמר, מה בין נבואה לחלום? נבואה בעולם היא של זכר, והחלום בעולם הנקבה, ומזה לזה בשש דרגות יורד. הנבואה בימין ובשמאל, והחלום בשמאל. והחלום נפרד לכמה דרגות למטה, משום כך החלום הוא בכל העולם, אבל כפי דרגתו. כך נראה, כפי האדם כך דרגתו, הנבואה אינה מתפשטת אלא במקומה.

45. ואמר מה בין נבואה לחלום. נבואה בעלמא דדכורא איהו, וחלום בעלמא דנקבא, ומהאי להאי, (עיינן לקמן בסתרי תורה ומעבר לדרך) כשיתא דרגין נזותא. נבואה בימינא ובשמאלא, וחלום בשמאלא. וחלום מתפרשא לכמה דרגין לתתא, בגין כך חלום איהו בכל עלמא. אבל כפום דרגיה, הכי זומי, כפום בר נש, הכי דרגיה, דנבואה לא אתפשטא אלא באתריה.

What's between prophecy and dream?

Prophecy is in the world of male, Zeir Anpin. The dream is in the world of the female of Zeir Anpin. There are six levels coming down from one level to the other. The prophecy is from Netzach and Hod of Zeir Anpin and the dream is in Hod of the female.

Prophecy is on the Right and the Left, which is Netzach and Hod and the Dream is on the Left, which is Hod. The angel Gabriel, aspect of Left, delivers the light of the dream and so the dream can be anywhere in the world. Every person sees dreams according to his level. The prophecy revealed only in the Holy Land of Israel, where all the prophets receive their prophecies from Netzach and Hod.

46. בא ראה מה כתוב, ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. פתח ואמר, (יחזקאל א) היתה דבר ה' אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים על נהר

46. תא זוזי מה כתיב, (בראשית כח) ויזולום והנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. פתחו ואמר, (יחזקאל א) היתה דבר ה' אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים

כָּבֵד וַתְּהִי עֲלָיו שֵׁם יְהוָה. הֲיִתָּה הַיָּהּ – נְבוּאָה לְשַׁעֲתָא הַיָּתָה, שְׁהַצְטָרְכָה עַל הַגְּלוּת מִשּׁוּם שְׁהַשְׁכִּינָה יִרְדָּה עִם יִשְׂרָאֵל לְגְלוּת, וְרָאָה יְחֻזְקָא לְמַה שְׁרָאָה לְפִי שְׁעָה. וְאָף עַל גַּב שְׂאוֹתוֹ הַמְּקוֹם לֹא רָאוּ לְזָה, מִשּׁוּם כִּף הִיָּה הַיָּהּ. מַה זֶה הִיָּה הַיָּהּ? אֵלֶּיךָ הִיָּה לְמַעְלָה – הַיָּהּ לְמַטָּה, שְׁכַתוֹב סֵלֶם מִצֵּב אֶרְצָה וְרָאִישׁוֹ מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה. נוֹטֵל [אוֹתוֹ] לְמַעְלָה וְנוֹטֵל [אוֹתוֹ] לְמַטָּה. הִיָּה הַיָּהּ – אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה.

עַל זֶהָר כָּבֵד וַתְּהִי עֲלָיו שֵׁם יְהוָה. הֲיִתָּה הַיָּהּ, נְבוּאָה לְשַׁעֲתָא הַיָּתָה (ס"א הוות), דְּאֶצְטְרִיף עַל זְלוּתָא בְּגִין דְּשְׁכִינְתָא נְזוּתָת בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל בְּזְלוּתָא, וְזוּמָא וְזוּזְקָא לְמַה דְּזוּמָא לְפָנִים שְׁעָתָא. וְאָף עַל גַּב דְּלֹא אֶתְזוּזִי הַהוּא אֶתְר לְהַאי, בְּגִינֵי כִף הִיָּה הַיָּהּ. מַאי הִיָּה הַיָּהּ. אֵלֶּיךָ הִיָּה לְמַעְלָה, הַיָּהּ לְמַטָּה. דְּכַתִּיב סֵלֶם מוֹצֵב אֶרְצָה וְרָאִישׁוֹ מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה, נְטִיל (לִיה) לְעֵילָא וְנְטִיל (לִיה) לְמַטָּה. הַיָּהּ הַיָּהּ, זוּד לְעֵילָא, וְזוּד לְמַטָּה. (עֵיין בְּסוּף הַסֵּפֶר מַה שְּׁחִסֵּר כַּאן סִימָן נ', וְהוּא ג"כ לְקַמֵּן דִּף ק"ו ע"א קַחְחוּ מִשְׁמִי)

Genesis 28:12

”וַיַּחְלֹם, וַהֲנִיחָה סֵלֶם מִצֵּב אֶרְצָה, וְרָאִישׁוֹ מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה; וַהֲנִיחָה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים, עֲלִים וְיֹרִידִים בּוֹ”

“He had a dream, and behold, a ladder was set on the earth with its top reaching to heaven; and behold, the angels of God were ascending and descending on it.”

Jacob’s dream was in the land of Israel and to be exact it was exactly at the place where the Holy Temple would be built many years later.

Ezekiel 1:3

”הִיָּה הַיָּהּ דְּבֵר יְהוָה אֵל יְחֻזְקָא לְבִן בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל זֶהָר כָּבֵד וַתְּהִי עֲלָיו שֵׁם יְהוָה”

“the word of YHVH came expressly to Ezekiel the priest, son of Buzi, in the land of the Chaldeans by the river Chebar; and there the hand of YHVH came upon him.”

The Zohar explains that because the Israelites in Exile had the Shechina with them and they needed spiritual support, Ezekiel could see visions of heavens and prophecize. The river Chebar in the verse represents one of the four rivers coming out of the Garden of Eden (Genesis 2:10). Because of the river, the Shechina could be there and Ezekiel could reveal the prophecies in exile with the Israelites.

Link to the Torah dedication page and video.

<https://dailyzohar.com/brandweins-torah-dedication/>

47. בֵּא רְאָה, הַסֵּלֶם הַזֶּה מְחֻזֵּק בְּשְׁנֵי עוֹלָמוֹת – בְּמַעְלָה וּבְמַטָּה. בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל זֶהָר כָּבֵד. בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים – בְּמְקוֹם שְׁהַגְלוּת שׁוֹרָה בּוֹ, וְעַם כָּל זֶה, עַל זֶהָר כָּבֵד. מַה זֶה זֶהָר כָּבֵד? אֵלֶּיךָ שְׁהִיָּה כָּבֵד מְקַדָּם לְבִן, שְׁהַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה עֲלָיו, שְׁכַתוֹב וְנִהָר יֵצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן וְגו'. וְזֶה הוּא זֶהָר אֶחָד מֵאוֹתָם אֶרְבַּעַת הַנְּהָרוֹת. וּמִשּׁוּם שְׁשׁוּרָה עֲלָיו מְקַדָּם לְבִן וְהִיָּה עֲלָיו כָּבֵד – שׁוֹרָה בּוֹ עֲבָשׁוֹ, וְהַתְּגַלָּה לִיְחֻזְקָא.

47. תָּא זְזוּי, הַאי סֵלֶם בְּתֵרֵי עֲלָמִין אֶתְתַּקַּף, בְּעֵילָא וַתְּתָא. בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל זֶהָר כָּבֵד. בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים, בְּאֶתְר דְּזְלוּתָא שְׁרִיָּא בֵּיהּ, וְעַם כָּל דָּא עַל זֶהָר כָּבֵד. מַאי זֶהָר כָּבֵד. אֵלֶּיךָ דְּהַיָּה כָּבֵד, מְקַדָּמַת דְּנָא, דְּשְׁכִינְתָא (דִּף קַמֵּט ע"ב) שְׁרִיָּא עֲלָיו, דְּכַתִּיב (בְּרַאשִׁית ב) וְנִהָר יֵצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן וְגו'. וְדָא הוּא זֶהָר זוּד מֵאֵינוֹן אֶרְבַּע זֶהָרִין, וּבְגִין דְּשְׁרִיָּא עֲלָיו מְקַדָּמַת דְּנָא, וְהוּא עֲלָיו כָּבֵד, שְׁרִיָּא בֵּיהּ הַשְּׁתָא, וְאֶתְגַּלִּי לִיה לִיְחֻזְקָא.

Ezekiel 1:3

”הִיָּה הַיָּהּ דְּבֵר יְהוָה אֵל יְחֻזְקָא לְבִן בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל זֶהָר כָּבֵד וַתְּהִי עֲלָיו שֵׁם יְהוָה”

“the word of YHVH came expressly to Ezekiel the priest, son of Buzi, in the land of the Chaldeans by the river Chebar; and there the hand of YHVH came upon him.”

The Zohar explains that because the Israelites in Exile had the Shechina with them and they needed spiritual support, Ezekiel could see visions of heavens and prophesize. The river Chebar in the verse (Ezekiel 1:3) represents one of the four rivers coming out of the Garden of Eden (Genesis 2:10). Because of the river, the Shechina could be there and Ezekiel was able to reveal the prophecies in exile with the Israelites.

48. בא ראה, ויחלם, וכי יעקב הקדוש, שהוא השלם של האבות, התגלה עליו בחלום, ובמקום הקדוש הזה לא ראה [לז] אלא בחלום? אלא יעקב בזמן ההוא לא היה נשוי, ויצחק היה קים. ואם תאמר שהנה אחר כך, כשנשא, בתוב וארא בחלום? שם המקום גרם, ויצחק היה קים, ועל כן בתוב בו חלום.

48. תא וזוי ויחלום, וכי יעקב קדישא, דאיהו שלימא דאבהו, בזולמא אתגלי עלוי, ובאתר דא קדישא לא זומא (ליה) אלא (קס"ה) בזולמא. אלא יעקב בההוא זמנא לא היה נסיב, ויצחק היה קיים. ואי תימא והא לבתר דאתנסיב פתיב וארא בזולום. תמן אתר גרים, ויצחק היה קיים, ועל דא פתיב ביה זולום.

The Zohar asks about why Jacob that is the patriarch with the highest level, had only a dream and not a vision like a prophet when he was in the holy place in the holy land of Israel. That place was worthy of the revelation of the Shechina and connect to Jacob on a higher level. The answer is that at that time, Isaac was still alive and Jacob was not married. As single Jacob was not complete.

Adam was born as male and female (Genesis 1:27). Later God separated the female part from the back of Adam and brought her back to his face to face (Genesis 2:23).

As initially created, male and female are one. Because of that way we must have the aspect of male and female to receive Light from the Creator to be able to continue the light to this world and *form new things.

Since God created us as a vessel to receive his light and benefit from it. After the sin, we lost the automated connection between male and female and we must 'earn' the light by unifying male and female, light and vessel. Single men and women can still draw and reveal light when they create vessels with their desires and consciousness.

The Shechina is always present in the Land of Israel because this is the place where the Light flows to the entire world. Before the destruction of the Holy Temple, there were schools for prophets, teaching them how to connect to the levels of Netzach and Hod and see beyond the limitations of the five senses and time.

* Everything in this world is made out of light energy and therefore we can not 'create' only form from what already exists.

49. ואחר שבא לארץ הקדושה עם השבטים, ונשלמה [בהם] להם עקרת הבית ואם הבנים שמחה, בתוב וירא אלהים אל יעקב וגו', וכתוב (בראשית מו) ויאמר אלהים לישראל במראת הלילה. כאן לא כתוב בו חלום, שהרי היה מדרגה אחרת עליונה.

49. וכתר דאתא לארעא קדישא עם שבטין, ואשתלים (בהון) להון עקרת הבית, ואם הבנים שמחה, פתיב, וירא אלהים אל יעקב וגו'. וכתוב, (בראשית מו) ויאמר אלהים לישראל במראות הלילה, הכא לא פתיב ביה זולום דהא מדרגא אזורא עלאה היה.

After Jacob came back to the land of Israel with his children that were the roots for the 12 tribes of Israel, he was elevated to a higher level.

Genesis 35:9

“וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב עוֹד בָּבֹא מִפְּדַן אֲרָם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ.”

“Then God appeared to Jacob again when he came from Paddan-aram, and He blessed him.”

Jacob was complete because now he was married and inside the Holy Land where he could get God’s blessings. The verse states that God appeared to Jacob and that is a higher revelation than in a dream.

50. בא ראה, החלום הוא על ידי גבריאל, שהוא למטה, בדרגה הששית מנבואה. מראה – על ידי הדרגה ההיא של החיה ההיא ששולטת בלילה. ואם תאמר, הנה כתוב (דניאל ח) גבריאל הבן להלו את המראה – כך זה ודאי, שמראה דבריו יותר סתומים, ובחלום מפרש יותר, ומפרש את הסתומים של המראה. ועל כן נפקד גבריאל, שיפרש את דברי המראה, שהוא יותר סתום.

50. תא וזוי, (קצ"ו ע"א) וְזָכַרְתָּ אֵיחָד עַל יְדֵי הַגְּבְרִיאֵל דְּאִיְהוּ לְתַתָּא, בְּדַרְגָּא שְׁתִּיתָא מִנְּבוּאָה. מְרָאָה, עַל יְדָא דְּהָהוּא דְּרָגָא דְּהָהִיא זְוִיָּה דְּשִׁלְטָא בְּלֵילָא. וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב (דְּנִיאלַח) גְּבְרִיאֵל הָבֵן לְהֵלֹ אֶת הַמְרָאָה. הָכִי הוּא וְדָאִי, דְּמְרָאָה מְלוֹי סְתִימִין יְתִיר, וּבְזֻלְמָא פְרִישׁ יְתִיר, וּפְרִישׁ סְתִימִין דְּמְרָאָה, וְעַל דָּא אֲתַפְקֵד גְּבְרִיאֵל, דְּיַפְרֵשׁ מְלוֹי דְּמְרָאָה דְּאִיְהוּ סְתִימִין יְתִיר.

Dreams are six levels below prophecy. The angel Gabriel delivers the dreams from the female aspect of Hod. He also delivers the visions people see. The vision that are reflections of spiritual messages and in greater concealment than messages in dreams. Gabriel also appointed to interpret the concealed visions in the dreams.

The person’s spiritual level determines the way and type of messages he gets in visions and dreams and visions in dreams. Some could be simple and some may have a deeper meaning that are not obvious from the dream itself.

Dream interpretations should be done by a person who is spiritually elevated and understand the language of dreams. Some people may have a unique dream language and the interpreter needs to know more about the person before he could give proper interpretations. Never tell a dream to people who are on a lower spiritual level, even if they are part of your family.

Angel Gabriel is the aspect of the left and the power to execute ‘plans’ from the upper three sefirot. Incorrect or irresponsible interpretations may activate the angel in the wrong way and manifest the undesired outcome.

I used to have a page for dream interpretations but I stopped after I saw requests from people who are not even subscribed to the DZ. Some even posted dreams of friends who are not spiritual.

B”H and B’li Neder I will restore the option to post dreams for interpretations after setting the system to allow dreams only from registered users. B”H in the near future.

51. ועל כן כתוב במראה – וירא, וארא. מה הטעם? משום שהוא מראה, כמו המראה הזה שנראים בתוכו כל הדמיות, ומשום כך וארא, ראיתי דמותו. באל שדי, שהוא המראה, שנראית בתוכו דמות אחרת, וכל הדמיות העליונות נראות בו.

51. וְעַל דָּא כְּתִיב בְּמְרָאָה, וַיֵּרָא, וְאָרָא, מֵאִי טַעְמָא, בְּזִין דְּמְרָאָה אִיְהוּ, כְּהֵאִי מְרָאָה דְּאֲתַוּוּזִי כָּל דְּיוֹקֵינִין בְּנִינִיה, בְּגִינֵי כֶּךָ וְאָרָא, אֲזַמְיִת דְּיוֹקֵינִיה, בְּאֵל שְׁדֵי, דְּאִיְהוּ מְרָאָה, (צ"א ע"א) דְּאֲתַוּוּבִי דְּיוֹקֵינִי אֲזַרָּא בְּנִינִיה, וְכָל דְּיוֹקֵינִין עַלְמַין בֵּיה אֲתַוּוּזִין.

The appearance of God to Jacob was a reflection from the upper levels. A mirror reflects what’s in its line of vision, so are the visions that a Tzadik or a prophet sees when they elevate to Yessod and draw from Netzach and Hod.

Between Malchut and Yessod there's a barrier, 'curtain' (מִן) that doesn't let the light pass through. Because of that, we have the aspect of the mirror and when going above Malchut to yessod we are able to see the higher levels. Without the 'barrier' the light from upper levels can not be reflected.

52. משום כך, יעקב בָּהוּא אֲוֹתוֹ הַזְּמִן, כְּתוּב וַיַּחְלֵם וְהִנֵּה סֻלָּם מַצְבַּ אַרְצָה [וְרָאשׁוּ]. מֵה זֶה סֻלָּם? הַדְּרָגָה שֶׁשָּׂאָר הַדְּרָגוֹת תְּלוּיוֹת בָּהּ, וְהוּא יסוד העולם. וְרָאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה, כִּי הוּא לְהַתְקַשֵּׁר עִמּוֹ. וְרָאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה, מִי רָאשׁוּ? רָאשׁוּ שֶׁל אוֹתוֹ סֻלָּם. וְמִי הוּא? זֶה שֶׁכְּתוּב בּוֹ (בְּרֵאשִׁית מֵז) רֹאשׁ הַמַּטֵּה. מִשׁוּם שֶׁהוּא רֹאשׁ לַמַּטֵּה הוּא וּמִמֶּנָּה מְאִיר. מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה, מִשׁוּם שֶׁהוּא סִיּוּמָה הַגּוֹפֵר, וְעוֹמֵד בֵּין עֲלִיּוֹן וְתַחְתּוֹן, כְּמוֹ שֶׁהַבְּרִית הוּא סִיּוּמָה הַגּוֹפֵר וְעוֹמֵד בֵּין הִירְכִיּוֹת וְהַגּוֹפֵר, וְעַל זֶה מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה.

52. בְּגִינֵי כֶּף, יַעֲקֹב בָּהוּא זְמַנָּא, כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כח) וַיִּזְוַלְמֵם וְהִנֵּה סֻלָּם מַצְבַּ אַרְצָה (וְרָאשׁוּ), מֵהוּ סֻלָּם, דְּרָגָא דְשָׂאָר דְרָגָין בֵּיהּ תְּלִינן וְהוּא יסוד דְעֵלְמָא. וְרָאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה, הִכִּי הוּא לְאַתְקַשְׁרָא בְּהַרְדִּיהּ. וְרָאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה, מֵאֵן רָאשׁוּ. רָאשׁוּ דְהוּא סֻלָּם. וּמֵאֵן אִיהוּ, דָּא דְכְּתִיב בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית מֵז) רֹאשׁ הַמַּטֵּה, בְּגִין דְאִיהוּ רֹאשׁ לְהַאי מַטֵּה וּמִנֵּה נְהִיר. מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה, בְּגִין דְאִיהוּ סִיּוּמָא דְגּוֹפָא, וְקָאִים בֵּין עֲלָאָה וְתַתָּאָה, כְּמוֹ דְבְּרִית אִיהוּ סִיּוּמָא דְגּוֹפָא, וְקָאִים בֵּין יְרִיכִין וְגּוֹפָא, וְעַל דָּא מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה.

Genesis 28:12

“וַיַּחְלֵם, וְהִנֵּה סֻלָּם מַצְבַּ אַרְצָה, וְרָאשׁוּ, מְגִיעַ הַשְּׂמִימָה; וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים, עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ”
 “He had a dream, and behold, a ladder was set on the earth with its top reaching to heaven; and behold, the angels of God were ascending and descending on it.”
 The ‘ladder’ is the aspect of the levels that we climb up.
 ‘it’s top reaching to heaven’, means that Yessod connects to Zeir Anpin that is called heaven.

Genesis 28:17

“וַיִּירָא, וַיֹּאמֶר, מֵה-נֹרָא, הַמְּקוֹם הַזֶּה: אֵין זֶה, כִּי אִם-בֵּית אֱלֹהִים, וְזֶה, שַׁעַר הַשָּׁמַיִם”
 “He was afraid and said, “How awesome is this place! This is none other than the house of God, and this is the gate of heaven.”
 Jacob discovered that the place he slept was the ‘Gate of Heaven’. He took the stone that was under his head (28:18) and made it as a pillar, ‘מצבה’. This Hebrew word has the numerical value of ‘קבלה’, ‘Kabbalah’. He declared this stone as the ‘House of God’ (28:22) and promised to give Maaser, Tithe, from everything he receives from God.
 Jacob knew the value of connecting to the ‘Gate of Heaven’ and immediately promised tithe because that’s the easiest way to climb from Malchut, the 10th, to Yessod where he can have a higher connection to the Light.
 Rabbi Ashlag called his commentary to the Zohar, ‘The Ladder’, to teach us that when we study the Zohar we can go up the levels from Malchut to yessod and beyond.
 Continuous Zohar study as we do on the Daily Zohar and continue individually or in classes with true* Kabbalah teachers would elevate us in a pure and gradual way to righteousness. Doing so guarantees the flow of light into our lives and earns us merits for the world to come and immortality.

53. וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ, אֵלוֹ הַמְּמַנִּים שֶׁל כָּל הָעַמִּים, שֶׁהֵם עֹלִים וְיֹרְדִים בְּסֻלָּם הַזֶּה. כְּשִׁישְׂרָאֵל חוֹטְאִים, נִשְׁפָּל הַסֻּלָּם הַזֶּה, וְעֹלִים אוֹתָם הַמְּמַנִּים. וְכְשִׁישְׂרָאֵל מְכַשִּׁירִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, מֵתְעַלָּה

53. (בְּרֵאשִׁית כח) וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ, אֵלִין מְמַנֵּן דְכָל עַמִּין, דְאִינוּן סֻלְקִין וְנִזְוֹתִין בְּהַאי סֻלָּם. כִּד יִשְׂרָאֵל זוֹטָאן, מְאִיר הַאי סֻלָּם וְסֻלְקִין אִינְהוּ מְמַנֵּן, וְכִד יִשְׂרָאֵל מֵתְכַשְׁרִין עוֹבְדֵי יְהוָה, אִסְתַּלְקַּה הַאי

הסלם הזה, וכל הממנים יורדים למטה ועוברים שלטונם. הכל עומד בסלם הזה. כִּאֲנֵי רָאָה יַעֲקֹב בְּחִלּוֹמוֹ אֶת שְׁלֹטוֹנוֹ שֶׁל עֶשָׂו וְאֵת שְׁלֹטוֹן שְׂאֵר הָעַמִּים.

סלם וכלהו מומני גזותי לתתא, ואתעבר שולטנותא דלהוון, כלא בהאי סלם קיימא. הכא זומא יעקב בזולמיה, שולטנותא דעשו ושולטנותא דשאר עמין.

‘And the angels of God...’ is the aspect of ministers of the nations of the world. They are ascending when the Israelites lower themselves with sins and the angels descend and lose their control when the Israelites are doing good and follow the Torah. Jacob saw in his dream the government of Esau and the other nations. He understood that the state of Israel depends on the ‘ladder’.

54. דְּבַר אַחַר וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ, בְּמִי? בְּאוֹתוֹ רָאִישׁוֹ שֶׁל אוֹתוֹ סֵלֶם. שְׂבִשְׂמִסְתַּלַּק רָאִישׁוֹ מִמֶּנּוּ – הַסֵּלֶם נִכְנַע, וְעוֹלִים כָּל הַמַּמְנִים. וְכִשְׂמַתְחַבֵּר רָאִישׁוֹ בְּאוֹתוֹ סֵלֶם – מֵתְעַלֶּה, וְכָל הַמַּמְנִים יֹרְדִים. וְהַכֵּל דְּבַר אֶחָד.

54. דְּבַר אַחַר וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ. בְּמִי, בְּהִיּוֹא רָאִישׁוֹ, דְּהִיּוֹא סֵלֶם. דְּכִד אֶסְתַּלַּק רָאִישׁוֹ מִנֵּיה, סֵלֶם אֶתְכַפֵּי וְסֵלְקִין כְּלָהוּ מִמֶּנּוּ. וְכִד אֶתְזַבֵּר רָאִישׁוֹ בְּהִיּוֹא סֵלֶם, אֶסְתַּלַּק, וְכְלָהוּ מִמֶּנּוּ גִזוֹתֵין. וְכִכְלָא זֹד מִכְּלָה.

Another explanation that is similar to the previous one is that when the top of the ladder, that is Yessod, is lost, meaning that the Israelites are not righteous in their ways, they lose control of the other nations.

It's all depends on the connection of Yessod to the upper levels. The other nations are the aspect of the Left column. With proper actions of Chassadim, that is the aspect of the Right, we control the left and connect Malchut to Yessod. That establishes the ‘Ladder’ in its full length and allow us to go up and have the spiritual system benefits us.

Righteous of the generation may be able to establish a good connection to Yessod. Rabbi Shimon could do that and have control over the ‘Ladder’. It gave him the power to command the spiritual system but he never took personal benefit from it. He used his powers only when it was to help other peoples.

The lesson is simple; The Zohar study and giving Tzedakah is our ‘ladder’ to Yessod and when we follow the teachings then we could have control over our lives.

55. כְּתוּב (מַלְכִים א ג) נִרְאָה ה' אֵל שְׁלֹמֹה בְּחִלּוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׂאֵל מָה אֶתֶן לְךָ. וְאִם תֹּאמַר, כִּי אֵיזוֹ רְשׁוּת יֵשׁ לְחִלּוֹם בְּזֶה? אֵלָּא כִּי נִבְלָלַת דְּרָגָה בְּדָרְגָה, הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה עִם הַדְּרָגָה הַתַּחְתּוֹנָה. מִשּׁוּם שֶׁעַד עֲכָשׁוֹ שְׁלֹמֹה לֹא הָיָה שְׁלֵם. בֵּינָן שְׁנַשְׁלֵם, כְּתוּב (שִׁם ה) וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשְׁלֹמֹה, וְכְתוּב (שִׁם) וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה. שְׁעֲמֶדָה הִלְבְּנָה בְּשְׁלֹמוֹתָהּ, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ נִבְנָה, וְאִזּוֹ הָיָה רוּאָה שְׁלֹמֹה אֶת הַחֲכָמָה עֵין בְּעֵין, וְלֹא הִצְטַרֵּךְ לְחִלּוֹם.

55. כְּתוּב, (מַלְכִים א ג) נִרְאָה ה' אֵל שְׁלֹמֹה בְּחִלּוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׂאֵל מָה אֶתֶן לְךָ. וְאִי תִימָא הֵכָא בְּחִלּוֹם, וְכִי מָה (דָּף קו ע"א) רִשׁוֹ אֵיִת לִיה לְחִלּוֹם בְּהִיּוֹ. אֵלָּא הֵכָא אֶתְכַלִּיל דְּרָגָה בְּדָרְגָה, דְּרָגָה עֲלָאָה בְּדָרְגָה תַּתְּאָה. בְּגִין דְּעַד כְּעַן, שְׁלֹמֹה לֹא הָוָה שְׁלֵם, בֵּינָן דְּאֶשְׁתַּלִּים, כְּתוּב, (מַלְכִים א ה) וְה' נָתַן זֹכְמָה לְשְׁלֹמֹה. וְכְתוּב, (מַלְכִים א ה) וַתֵּרֶב זֹכְמַת שְׁלֹמֹה. דְּקִימָא סִיְהָרָא בְּאֶשְׁכְּמוֹתָא, וּבִי מִקְדָּשָׁא אֶתְבְּנִי. וְכִדִּין, הָוָה זֹמִי שְׁלֹמֹה, עֵינָא בְּעֵינָא זֹכְמַתָּא, וְכִא אֶצְטַרֵּךְ לְחִלּוֹמָא.

After King Solomon became a king after his father passed away, he went to the Holy Tabernacle and brought thousand burnt offerings to God. (equal 10x10x10 for a

complete connection to the Tree of Life). At the same night, God (אלהים, ELHYM) revealed himself to him in a dream. God offered to grant his wishes.

2 Chronicles 1:7

“בלילה ההוא נראה אלהים לשלמה ויאמר לו שאל מה אתן לך”

“That night God appeared to Solomon and said to him, “Ask for whatever you want me to give you.”

The Zohar explains that God (ELHYM) is the aspect of the Left column. The dream is revealed by the angel Gabriel as previously explained (DZ 2591). The dream message from Binah connects and get ‘dressed’ in Gabriel so it can go down the levels to King Solomon. Solomon wasn’t ready at that time to have a direct connection with YHVH. When King Solomon achieved his higher level, YHVH fulfilled the promise of the dream.

1 Kings 5:26

“ויהוה, נתן חכמה לשלמה, כאשר, דבר-לו”

“And YHVH gave Solomon wisdom, as He promised him”

Solomon asks for wisdom to lead the people and YHVH gave it to him. He built the Holy Temple and from that point, he didn’t need connections through dreams because he was able to connect to the higher wisdom and see it eye to eye.

56. לבתר דזוטא, אצטריוף ליה לזולמא פקדמיותא, ועל דא פתיב, (מלכים א יא) הנראה אליו פעמים, וכי פעמים הוה ולא יתיר. אלא סטרא דזולמא הוה ליה פעמים, סטרא דזוכמתא כל יומא הוה.

56. אחר שחטא, הצטרף לחלום כנראה שונה, ועל כן כתוב (שם יא) הנראה אליו פעמים. וכי פעמים היה ולא יתיר? אלא צד החלום היה לו פעמים, וצד החכמה היה בכל יום.

Later in his life, King Solomon sinned and God revealed to him a second time in a dream.

1 Kings 11:9

“ויתאנף יהוה בשלמה כי נטה לבבו מעם יהוה אלהי ישראל הנראה אליו פעמים”

“Now YHVH was angry with Solomon because his heart was turned away from YHVH, the God of Israel, who had appeared to him twice,”

King Solomon had many revelations of God and when the verse says ‘appeared to him twice’ it is related only to an appearance in dreams, not the other ways.

Lesson;

The Zohar discusses the aspect of revelations through dreams but there are few great lessons to learn from this story.

The first point is that even as a new king, Solomon made a priority to connect to God through the Holy Tabernacle. He brought thousand burnt offerings to establish a maximum connection to the tree of Life.

Because he opened a great channel, God revealed to him immediately ready to grant Solomon’s wishes.

If we had a similar option to ask for what we want then most of us would ask for things related to this world, mostly around money, health, and relationships.

2 Chronicles 1:10

“עתה, חכמה ומדע תן-לי, ואצאה לפני העם-הזה, ואבואה: כי-מי ישפט, את-עמך הזה הגדול”

“Now grant me wisdom and knowledge so that I may lead these people, for who can judge this great people of yours?”

King Solomon asked God to open his eyes to wisdom, to see the truth in the people. By doing so he opened a channel to a revelation and God responded;

2 Chronicles 1:11

ויאמר אלהים לשלמה יען אשר היתה זאת עם לבבך ולא שאלת עשר נכסים וכבוד ואת נפש שנאיר וגם ימים רבים לא שאלת ותשאל לך חכמה ומדע אשר תשפוט את עמי אשר המלכתך עלי.

החכמה והמדע, נתון לך; ועשר הנכסים וכבוד, אתן-לך-אשר לא-היה כן למלכים אשר לפניך, ואחריו לא יהיה-כן”

“God answered Solomon, “Because this was in your heart, and you have not asked for possessions, wealth, honor, or the life of those who hate you, and have not even asked for long life, but have asked for wisdom and knowledge for yourself that you may govern my people over whom I have made you king,”

“wisdom and knowledge have been granted to you. And I will give you riches and wealth and honor, such as none of the kings who were before you have possessed nor those who will come after you.”

The world is too dark and corrupt for us to expect God revealing himself to us and grant our wishes. We can achieve a connection to the higher wisdom by using the study of Torah through the Zohar and other kabbalistic teachings that are based on the Zohar like the Holy Ari, Rabbi Ashlag and others.

With elevated wisdom, we are able to see the truth around us and our lives become clearer and better. If we achieve correction and purity we may even merit abundance in the material world. It all depends on the type of channels of light that we opened in our lives.

Another important lesson is to know that even when we achieve a greater understanding of wisdom, the negative-side would always be waiting for us to trip us and move us to the wrong path.

King Solomon married many women, mostly to establish good and peaceful diplomatic relationships. That is where it failed because some of the women were idol worshipping and he built for them places of worship.

When we feel strong spiritually this is the time that we need to be very careful about our behavior. We should stay humble and follow pure routines to avoid the traps of the other side. Many great rabbis fell to the temptations of women, fame, and money. Many of you heard at least one or two of such stories. Even if you have a crown on your head, you can never be a king or at least don't behave like a king!

57. ועם כל דא, סטרא דזולמא הוה יתיר על כל שאר בני נשא, בגין דאתכליל דרגא בדרגא, מרא"ה במרא"ה. והוא השתא בסוף יובווי זושיר יתיר, ודא בגין דזוטא, וסיהרא קיימא לאתפגמא. מאי טעמא, בגין דלא נטיר ברית קדישא, באשתדלותיה בגשים נכריות. ודא הוא תנאי דעבד קודשא בריה הוא עם דוד, דכתיב, (תהלים קלב) אם ישמרו בניך בריתי וגו'. גם בניהם עדי עד ישבו לכסא לך.

57. ועם כל דא, סטרא דזולמא הוה יתיר על כל שאר בני נשא, בגין דאתכליל דרגא בדרגא, מרא"ה במרא"ה. והוא השתא בסוף יובווי זושיר יתיר, ודא בגין דזוטא, וסיהרא קיימא לאתפגמא. מאי טעמא, בגין דלא נטיר ברית קדישא, באשתדלותיה בגשים נכריות. ודא הוא תנאי דעבד קודשא בריה הוא עם דוד, דכתיב, (תהלים קלב) אם ישמרו בניך בריתי וגו'. גם בניהם עדי עד ישבו לכסא לך.

1 Kings 11:9

“ויתאנף יהוה בשלמה כי נטה לבבו מעם יהוה אלהי ישראל הנראה אליו פעמים”

“Now YHVH was angry with Solomon because his heart was turned away from YHVH, the God of Israel, who had appeared to him twice,”

‘who had appeared to him twice’ teaches us that King Solomon’s dreams were on a higher level than the rest of the world. He had visions while he was awake, which is the aspect of the female, Malchut. This level included in the visions he saw in dreams that

are on the level of the angel Gabriel. ‘Twice’ is for visions during the day and visions during dreams at night.

Psalms 132:12

”אם ישמרו בְּנֵיךָ בְרִיתִי וְעֵדוּתִי זוֹ אֶלְמָדָם גַּם בְּנֵיהֶם עִדִי עַד יָשׁוּבוּ לְכֶסֶּא לְךָ”

“If your sons keep my covenant and my testimonies that I shall teach them, their sons also forever shall sit on your throne.”

God promised King David that if his sons observe the covenant that is the connection to Yessod and follow the Torah that he will teach them, he will keep them on the throne of kings forever.

King Solomon sinned with women of other nations and corrupted his level of Yessod. The moon that is the aspect of the connection between Israel and the Light became weaker and dimmed and Solomon couldn't have the same connection to Chokmah as he had before.

58. מה זה עדי עד? הינו שכתוב (דברים יא) כימי השמים על הארץ. ומשום ששלמה לא שמר את הברית הזו פראוי, התחילה להלבנה להפגם, ועל כן בסוף הצטרף את החלום, וכן יעקב הצטרף את החלום, כמו שבארנו.

58. מאי עדי עד. היינו דקתיב, כימי השמים על הארץ. ובגין דשלמה לא זטר האי ברית כדקא יאות, שריא סיהרא לאתפגמא, ועל דא, בסופא אצטרך זולמא, וכן יעקב אצטרך ליה לזולמא כדאמרן.

Yessod is the first point of connection to the Light. If it is corrupted, the light can not be fully present in Malchut.

Solomon lowered his level by his actions and for that, he needed to receive messages through visions in dreams.

Because Jacob was still on a lower spiritual level when he left his parent's home, God revealed himself to him in a dream.

59. והנה ה' נצב עליו וגו'. כאן ראה יעקב הקשר של האמונה באחד. נצב עליו, וכתוב (מלכים א כב) ומלך אין באדום נצב מלך. [נציב מלח] ראה, שכל הדרגות עומדות בלן יחד על אותו הסלם לקשר הכל בקשר אחד, משום שאותו הסלם נתן בין שני צדדים. זהו שכתוב (בראשית כח) אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ וגו'. אלו הם שני צדדים, בימין ובשמאל.

59. (בראשית כח) והנה ה' נצב עליו וגו'. הכא זומא יעקב. קשורא דמהימנותא כוזד. נצב עליו, כד"א נציב מלוז. תלא, דכל דרגין קיימין כלהו כוזד על ההוא סלם, לאתקשרא כלא בזוד קשרא. בגין, דאתיהיב ההוא סלם בין תרין סטרין, הה"ד אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ וגו', אלין אנן תרין סטרין, בימינא ושמאלא.

Genesis 28:13

”והנה יהוה נצב עליו, ויאמר, אני יהוה אלהי אברהם אביך, ואלהי יצחק; הארץ, אשר אתה שכב עליה—לך אתננה, וילזרעך”

“And behold, YHVH stood above it and said, “I am YHVH, the God of Abraham your father and the God of Isaac. The land on which you lie I will give to you and to your offspring.”

‘stood above’, נצב, in Hebrew in a right angle (90 degrees) and here it means that Jacob saw all the sefirot as one on the ladder. In this dream, YHVH revealed to Jacob as the six sefirot of Zeir Anpin.

'I am YHVH, the God of Abraham your father and the God of Isaac.' The ladder in the dream represented the Central column and its connection from Malchut, standing between the Right, Abraham, Chesed and the Left, Isaac, Gevurah.

Lesson;

We are like the moon. If we are pure and study to reveal more light, we receive more light like the in the moon waxing phase. If we corrupt our ways, we lose our channels to the light and it's the aspect of the waning moon.

60. דְּבַר אֲחֵר וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו [ויאמר] – על יַעֲקֹב, שֶׁהִכֵּל יְהוָה מְרַבְּבָה קְדוּשָׁה, יָמִין וּשְׂמָאל, וַיַּעֲקֹב בְּתוֹכָם, וּכְנִסֶּת יִשְׂרָאֵל לְהַקְשֵׁר בִּינֵיהֶם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב אֲנִי ה' אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יַצְחָק. מִנֵּין לָנוּ שִׁיעֲקֹב בְּאֲמִצֵּעַ? מִשְׁמַע שְׂכָתוֹב אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יַצְחָק [הָאֲרִיז], וְלֹא כְתוּב וְאֱלֹהֵי יַצְחָק אָבִיךָ. שְׂכָתוֹב שְׂכָתוֹב עִם אֲבֹרָהִם, נִמְצָא שֶׁהוּא בְּאֲמִצֵּעַ. וְאַחֲרַי כִּי, הָאֲרִיז אֲשֶׁר אֲתָה שׁוֹכֵב עָלֶיךָ – הִנֵּה הִכֵּל מְרַבְּבָה קְדוּשָׁה אַחַת. וְכֵאֵן הוּא רָאָה שִׁיחִיָּה שְׁלֵמוֹת הָאֲבוֹת.

60. דְּבַר אֲחֵר וְהִנֵּה ה' נֹצֵב לְמֹהוּי כֻלָּא רְתִיכָא וַיַּעֲקֹב בְּגוֹיֵיהוּ, וּכְנִסֶּת יִשְׂרָאֵל הוּא דְכִתִּיב אֲנִי ה' אֱלֹהֵי וְגו'. הַכָּא זֹמַא יַעֲקֹב קְשׁוּרָא צִב עָלָיו, וְכִתִּיב (מַלְכִים א כב) ר'. (נֹצֵב עָלָיו) זֹמַא, דְּכֻל דְרַגְיָן סֻלָּם, לְאֲתִקְשְׁרָא כֻלָּא בְּזוּד א סֻלָּם בֵּין תְּרִין סְטְרִין, הִדָּא אֲשֵׁית כּוּז' אֲנִי ה' אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם גו', אֲלִין אֲנִין תְּרִין סְטְרִין, וּשְׂמָאלָא. עָלָיו (וַיֹּאמֶר), עָלֶיךָ דְיַעֲקֹב, קְדִישָׁא, יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, אֲל לְאֲתִקְשְׁרָא בִּינֵיהוּ, הִדָּא אֲבֹרָהִם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יַצְחָק. מִנֵּין דְיַעֲקֹב בְּאֲמִצֵּעִיתָא, מִשְׁמַע דְכִתִּיב, אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יַצְחָק (הָאֲרִיז), וְלֹא כְתִיב אֱלֹהֵי יַצְחָק אָבִיךָ. דְכִיּוֹן דְאֲתִקְשְׁרָא בֵּיהּ בְּאֲבֹרָהִם, אֲשִׁתְּכַח דְאִיהוּ בְּאֲמִצֵּעִיתָא. וְלִבְתַּר הָאֲרִיז אֲשֶׁר אֲתָה שׁוֹכֵב עָלֶיךָ, הָא כֻלָּא רְתִיכָא חֲדָא קְדִישָׁא. וְהַכָּא חֲמָא דִּיהוּי שְׁלִימוֹ דְאֲבָהוּ.

Genesis 28:13

וְהִנֵּה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו, וַיֹּאמֶר, אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם אָבִיךָ, וְאֱלֹהֵי יַצְחָק; הָאֲרִיז, אֲשֶׁר אֲתָה שׁוֹכֵב עָלֶיךָ—לֶךְ אֲתַנְנֶהּ, “וְלִזְרַעְךָ”

“And behold, YHVH stood above it and said, “I am YHVH, the God of Abraham your father and the God of Isaac. The land on which you lie I will give to you and to your offspring.”

The Zohar explains that ‘YHVH stood above’ is above Jacob and not the ladder. God initiated Jacob into the central column. God said ‘I am YHVH, the God of Abraham your father’ then ‘and the God of Isaac’ without the word ‘your father’ to tell Jacob that he comes as Tiferet in the middle, between Abraham, Chesed and Isaac, Gevurah.

Jacob linked first to Abraham and for that, it said ‘Abraham your father’ when Isaac was his father and Abraham was his grandfather.

Then comes the connection to Malchut with ‘The land on which you lie’ to complete the chariot with the three columns and Malchut.

The dream made Jacob realize the duty that God put on him to be the unifying factor of the Right and the Left.

61. בא ראה, אלהי אברהם אביך, שפיון שאמר אברהם אביך, ודאי שהוא באמצע. ואלהי יצחק, באן נרמז שקשור לשני צדדים ואוחז אותם. קשור לצד אחד – שפתוב אברהם אביך. וקשור לצד אחר – שפתוב ואלהי יצחק. תוספת וא"ו ליצחק, להראות שיעקב אחוז לשני צדדים.

61. תא וזוי, אלהי אברהם אביך, דכיון דאמר אברהם אביך, ודאי איהו באמצעיתא, ואלהי יצחק, דכא אתרמיו דקשיר לתרין סטרין ואזיד לון. קשיר לסטרא זור, דכתיב אברהם אביך. וקשיר לסטרא אורא, דכתיב ואלהי יצחק, תוספת וא"ו לגבי יצחק, לאוזואה דיעקב אזיד לתרין סטרין.

The words 'and the' in 'and the God of Isaac' tell us that there is a connection between Jacob to the Right, 'God of Abraham' and the Left, 'God of Isaac'.

62. ועד שיעקב לא נשא, לא נאמר בגלוי יותר, ונאמר בגלוי למי שמכיר דרכי התורה. אחר שנשא והוליד, נאמר לו בגלוי. זהו שפתוב (בראשית לג) ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל. מכאן למדנו, מי שלא נשלם למטה – לא נשלם למעלה. שונה יעקב, שנשלם למעלה ולמטה, אבל לא בגלוי.

62. ועד דיעקב לא אתנסיב, לא אתמר באתגליא יתיר, ואתמר באתגליא, למאן דידע אורווי דאורייתא. לבתר דאתנסיב ואוליד, אתמר ליה באתגליא, דהא הוא דכתיב, (בראשית לג) ויצב שם מזבון (בראשית יט) ויקרא לו אל אלהי ישראל. מהכא אוליפנא, מאן דלא אשתלים לתתא, לא אשתלים לעילא. שאני יעקב, דאשתלים לעילא ותתא, אבל לא באתגליא.

While Jacob wasn't married, he couldn't be called as Abraham and Isaac, 'God of Abraham' and 'God of Isaac' (Genesis 28:13). He could be a channel for Zeir Anpin that is the aspect of Right but not to the female aspect that is on the Left.

The Zohar explains that from this we learn that a man who is not married to a woman in this world is not considered complete and cannot be considered a whole on the spiritual levels.

Jacob was different because he was the same above and below. After he got married and had children, the unification below revealed the one above and his connection could be called 'God of Israel'.

Genesis 33:20

”וַיִּצַב שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל”

“And he set up an altar there and called it God, the God of Israel.”

63. ואם תאמר שנשלם באותה השעה – לא. אלא ראה שישלם לאחר זמן. ואם תאמר, הנה כתוב והנה אנכי עמך ושמרתיו בכל אשר תלך? אלא השגחת הקדוש ברוך הוא ושמירתו לא נעזבה מיעקב לעולם. בכל מה שהצטרף לו בעולם הזה, אבל בעולם העליון עד שנשלם.

63. ואי תימא דאשתלים בההיא שעתא, לא. אלא זומא דישתלים לבתר זמנא. ואי תימא הא כתיב, (בראשית כח) והנה אנכי עמך ושמרתיו בכל אשר תלך. אלא, אשגזוהיא דקודשא בריך הוא ונטירו דיליה, לא אשתביק מעיה דיעקב לעלמין, בכל מה דאצטרף ליה בהאי עלמא, אבל בעלמא עלאה עד דאשתלים.

Jacob achieves complete spiritual connection and God promised to protect him and bring him 'to his land' that is the aspect the connection to the female, Malchut after he gets married.

Genesis 28:15

והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר
 "דברתי לך"

"Behold, I am with you and will keep you wherever you go, and will bring you back to
 this land. For I will not leave you until I have done what I have promised you."

64. ויִקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲכֵן יֵשׁ ה' בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי. וְכִי תִמְיָהָה הוּא שְׁלֹא יָדַע? אֵלֵּא מָה זֶה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי? כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שְׁמוּאֵל-א יג) וּפְנֵי ה' לֹא חֲלִיתִי. אָמַר, וְכִי כָל זֶה הִתְגַּלָּה לִי וְלֹא הִסְתַּכַּלְתִּי לְדַעַת אֲנֹכִי, וְלִהְיוֹת תַּחַת כְּנִפֵי הַשְּׂכִינָה וְלִהְיוֹת שְׁלֵם?

64. (שם) ויִקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲכֵן יֵשׁ ה' בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי. וְכִי תִוְהָא הוּא דְלֹא יָדַע. אֵלֵּא בְּמֵי וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי, כְּמֵה דְאֵת אָבִיר, (שְׁמוּאֵל א יג) וּפְנֵי ה' לֹא זָלִיתִי. אָבִיר, וְכִי כָל הָאֵי אֲתַגְלִי לִי וְלֹא אֲסַתְכַלְנָא לְבַנְדַע אֲנֹכִי, וְלְבַמִּיעַל תְּוֹזוֹת דְרַפִּי דְשְׂכִינְתָא לְבַמְהוּי שְׁלֵם.

Genesis 28:16

"וַיִּקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲכֵן יֵשׁ יְהוָה בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי"

"(אנכי) Then Jacob awoke from his sleep and said, "Surely YHVH is in this place, and I did not know it."

When Jacob woke up from his dream he realized that he didn't connect to what was revealed to him before at home, which is the holy name 'אנכי' that represents the Shechina. He knew then that by 'knowing' (connecting) to the name he would achieve a complete state above and below. That would place him under the protection of the Shechina.

Lesson;

The Amida is at the highest level of our prayers. We do it at least three times a day, every day of the year. At the beginning of it, we mention "God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob". We rely on and link our connections with theirs so our prayers can ascend to the world of Atzilut (Emanation) when the Light comes to our world.

When we say "Oh God" or "My God", we should have a proper vessel connected to the Light before we are able to benefit from 'calling God'.

A proper vessel has the aspect of a female that requires to have unification with the upper levels and receive the Light we need.

For the above reason, men need to get married because they need a proper vessel for unification and manifestation in this world. Women don't have to because they are vessels.

65. בַּא רְאִיהָ, כְּתוּב (בראשית כה) וַתֹּאמֶר אִם בֶּן לְמָה זֶה אֲנֹכִי. כָּל יוֹם וְיוֹם רְאִיתָה רְבִקָּה אֶת אֹרֶן הַשְּׂכִינָה, שֶׁהַשְּׂכִינָה הִיְתָה בְּמִשְׁכְּנָהּ, וְהִתְפַּלְלָה שָׁם. בֵּינָן שָׂרְאֵתָה צָרְתָה בְּמַעֲיָהּ, מָה כְּתוּב? וַתִּלְךְ לְדַרְשׁ אֶת ה'. יֵצֵאָה מִהַדְרָגָה הַזֹּאת לְדַרְגָּה אַחֲרָת, שֶׁהִיא הוֹי"ה. מִשּׁוֹם כֵּךְ אָמַר יַעֲקֹב, וְכִי כָל כֵּךְ רְאִיתִי וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי? מִשּׁוֹם שֶׁהִיא לְבַדּוֹ וְלֹא נִכְנַס תַּחַת כְּנִפֵי הַשְּׂכִינָה.

65. תָּא זִוּוּי, כְּתוּב, (בראשית כה) וַתֹּאמֶר אִם בֶּן לְמָה זֶה אֲנֹכִי, כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא זִוְמַת רְבִקָּה נְהוּרָא דְשְׂכִינְתָא, (דף קז ע"ב) דְהוּא שְׂכִינְתָא בְּמִשְׁכְּנָהּ וְצִלִּיָּאת תַּבְנִין. בֵּינָן דְזוּמַת עֲאָקוּ דִילָהּ בְּמַעֲהָ, מָה כְּתוּב וַתִּלְךְ לְדַרְשׁ אֶת ה', נְפַקַת מִדְרָגָא דָּא לְדְרָגָא אַוּרָא דְאִיהוּ הוֹי"ה. בְּגִינֵי כֵךְ אָמַר יַעֲקֹב, וְכִי כָל כֵּךְ זִוְמִנָּא, וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי, בְּגִין דְהִנְהוּ בְּלוּזוּדוּי וְלֹא עֲאֵל תְּוֹזוֹת דְרַפִּי דְשְׂכִינְתָא.

Genesis 25:22

"וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם כֵּן לְמָה זֶה אֲנֹכִי וַתִּלְךְ לְדַרְשׁ אֶת יְהוָה"

"But the children struggled together within her; and she said, "If it is so, why then am I (אנכי) this way?" So she went to inquire of YHVH."

Rebecca saw the Shechina every day in her tent, where she was praying. When she felt her children abnormal activity in her belly she came out of the level of the Shechinah, אַנְכִי, and went to seek YHVH.

Jacob saw the Shechina in his mother's tent but he wasn't aware of it until after his dream.

66. מִיָּד – וַיֵּרָא וַיֹּאמֶר מִה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה. הַדָּבָר הַזֶּה הוּא לְשֵׁנֵי הַצְּדִדִים. מִה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה – אֶחָד עַל אוֹתוֹ הַמָּקוֹם שֶׁאֶמֶר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאֶחָד עַל אוֹת הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה, שְׁלֹא צָרִיךְ לְהַבְטִיל.

66. מִיָּד (בְּרֵאשִׁית כח) וַיֵּרָא וַיֹּאמֶר מִה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה. מִכֵּה דָא לְתַרְיִן סְטָרִין אִיהוּ. מִה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה, זוֹד עַל הַהוּא מָקוֹם דְּקָאֶמֶר בְּקַדְמוּתָא. וְזוֹד עַל אֶת קַיִימָא קַדִּישָׁא דְלָא בְעִיָא לְאֶתְבַּטְלָא.

Genesis 28:17

“וַיֵּרָא וַיֹּאמֶר מִה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים זֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם”

“And he was in awe and said, “How awesome is this place! This is none other than the house of God, and this is the gate of heaven.””

When Jacob awoke, he saw ‘this place’, ‘הַמָּקוֹם’, which is the aspect of the Shechina, Malchut and he saw the ‘gate of heaven’ that is Yessod.

Lesson;

Sometimes we don't see the light that is in front of us until we move away from it. We get used to the things around us and most of the time lose appreciation or become blind to its existence.

Some quit good jobs or relationships to realize later the great loss.

Genesis 24:67

“וַיָּבֵאָהּ יִצְחָק הָאֵלֶּלֶה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת רֵבֶקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיִּנְחַם וַיִּצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ”

“Then Isaac brought her into the tent of Sarah his mother and took Rebekah, and she became his wife, and he loved her. So Isaac was comforted after his mother's death.”

Rebecca didn't know Sarah, her mother in law but both of them were pure and merited to have the Shechina dwell with them. When Sarah lived, a cloud that represented the Shechina was above the tent, the Challah she baked and represented the force of sustenance was always fresh as if it just came out of the oven and a Shabbat candle that represented her spiritual connections was lit for a week until the next Shabbat.

When she passed away those miracles disappeared but when Isaac brought Rebecca into his mother's tent the miracles came back.

Only after Isaac realized the spiritual level of Rebecca, he took her to be his wife, then he loved her.

Rebecca came from a family of wicked people. Her father was a wicked king and died when he came to kill Eliezer, Abraham's servant, that came to look for a wife for Isaac. Rebecca's brother was Laban that later gave Jacob a hard time before he married Leah and Rachel his daughters.

High-level souls come in the 'shadow' of negativity. Isaac came after Ishmael and Jacob had to come behind Esau as a concealed light to be revealed later.

The Light is always concealed and we must work to earn and reveal it. The negativity that we see could be a klipa that a lot of light is concealed behind it. We should evaluate the situation before we break out of it.

Another lesson from Sarah and Rebecca is to sanctify our dwellings as if the Shechina that is a queen come to be with us. The best way to achieve that is to dedicate a small area at home, even a chair in the kitchen table where you can sit to study and pray. Keep yourself clean physically and mentally from any aspect of negativity and put your heart into the study (Book, PC, mobile device or even a recorded lesson, Zohar text,

etc.). Dedicate regular times for study and increase the time on Shabbat (Friday night and Shabbat afternoon).

Baking Challah properly for Shabbat and lighting Shabbat candles are great positive actions to benefit materially and spiritually.

67. ואף על גב שהם לשני צדדים – הוא אחד. אמר, אין זה כי אם בית אלהים. אין זה להיות בטל, אין זה להמצא לבדו, זה לא העמידה שלו, אלא בית אלהים, להשתמש בו ולעשות בו פרות ולהריק לו ברכות מכל איברי הגוף, שזהו השער של כל הגוף. זהו שכתוב וזה שער השמים. זה השער של הגוף ודאי, שער הוא להריק ברכות למטה, אחוז למעלה ואחוז למטה. אחוז למעלה – שכתוב וזה שער השמים. [אחוז] למטה – שכתוב אין זה כי אם בית אלהים. ועל זה, ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה. ובני אדם אינם משגיחים בכבוד שבו להיות בו שלם למעלה ולמטה. בא אביו ונשקו.

67. ואף על גב דאינהו תרי סטרי, זוד הוא. אמר (בראשית כח) אין זה כי אם בית אלהים, אין זה, למהוי בטיל. אין זה, לאשתכחזא בלוודוי, קיימא דיליה לאו איהו אלא בית אלהים, לאשתמשא ביה ולמעבד ביה פירין, ולארקא ביה ברכאן מכל שייפי גופא. דהאי הוא תרעא דכל גופא, הדא הוא דכתיב, (בראשית כח) וזה שער השמים, דא תרעא דגופא ודאי, תרעא איהו לארקא ברכאן לתתא, אוזיד לעילא ואוזיד לתתא. אוזיד לעילא, דכתיב וזה שער השמים. (אחיד) לתתא, דכתיב אין זה כי אם בית אלהים. ועל דא ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה, ובני נשא לא משגזון ביקרא דביה למהוי ביה שלים, לעילא ותתא. אתא אבוי ונשקיה.

Yessod and Malchut are two sefirot but they can be considered as one because of their close relations. Jacob called them “The Gate of Heaven”. Yessod is the gate between Malchut and Tiferet that is the central column and the Light. Yessod delivers sustenance from ‘heaven’ to Malchut and makes it ‘fruitful’. When In unification, they are one.

Rabbi Yehuda heard a man with two children walking on the way and discussing deep Torah study. He joined them and listen. One of the children that discussed the above studies concluded and said that the people of the world don't value the connection to Yessod that completes and nourishes Malchut. When he finished, his father kissed him.

68. אמר רבי יצחק, כד מלין אינון שמענא מפומיה בכינא, ואמינא בריה רזומנא דלא בטיל מעלמא זוכמתא עלאה. אזלינא עמהון עד תלת פרסי, עד דעאלנא עמהון למתא. לא ספיקו למיעל, עד דשרדף ההוא בר גש לבריה, ואמרי ליה, מליך לא יהון לבטלה.

68. אמר רבי יצחק, כד מלין אינון שמענא מפומיה בכינא, ואמינא בריה רזומנא דלא בטיל מעלמא זוכמתא עלאה. אזלינא עמהון עד תלת פרסי, עד דעאלנא עמהון למתא. לא ספיקו למיעל, עד דשרדף ההוא בר גש לבריה, ואמרי ליה, מליך לא יהון לבטלה.

Rabbi Yehuda shared these studies with rabbi Shimon, saying that when he heard it, he cried and gave thanks to God for keeping the flow of wisdom to the world. He added that he continued walking with them into the city. By the time they got into the city, the father found a match to marry his son.

The words of the study didn't go idle and the son found a woman to make him a whole. After marriage, he will follow with proper actions of connecting Yessod to Malchut.

69. אמרתי, זה שאמר רבי שמעון, שהדברים הללו הם כלם בסוד החכמה ולהראות דברים אחרים. בשפדורתי הדברים לפני רבי שמעון, אמר לי, אל תאמר שהדברים הללו הם של תינוק, אלא הם דברים של סודות עליונים, והכל רשומים בסוד החכמה.

69. אמרתי, זה שאמר רבי שמעון, דמלין אלין כלהו ברוא דזוכמתא נינהו, ולאזוזאה מלין אזורנין. כד סדרנא מלין קמיה דרבי שמעון. אמר לי, לא תימא דמלין אלין דינוקא נינהו, אלא מלין דרוזין עלאין נינהו, וכלא ברוא דזוכמתא רשיבין.

Rabbi Shimon said that these studies have secret wisdom and concealed deeper meaning than what can be understood from the literal text. We cannot look at it as said by a child because the secrets come from the higher levels of wisdom.

Lesson;

Rabbi Shimon reminds us to always look behind the words of the studies taught in the Zohar. The stories are like garments covering the higher spiritual aspects and the light force that we are able to connect to.

The son discussed the levels and unification of Yessod/Zeir Anpin and Malchut (woman, the city) and as a result, his father (Chokmah) found a match for him (complete spiritual elevation).

When the Zohar tells about walking from one place to another is not necessarily an actual walking. In most stories, it's about following a spiritual path/study to reveal new secrets and Light.

When we read the Zohar we connect to different levels of the revelation of light. On the Daily Zohar, we study paragraph by paragraph from all portions of the Zohar so we won't miss any hidden light. I strongly suggest to follow the DZ studies and always go back if you miss a day or more. It would be even better if you can copy the entire week's studies from the website into a document, print and repeat the studies on Shabbat.

If a woman sees in her dream a man behind a door ('gate of heaven/Yessod') then it's a sign that she will meet a man that could be her husband. The same with a man seeing a woman behind a door/gate.

70. ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה. החלום, המדרגה הששית מאותן שתי דרגות הנבואה עד אותה המדרגה, הן שש דרגות, ועל בן החלום אחד מששים דרגות של נבואה. סלם, ראה את בניו שעתידיים לקבל תורה בהר סיני. סלם זה סיני [בגימטריא], משום שהוא נעוץ בארץ וחושב בעליה לשמים, וכל המרכבות [הקדושות] והמחנות העליונים, כלם יורדים [נרדו] לשם עם הקדוש ברוך הוא בשנתן להם את התורה.

70. סתרי תורה (בראשית כח) ויזולם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה. וזלמא, מדרגא שתיקאה מאיזון דרגין תרין דנבואה, עד ההוא דרגא, שית דרגין איזון, ועל דא, זלמא זוד משתיין דרגין דנבואה. סלם, זמא בניו דזמינין לקבלא אורייתא, בטורא דסיני. סלם דא סיני. (ס"א בגימטריא) בגין דאיהו זעין בארעא, וזשיב בסליקו לשמיא. וכל רתיכין (קדישין) ומשריין עלאין, כלהו זנותי (נחתו) תמן בהדי קודשא בריה הוא, כד יהיב לון אורייתא.

Genesis 28:12

”ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו.”

“He had a dream, and behold, a ladder was set on the earth with its top reaching to heaven, and behold, the angels of God were ascending and descending on it.”

A dream is 1/60 of a prophecy. The prophecy comes from Netzach and Hod. The dream comes from the six levels that are Yessod of Zeir Anpin, and Chessed, Gevurah, Tiferet, Netzach and Hod of Malchut.

Each Sefira of the six includes ten sefirot so we have 60. The dream is the bottom part that is one of sixty parts. It connects to the levels above to draw the message of the dream.

The 'Ladder' implies to Mount Sinai where Jacob's children would receive the Torah. The ladder was set on earth and its top reaching heaven, like Mount Sinai. The angels of God together with the Holy One Blessed be He came down when the Torah was given to the people as it says " the angels of God were ascending and descending on it"

71. והכל ראה. ראה את מטטרו"ן וכן הבית ששולט בכל אשר לו, שהוא עומד בשלטון על העולם [הזה], בשלטון של שם שד"י. ועולה למעלה בעלית שם רבוננו הוי"ה, המקום שיעקב השלם בו לאחר מכן. וראשו של שם שד"י הוא י', וזה מגיע השמימה. בין שהגיעה ועלתה האות הזו למקום ההוא, השלם ונקרא באותו שם של רבוננו הוי"ה.

71. וככל זומא. זומא מטטרו"ן, סבא דביתא, דשליט בכל דיכיה. דאיהו קאי בשלטנו על (האי) עלבא. בשלטנו בשם שד"י. וסליק לעילא, בסליקו דשומא דמריה הוי"ה, אתר דיעקב אשתלים ביה לבתר. וראשו, דשם שד"י, איהו י', ודא מוגיע השמימה. בין דמטי וסליק את דא, לכהוא אתר, אשתלים ואתקרי בכהוא שומא דמאריה הוי"ה.

The archangel Metat-on governs over this world with the holy name שד' . He ascends to the level of the name הויה HYVH, the place where Jacob achieved completion.

The top of the name שד' is the letter ' Y. When it ascends to the name הויה HYVH, the angel Metat- is called in the name of his master, הויה HYVH.

Lesson;

A dream can be a high spiritual connection when the person is on a purely spiritual level. Most dreams are full of images that don't have messages of spiritual value. The experience of dreams is different between people, based on their soul and the 'language' that they can connect to when their soul is out of their body.

The Bedtime Shema prayer has aspects of the number 60 to give us a better connection when the soul ascends up to its roots for rest and to receive guidance through personal messages.

It would be good for everyone to download and print the text below and read before going to sleep.

[Download \(PDF, 159KB\)](#)

72. והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. אותם המלאכים הקדושים שקרובים למלכות עולים, ואותם האחרים שאינם קרובים וירדים.

72. (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, אינון מלאכין קדישין, דקרבין למלכותא סלקין, ואינון אזורין דלא קרבין הם נזותי.

"And the angels of God were ascending and descending on it". The ascending angels are lead by the archangel Metat-. They are holy and very close to Malchut.

The other angels that are farther from Malchut are from the other-side. The descend without the ability to rise.

73. ועוד, בו הם עולים וירדים. בשהוא עולה, עולים עמו. בשהוא יורד, וירדים עמו.

73. ותו, בו סלקי ונזותי, כד איהו סליק, סלקין בהדיה. כד נזותי, נזותין בהדיה. מלאכי אלהים, תריסר

מלאכי אלהים – שתים עשרה מרגליות טובות, והן: מיכאל, קדמיאל, פדאל, גבריאל, צדקיא, חסדיאל, רפאל, רזיאל, סטוריה, נוריאל, יפיאל, ענאל. אלפי שנאן, שנאין – שויר נשיר אריה. וְ אדם כלי דכר וְ נוקבא. וְ אינון סלקי, כד איהו סליק, וְ אלין נזותי, כד איהו נזוית.

מרגליתאן טבאן, ואינון, מיכאל, קדמיאל, פדאל, גבריאל, צדקיא, חסדיאל, רפאל, רזיאל, סטוריה, נוריאל, יפיאל, ענאל, אלפי שנאן, שנאין, שויר, נשיר, אריה. וְ אדם כלי דכר וְ נוקבא. וְ אינון סלקי, כד איהו סליק, וְ אלין נזותי, כד איהו נזוית.

When Metat- ascend, the angels of God come with him. When he goes down, twelve special angels join him.

(Please do not read the names of the angels aloud. Just scan with your eyes.)

מיכאל, קדמיאל, פדאל, גבריאל, צדקיא, חסדיאל, זוסדיאל,

רפאל, רזיאל, סטוריה, נוריאל, יפיאל, ענאל

They are also the aspect of the chariots of God.

Psalms 68:18

“רכב אלהים רבתיים אלפי שנאן אדני בם סיני בקדש”

“The chariots of God are myriads, thousands upon thousands; The Lord is among them as at Sinai, in holiness.”

The word ‘שנאן’ from the verse above appears only once in the Bible. It is not a Hebrew or Aramaic word and the English translation is a pure guess related to the general meaning of the verse. The Zohar reveals that this word represents the initials of the four Holy Creatures

Letter ש for שור – Ox

Letter נ for נשר – Eagle

Letter א for אריה – Lion

Letter ן for אדם – man

The word for man is אדם ‘Adam’ and the Zohar explains that the letter that represents man, Adam, is the letter Nun ן. This letter is stretched below the baseline (Malchut) and like the first Adam when he was created, he was made as male and female, Zeir Anpin and Malchut. Later Malchut, Eve, was separated from Adam, Zeir Anpin.

74. ועוד, כל אותם ששולטים בשלטון העולם הזה עולים על ידו, וכל אותם שיוֹרדים יורדים על ידו, בלם בסלם הזה. הוי”ה שולט על הכל, שפתוב והנה ה’ נצב עליו. בשעתעורר, בתוב אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים. בית אלהים ודאי, והוא השער להכנס פנימה, שפתוב (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק אבוא בם אודה יהוה זה השער לה’. זה שער השמים הכל אחר.

74. ותו, כל אינון דשלתוי בשלטנו דהאי עלמא, על ידיה סלקין, וכל אינון דנזותי על ידיה נזותי, כלהו ביהאי סלם. הוי”ה שולטא על כלא, דכתיב, (בראשית כח) והנה ה’ נצב עליו. כד אתער, כתיב, (בראשית כח) אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים. בית אלהים ודאי. ואיהו תרעא לאעלא לגו, דכתיב, (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה יהוה. זה השער לה’. זה שער השמים כלא זור. (עד כאן סתרי תורה)

Metat- is the aspect of the ‘Ladder’, the angels that ascend with him take control and those that go down, lessen their control.

The ladder is under the control of YHVH as it says in the verse below ‘And behold, YHVH stood above’

Genesis 28:13

“וַהֲגִיב יְהוָה נֹצֵב עָלָיו, וַיֹּאמֶר, אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֲבִיךָ, וְאֱלֹהֵי יִצְחָק; הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ-לְךָ אֶתְנָנָהּ, וְלִזְרַעְךָ”

“And behold, YHVH stood above it and said, “I am YHVH, the God of your father Abraham and the God of Isaac; the land on which you lie, I will give it to you and to your descendants.”

When Jacob woke up from his dream he realized that he saw the gate of heaven.

Genesis 28:16,17

“וַיִּיקָץ יַעֲקֹב, מִשְׁנָתוֹ, וַיֹּאמֶר, אֲכֵן יֵשׁ יְהוָה בְּמִקְוֹם הַזֶּה; וְאֲנֹכִי, לֹא יָדַעְתִּי”

“וַיִּירָא, וַיֹּאמֶר, מִה-נִוְרָא, הַמִּקְוֹם הַזֶּה: אֵין זֶה, כִּי אִם-בַּיִת אֱלֹהִים, וְזֶה, שַׁעַר הַשָּׁמַיִם”

“Then Jacob awoke from his sleep and said, “Surely YHVH is in this place, and I did not know it.””

“He was afraid and said, “How awesome is this place! This is none other than the house of God, and this is the gate of heaven.””

Lesson;

The angel Metat- is the keeper of the gate between Machut and Yessod. He’s out the connection to the upper levels.

The name 314 שדי protects the ‘gate’ between the lower and upper levels. The archangel Metat- 314 מטטרון carries the prayers from the gate to the higher levels. The number 314 is related to Pi, 3.14 that we can associate with the Endless Light because of its infinite possibilities. The closest number to Pi is 22/7 that represents the energy cycle of the week with the 22 letters of the Hebrew Alef-Bet that propel everything in Creation. In the picture, Rabbi Yehuda Tzvi Brandwein Shlita (Grandson of...) writes a Torah scroll that went later to the Yeshiva of Kol Yehuda (Rabbi Ashlag) in the old City of Jerusalem. The event took place in a balcony with the view of the Temple mount (Aka ‘Gate of Heaven’ from Jacob’s dream. The scroll in the picture shows the exact Torah text from our study. The words at the bottom of the scroll are “שַׁעַר הַשָּׁמַיִם”, “Gate of Heaven”.



The vessel for the ink is made from pure silver for the aspect of Right, Chessed and Sharing. The pen is made from a natural bird feather (Usually from a Turkey that has

strong feathers and can produce sharp writing). In the picture, we see another person holding the pen with the scribe to join the merit of writing a Sefer Torah that is a great Mitzvah.

75. ויִדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו'. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בֵּינוֹן שְׂבֵל זֶה הַבְּטִיחַ לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לָמָּה לֹא הֶאֱמִין, שֶׁאָמַר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו' אֶלָּא, אָמַר יַעֲקֹב, חֲלוֹם חֲלַמְתִּי, וְהַחֲלוּמוֹת – מֵהֶם אָמַת וּמֵהֶם לֹא אָמַת, וְאִם יִתְקַיֵּם, חֲרִי יִדְעַתִּי שֶׁהוּא חֲלוֹם אָמַת. וְעַל כֵּן אָמַר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו', כְּמוֹ שֶׁחֲלַמְתִּי, וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹהִים. אֲנִי אֶהְיֶה מוֹשֵׁף בְּרִכּוֹת מֵהַמַּעַן שֶׁל הַנַּחַל שֶׁל הַכֵּל לַמְּקוֹם הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא אֱלֹהִים.

75. (בראשית כח) ויִדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו', אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֵּינוֹן דְּכָל הָאִי אַבְטוּז לִיה קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲמַאי לֹא הֶאֱמִין, דְּאָמַר (בראשית כח) אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו'. אֶלָּא, אָמַר יַעֲקֹב, זֻזְלָמָא זֻזְלָמָא, וְזֻזְלָמִין בְּמַנְיָהוּ קִשׁוּט וּבְמַנְיָהוּ לֹא קִשׁוּט, וְאִם יִתְקַיֵּם הָא יִדְעָנָא דְּזֻזְלָמָא קִשׁוּט הוּא, וְעַל דָּא אָמַר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים וְגו', כְּמַה דְּזֻזְלָמָא, וְהָיָה יי לִי לֵאלֹהִים, אֲנָא אֶהָא מוֹשֵׁף בְּרִכָּאן מִבְּבוּעָא דְּזֻזְלָא דְּכָלָא, לְאַתֵּר דָּא דְּאֶקְרִי אֱלֹהִים.

Jacob made a vow after he got up from his dream.

Genesis 28:20

”וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשָׁמְרָנִי בַדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וְלִבְגַד לְלַבֵּשׁ.”
 “Then Jacob made a vow, saying, “If God will be with me and will keep me on this journey that I take, and will give me food to eat and garments to wear,”

Rabbi Yehuda asked why did Jacob do that when previously God promised him protection. Didn't he believe in the words of God?

Genesis 28:15

”וְהִנֵּה אֲנִי עֹמֵף וְשָׁמְרָתִיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ וְהִשְׁבַּתִּיךָ אֶל הָאָדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם עֲשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר לָךְ.”

”Behold, I am with you and will keep you wherever you go and will bring you back to this land; for I will not leave you until I have done what I have promised you.”

The answer is that Jacob got this promise in his dream. Dreams may or may not tell the truth. Jacob thought to himself that if the dream manifests positively then he will know that the dream told truth. That is why he said “If God (ELHYM אֱלֹהִים) will be with me”, as it was in the dream, then he will draw blessings from Binah that is the name ‘אֱלֹהִים’ ‘ELHYM’.

76. בַּא רֵאָה, יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּאֲמַצְעוֹ, הַכֵּל הוּא נוֹטֵל בְּרֵאשׁוֹנָה מֵהַמְּקוֹר שֶׁל הַכֵּל, וְאַחַר שֶׁיִּגְיַע אֵלָיו, מִמֶּנּוּ שׁוֹפֵעַ וּמִמְשִׁיף לַמְּקוֹם הַזֶּה, מִשְׁמַע שְׂכַתוֹב וְהָיָה ה' לִי – בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר הַכֵּל – לֵאלֹהִים. כְּמוֹ שֶׁאֱלֹהִים יִהְיֶה שׁוֹמֵר וְעוֹשֶׂה לִי כָּל אוֹתָן הַטּוֹבוֹת, אִף אֲנִי אֶהְיֶה מוֹשֵׁף לוֹ מֵהַמְּקוֹם שֶׁלִּי כָּל אוֹתָן הַבְּרִכּוֹת, וְיִתְחַבֵּר בּוֹ הַקֶּשֶׁר שֶׁל הַכֵּל. מֵתִי? וְשַׁבְתִּי בְּשִׁלּוֹם אֶל בֵּית אָבִי, כְּשֶׁאֶהְיֶה יוֹשֵׁב בְּדַרְגָּה שְׁלִי, וְאֶהְיֶה יוֹשֵׁב בְּדַרְגָּה שֶׁל שִׁלּוֹם לְתַקֵּן אֵת בֵּית אָבִי, וְשַׁבְתִּי בְּשִׁלּוֹם דְּוָקָא, אֲזִ וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹהִים.

76. תָּא זֻזִי יִשְׂרָאֵל דְּאִיהוּ בְּאֲמַצְעֵיתָא, כְּכֹא נְטִיל הוּא בְּקַדְמֵיתָא מִמְּקוֹרָא דְּכָלָא, וְלִבְתֵּר דִּימִטִּי לִיה, בְּמַנְיָה, נְגִיד וְאֲמִשִּׁיף לְהָאִי אֲתֵר, מִשְׁמַע דְּכַתִּיב, וְהָיָה יי לִי בְּקַדְמֵיתָא, וְלִבְתֵּר כְּכֹא לֵאלֹהִים. כְּמַה דְּאֱלֹהִים, יִהָא נְטִיר וְעֵבִיד לִי, כָּל אֲלִין טְבָאן, אוּף אֲנָא אֶהָא מוֹשִׁיף לִיה מֵאֲתֵר דִּילִי כָּל אֵינוֹן בְּרִכָּאן, וְיִתְחַבֵּר קִשְׁרָא דְּכָלָא בֵּיה. אִיבְתִּי, (בראשית כח) וְשַׁבְתִּי בְּשִׁלּוֹם אֶל בֵּית אָבִי, כִּד אֶהָא יְתִיב בְּדַרְגָּא דִּילִי, וְאֶהָא יְתִיב בְּדַרְגָּא דְּשִׁלּוֹם לְתַקֵּנָא בֵּית אָבִי, וְשַׁבְתִּי בְּשִׁלּוֹם דִּיִּקָּא, כְּדִין וְהָיָה יי לִי לֵאלֹהִים.

Israel, Jacob, is the center column that receives an abundance of nourishment from the source of all that is Binah. After receiving, the nourishments are transferred to Malchut.

Genesis 28:20

“וְשָׁבְתִי בְשָׁלוֹם, אֶל-בֵּית אָבִי; וְהָיָה יְהוָה לִי, לֵאלֹהִים”

“and I return to my father’s house in peace, and YHVH will be for me, to God (‘אֱלֹהִים’ ‘ELHYM)’”

Jacob says “and YHVH will be my” that means after he receives from YHVH, he continues to give the blessings from his place that is Zeir Anpin, to Malchut that is the aspect of “my father’s house”.

Then everything would be completed at the level of Yessod, achieving a state of peace as it says, “I return to my father’s house in peace, and YHVH will be for me, to God (‘אֱלֹהִים’ ‘ELHYM)’”

Lesson;

Not all dreams deliver true messages and not everything in a dream is true. Most dreams have a lot of ‘fillers’ that are images and or events without connection to a true message that may be part of the dream. Even though Jacob was pure and righteous, he didn’t consider himself as a pure channel for true dreams. To manifest the dream positively, he stated his desire to receive the Light and share it.

If we have bad dreams we should say “Dreams tell lies” and ignore them. To manifest a good dream, tell it to a kabbalist with experience in dream interpretation or write it down and follow with actions toward the desire to manifest what the dream revealed to you. Giving Tzedakah (connection to Yessod) with the consciousness to manifest the dream would help. NEVER tell a dream in public, good or bad! Dreams are in the potential state until they are given meanings or actions.

Physical conditions like tiredness, illness, the emotional state can affect dreams and in most cases shouldn’t be considered as dreams with true messages.

77. דָּבָר אַחַר וְשָׁבְתִי בְשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי, שְׁשָׁם הוּא הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, שֶׁשָׁם אֲשֶׁתְּלָם. וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹהִים. בְּמָקוֹם הַזֶּה אֲעֲלֶה [נִתְעַלָּה] מִדְּרָגָה זוֹ לְדְרָגָה אַחֲרַת כְּרֵאוֹי, וְשָׁם אֲעַבֵּד עֲבוּדָתוֹ.

77. דָּבָר אַזְזוֹר וְשָׁבְתִי בְשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי, דְּתַמְנֵן הוּא אֲרַעָא קְדִישָׁא, תַּמְנֵן אֲשֶׁתְּלָם. וְהָיָה יי לִי לֵאלֹהִים. בְּאַתֵּר דָּא, אֲסַלֵּק (אֲסַתְּלֵק) מִדְּרָגָא דָּא לְדְרָגָא אַזְזוֹרָא כְּדָקָא יְאוּתִי, וְתַמְנֵן אֲפַלְזוּ פּוֹלְזוּגִיָּה.

The Zohar offers another explanation. ‘and I return to my father’s house in peace’. Jacob says that when he returns to the holy land of his father, he will be elevated to a higher level and achieve completion. YHVH will be with him as it says ‘and YHVH will be with me’. Then he could connect to ‘אֱלֹהִים’ ‘ELHYM’ as it says ‘He will be for me, God (‘אֱלֹהִים’ ‘ELHYM)’”

78. רַבִּי חֲזִיָּא פְּתוּזוּ וְאָמַר, דְּבְרֵי עוֹנוֹת גָּבְרוּ מִנִּי פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְּכַפֵּר. הַפְּסוּק הַזֶּה קָשָׁה, שְׂאִין סוֹפוֹ רֵאשׁוּ וְאִין רֵאשׁוּ סוֹפוֹ. אֲלָא דוּד בְּקִשׁ עַל עַצְמוֹ, וְאַחַר כֵּן בְּקִשׁ עַל הַבַּל (תְּהִלִּים סוה) דְּבְרֵי עוֹנוֹת גָּבְרוּ מִנִּי.

78. רַבִּי חֲזִיָּא פְּתוּזוּ וְאָמַר, (תְּהִלִּים סוה) דְּבְרֵי עוֹנוֹת גָּבְרוּ מִנִּי פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְּכַפֵּר. הָא קָרָא קְשִׁיָּא, דְּלָאוּ סוֹפִיָּה רִישִׁיָּה, וְלָאוּ רִישִׁיָּה סוֹפִיָּה. אֲלָא דוּד בְּעָא עַל גְּרַמִּיָּה, וְלִבְתֵּר בְּעָא עַל כְּלָא. דְּבְרֵי עוֹנוֹת גָּבְרוּ מִנִּי.

אמר דוד, אני ידעתי בעצמי שחטאתי, אבל כמה רשעים הם בעולם שהתגברו חטאייהם עליהם יותר ממני. הואיל וכן, לי ולכם, פשעינו אתה תכפרם.

אמר דוד, אני ידענא בגרמי דזובנא, אבל כמה זויבין אינן בעלמא, דאתגברו זובייהו עלייהו יתיר מני. הואיל וכן, לי (דף קנא ע"א) ולהון, פשעינו אתה תכפרם.

Rabbi Chiya opened and quotes Psalms 65:4

“דברי עונת גברו מני פשעינו אתה תכפרם.”

“Iniquities prevail against me; As for our transgressions, You forgive them.”

The verse starts in a singular form and ends with plural. King David pray for his inequities to be forgiven. He was also aware that the inequities and sins made by the wicked are strong and affect the state of this world negatively.

79. בא ראה, בשעה שרבים הרשעים בעולם, הם עולים עד אותו מקום שספרי הרשעים נפתחו, כמו שנאמר ה(בית) דין יושב וספרים נפתחים, ואותו ספר [הדין עומד עליה], [למעלה מראשו של דוד הוא] משום כך דברי עונות גברו מני, ועל כן פשעינו אתה תכפרם.

79. תא זזוי, בשעתא דזויבין סגיאין בעלמא, אינן סלקין, עד ההוא אתר דספרי דזויבין אתפתזוו, כמה דאת אמר, (דניאל ז) דינא יתיב וספרין פתיזוו, וההוא ספר (דינא עלה קיימא), (נ"א לעילא מרישיה דדוד איהו) בגיני כה, דברי עונות גברו מני, ועל דא פשעינו אתה תכפרם.

The increased negativity in the world rise to a level that it is written in the books of wicked and trigger judgments. King David feared these judgments and for that reason, he also prayed and asked God to forgive their sins.

Lesson;

After the sin of Korach, God wanted to consume all the people. Moses and Aaron pleaded for them and in the end, the earth swallowed only Korach and the people that joined him.

Numbers 16:23

“ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחת לכל בשר האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף”

“But they fell on their faces and said, “O God, the God of the spirits of all flesh, when one man sins, will You be angry with the entire congregation?”

When many people sin, it creates judgments on all people. Rabbi Shimon explains this principle with a parable;

It's like men on a boat. One of them took a drill and started drilling underneath him. The others said to him: What are you doing?! He replied: What do you care. It is not underneath your area that I am drilling?! They said to him: Fool, but the water will rise and flood us all on this ship.

We are on the same ship and responsible for each other. Our daily prayers are in plural forms to reflect this approach. When we have personal prayers we should meditate to draw the same blessings to others with the same needs. The sages teach us that all pure and honest prayers are answered, sooner or later, even if manifestation comes long after, even in the next generations.

Keep praying for yourself and others. Even if it doesn't benefit you directly as you would expect, your prayers won't be wasted and would be considered as sharing actions.

We finish our morning prayers with “קוה אל יהוה”, “Put your hope in YHVH, be strong in your heart and keep your hope with YHVH...” this is to tell us that even if our prayers are not answered immediately, there is a hope that they will be answered.

80. יַעֲקֹב כְּמוֹ כֵּן מְשׁוּם כֶּךָ לֹא הָאֱמִין. אִם תֵּאמַר שֶׁלֹּא הָאֱמִין בְּקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא – לֹא. אֲלֵא שֶׁלֹּא הָאֱמִין בְּעֲצֻמוֹ. אוֹלַי יִחְטָא, וְאוֹתוֹ הַחֲטָא יִמְנַע אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יָשׁוּב בְּשָׁלוֹם וְתִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ הַשְּׂמִירָה, וּמְשׁוּם כֶּךָ לֹא הָאֱמִין בְּעֲצֻמוֹ. וְהִיא ה' לִי לֵאלֹהִים אֲפִלוּ רַחֲמִים, כְּשֶׁאֲשׁוּב בְּשָׁלוֹם, אֲשִׁים כְּנִגְדֵי אֶת הַדֵּין, מְשׁוּם [שְׁהָרִי] שְׂאֲנִי עוֹבֵד לְפָנָיו תָּמִיד.

80. יַעֲקֹב, כְּזוֹנָא דָא בְּגִין כֶּךָ לֹא הֵימִין, אִי תֵימָא דְלֹא הֵימִין בְּקִדּוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא. אֲלֵא, דְלֹא הֵימִין בֵּיהּ בְּגִרְמִייהּ, דִּילְכֵּמָא יוֹזוּב, וְהָהוּא זוּזְבָא, יִמְנַע לִיהּ, דְלֹא יָתוּב בְּשָׁלָם וְיִסְתַּלַּק נְטִירוֹ בְּעִיָהּ, וּבְגִין כֶּךָ, לֹא הֵימִין בְּגִרְמִייהּ. וְהִיא יי לִי לֵאלֹהִים, אֲפִילוּ רַחֲמֵי, כִּד אֵיתוּב בְּשָׁלָם, אֲשִׁי לְקַבְלֵי לְדִינָא, בְּגִין (ס"א דהא) דְאֵנָא כְּלוּז קַמִּיָה תְדִיר.

Jacob had full trust in God's promise to be with him and protect him wherever he goes but he feared that the increase of wickedness in the world would affect him to fall off the righteous path and lose God's protection. He wanted to have a safe way back to his "father's house" and get there with peace.

"And YHVH will be for me, God ('אלהים' 'ELHYM')". Jacob asked the support of YHVH that is Right and mercy. ELHYM is the aspect of the Left column, Gevurah.

In the beginning, Jacob was connected mostly to the Right. After he came back to the Holy Land and won over the angel of the other side he achieved the level of Israel ישראל. It unifies the Right and the Left and gives Jacob the aspect of 'head', ראש. The name Israel has the words, "לי ראש", "I have a head". Jacob's goal was to reach the state of "YHVH Will be for me, God" that is the aspect of unifying the Right that is YHVH and the Left with the name ELHYM to achieve control over the Klipot of the other-side and bring peace.

81. אָמַר רַבִּי אֲחָא, אָמַר יַעֲקֹב, בְּעַת אֵינִי צְרִיךְ אֶת הַדֵּין. כְּשֶׁאֲשׁוּב לְבֵית אָבִי אֶתְכַלֵּל בְּדִין וְאֶתְקַשֵּׁר בּוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא כֶּךָ, אֲלֵא אָמַר, עֲכָשׁוּ אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי, אֲנִי צְרִיךְ שֶׁהַדֵּין יִשְׁמַר אוֹתִי עַד שֶׁאֲשׁוּב בְּשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי. אֲבָל בִּינּוֹן שֶׁאֲשׁוּב בְּשָׁלוֹם, אֲבָלִיל אֶת הַרְחֲמִים בְּדִין, וְאֶתְקַשֵּׁר בְּקִשְׁרָא נְאֻמָּן לְהַכְלִיל הַכֹּל יַחַד. וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמְתִי מִצְבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים, שְׁהָרִי אֲזִי הַכֹּל יִהְיֶה קִשְׁרָא אַחַד, וְהָאֲבָן הַזֹּאת מִתְבָּרַכֶת מִיְמִין וּמִשְׁמָאל, מִתְבָּרַכֶת מִמַּעַלָה וּמִמַּטָּה, מְשׁוּם [זֶה] שְׂאֵתָן מַעֲשֵׂר מִכֶּל.

81. אָמַר רַבִּי אֲחָא, אָמַר יַעֲקֹב, הַשְׁתָּא לֹא אֲצַטְרִיכָנָא לְדִינָא, כִּד אֵיתוּב לְבֵית אָבִי, אֶתְכַלֵּלָנָא בְּדִינָא וְאֶתְקַשֵּׁר בֵּיהּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא הֵכִי, אֲלֵא אָמַר, הַשְׁתָּא אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי, דִּינָא אֲצַטְרִיכָנָא לְנִטְרָא לִי, עַד דְאֵיתוּב בְּשָׁלָם לְבֵית אָבִי, אֲבָל בִּינּוֹן דְאֵיתוּב בְּשָׁלָם, אֶתְכַלֵּלָנָא רַחֲמֵי בְּדִינָא, וְאֶתְקַשֵּׁר בְּקִשְׁרָא מְהִיבָנָא, לְאֲכַלְכָּא כֹּלָא כּוּזָד. (בְּרַאשִׁית כח) וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמְתִי מִצְבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים. דְהָא כְּדִין יִהְיֶה כֹּלָא קִשְׁרָא זוּזָא, וְהָאִי אֲבָן אֶתְבָּרַכָא מִיְמִינָא וּמִשְׁמָאלָא, אֶתְבָּרַכָא מִעֵילָא וּמִתַּתָּא, בְּגִין (דא) דְאֵתָן מַעֲשֵׂרָא מִכֶּלָא.

Rabbi Yossi explains the above a little differently and says that Jacob asked first (Genesis 28:21) "If God will be with me", to get the protection of the Left until he returns to the house of his father. Then he will be able to connect the Right with the Left to become one.

Genesis 28:22

"וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמְתִי מִצְבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תִּתֵּן לִי עֲשֵׂר אֶעֱשֶׂרנּוּ לָךְ."

“This stone, which I have set up as a pillar, will be God’s house, and of all that You give me I will surely give a tenth to You.”

The stone is the aspect of Malchut that receives the Light from all the Sefirot. When the Right and the Left join they form the Center column that allows the Light to flow to Malchut.

Because Malchut is the tenth Sefira that receives from all the sefirot above it, Jacob promised to give the tenth from all that he receives in order to reveal the Light of the nine sefirot that deliver the Light to Malchut.

Lesson;

We are called Israelites because we are the descendants of the children of Israel, who is Jacob. We have the ability to connect higher than any other spiritual system because of the ability to reach the ‘head’ that is the upper three sefirot and the source of Light. For that reason, we have a responsibility to draw light for the entire world. Israelites presence is all over the world to serve as local receivers and broadcasters of Light wherever they are.

82. אָמַר רַבִּי אַבְא, הֵנָּה בְּתוּב וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם. וְאִם תִּיאַמַּר שֶׁהָאֶבֶן הַזֶּה עֲלִיּוֹנָה [עַל] כַּמָּה אַבְנִים לְמָקוֹם מוֹשְׁבָה לְשָׂרוֹת עֲלֵיהֶם, [זֶהוּ שְׂכַתוֹב] וְהָרִי בְּתוּב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבָּה – [עֲלִיּוֹנָה הִיא צְרִיף לְהִיּוֹת!] מִשּׁוּם [כַּיּוֹן] שֶׁאָמַר אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים, כָּאֵן הָרִים אוֹתָהּ מִצְבָּה עֲלִיּוֹנָה, מִשּׁוּם שֶׁתְּלָהּ בָּהּ כָּל הַשְּׂבִיחַ שֶׁל זֶה, שְׂאִין זֶה לְקַיֵּם [לְמַטָּה] כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים, וַיָּפֶה. וְעַל כֵּן אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבָּה.

82. אָמַר רַבִּי אַבְא, הָא כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כח) וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם. וְאִי תִיבֵא דְאַבְנָא דָּא, עֲלָאָה (עַל) כַּמָּה (קַמְיָז ע"ב) אַבְנִין לְאֶתֶר מוֹתְבִיָּה, לְבוֹשְׁרֵי עֲלִיָּהוּ, (נ"א הָאֵי דְכְּתִיב) וְהָא כְּתִיב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבָּה, (נ"א עֲלִיּוֹנָה מִבְּעֵי לִיה). בְּגִין (נ"א כִּיוֹן) דְּאָמַר (בְּרֵאשִׁית כח) אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים, הָכָא אָרִים לָהּ קָמָא עֲלָאָה, בְּגִין דְּתִלָּא כָּל שְׂבִיחָא דְזֶה בָּהּ, דְּאֵין זֶה לְקַיֵּימָא (לְתַתָּא) כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים. וַיָּפִיר. וְעַל דָּא אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבָּה כְּתִיב.

Genesis 28:11

”וַיִּפְגַע בְּמָקוֹם וַיִּלֵּן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׁם מֵרָאשְׁתּוֹ וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא.”

“He came to a certain place and spent the night there because the sun had set, and he took one of the stones of the place and put it under his head, and lay down in that place.”

Rabbi Aba says that it is written “and he took one of the stones of the place”. The ‘stones’ were 12 that support Malchut and the one that Jacob took was above the rest. Genesis 28:17

”וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מֶה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם.”

”וַיִּשְׁכַּח יַעֲקֹב בְּבִקְרָו וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם מֵרָאשְׁתּוֹ וַיִּשָּׁם אֹתָהּ מִצְבָּה וַיִּצַק שֶׁמֶן עַל רֹאשָׁהּ.”

“And he was afraid and said, “How awesome is this place! This is none other than the house of God, and this is the gate of heaven.”

“So Jacob rose early in the morning, and took the stone that he had put under his head and set it up as a pillar (מִצְבָּה) and poured oil on its top.”

Jacob realized that the stone he got connected to has the energy of God and he set it as a ‘pillar’. The word ‘מִצְבָּה’ is usually used with the meaning of a tombstone that we place over a burial place with the name of the person to remember him. ‘מִצְבָּה’ has the numerical value of 137 that is the same as for ‘קְבֻלָּה’, ‘Kabbalah’ to indicate that this is a point where Jacob received and connected to God.

The Zohar says that this stone is the “Drinking Stone” that God used to initiate the creation of the material world. It came from the letter Yod ' of the name.

83. יהיה בית אלהים, לעולמים. בית אלהים? בית ה' היה צריך להיות, כמו שנאמר לכונן את בית ה', וכן (תהלים קכב) בית ה' נלך. אלא מקום בית הדין הוא משני צדדים עליונים – מצד היובל שהוא אלהים חיים, ומצד של יצחק אלהים.

83. יהיה בית אלהים לעולמים, בית אלהים, בית מיבעי ליה, כמה דאת אמר, (עזרא א) לכוונן את בית יי. וכן (תהלים קכב) בית יי נלך. אלא, אתר דבי דינא איהו מתרין סטרין עלאין, מסטרא דיובבלא, דאיהו אלהים זויים. ומסטרא דיצזוק אלהים.

The Zohar asks why Jacob said, “the house of God” and not “the house of YHVH” and explains that YHVH is Right and Mercy and ELHYM is Left and judgment that is the state in Malchut. After the house of God was built, we say (Psalms 122:1) “שיר המעלות” “A Song of Ascents, of David. I was glad when they said to me, “Let us go to the house of YHVH.”. YHVH is the Light of Mercy that is brought to us from the Holy Temple and the name itself

Lesson;

God brought the night earlier than in its natural time to make Jacob stop at that specific place. It was the Temple Mount in Jerusalem. When Jacob came back home to the Holy Land after serving his Evil father-in-law, Laban, he became spiritually complete as a center column and merited that special connection to the Future Holy Temple.

84. אמר רבי אלעזר, יובלא, אף על גב שהדינים [יוצאים] מתעוררים ממנה וכלם רחמים [ודינים], כל השמחות יוצאות ממנה, והוא שמחת [הוא חרות] הכל. אלא בית אלהים – הצד של הדין הקשה. אם לטוב, בצד [היובל] השמאל מתעוררת בו אהבה, כמו שנאמר שמאלו תחת לראשי. אם לרע, בצד השמאל מתעורר בו דין קשה, כמו שנאמר מצפון תפתח הרעה על כל יושבי הארץ. ודאי בית אלהים. רבי שמעון אמר, בית אלהים, הינו שפתוב קרית מלך רב. יש מלך סתם ויש מלך רב. ודאי שהעולם העליון הוא מלך רב, וזוהי קרית מלך רב.

84. אמר רבי אלעזר, יובלא, אף על גב דדינין (נפקין) מתערין מינה, וכלהו רוזמי (ודינין), כל זידי מינה נפקין, והוא זודותא (ס"א) והוא חירותא) דכלא. אלא בית אלהים, סטרא דדינא קשיא, אי לטב, בסטרא (דיובלא) דשמאלא, אתער ביה רוזימותא, כמה דאת אמר, (שיר השירים ב) שםאלו תנזת לראשי. אי לביש, בסטרא דשמאלא, אתער ביה דינא קשיא, כמה דאת אמר, (ירמיה א) מצפון תפתחו הרעה על כל יושבי הארץ, ודאי בית אלהים. רבי שמעון אמר, בית אלהים היינו דכתיב, (תהלים מח) קרית מלך רב. אית מלך סתם, ואית מלך רב, ודאי עלמא עלאה, מלך רב איהו, ודא הוא (שם) קרית מלך רב.

85. רבי חייא ורבי חזקיה היו יושבים תחת האילנות של שדה אונו. נרדם רבי חייא, וראה את אליהו. אמר, מהזכחת הדרך של מר מאיר השדה. אמר, בעת באתי להודיע שקרובה ירושלים להתרבו, וכל אותן קריות החכמים, משום שירושלים היא דין, ועל דין

85. רבי חייא ורבי חזקיה, הוו יתבי תזוזת איכני דחזקל אונו, אדמוף רבי חייא, זומא ליה לאליהו, אמר מקסטיטורא דמר, וזקלא נהיר. אמר, השתא אתינא לאודעא, דירושלם קריב איהו לאתזרבא, וכל אינון קרתין דחזקימיא. בגין דירושלם דינא איהו, ועל דינא

עומדת ועל דין תחרב, והנה נתנה רשות לסמא"ל עליה ועל גבורי העולם, ובאתי להודיע לחכמים אולי יאריכו את שנות ירושלים, שהרי כל זמן שנמצאת בה תורה – היא עומדת, משום שהתורה עץ החיים – העומד עליה. כל זמן שהתורה מתעוררת למטה – עץ החיים לא זו למעלה. פסקה התורה למטה – עץ החיים מסתלק [ממנה] מן העולם.

קיימא, ועל דינא אתוורב, והא אתיהיב רשו לסמא"ל עלה, ועל תקיפי עלמא, ואתינא לאודעא לזוכימין די למא יורכון שני דירושלם, דהא כל זמנא דאורייתא אשתכוז בה, היא קיימא. בגין דאורייתא אינא דווי דקיימי עלה, (תרי נוסחי אינון) כל זמנא דאורייתא אתער לתתא אינא דווי לא אעדי לעילא, פסק אורייתא לתתא אינא דווי אסתלק (מינה) מעלמא.

86. ועל כן, כל זמן שהחכמים ישמחו בתורה, לא יוכל עליהם סמא"ל, שהרי בתוב הקל קול יעקב והידיים ידי עשו. זו התורה העליונה שנקראת קול יעקב. בעוד שאותו קול לא פוסק, הדבור שולט ויכול, ועל כן לא צריך להפסיק בתורה. והתעורר רבי חייא, והלכו ואמרו את הדבר הזה לחכמים.

86. ועל דא, כל זמנא דזוכימין יזדון בה באורייתא, לא יכיל סמא"ל בהו, דהא פתיב, (בראשית כז) הקול קול יעקב והידיים ידי עשו, דא הוא אורייתא עלאה, דאקרי קול יעקב, בעוד דההוא קול לא פסק, דבור שלטא ויכלא, ועל דא לא אעטרין אורייתא למפסק. (ל"ג ע"א) ואתער (דף קנא ע"ב) רבי זוייא, ואזלו ואמרו מלה דא לזוכימין.

87. אמר רבי ייסא, הכל יודעים את זה, וכך הוא, שכתוב אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר. אלו הם שמשתדלים בתורה, הקריה הקדושה עומדת עליהם, ולא על הגברים הגבורים של העולם, הינו שכתוב אם ה' לא ישמר עיר וגו'.

87. אמר רבי ייסא, פלא ידעין דא, והכי הוא, דכתיב, (תהלים קכז) אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר, אלון אנון דמשתדלין באורייתא, קרתא קדישא קיימא עליהו, ולא על גברין תקיפין דעלמא, היינו דכתיב אם ה' לא ישמר עיר וגו'.

88. וירא והנה באר בשדה וגו'. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים ג) מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו. בפסוק הזה התעוררו החברים, אבל מזמור לדוד, למה אמר שירה? אם משום שבנו הוא שקם עליו, יותר קינה היה צריך להיות, שהרי הרע עליו על האדם קצת מקרוביו משאחר הרבה. אלא מזמור לדוד, אמר שירה, וכך בקש דוד, שחשב שהקדוש ברוך הוא סלק את חטאו לעולם ההוא. כיון שראה שבאן בעולם הזה רוצה לגבות ממנו, שמח.

88. (בראשית כט) וירא והנה באר בשדה וגו'. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים ג) מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו. האי קרא אתער ביה זוכריא. אבל מזמור לדוד, אמאי קאמר שירה, אי בגין דבריה איהו דקם עליה, קינה יתיר מבעי ליה, דהא אבאיש עלוי דבר נש ועיר מקריבוי, מדאזזרא סני. אלא, מזמור לדוד, אמר שירה, והכי בעי דוד, דזשיב דקודשא ברין הוא סליק ליה זוכוי ליהוא עלמא. כיון דזוכא, דהכא בהאי עלמא בעי למגביה מניה, זודי.

89. עוד, שראה שעליונים ממנו היו בעולם שברחו, וכלם לבדם. יעקב ברח, שכתוב (הושע יב) ויברח יעקב שדה ארם, וברח לבדו. משה ברח, שכתוב (שמות כ) ויברח משה מפני פרעה, וברח לבדו. ודוד ברח, כל אותם שליטי הארץ וכל אותם

89. תו, דזוכא דעלאי מניה הוו בעלמא, דקא ברוזו, וכלהו בלוודייהו. יעקב ערק, דכתיב, (הושע יב) ויברחו יעקב שדה ארם, וערק בלוודוי. משה ערק, דכתיב, (שמות כ) ויברחו משה מפני פרעה, וערק בלוודוי. ודוד ברוז, כל אינון שולטני ארעא, וכל

גבורי הארץ וראשי ישראל, בלם ברחו עמו, וסובבים מימינו ומשמאלו לשמר אותו מכל הצדדים. כיון שראה השבת הזה, אמר שירה.

90. ואמר רבי יהודה, בלהו אערעו בהאי באר. ודוד אמאי לא אערע ביה. אלא, דוד מארי דבבו, הוה לקבליה. (דבירא) בהווא זמנא, ובגין כה, לא אערע ביה. ליעקב ומשה, בוזויה קביל לון האי באר, ובעא לאתקרבא בהדייהו, ועל דא כיון דזומא לון האי באר סליקו מיא לזבביהו, פאתתא דזודיא את עם בעלה.

91. ואם תאמר, הנה אליהו ברח ולא פגש בה, למה? אלא אליהו הוא למטה מן הבאר, ולא למעלה, כמו שהיו משה ויעקב, ומשום כך הוא מלאך ועושה שליחות. ומשום שיעקב ומשה הם למעלה מן הבאר, הבאר שמחה אליהם ועלתה לקבל אותם באשה ששמחה לבעלה ומקבלת אותו.

92. וירא והנה באר בשדה. סוד הוא שראה את הבאר הזו למעלה, זה כמו זה. כתוב שלשה עברי צאן רבצים עליה. אם הם שלשה, למה כתוב ונאספו שמה כל העדרים? אלא הם שלשה: דרום, מזרח, צפון. דרום מן הצד הזה, וצפון מהצד הזה, ומזרח ביניהם. ואלו עומדים על הבאר הזו ואוחזים אותה וממלאים אותה. מה הטעם? משום כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים. הינו שכתוב ישקו כל חיתו שדי.

93. ונאספו שמה כל העדרים, הינו שכתוב (קהלת א) כל הנחלים הלכים את הים. וגללו את האבן – מעבירים ממנה את תקוף הדין הקשה, אותו שקפא ונקרש, [מים זכרים] שאז נקרא אבן, ולא יוצאים ממנה מים החוצה. וכשאותם הנחלים באים מתחזק הדרום, שהוא הימין, ולא יכול הצפון להקריש את המים, בנהר הזה, בשמימיו רבים, לא קופאים ונקרשים המים, כמו נהר שמימיו מועטים.

אינון גיברי ארעא, ורישיהון דישראל, בלהו ערקין עמיה וסוזרין ליה, מימיניה ומשמאליה, לזטרא ליה מכל סטרין, כיון דזומא שבוזא דא, אמר שירתא.

90. ואמר רבי יהודה, בלהו אערעו בהאי באר. ודוד אמאי לא אערע ביה. אלא, דוד מארי דבבו, הוה לקבליה. (דבירא) בהווא זמנא, ובגין כה, לא אערע ביה. ליעקב ומשה, בוזויה קביל לון האי באר, ובעא לאתקרבא בהדייהו, ועל דא כיון דזומא לון האי באר סליקו מיא לזבביהו, פאתתא דזודיא את עם בעלה.

91. ואי תימא דא אליהו ברוז וכלא אערע ביה, אמאי אלא, אליהו לתתא מן באר הוא, וכלא לעילא, כמיה דהווי משה ויעקב, ובגין כה (מ"ז ע"ב), מלאך איהו, ועביד שליחותא, ובגין דיעקב ומשה, לעילא אינון מן הבאר, באר זודי לזבביהו, וסליק לקבלא לון, פאתתא דזודיא את לזבבי בעלה, ומקבלא ליה.

92. וירא והנה באר בשדה, רוא איהו, דזומא האי באר לעילא, דא כזוזנא דא, פתיב, (בראשית כט) שלשה עברי צאן רבצים עליה, אי אינון (דף קנב ע"א) שלשה, אמאי פתיב, (בראשית כט) ונאספו שמה כל העדרים. אלא, אינון שלשה, דרום, מזרח, צפון. דרום מהאי סטרא, וצפון מהאי סטרא, ומזרח ביניהו, ואלין קיימין על האי באר ואוחזין ליה, ומליין ליה. מאי טעמא, בגין, (בראשית כט) כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים. הינו דכתוב, (תהלים קד) ישקו כל חיתו שדי.

93. ונאספו שמה כל העדרים, הינו דכתוב, (קהלת א) כל הנחלים הלכים אל הים. (בראשית כט) וגללו את האבן, מעבירין מינה תקיפו דדינא קשיא, ההוא דגליל וקריש, (ס"א מיין דיכרין) דכדין אקרי אבן, וכלא נפקי מינה מיא לבר. וכד אינון זולין אתיין, אתתקף דרום דאיהו ימינא, וכלא יכלא צפון למקריש מיין, כהאי זהרא, כד מימיו סניאין, לא גלדין וקריש מיא, כזהרא דמימיו זעירין.

94. ועל כן, בשארתם נחלים באים, מתחזק הדרום, שהוא הימין, והמים מפשירים ושופעים ומשקים את העדרים, כמו שאמרנו, שכתוב ישקו כל חיתו שדי. והשיבו את האבן על פי הבאר, למקומה, משום שהעולם צריך את הדין שלה, שתהיה בדין, להוכיח את הרשעים בה.

95. בא ראה, פשיעקב היה יושב על הבאר וראה המים עולים אליו, ידע ששם תודמן לו אשתו. וכן במשה, כשישב על הבאר, בין שראה שהמים עולים אליו, ידע שאשתו תודמן לו לשם. וכך היה ליעקב, ששם הודמנה לו אשתו, כמו שכתוב עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן. ויהי כאשר ראה יעקב את רחל וגו'. משה, שכתוב (שמות ב) ויבאו הרעים ויגרשו וגו', ושם הודמנה לו צפורה, משום שאותה הבאר גרמה להם.

96. בא ראה, הבאר הזו כתובה שבע פעמים בפרשה הזו, משום שהיא רמו לשבע. וכך נקראת באר שבע. [ומשום] הבאר הזו נזכרת שבע פעמים בפרשה הזו, שכתוב וירא והנה באר בשדה. כי מן הבאר ההיא. והאבן גדלה על פי הבאר. ונאספו שמה כל העדרים וגו' מעל פי הבאר. והשקו את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר. וגללו את האבן מעל פי הבאר. ויגלו את האבן מעל פי הבאר. הרי שבעה, ובודאי שכך זה.

97. במשה לא כתוב אלא זרדא, דכתיב, (שמות ב) וישב בארץ מדין וישב על הבאר. משום שמשה נפרד מכל וכל מהבית שלמטה, ויעקב לא נפרד כלל. במשה אחד, ככתוב (שיר ו) אחת היא יונתי תמתי. אחת היא לאמה. ומשום כך משה היה בעל הבית והתעלה למעלה. במשה כתוב וישב על הבאר. ביעקב – וירא והנה באר בשדה, ולא כתוב וישב על הבאר.

94. ועל דא, כד אינון נוזלין אתיין, אתתקף (כ"ט ע"ב) דרום דאיהו ימינא, ומיין אשתריין, ונגדין ואשקין עדרייא, כמה דאמרן דכתיב ישקו כל חיתו שדי. (בראשית כט) והשיבו את האבן על פי הבאר, למקומה, בגין דעלמא אצטריף דינא דילה, דתהוי בדינא לאוקווא ביה זייביא.

95. תא זוזי, יעקב כד הוה יתיב על בירא, וזומא מיא דסלקין לגביה, ידע דתמן תודמן ליה אתתיה. וכן במשה, כד יתיב על בירא, כיון דזומא דמיא סלקין לגביה, ידע דאתתיה אנדמנת ליה תמן, והכי הוה ליה ליעקב, דתמן אנדמינת ליה אתתיה, כמה דכתיב, (בראשית כט) עודנו מדבר עמם ורוזל באה עם הצאן, ויהי כאשר ראה יעקב את רוזל וגו'. משה, דכתיב, (שמות ו) ויבאו הרועים ויגרשו וגו', ותמן אנדמנת ליה צפורה, (דף קנב ע"ב) בגין דההוא באר גרמא לון.

96. תא זוזי האי באר, שבע זמנין כתיב בפרשתא דא, בגין דאיהו רמו לשבע. והכי אקרי באר שבע, (ובגין) באר דא, אדכר שבע זמנין בפרשתא דא. דכתיב, (בראשית כט) וירא והנה באר בשדה. כי מן הבאר ההיא. והאבן גדולה על פי הבאר. ונאספו שמה כל העדרים וגו' מעל פי הבאר. והשקו את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר. וגללו את האבן מעל פי הבאר. ויגלו את האבן מעל פי הבאר. הא שבעה. ובודאי דהכי הוא.

97. במשה לא כתוב אלא זרדא, דכתיב, (שמות ב) וישב בארץ מדין וישב על הבאר. בגין דמישה, (כ"ד ע"א) אתפרש מכל וכל מביתא דלתתא, ויעקב לא אתפרש כלל. במשה זרד, כמה דכתיב, (שיר השירים ו) אזות היא יונתי תמתי. אזות היא לאמה. ובגין כך משה מאריה דביתא הוה, ואסתלק לעילא, במשה כתיב, (שמות ב) וישב על הבאר, ביעקב וירא והנה באר בשדה, ולא כתוב וישב על הבאר.

98. וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה. באר – הדרגה של אדון כל הארץ. בשדה – שדה התפוחים הקדושים. שלשה עדרי צאן – שלש דרגות עליונות קדושות מתקנות על אותה הבאר, והן נצ"ח והו"ד והיסוד של העולם. ואלו מושכות מים מלמעלה וממלאים את הבאר הזאת.

99. משום שהמקור ההוא, יסוד העולם, בששורה בבאר הזו, הוא עושה פרות ונובע תמיד, ואותה הבאר מתמלאת ממנו. בין שהתמלאה, ודאי כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים, אלו הם כל האוכלוסים והמחנות הקדושים, שכלם משקים ושותים מהבאר ההיא, וכל אחד ואחד בראוי לו.

100. והאבן גדולה על פי הבאר – זו האבן ששמנה כושלים בני העולם, אבן נגף וצור מכשול, שעומדת תמיד על פי הבאר הזו, על פקדתה לתבע הדין של כל העולם שלא ירד מזון וטוב לעולם.

101. ונאספו שמה כל העדרים. לא כתוב ונאספו שמה העדרים, אלא כל העדרים. המחנות הקדושים למעלה והמחנות הקדושים למטה. אלו בשירים ותשבחות למעלה, ואלו בתפלות ובקשות למטה. אלו ואלו מיד וגללו את האבן מעל פי הבאר. מגלגלים אותה ומעבירים אותה מן הקדש ומסתלקת מן הדין. מיד והשקו את הצאן. נוסעים מלאכים עליונים למעלה, ונוסעים ישראל למטה.

102. אחר כך והשיבו את האבן, על פקדת הבאר הזו, שתהיה מעטרת [מזמנת] לפניו ולתבע הדין של העולם, להנהיג העולם בדין, וכך צריך, שהרי אין העולם יכול לעמד אלא על דין, שהכל יהיה באמת וזכות.

103. בין שנשלם יעקב, לא הצטרף לאבן הזו סיוע אחר. מה כתוב? ויגש יעקב ויגל את האבן. ויגל ויגללו, ולא כתוב ויסר והסירו,

98. וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה. באר: דרגה אדון כל הארץ. בשדה: זולק, תפוזין קדישין. שלשה עדרי צאן: תלת דרגין עלאין קדישין, מתתקנן על ההוא בירא, ואינן: נצ"ח והו"ד ויסודא דעלמא. ואלין משכין מיא מלעילא, ומליין להאי בירא.

99. בגין דההוא מקורא, יסודא דעלמא, כד שארי בגו ההוא בירא, עביד פירי, ונביע תדיר, ואתמליא ההוא בירא מניה. כיון דאתמליא, ודאי כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים, אלין אינן כל אוכלוסין, ומשריין קדישין, דכלהו שקיין ושתאן מההוא בירא, וכל זוד ודוז כמה דאתוזוי ליה.

100. והאבן גדולה על פי הבאר. דא אבן, דמינה כשלי בני עלמא, אבן נגף וצור מכשול, דקיימא תדיר על פי האי באר, על מימריה, למתבע דינא דכל עלמא, דלא יזוזת מוזנא וטב לעלמא.

101. סתרי תורה ונאספו שמה כל העדרים, ונאספו שמה העדרים, לא כתיב, אלא כל העדרים, משריין קדישין לעילא, ומשריין קדישין לתתא, אלין בשירין ותושבון לעילא, ואלין בשלותין ובעותין לתתא, אלין ואלין מיד (בראשית כט) ויגללו את האבן מעל פי הבאר, מנגדרין לה, ומעברין לה מן קודשא ואסתלקי מן דינא. מיד והשקו את הצאן, נטלו מלאכי עלאי לעילא, ונטלי ישראל לתתא.

102. לבתר והשיבו את האבן, על מימרא, דהאי באר, לאתעטרא (ס"א לאתעתדא) קביה, ולמתבע דינא דעלמא, לאתנהגא עלמא בדינא, והכי אצטריך דהא לא יכיל עלמא למיקם אלא על דינא, למהוי כלא בקשוט וזכו.

103. בין דאשתלים יעקב, לא אצטריך להאי אבן סיועא אחרא, מה כתיב (בראשית כט) ויגש יעקב ויגל את האבן. ויגל ויגללו, ולא כתיב ויסר והסירו. אלא

אלא [נגל] ונגללו, הינו הערבוב של השטן שמערבבים אותו שלא יוכל לקטרג.

ונגללו, היינו ערבובא דשטן, דמערבבין ליה, דלא יכיל לקטרגא.

104. ויעקב לבדו, לא הצטרף לסייע אחר, אלא הוא לבדו. שהרי יעקב היה בחיר האבות. שפיון שיכל לעשו בעולם הזה, יכול למעלה, ובכל צריך מעשה.

104. ויעקב בלחודיה, לא אצטרף לסיועא אורא, אלא איהו בלחודיה, דהא שלימו דאבהתא הוה יעקב, דכיון דיכיל ביה בעשו בהאי עלמא יכיל לעילא. ובכלא אצטרף עובדא.

105. שני עולמות ירש יעקב – אחד העולם שנגלה, ואחד העולם שהתבסה, כמו שהם ממש. מאחד יצאו ששה שבטים, ומאחד יצאו שני שבטים. העולם המבסה הוציא ששה צדדים, והעולם המגלה הוציא שנים, ואותם שני הכרובים שתחתיה. ויעקב נמצא בין שני עולמות, בדמותם ממש, ומשום כך כל דברי לאה היו בנכסה, ושל רחל בהתגלות.

105. תרין עלמין אוסין יעקב, זוד עלמא דאתגליא, זוד עלמא דאתפסיא כזונא דלהון ממש, מזוד נפקו שית שבטין, ומזוד נפקו תרין שבטין. עלמא דאתפסיא אפיק שית סטרין, עלמא דאתגליא אפיק תרין, ואינון תרין כרובין דתזותה, ויעקב בין תרין עלמין אשתכזו, בדיוקנא דלהון ממש, ובגין כך כל מלוי דלאה הוו באתפסיא, ודרזול באתגליא.

106. וירא והנה באר בשדה. רבי אלעזר אמר, כתוב (ישעיה נא) שמעו אלי רדפי צדק. אותם המבקשים סוד האמונה, אותם שנדבקו בקשר האמונה, אותם שיודעים דרכי המלך העליון [קרבן שמעון].

106. תוספתא (בראשית כ"ט) וירא והנה באר בשדה. רבי אלעזר אמר, כתיב (ישעיה נא) שמעו אלי רדפי צדק, אינון דתבעי רזא דמהימנותא, אינון דאתדבקו בקשרא דמהימנותא, אינון דידעין ארוזוי דמלכא עלאה.

107. בשעולים שנים ויצאו לקראת אחד – מקבלים אותו בין שתי זרועות. שנים יורדים למטה, שנים הם, אחד ביניהם. שני אלה מושב הנביאים, המקום שיונקים בו, אחד ביניהם, שהוא מתחבר בכל, הוא נוטל הכל.

107. כד סליקו תרין, ונפקו לקדמות זוד, מקבלין ליה בין תרין זרועין. תרי זנותי לתתא, תרין אינון, זוד בנייהו. תרין אלין מותבא דנביאי, אתר דינקי ביה, זוד בנייהו, דאיהו אתזבר בכלא, הוא נטיל כלא.

108. אותה באר קדושה עומדת תחתיהם, היא שדה התפוחים הקדושים. מהבאר הוא משקים העדרים, כל אותן המרכבות, כל אותם בעלי כנפים. שלשה קימים רובצים [עומדים] על הבאר הוא. הבאר הוא מתמלאת מהם. זהו שכתוב כי מן הבאר החיה ישקו העדרים וגו'. זה נקרא אדני, ועל זה כתוב אדני אלהים אתה החלות, וכתוב והאר פניך על מקדשך השמים למען אדני. אדון כל הארץ. זהו שכתוב הנה ארון הברית אדון כל הארץ. ע"כ התוספתא.

108. ההוא בירא קדישא קאים תזותיהו, זוקלא דתפוזין קדישין איהו. מהאי בירא מתשקיין עדראי, כל אינון רתיבין, כל אינון מארי גרפין. ג קיימין רביעין (קיימין) על האי בירא, האי בירא מנייהו אתמלי, דא הוא דכתיב, (בראשית כט) כי מן הבאר החיה ישקו העדרים וגו'. דא אדני אתקרי, על דא כתיב, (דברים ג) אדני אלהים אתה הזיכות, וכתיב, (דניאל ז) והאר פניך על מקדשך השמים למען אדני. אדון כל הארץ, דא הוא דכתיב, (יהושע ג) הנה ארון הברית אדון כל הארץ. (ע"כ תוספתא)

109. דְּבַר אַחַר וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיִּלְךָ חֲרָנָה - רַבִּי אֲבָא פִּתַח וְאָמַר, (תהלים קו) אֲשֶׁרִי שְׁמִרִי מִשְׁפָּט עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת. אֲשֶׁרִי שְׁמִרִי מִשְׁפָּט, אֲשֶׁרִי הֵם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן לָהֶם תּוֹרַת אֱמֶת לְהַשְׁתַּדֵּל בָּהּ יָמִים וְלֵילוֹת, שֶׁהָרִי כָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, יֵשׁ לוֹ חֲרוּת מֵהַבֵּל, חֲרוּת מִן הַמּוֹת, שֶׁלֹּא יִכּוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו, וְהָרִי פְּרִשׁוּתָהּ, מִשּׁוּם שֶׁכָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְנִאֶחָז בָּהּ, נִאֶחָז בְּעֵץ הַחַיִּים, וְאִם מִרְפָּה אֶת עֵצְמוֹ מֵעֵץ הַחַיִּים, הִנֵּה עֵץ הַמּוֹת שׁוֹרֵה עָלָיו וְנִאֶחָז בּוֹ. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב (משלי כד) הַתְּרַפִּית בְּיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה. הַתְּרַפִּית - אִם מִרְפָּה יָדְיוֹ מִן הַתּוֹרָה.

110. בְּיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה, מִה זֶה צָר כַּחֲכָה? צָר כַּחֲכָה שֶׁהָרִי הִיא תְּמִיד לְיָמִין, וְשִׁמְרַתָּה תְּמִיד עַל בֶּן אָדָם כַּאֲשֶׁר הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, וְאִזּוֹ הוֹחֵה אֶת הָרַע הַחוּצָה שֶׁלֹּא יִקְרַב לְבֶן הָאָדָם וְלֹא יִכּוֹל לְקַטְרֵגָא לִיהָ. וְכִשְׂאָדָם סוּטָה מִדַּרְכֵי הַתּוֹרָה וּמִתְרַפֵּה מִמֶּנָּה, אִזִּי צָר כַּחֲכָה, מִשּׁוּם שֶׁאֲתוֹ הָרַע, שֶׁהוּא הַשְּׂמָאל, שׁוֹלֵט עַל הָאָדָם, וְדוּחָה אֶת הַ"כַּח" הַזֶּה הַחוּצָה, עַד שֶׁדוּחַק אוֹתוֹ מִקּוֹם בְּצָרָה.

111. דְּבַר אַחַר צָר כַּחֲכָה - שֶׁכַּאֲשֶׁר בֶּן אָדָם אוֹחֵז בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, נִאֶהֱב לְמַעַלָּה וְנִאֶהֱב לְמַטָּה, וְהוּא אֶהֱוֵב שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמואל-ב יב) וְה' אֶהֱבֵהּ, שֶׁהִיא אֶהֱוֵב שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֶהֱבֵב אוֹתוֹ. וְכִשְׂאָדָם סוּטָה מִדַּרְכֵי הַתּוֹרָה, אִזִּי צָר כַּחֲכָה, צָר שֶׁלּוֹ וּבַעַל שֶׁנֶּאֱהָה הוּא אֶלָּיו, וְשׁוֹלֵט עָלָיו אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא רַע, עַד שֶׁמְקַטְרֵג בּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

112. בֵּא רֵאָה, הָרַע הַזֶּה, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע, שׁוֹלֵט עַל הָעוֹלָם בְּכַמְהָ צְדָדִים, וְכַמְהָ שְׁלֹטוֹן יֵשׁ לוֹ בְּעוֹלָם, וְהוּא נִחַשׁ תַּקִּיף שֶׁחֲטָא בּוֹ אָדָם, וְנִכְשָׁלִים בּוֹ בְּנֵי הָעוֹלָם וּמוֹשְׁכִים אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם, עַד שֶׁמוֹצִיא לָהֶם אֶת נְשִׁמוֹתֵיהֶם.

109. דְּבַר אַחַר וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיִּלְךָ חֲרָנָה, רַבִּי אֲבָא פִּתַח וְאָמַר, (תהלים קו) אֲשֶׁרִי שְׁמִרִי מִשְׁפָּט (שם) עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת. אֲשֶׁרִי שְׁמִרִי מִשְׁפָּט, וְכַאֲשֶׁר אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, הַקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהֵב לֹן אוֹרֵייתָא דְקִשׁוּט לְאִשְׁתַּדְּלָא בָּהּ יִמְכָּא וְלִילֵי. דְּהָא כָּל מָאן דְּאִשְׁתַּדְּלָא בְּאוֹרֵייתָא, אֵית לִיהּ זְזִירוֹ מִכְּלָא, זְזִירוֹ מִן מוֹתָא דְלֹא יִכְלָא לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ. בְּגִין דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדְּלָא בְּאוֹרֵייתָא וְאִתְאַזִּיד בָּהּ, אִתְאַזִּיד בְּאִלְנָא דְזוּזִי. וְאִי אֲרַפִּי זְרַמִּיָּה מֵאִלְנָא דְזוּזִי, הָא אִלְנָא דְמוֹתָא שְׂרִיא עָלָיו, וְאִתְאַזִּיד בֵּיהּ. הָדָא הוּא דְכֶתִיב, (משלי כד) הַתְּרַפִּית בְּיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה. הַתְּרַפִּית, אִי אֲרַפִּי יְדוּי מֵאוֹרֵייתָא.

110. בְּיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה, מֵאִי צָר כַּחֲכָה. צָר כַּחֲכָה, דְּהָא אִיהִי תְּמִיד לְיָמִינָא. וְנִטְרִירוֹ דִּילָהּ תְּמִיד עַל בְּרַע זֶשׁ כַּד אִזִּיל בְּאוֹרוֹזוּי דְאוֹרֵייתָא, וְכַדִּין דְזוּזִי לִיהּ לְרַע לְבַר דְלֹא יִקְרַב לְגַבִּיָּה דְבַר זֶשׁ, וְלֹא יִכּוֹל לְקַטְרֵגָא לִיהָ. וְכִד בְּרַע זֶשׁ אֲסִטִּי מֵאוֹרוֹזוּי דְאוֹרֵייתָא וְאִתְרַפִּי מִנָּה, כַּדִּין צָר כַּחֲכָה, בְּגִין דְּהָהוּא רַע, דְּאִיהוּ שְׂמָאָל שְׁלִיט עֲלֵיהּ דְבַר זֶשׁ, וְדוּזִי לִיהּ לְהָאִי כַּחֲכָה, עַד דְּדוּזִיק לִיהּ אֶתֶר בְּעָקוּ.

111. דְּבַר אַחַר צָר כַּחֲכָה, דְּכַד בְּרַע זֶשׁ אִזִּיד בְּאוֹרוֹזוּי דְאוֹרֵייתָא, אִתְרַזוּזִים לְעֵילָא וְאִתְרַזוּזִים לְתַתָּא, וְרוֹזוּיָא דְקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי, כְּמַה דְאֵת אֲמַר, (שמואל ב יב) וַיִּי אֶהֱבֵהּ, דְּהוּא רוֹזוּיָא דְקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְרוֹזוּזִים לִיהּ. וְכִד בְּרַע זֶשׁ אֲסִטִּי מֵאוֹרוֹזוּי דְאוֹרֵייתָא, כַּדִּין צָר כַּחֲכָה, צָר דִּילָהּ, וּמֵאִרִי דְבָבוּ אִיהוּ לְגַבִּיָּה, וְשְׁלִיט עָלָיו הָהוּא דְאִקְרִי רַע. עַד דְּמִקְטְרֵג בֵּיהּ בְּהָאִי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאֵתִי.

112. תָּא זוּזִי, הָאִי רַע דְאִיהוּ יֵצֵר הָרַע, שְׁלִיט עַל עֲלָמָא בְּכַמְהָ סְטְרִין. וְכַמְהָ שְׁלֹטוֹן אֵית לִיהּ בְּעֲלָמָא, וְאִיהוּ זוּזִיא תַּקִּיפָא דְזוּב בֵּיהּ אָדָם, וְכַשְׁלִין בֵּיהּ בְּנֵי עֲלָמָא, וּמִשְׁכִּי לִיהּ עֲלֵיהּ, עַד דְּאִפִּיק לֹן נְשִׁמוֹתֵיהוּ.

113. ובא וראה, בשהוא שולט, שולט על הגוף. ובין ששולט על הגוף, יוצאת ממנו הנשמה, משום שהגוף נטמא, והנשמה עולה, ואין שולט עליו עד שנוטל רשות. וכמה הם שבאים מצדו ושולטים על העולם, והרי שנינו שכל מעשי העולם שנעשים ושולטים בהם, ויש לו ממנים ושמשים, בלם שמשים במעשי העולם.

114. ועל בן הוא קץ של השמאל, והרי פרשה שיש קץ לימין ויש קץ לשמאל, והקץ של השמאל הזה הוא קץ כל בשר. נקרא קץ כל בשר, לא נקרא קץ כל רוח, וסוד הדבר – זהו קץ [כל בשר] וזהו קץ. זה קץ על בשר, וזה על רוח. משום כך זה פנימי וזה חיצוני, זה ימין וזה שמאל, זה קדוש וזה טמא, והנה פרשה.

115. ובא וראה סוד עליון קדוש של האמונה, הסוד של עולם הזכר ועולם הנקבה, וכל קדש הקדשים בו, וכל סודות האמונה מכאן יצאו, וכל החיים וכל החרות, וכל הטובות וכל האורות הם מכאן, וכל הברכות וטללי נדבות, וכל האהבה של האהבות הכל מהצד הזה, סוד הדרום.

116. מצד הצפון מתפשטות הדרגות עד שמגיעה למטה פסלת הזהב, בצד הטמאה, לכלוך טמא, ואוחז את זה למעלה, ואוחז את זה למטה. וכאן מזדווגים זכר ונקבה יחד, והם רוכב נחש, הסוד של זכר ונקבה, וזה סוד עזאז"ל.

117. ומכאן נפרדות הדרגות ויוצאים כמה צדדים לעולם, שמתפשטים מכאן ושולטים על העולם, וכלם צדי הטמאה, וממנים שרים לתוך העולם. בא ראה, בשיצא עשו לעולם, בלו אדם בשושנה בשער כמו השעיר, ומשם אלופים, מגנים ממנים [שנים עשר] ששולטים בעולם, והנה פרשה.

113. ותא וזוי, כד איהו שליט, שליט על גופא. (שלח לך קע"ב ע"ב) וכיון דעל גופא שליט, נשמטת נפקא בניה, בגין דגופא אסתאב, ונשמטת סלקא. ולא שליט עליה עד דנטיל רשו. וכמה אינון דאתין מסטריה, ושליטין על עלמא. והא תנינן דכל עובדין דעלמא דאתעבדו, ושליטי בהו, ואית ליה מבין ושמשין, כלהו שמשין בעובדין דעלמא.

114. ועל דא איהו קץ דשמאלא, והא (ס"ב ע"ב) אוקמוה, דאית קץ לימינא, ואית קץ לשמאלא, והאי קץ דשמאלא, איהו קץ כל בשר. קץ כל בשר אקרי, קץ כל רוזא לא אקרי, ורוא דמלה, דא איהו קץ (כל בשר) ודא איהו קץ, דא קץ על (ס"ב ע"ב) בשרא ודא על רוזא. בגין כה, דא פנימי ודא זיצון. דא ימינא, ודא שמאלא. דא קדישא, ודא מסאבא. והא אוקמוה.

115. ותא וזוי, רוא עלאה קדישא דמהימנותא, רוא דעלמא דדכורא ועלמא דנקבא, וכל קדושא דקדישין ביה, וכל רזי דמהימנותא מהכא נפקו. וכל זיין וכל זיירו וכל טבין וכל (דף קנג ע"א) גהורין מהכא אינון, וכל ברכאן וטלי נדבאן וכל רוזימו דרוזימוותא כלא מסטרא דא, רוא דדרום.

116. מסטרא דצפון מתפשטי דרזין, עד דמטא לתתא קסטופא דדהבא, בסטרא מסאבא, לכלוכא דמסאב, ואזיד להאי לעילא ואזיד להאי לתתא, והכא מזדווגי דכר ונקבא כוזדא, ואינון רוכב זוזי, רוא דדכר ונקבא, ורוא דא עזאז"ל.

117. ומהכא מתפרשין דרזין, ונפקין כמה סטרין לעלמא, דמתפשטין מהכא, ושליטין על עלמא, וכלהו סטרי מסאבא, ורברבין מבין גו עלמא. תא וזוי, עשו כד נפק לעלמא, כוליה סומקא כוזדא, בשערא כוזנא דשעיר, ומתמן אלופין מבין תריסין (ס"א תריסר) דשליטין בעלמא, והא אוקמוה.

118. בא ראה, אשרי שמרי משפט – ששומרים האמונה של הקדוש ברוך הוא, משום שהקדוש ברוך הוא הוא משפט, וצריך לאדם לשמר שלא יסטה לדרך אחרת, אלא שיהיה שומר משפט, משום שהקדוש ברוך הוא הוא משפט, שכל דרכיו משפט.

119. עשה צדקה בכל עת – וכי בכל עת יכול אדם לעשות צדקה? אלא מי שמשתדל בדרך התורה ועושה צדקה עם אותם שצריכים אותה. שכל מי שעושה צדקה עם העני, מרבה אותה צדקה למעלה ולמטה.

120. בא ראה, מי שמשתדל בצדקה, אותה צדקה שעושה עולה למעלה ומגיעה למעלה לאותו המקום של יעקב, שהוא מרובה עליונה, וממשיך ברכות למקום שהוא מן המעין של כל המעונות. ומאותה הצדקה ממשיך ומרבה ברכות לכל אותם התחתונים ולכל המרובות ולכל החילות, וכלם מתברכים, ונוספים אורות בראוי, משום שכלם נקראו עת, וזהו שכתוב עשה צדקה בכל עת.

121. בא ראה, בזמן שהיו ישראל בארץ הקדושה, הם היו מושכים ברכות ממעלה למטה. וכשיצאו ישראל מן הארץ הקדושה, נכנסו תחת רשות אחרת, ונמנעו הברכות מן העולם.

122. בא ראה, יעקב היה תחת רשות קדושה. פיזן שיצא מן הארץ, נכנס לרשות אחרת. וטרם שנכנס תחת רשות אחרת, התגלה עליו הקדוש ברוך הוא בחלום וראה כל מה שראה, והלכו עמו מלאכים קדושים, עד שישב על הבאר. וכיון שישב על הבאר עלו אליו המים, וכן היה משה, שמשם הזדמנה לו אשתו. סוד הדבר – הבאר לא עולה אלא כשרואה את הקשר שלה להתחבר עמו.

123. ואמר רבי אבא, כל הפסוקים הללו קשים זה על זה. בראשונה כתוב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. ולבן היה יושב

118. תא זוזי, (תהלים קו) אשרי שמרי משפט, הנטרי מדימונתא הקודשא בריה הוא, בגין הקודשא בריה הוא, איהו משפט. ובעי ליה לבר נש לנטרא דלא יסטי לאורזוא אזורא, אלא דיהא נטיר משפט, בגין הקודשא בריה הוא איהו משפט, דכל ארוזוי משפט.

119. (תהלים קו) עושה צדקה בכל עת, וכי בכל עת יכול בר נש למעבד צדקה. אלא, מאן דישתדל באורזוי דאורייתא, ועביד צדקה עם אינון דאצטריכו לה, דכל מאן דעביד צדקה עם מסכנא, אסגי ההיא צדקה לעילא ותתא.

120. תא זוזי, מאן דאשתדל בצדקה, ההיא צדקה דעביד, סליק לעילא, ומטא לעילא ליהוא אתרא דיעקב, דאיהו רתיבא עלאה. ואמשיך ברכאן ליהוא אתר, ממבועא דכל מבועין. ומההיא צדקה, אמשיך וארבי ברכאן לכל אינון תתאי, ולכל רתיבין ולכל זולין, וכלהו אתברכאן ואתוספן זהורין, כדקא יאות. בגין דכלהו אקרו עת, ודא הוא דכתיב, עושה צדקה בכל עת.

121. תא זוזי, בזמנא דהוו ישראל בארעא קדישא, אינון הוו משכי ברכאן מלעילא לתתא, וכד נפקו ישראל בארעא קדישא, עאלו תזוזת רשו אזורא, וברכאן אתמנעו מעלמא.

122. תא זוזי, יעקב הוה תזוזת רשו קדישא, פיזן דנפק בארעא, עאל ברשו אזורא, ועד לא עאל תזוזת רשו אזורא, אתגלי עליה קודשא בריה הוא בזלמא, וזומא כל מה דזומא, ואזלו עמיה מלאכין קדישין, עד דיתב על בירא. וכיון דיתב על בירא, סליקו מיא לגביה, וכן הוה משה, דמתמן אודמנת ליה אתתיה. רזא דמלה, בירא לא סלקא, אלא כד זומא קשרא דיכיה לאתזברא בהדיה.

123. ואמר רבי אבא, כל הגי קראי קשיין אהרדי, בקדמיתא כתיב, (בראשית כח) ויצא יעקב מבאר שבע

בְּחָרָן. לָמָּה נִסַּע מִשָּׁם? שְׁפָתוֹב וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי קָדָם. וּמִנֵּי לָנוּ שְׁבַחְרָן הִיָּה דִּירוֹ שֶׁל לָבָן? שְׁפָתוֹב וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחֵי מֵאֵין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחָרָן אָנַחְנוּ. וַיֹּאמֶר הִידְעַתֶּם אֶת לָבָן בֶּן נַחֲוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדְעֵנוּ. מִשְׁמַע שְׁדִירוֹ שֶׁל לָבָן הִיָּה בְּחָרָן.

124. אֵלָּא יַעֲקֹב אָמַר, אֲנִי רוּצָה לְהַבְנִס בְּשִׁכְנֵיהָ מִשּׁוּם שְׁאֵנִי רוּצָה לְהִתְחַתֵּן. בְּשִׂאָבָא נָשָׂא וְשָׁלַח אֶת הָעֶבֶד, מִצָּא עֵין הַמַּיִם, וְאִזּוּ הִזְדַּמְנָה לְאַבָּא אִשָּׁה, וְהִנֵּה בְּמִקּוּם הַזֶּה לֹא מִצָּאֵתִי לֹא עֵין וְלֹא בָּאָר וְלֹא מַיִם, וּמִיָּד – וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי קָדָם, וְשֵׁם הִזְדַּמְנָה לוֹ בָּאָר, כְּמוֹ שְׂאִמְרָנִי, וְהִזְדַּמְנָה לוֹ אִשְׁתּוֹ.

125. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, חָרָן, שֵׁם הִיָּה וְדָאֵי, וְהַבָּאָר הוּא הִיָּתָה בְּשָׂדֵהָ. שְׂאֵם לֹא כָּד, לָמָּה כְּתוּב וְתַרְץ וְתַגֵּד לְאַבְיָה? אֵלָּא מִשּׁוּם שְׁהִיָּה סְמוּךְ לְעִיר.

126. וַאֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יַעֲקֹב שְׁהִזְדַּמְנָה לוֹ אִשָּׁה עַל הַבָּאָר, לָמָּה לֹא הִזְדַּמְנָה לוֹ לְאָה, שְׁהִרֵי הָעֵמִידָה לוֹ לְיַעֲקֹב כָּל אוֹתָם הַשְּׁבָטִים? אֵלָּא שְׂאֵת לְאָה לֹא רָצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְוַנְגָּה עִם יַעֲקֹב בְּגִלּוֹי, שְׁפָתוֹב וַיְהִי בְּבַקֵּר וְהִנֵּה הִיא לְאָה. [מְקַלָּל] שְׁהִרֵי קָדָם לֹא הִתְגַּלָּה הַדְּבָר.

127. וְעוֹד, כְּדִי לְמִשְׁךְ אֶת עֵינוֹ וְלָבוֹ שֶׁל יַעֲקֹב בְּיַפִּי שֶׁל רַחֵל, לַעֲשׂוֹת שֵׁם אֶת דִּירוֹ, וּבְשִׁבְלֵיהָ הִזְדַּוְגָה לוֹ לְאָה וְהִקִּימָה אֶת כָּל אוֹתָם הַשְּׁבָטִים. בְּמָה יָדַע יַעֲקֹב מִי הִיא רַחֵל? אֵלָּא שְׂאוֹתָם הָרוּעִים אָמְרוּ לוֹ, שְׁפָתוֹב וְהִנֵּה רַחֵל בְּתוֹ בָּאָה עִם הַצֵּאָן.

128. בֵּא רָאָה מִה כְּתוּב, וַיֹּאמֶר אֶעֱבֹדָךְ שְׁבַע שָׁנִים בְּרוּזֹל בְּתַךְ הַקְּטָנָה, וְכִי מִה דַּעֲתִיָּה דִּיעֲקֹב דְּלֹא קָאָמַר עֶשֶׂר יְרוּזִין אוֹ שִׁתָּא זֹדָא, אֵלָּא שְׁבַע שָׁנִים אִמְאִי. אֵלָּא יַעֲקֹב בְּזוּכְמָתָא עֶבֶד. בְּגִין דְּלֹא יִיבְרוּן, דְּבְגִין תִּיאוּבְתָא דְשִׁפְרִירוֹ דְרוּזֹל עֶבֶד,

וַיֵּלֶךְ זֹרְנָה, וְלָבָן בְּזוּרָן הוּא יְתִיב, אִמְאִי זָטִיל מִתְמָן, דְּכִתִּיב (בְּרַאשִׁית כֵּט) וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי קָדָם. וּמִנֵּי לָנוּ שְׁבַחְרָן הִיָּה דִּירוֹ שֶׁל לָבָן, דְּכִתִּיב, (בְּרַאשִׁית כֵּט) וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אֲזוּי מֵאֵין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחָרָן אָנַחְנוּ. וַיֹּאמֶר הִידְעַתֶּם אֶת לָבָן בֶּן נַחֲוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדְעֵנוּ. מִשְׁמַע דְּדִירוֹ שֶׁל לָבָן, בְּזוּרָן הוּא.

124. אֵלָּא, יַעֲקֹב אָמַר, אֲנִי בְּעֵינָא לְמִיעַל בְּשִׁכְנֵתָא, בְּגִין דְּבְעֵינָא לְאוּדוּוּנָא. אֲבָא כַּד אֶתְנַסִּיב וְשִׁדְרָ לְעֶבְדָּא, אֶשְׁכּוּז עֵינָא דְּמִיָּא, וְכַדִּין אוּדְמַנְתָּ לִּיה לְאַבָּא אִתְתָּא. וְהָא בְּאַתֵּר דָּא, לֹא אֶשְׁכּוּזָא לֹא עֵינָא וְלֹא בִירָא וְלֹא מִיָּא, וּמִיָּד וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי קָדָם, וְתַמָּן אוּדְמַנְתָּ לִּיה בִּירָא, כְּדִקְאָמְרוּ, וְאוּדְמַנְתָּ לִּיה אִתְתִּיָּה.

125. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, זוּרָן תַּמָּן הוּא וְדָאֵי, וְהָאֵי בִירָא בְּזוּקְלָא הוּא. דָּאֵי לֹאֹו הִכִּי, אִמְאִי כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית כֵּט) וְתַרְץ וְתַגֵּד לְאַבְיָה, אֵלָּא בְּגִין דְּהוּא סְמוּךְ לְמִתָּא.

126. וַאֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יַעֲקֹב דְּאוּדְמַנְתָּ לִּיה עַל בִּירָא אִתְתָּא, אִמְאִי לֹא אוּדְמַנְתָּ לִּיה לְאָה, דְּהָא קִיּוּבָא לִּיה לְיַעֲקֹב כָּל אֵינָן שְׁבָטִין. אֵלָּא לְאָה, לֹא בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְוַנְגָּא לִּיה לְיַעֲקֹב בְּאַתְגַּלְיָא, דְּכִתִּיב, (בְּרַאשִׁית כֵּט) וַיְהִי בְּבַקֵּר וְהִנֵּה הִיא לְאָה, (מְקַלָּל) דְּהָא קוּדָם לָבָן לֹא אֶתְגַּלְיָא מְלָה.

127. וְתוּ, בְּגִין לְאַמְשָׁכָא עֵינָא וְלָבָא דִּיעֲקֹב בְּשִׁפְרִירוֹ דְרוּזֹל, לְמַעַבְדַּ דִּירוֹ שֶׁל תַּמָּן, וּבְגִינָה (דָּף קִנָּה ע"ב) אוּדְוּוּנָתָ לִיה לְאָה, וְאוּקִיבַת כָּל אֵינָן שְׁבָטִין. בְּמָה יָדַע יַעֲקֹב מֵאֵין הוּא רֹזֹל. אֵלָּא דְּאֵינָן רַעִינָן אָמְרוּ לִיה, דְּכִתִּיב, (בְּרַאשִׁית כֵּט) וְהִנֵּה רֹזֹל בְּתוֹ בָּאָה עִם הַצֵּאָן.

128. תָּא זֹוּי מִה כְּתִיב, וַיֹּאמֶר (בְּרַאשִׁית כֵּט) אֶעֱבֹדָךְ שְׁבַע שָׁנִים בְּרוּזֹל בְּתַךְ הַקְּטָנָה, וְכִי מִה דַּעֲתִיָּה דִּיעֲקֹב דְּלֹא קָאָמַר עֶשֶׂר יְרוּזִין אוֹ שִׁתָּא זֹדָא, אֵלָּא שְׁבַע שָׁנִים אִמְאִי. אֵלָּא יַעֲקֹב בְּזוּכְמָתָא עֶבֶד. בְּגִין דְּלֹא יִיבְרוּן, דְּבְגִין תִּיאוּבְתָא דְשִׁפְרִירוֹ דְרוּזֹל עֶבֶד,

בשביל החכמה, שהלבנה בת שבע שנים היא, וכל שבע השנים העליונות שורות היו על יעקב טרם נשא את רחל לשבת עמה בראוי, שהרי יעקב נטל את כלם בראשונה, ואחר כך בא אליה, כדי להמצא הוא שמים והיא ארץ.

129. וסוד הדבר – ויהיו בעיניו כימים אחדים. מה זה כימים אחדים? אלא כל שבע השנים שקל אותם בעיניו פאותם עליונים, שהם אחדים ולא נפרדים, וכלם אחד, שנקשרים זה עם זה. באהבתו אתה, להיות בדגמה העליונה.

130. בא ראה שאפלו לבן רמו לו באותם השבע ולא ידע מה אמר. שפתח ואמר טוב, שכתוב טוב תתי וגו'. אמר רבי אבא, כך זה ודאי, עבד שבע שנים להודוג עם שמטה. אמר רבי אלעזר, בא ראה, בכל מקום היובל סתום, שלא התגלה, והשמטה התגלתה.

131. בא ראה, בשעה שיעקב עבד שבע שנים ראשונות, יצא קול ואמר: יעקב, כתוב מן העולם ועד העולם. העולם הנסתר שלמעלה היובל, משם הראשית. שאלו שהם נסתרים, שלא התגלה להם, הם מן היובל. משום כך נסתמו מיעקב שלא ידע, שחשב שהרי הם מן השמטה, וכדי שיעשה ראשית מן העולם שלמעלה התכסו ממנו, משום שהיובל הוא נסתר. ואחר שעברו שני היובל המכסים, עשה שני שמטה הנגלים, והתעטר בשני עולמות ואחז אותם.

132. בא ראה, לאה הולידה ששה בנים ובת אחת, וכך ראוי, שהרי ששה צדדים עומדים עליה, ואלו ששה ובת אחת בסוד עליון יצאה.

133. רחל הולידה שני צדיקים, וכך ראוי, הנה שמטה, שבין שני צדיקים יושבת לעולמים, שכתוב צדיקים ירשו ארץ. צדיק למעלה וצדיק למטה. הצדיק למעלה, ממנו שופעים מים עליונים. הצדיק למטה, ממנו

אלא בגין זכמתא, דסיהרא בת שבע שנין היא. וכלהו שבע שנין עלאין, שרו עליה דיעקב עד לא נסיב לה לרוזל למיתב גבה פדקא יאות. דהא יעקב נטל כלהו בקדמיתא, ולבתר אתא לגבה, בגין לאשתפוזא איהו שמים, ואיהי ארץ.

129. ורוא דמכה, ויהיו בעיניו כימים אחדים, מאי כימים אחדים, אלא, כלהו שבע שנין שקיל לון בעינו, פאינון עלאין. דאינון אונדון דלא מתפרשאן, (צ"ה ע"ב) וכלהו זוד, דמתקשרן דא ברא. באהבתו אותה, לאשתפוזא כגוונא עלאה.

130. תא זוזי, דאפילו לבן רמו ליה פאינון שבע, ולא ידע מאי קאמר, דפתוזו ואמר טוב, דכתיב, (בראשית כט) טוב תתי וגו'. אמר רבי אבא, הכי הוא ודאי, פלוז שבע שנין, לאודוונא בשמטה. אמר רבי אלעזר, תא זוזי, בכל אתר יובלא סתים דלא אתגליא ושמטה אתגליא.

131. תא זוזי, בשעתא דיעקב פלוז שבע שנין קדמאין, נפקא קלא ואמר, יעקב, (תהלים קו) מן העולם ועד העולם כתיב, עולם סתים דלעילא יובלא מתמן שירותא. דאלין דאינון סתימין, דלא אתגליא לון מן יובלא אינון. בגין כך אסתיומו מיעקב, דלא ידע, דזושב דהא מן שמטה אינון. ובגין דיעביד שירותא מעולם דלעילא, אתכסיין מניה, בגין דיובלא איהו סתים, ולבתר דעברו שני יובלא דאתכסייא, עבד שני שמטה דאתגליין, (פקודי רנ"ו ע"ב) ואתעטר בתרין עלמין ואזיד לון.

132. תא זוזי, לאה אולידת שית בגין וברתא זודא. והכי אתזוזי, דהא שית סטרין קיימין עלה ואלין שית, וברתא זודא, ברוא עלאה נפקא.

133. רוזל אולידת תרין צדיקים. והכי אתזוזי, הא שמטה, דבין תרי צדיקי יתבא לעלמין, דכתיב, (תהלים לז) צדיקים ירשו ארץ, צדיק לעילא וצדיק לתתא. צדיק לעילא, מניה נגדן מיון עלאין.

נובעת הנקבה מים לזכר בתשוקה שלמה. צדיק מצד זה, וצדיק מצד זה. כמו שהזכר למעלה יושב בין שתי נקבות, כך גם הנקבה למטה יושבת בין שני צדיקים.

134. ועל כן יוסף ובנימין הם שני צדיקים. יוסף זכה להיות צדיק למעלה, משום ששמר את הברית, ובנימין הוא צדיק למטה, לעטר את השמטה בין שני צדיקים – יוסף הצדיק ובנימין הצדיק.

135. וכי בנימין היה צדיק? כן, שכל ימיו לא חטא באות הברית הזו. ואף על גב שלא הודמן לו מעשה כמו יוסף, אם כן למה נקרא צדיק? אלא כל ימי יעקב, כשהיה באבל של יוסף, לא שמש מטתו. ואם תאמר, שששנטל יוסף מעקב, עלם היה ולא נשוי, ואתה אומר שלא שמש מטתו? אלא אף על גב שהתחתן לאחר מכן, לא רצה לשמש מטתו.

136. ואנו כך שנינו, בשעה ששאל יוסף את בנימין, אמר לו: יש לך אשה? אמר לו: כן. אמר לו: יש לך בנים? אמר לו: כן. ואיך נקראים? אמר לו: על שם אחי וכו', [אמר לו, יש לך בנים? אמר לו, עתידים לי. והיאך תקראם? אמר לו, על שם אחי וגו'] גרא ונעמן וגו', שפתוב ובני בנימין בלע ובכר וגו', ואתה אמרת שלא שמש? [אלא באותה שעה].

137. אמר לו, כן, שהרי באותה שעה לא היו לו. [לאחר שיצא מבית האסורים היו לו] ואם תאמר, ובני בנימין בלע ובכר, כשנכנסו למצרים, כך זה ודאי. שכל זמן שהתאבל יעקב על יוסף, לא שמש מטתו והוליד בנים. ואמר בנימין: הנה יוסף אחי, אות הברית של אבא היה, שהרי הברית היא סיים הגוף. כיון שהוא נאבד, אני אחיה שומר מקומו של אחי.

138. ואם תאמר, הרי באותו זמן שנאבד לא היה צדיק, שצדיק הוא לא היה עד שקרה המעשה הזה בו – אלא כלם היו

צדיק לתתא, מעיה נבעא נוקבא מיא לגבי דכורא, בתיאובתא שלים. צדיק מסטרא דא, וצדיק מסטרא דא, כמא דדכורא לעילא יתיב בין תרי נוקבי, הכי נמי נוקבא לתתא יתבא בין תרי צדיקי.

134. ועל דא, יוסף ובנימין תרין צדיקין נינהו. יוסף זכה למהוי צדיק לעילא, בנין דנטר את קיימא. בנימין איהו צדיק לתתא, לאתעטרא שמטה בין תרי צדיקי, יוסף הצדיק, ובנימין הצדיק.

135. וכי בנימין צדיק הוה, אין. דכל יומוי לא זוטא בהאי את קיימא, ואף על גב דלא אודמן ליה עובדא כיוסף. אי הכי, אמאי אקרי צדיק. אלא כל יומוי דיעקב הוה באבלא דיוסף, לא שמש ערסיה. ואי תימא דכד אתנטיל יוסף מיעקב, רביא הוה ולא נסיב. ואת אמרת דלא שמש ערסיה, אלא אף על גב דאודווג לבתר לא בעא לשמשא ערסיה.

136. ואנן הכי תנן, בשעה דשאל יוסף לבנימין, אמר ליה אית לך אינתו. אמר ליה, אין. אמר ליה אית לך בנין, אמר ליה אין. והיה אקריון, אמר ליה על שום אזוי וכו' (נ"א אמר ליה אית לך בנין, אמר ליה זמינין לי. ואיך יתקרון לך, אמר ליה על שום אחי וגו') גרא ונעמן וגו' דכתיב (בראשית מו) ובני בנימין בלע ובכר וגו', ואת אמרת דלא שמש. (ס"א אלא בההיא שעתא).

137. אמר ליה אין, דהא בההיא שעתא לא הוו ליה. (ס"א לבתר דיצא מבית האסורין הוו ליה) ואי תימא ובני בנימין בלע ובכר. כד עאלו למצרים, הכי הוא ודאי, דכל זמנא דאתאבל יעקב על יוסף לא שמש ערסיה ואוליד בנין. ואמר בנימין, הא יוסף אזוי, את קיימא דאבא הוה. דהא ברית סיומא דנופא איהו, כיון דאיהו אתאביד, אנא אהא נטיר (דף קנד ע"א) אתריה דאזוי.

138. ואי תימא, הא בההוא זמנא דאתאביד, לא הוה צדיק. הצדיק לא הוה עד דאערע עובדא ביה. אלא,

יודעים מייעקב, שיעקב היה יודע שהמקום הזה ירש יוסף, ומשום כך האריך אצל לבן כל כך, עד שיסתים הגוף, ומי הוא סיום הגוף? הברית, ועל כן כתוב ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף וגו'. שהרי נדאי בעת השתלם הגוף. כיון שהשתלם הגוף, אני רוצה ללכת. ומשום כך בנימין ידע ושמר את דרך אחיו.

139. כיון שבא ליוסף ונמצא, בנימין חזר לביתו ושמש משתו [והלכו ונכנסו] והוליד בנים. ועל כן הקדוש ברוך הוא עשה אותו צדיק למטה, ויוסף צדיק למעלה, ומשום כך רחל הולידה שני בנים, ולאח ששה בנים ובת.

140. ועל זה אותן שבע השנים הראשונות מכסות, שלא ידע בהן יעקב, משום שהיו של היובל. ואותן של שמיטה התגלו, ובשמיטה הגלויה עבד את היובל שהתכסה, שכתוב ויעבד יעקב ברחל שבע שנים. שבע שנים סתם. ברחל עבד שבע שנים עליונות, ונאחז בהן בשני עולמות. מכאן למדנו, מתוך הנגלה בא האדם לנסתר.

141. ואם תאמר, אם כך שהשנים הראשונות הן מהיובל, הרי ביובל כתוב שבע שנים שבע פעמים. שבע שנים מצויות, שבע פעמים [לא מצויות] איפה הן? אלא אותם שבעה ימים ששמר בכתנה של לאה השלימו את החשבון, שהרי כל יום [פעם אחת ושבע אחת] [שבע] נקרא פעם אחת, שכתוב (תהלים קיט) שבע ביום הללתיה על משפטי צדקה. וכל שבעה משתלם בשבעה ימים, ז' בכל יום, שנקרא פעם אחת.

142. וברחל לא היה כן, שלא שמר שבעה ימים, אלא שבע שנים שעבד אחר כך. ואם תאמר, אם כך, שנים של שמיטה היה לו לעבד קדם ואחר כך להזדוג עם השמיטה? אלא כיון שקבל עליו לעבד, באלו עבד אותם. בא רבי אבא ונשקו. אמר, ברוך הרחמן שזכיתי לפסוק הזה, על אותו המקום

כלהו הווי ידעי מייעקב. דיעקב הווי ידע דאתר דא ירית יוסף, ובגניי כך אוריה בלבן כל כך עד דיסתים גופא, ומאן הוא סיומא דגופא, ברית. ועל דא כתיב, (בראשית ל) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף וגו', דהא ודאי השתא אשתלים גופא, כיון דגופא אשתלים, בעינא למיזל. ובגניי כך בנימין ידע ונטר ארזיה דאחיו.

139. כיון דאתא ליוסף, ואשתכחו. בנימין הדר לביתיה, ושמש ערסיה (אזלי ועאלו) ואוליד בנין. ועל דא קודשא בריך הוא עביד ליה צדיק לתתא, ויוסף צדיק לעילא. ובגניי כך, רחל תרין בנין אולידת, וכאה שית בנין וברתא.

140. ועל דא, אינון שבע שנין קדמאי אתכפיין, דלא ידע בהו יעקב בנין דהו דיובלא, ואינון דשמיטה אתגליין, ובשמיטה דאתגליא פלזו ליובלא דאתכפיא, דכתיב (בראשית כט) ויעבד יעקב ברוחל שבע שנים. שבע שנים סתם. ברוחל פלזו שבע שנין עלאין, ואתאזויד בהו בתרי עלמין. מכאן אוליפנא, מנא דאתגליא, אתי בר זש לסתימאה.

141. ואי תימא, אי הכי דשנין קדמאי מיובלא אינון, דא ביובלא כתיב (ויקרא כה) שבע שנים, שבע פעמים. שבע שנים שכיוזי, שבע פעמים (לא שכיוזי) אן אינון. אלא, אינון שבעה יומין דנטר בהלולא דלאה אשלימו זושבנא, דהא כל יומא (ס"א פעם אחת ושבע אחת) (שבע) אזות אקרי, דכתיב, (תהלים קיט) שבע ביום הללתיה על משפטי צדקה. וכל שבעה אשתלים בשבעה יומין, ז' בכל יומא, דאקרי פעם אחת.

142. וברחל לא היה כן, דלא נטר ז' יומין, אלא שבע שנין דפלזו לבתר. ואי תימא, אי הכי, שנין דשמיטה הווי ליה למפלזו קודם, ולבתר לאזדווגא בשמיטה. אלא כיון דקביל עליה למפלזו, כאילו פלזו לון. אתא רבי אבא ונשקיה. אמר בריך רזומנא דזכינא ליהאי

כתוב (ישעיה מט) ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויגדיר.

143. עוד אמר רבי אלעזר, זה שנאמר לאה הולידה ששה בנים ובת אחת – כך זה ודאי. רחל שני בנים ודאי, בני השפחות ארבעה. תקונם איך עומדים? אלא אותם ארבעה קשרים שנקראים אחרים, שכתוב וכל אחריהם ביתה.

144. שהרי בזרוע ימין שלשה קשרים, אבל קשר אחד באמצע שהוא גדול והוא אחר, שנשאר בחוץ. וכן אחד בזרוע שמאל, וכן אחד ביד ימין, וכן אחד ביד שמאל. וכשהכל נתקן, נמצאו בלם ביתה, לקים את הפסוק שכתוב וכל אחריהם ביתה.

145. כל שאר הקשרים, בלם נראים בישר, ואלו יוצאים מחוץ לזרועות ומחוץ לירכיים להראות בפני השפחות. שאף על גב שהם במנין, אינם חשובים כבני רחל ולא, ומשום כך יצאו בחוץ.

146. דבר אחר, אלו הם הארבעה שכל שאר הקשרים נוטלים בשבילם, ואלו נוטלים אותם. אמר רבי אבא, כך זה ודאי, [אמר רבי אבא, זה לא זה] ועל כן הכל נתקן יחד.

147. וירא ה' כי שנואה לאה וגו'. רבי אלעזר פתת, (תהלים קיג) מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה. מושיבי עקרת הבית – זו רחל, שהיא עקר הבית. אם הבנים שמחה – זו לאה.

148. דבר אחר מושיבי עקרת הבית – זו שמטה, שהיא עקר העולם הזה, עליו הוא מנהג. אם הבנים שמחה – זה היובל, שכל שמחה וכל חדוה של כל העולמות תלוים בו, והפסוק הזה הוא הכלל של הכל, משום שזה כולל הכל בסוד קדוש, ועל זה סוים הפסוק הללויה.

קרא, על ההוא אתר פתיב (ישעיה מב) ה' זופין למען צדקו יגדיל תורה ויגדיר.

143. תו אמר רבי אלעזר, הא דאתמר לאה אולידת שית בנין וברתא ודא, הכי הוא ודאי, רחל תרי בנין ודאי, בני שפחות ארבעה, תקונא דלהון הוה קיימי. אלא אינון ארבע (קנ"ח ע"א) קשרים דאקרון אזורים, דכתיב (מלכים א ז) וכל אזוריהם ביתה.

144. דהא בדרועא ימינא תלת (רמ"א ע"א) קשרין. אבל קשרא זוד באמצעייתא דאיהו רב ואיהו אזור, דאשתאר לבר. וכן זוד בדרועא שמאלא, וכן זוד בירכא ימינא, וכן זוד בירכא שמאלא. וכד אתתקן כלא, אשתפוזו כלהו ביתה, לקיימא קרא דכתיב וכל אזוריהם ביתה.

145. כל שאר קשרין, כלהו אתוויין במישר ואלין נפקין, לבר מדרועין ולבר מירכין, לאתוויאה בבני השפחות, דאף על גב דאינון במנינא, לא זשיבי כבני רחל ולא. ובגין כך נפקי לבר.

146. דבר אזור אלין אינון ארבע, דכל שאר קשרין נטלי בגינייהו, ואלין נטלי לון. אמר רבי אבא, הכי הוא ודאי, (נ"א אמר רבי אבא דא לאו דא) ועל דא כלא מתתקן כזודא.

147. (בראשית כט) וירא ה' כי שנואה לאה וגו'. רבי אלעזר פתוז, מושיבי עקרת הבית (תהלים קיג) אם הבנים שמחה הללויה. מושיבי עקרת הבית, דא רחל דאיהי עקרא דביתא. אם הבנים שמחה, דא לאה.

148. דבר אזור, מושיבי עקרת הבית דא שמטה, דאיהי עקרא, דהאי עלמא, עליה אתדבר. אם הבנים שמחה, דא יובלא. דכל זיידו וכל זודוה דכלהו עלמין ביה תליין. והאי קרא, כללא דכלא הוא. בגין דהאי כליל כלא, ברזא קדישא, ועל דא סיומא דקרא, הללויה.

149. וַיֵּרָא ה' כִּי שְׁנוּאָה לֵאמֹר. וְכִי לְמָה הִיא שְׁנוּאָה, וְהָא בְּנֵי שְׁנוּאָה לָאוּ בְּנֵי מַעֲלָא זִינְהוּ. וְזוּזִינָן דְּכָל אֵינוֹן בְּנֵי מַעֲלֵי מוֹלָאָה נִפְקוּ, וְאֵת אַמְרֵת כִּי שְׁנוּאָה לֵאמֹר. אֲלֵא, וְדָא יוֹבְלָא אִיהוּ תְדִיר עֲלֵמָא דְאַתְכַּסְיָא, וְכָל מוֹלָא לָאוּ (בְּנֵי) (דָּף קַנְד ע"ב) בְּאַתְגְּלֵא זִינְהוּ, וּבְגִין כְּרָ, יַעֲקֹב אֲתַכַּסְיִין מִזֵּיה כָּל עוֹבְדוֹי.

150. תָּא זְוּזִי, עֲלֵמָא תַתְּאָה בְּאַתְגְּלֵא אִיהוּ, וְהוּא שִׁירוּתָא דְכֻלָּא, לְסַלְקָא בְּרַגְזֵי. כְּמֹה דְזוֹכְמָה עֲלֵאָה הוּא שִׁירוּתָא דְכֻלָּא, הֲכִי זְמִי עֲלֵמָא תַתְּאָה, זוֹכְמָה אִיהוּ, וְהוּא שִׁירוּתָא דְכֻלָּא. וּבְגִין כְּרָ, קְרִינָן אֲתָהּ, (שְׁמוֹת קל"ח ע"ב) בְּגִין דְאִיהוּ שְׁמִטָּה, וְאַתְגְּלֵא.

151. וְעֲלֵמָא עֲלֵאָה דְאִיהוּ יוֹבְלָא, קְרִינָא הוּא, דְכָל מוֹלָא בְּאַתְכַּסְיָא אֵינוֹן. וְרָזָא דְמַלְכָה דְלֵאָה, דְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית ל) וַיִּשְׁכַּב עִמָּה בְּלִילָה הוּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (בְּמַדְבָּר יח) וַעֲבַד הַלְוִי הוּא, בְּדִי לְמִשְׁךָ מִמֶּנּוּ בְּרֻכּוֹת לְכָל. הוּא – הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שְׁנִסְתֵּר תְּמִיד. וַיַּעֲקֹב בְּמָה שְׁנִסְתֵּר לֹא נִדְבַק בְּרֻצּוֹ, אֲלֵא בְּמָה שְׁנִגְלָה, וְזֶה סוּד הַכְּתוּב וְדַבַּק בְּאַשְׁתּוֹ.

152. וַיֵּרָא ה' כִּי שְׁנוּאָה לֵאמֹר. מִכַּאֵן שְׁנוּאָה אָדָם עֲרוֹת אִמּוֹ [אִחּוּתוֹ], וַיִּתְיַחַד אָדָם עִם אִמּוֹ בְּכָל מְקוֹם וְלֹא יַחֲשֵׁשׁ, וְהָרִי הָעִירוֹ, בֵּין מִתְיַחַד עִם אִמּוֹ. וְהַכֹּל הַתְּפִסָּה מִיַּעֲקֹב, שֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן לֹא הִתְגַּלָּה כְּלָל.

153. בָּא רָאָה, בְּשִׁבִיל יַעֲקֹב הַתְּקִיָּם הָעוֹלָם. וְאִם תֵּאמַר, הִנֵּה בְּשִׁבִילוֹ שֶׁל אַבְרָהָם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר בְּהַבְרָאָם, אֵל תִּקְרִי בְּהַבְרָאָם אֲלֵא בְּאַבְרָהָם – אֲלֵא מִשּׁוֹם יַעֲקֹב הַתְּקִיָּם אַבְרָהָם, שְׁכַתּוּב (ישעיה כט) כֹּה אָמַר ה' אֵל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם. וּמִקֵּדָם לְכֹן הָיָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵם. כִּיּוֹן שְׁבָא יַעֲקֹב, הִשְׁתַּכְּלָלוּ מִמֶּנּוּ הָעוֹלָמוֹת וְלֹא נַחֲרְבוּ כְּבְרָאשׁוּנָה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב כֹּה אָמַר ה' בְּרֵאשִׁית יַעֲקֹב וַיִּצְרַף יִשְׂרָאֵל וְגו'.

149. וַיֵּרָא ה' כִּי שְׁנוּאָה לֵאמֹר, וְכִי אִמּוֹי הִיא שְׁנוּאָה, וְהָא בְּנֵי שְׁנוּאָה לָאוּ בְּנֵי מַעֲלָא זִינְהוּ. וְזוּזִינָן דְּכָל אֵינוֹן בְּנֵי מַעֲלֵי מוֹלָאָה נִפְקוּ, וְאֵת אַמְרֵת כִּי שְׁנוּאָה לֵאמֹר. אֲלֵא, וְדָא יוֹבְלָא אִיהוּ תְדִיר עֲלֵמָא דְאַתְכַּסְיָא, וְכָל מוֹלָא לָאוּ (בְּנֵי) (דָּף קַנְד ע"ב) בְּאַתְגְּלֵא זִינְהוּ, וּבְגִין כְּרָ, יַעֲקֹב אֲתַכַּסְיִין מִזֵּיה כָּל עוֹבְדוֹי.

150. תָּא זְוּזִי, עֲלֵמָא תַתְּאָה בְּאַתְגְּלֵא אִיהוּ, וְהוּא שִׁירוּתָא דְכֻלָּא, לְסַלְקָא בְּרַגְזֵי. כְּמֹה דְזוֹכְמָה עֲלֵאָה הוּא שִׁירוּתָא דְכֻלָּא, הֲכִי זְמִי עֲלֵמָא תַתְּאָה, זוֹכְמָה אִיהוּ, וְהוּא שִׁירוּתָא דְכֻלָּא. וּבְגִין כְּרָ, קְרִינָן אֲתָהּ, (שְׁמוֹת קל"ח ע"ב) בְּגִין דְאִיהוּ שְׁמִטָּה, וְאַתְגְּלֵא.

151. וְעֲלֵמָא עֲלֵאָה דְאִיהוּ יוֹבְלָא, קְרִינָא הוּא, דְכָל מוֹלָא בְּאַתְכַּסְיָא אֵינוֹן. וְרָזָא דְמַלְכָה דְלֵאָה, דְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית ל) וַיִּשְׁכַּב עִמָּה בְּלִילָה הוּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (בְּמַדְבָּר יח) וַעֲבַד הַלְוִי הוּא, בְּדִי לְמִשְׁכָּא מִזֵּיה בְּרֻכָּאן לְכֻלָּא. הוּא, עֲלֵמָא עֲלֵאָה דְאַתְכַּסְיָא תְדִיר, וַיַּעֲקֹב בְּמָה דְאַתְכַּסְיָא לֹא אֲתַדְבַּק בְּרַעוּתֵיהּ, אֲלֵא בְּמָה דְאַתְגְּלֵא, וְרָזָא דָּא דְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית ב) וְדַבַּק בְּאַשְׁתּוֹ.

152. (בְּרַאשִׁית כט) וַיֵּרָא ה' כִּי שְׁנוּאָה לֵאמֹר. מִהַכָּא, דְסָאנִי בְּרֵשׁ עָרִינָן דְאִמּוּיָהּ, (וּאִחּוּתֵיהּ) וַיִּתְיַחַד בְּרֵשׁ זֵשׁ עִם אִמּוּיָהּ בְּכָל אֶתְר וְלֹא יִתְזַוְזֵשׁ. וְהָא אֲתַעֲרוּ, בֵּין מוֹתִיזוּד עִם אִמּוֹ. וְכֻלָּא אֲתַכַּסְיָא מִיַּעֲקֹב, דְעֲלֵמָא עֲלֵאָה לֹא אֲתַגְּלֵא כְּלָל.

153. תָּא זְוּזִי, בְּזִינְיָה דִיַּעֲקֹב אֲתַקְיָיִם עֲלֵמָא, וְאִי תִימָא הָא בְּזִינְיָה דְאַבְרָהָם, כְּמֹה דְאֵת אָמַר, (בְּרַאשִׁית ב) בְּהַבְרָאָם, אֵל תִּקְרִי בְּהַבְרָאָם אֲלֵא בְּאַבְרָהָם. אֲלֵא בְּזִינְיָה דִיַּעֲקֹב אֲתַקְיָיִם אַבְרָהָם, דְכַתִּיב, (ישעיה כט) כֹּה אָמַר ה' אֵל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם. וּמִקֵּדָמָת דִּנְא הוּא הוּדֵשׁא בְּרִיָּה הוּא בְּזִי עֲלֵמִין וְזוּרִיב לִוָן, כִּיּוֹן דְאֵתָא יַעֲקֹב מִזֵּיה אֲשֶׁתְּכֻלְלוּ עֲלֵמִין, וְלֹא אֲתַזְרְבוּ כְּקִדְמִיתָא, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה מג) כֹּה אָמַר ה' בְּרֵאשִׁית יַעֲקֹב וַיִּצְרַף יִשְׂרָאֵל וְגו'.

154. בא ראה מה כתוב, (שמות ד) בני בכרי ישראל, וכתוב שלח את בני ועבדני. ישראל נקרא בן לקדוש-ברוך-הוא משום שנדבק בו, כמו שנאמר מה שמו ומה שם בנו כי תדע.

155. בשלאה הולידה את ראובן, מה כתוב? ותקרא את שמו ראובן. ראובן סתם, משום שנכלל בשלשה צדדים מחברים יחד – שמעון ולוי. מה הטעם לוי? כמו שנאמר (מלכים א ז) ליות, החבור של כל הצדדים.

156. אמר רבי יהודה, מהאן שכתוב יתר שאת ויתר עז, פתרגומו בכורה, בהנה ומלכות. והמלכות היא בצד הגבורה, ועל בן ראובן סתם.

157. אמר רבי אבא, ראו בן סתם, שנכלל בשמעון ולוי. כך היתה דעתה [רצונה] של לאה, שכתוב הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים. משום שהיו שלשה שמתחברים יחד.

158. ובא וראה שבאן הוא, שהרי המרפכה העליונה – האבות, ודוד המלך שהתחבר עמם, וכל הארבע הם מרפבות עליונות, הסוד של השם הקדוש. ועל בן ראובן שמעון ולוי, אחר כך יהודה שירש מלכות, ועל בן בלם במקום הזה.

159. וכתוב [זה אמר זה שכתוב] (בראשית כט) הפעם אודה את ה' וגו' ותעמד מלדת. משום שבאן נשלמו ארבעה עמודים. הפעם אודה את ה', מה הטעם אמרה בזה אודה את ה', ולא בכלם? אלא מכאן, שכל זמן שבנסת ישראל בגלות, השם הקדוש אינו שלם. בא ראה, אף על גב ששלשה בנים היו עד שהולידה את יהודה, הכסא לא השלים, ומשום כך הפעם אודה את ה', ולא בכלם. ועל בן ותעמד מלדת. מה זה ותעמד? שעמד הכסא על תומכיו.

154. תא זוזי מה כתיב, (שמות ד) בני בכורי ישראל, וכתוב (שם) שלח את בני ועבדני, ישראל אקרי בן לקדוש ברוך הוא, בגין דאתדבק ביה, כמה דאת אמר, (משלי ל) מה שמו ומה שם בנו כי תדע.

155. לאה, כד אולידת לראובן מה כתיב, (בראשית כט) ותקרא את שמו ראובן. ראובן סתם, בגין דאתכליל בתלת סטרין מתנוברן כוזרא, שמעון ולוי. מאי טעמא לוי, כמה דאת אמר, (מלכים א ז) ליות, זוזורא דכל סטרין.

156. אמר רבי יהודה, מהכא, דכתיב, (בראשית מט) יתר שאת ויתר עז, פתרגומו בכירותא, פהונתא, ומלכותא. ומלכו בסטרא דגבורה איהו, ועל דא ראובן סתם.

157. אמר רבי אבא ראו בן סתם, דאתכליל בשמעון ולוי. לאה הכי הוה דעתה. (ס"א רעותא) דכתיב, (בראשית כט) הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים. בגין דהוה תלתא דמתנוברן כוזרא.

158. ותא זוזי, דהכא הוא. דהא רתיכא עלאה, אבהן ודוד מלכא דאתנובר בהו, וכלהו ארבע אינון רתיכין עלאין, רזא דשמא קדישא. ועל דא, ראובן שמעון לוי, לבתר יהודה דירית מלכו, ועל דא, פלהו באתר דא.

159. וכתיב (ס"א דא בתר דא דכתיב) (בראשית כט) הפעם אודה את ה' וגו' (בראשית כט) ותעמד מלדת, בגין דהכא אשתכללו ארבע סמכין. הפעם אודה את ה', מאי טעמא אמרה אודה את ה' בהאי, ולא בכלהו. אלא מהכא, כל זמנא (דף קנה ע"א) דכנסת ישראל בגלותא, שמא קדישא לאו שלים הוא. תא זוזי, אף על גב דתלת בגין הוו עד דאולידת ליהודה, לא שלים כרסייא. ובגניי כך הפעם אודה את ה', ולא בכלהו, ועל דא ותעמד מלדת. מאי (קפ"ו ע"א) ותעמד, דקיימא פרסייא על סמכוהי.

160. [ותעמד עד כאן] ותעמד, שהנה עד כאן ותעמד, ביחוד אחד. מכאן ולמטה הוא עולם הפרוד. ואם תאמר, אותם שני הבנים שהולידה אחר כך כמו זה? לא שהרי אותם השנים התחברו עם אלו, משום שששת הצדדים של העולם הם יחד.

161. ובא וראה, כל שנים עשר השבטים הם תקינה של כנסת ישראל בעולם הזה, לתקן האור העליון השחר כמו שראוי, ולהשיב את עקר הכל למקומו. כל העולמות כמו אחד עומדים, ובוה נשלם העולם התחתון כמו שהעולם שלמעלה.

162. יששכר זבולון, כאן נשלמו ששה בנים, ששת הצדדים של העולם. כמו כן בני השפחות הם ארבע, והתחברו עם אלו, ואלו ארבעת הקשרים שמתחברים בהם, ובארוה. ועל כן כתוב (מלכים א ז) וכל אחריהם ביתה. אף על גב שבני שפחות הם – ביתה.

163. רבי חזקיה אומר, אם כך, הרי נאמר, כל מה שהוליד העולם התחתון הוא פרוד, שהרי כתוב ומשם יפרד. מה תאמר ביוסף ובנימין? אם תאמר שעולם אחד באלה – זה אינו, שהרי לא יצאו מן העולם העליון, והעולם התחתון – מה שהוליד, הוליד למטה ולא למעלה, ואם כך הוא פרוד.

164. בא רבי אבא ונשקו. אומר לו, דבר זה הוא נסתר, שהרי העולם העליון התתקן בשנים עשר של אותם משלו. אבל בא ראה סוד הדבר, בכל זמן הצדיק מהעולם התחתון יוצא ונכנס, בו נכנס וממנו יוצא, ומשום כך נבנה במקום הזה, והעקר הוא למעלה, והעקר הוא למטה, [צדיק, בו נכנס בו יוצא] והוא תמיד בעולם התחתון לעולם, כתוב ויהי בצאת נפשה כי מתה.

165. בא ראה, בעולם התחתון הזה, הצדיק נכנס בו וממנו יוצא. בשנכנס הוא בסוד של יוסף הצדיק, וכשיוצא הוא בסוד של בנימין.

160. (ותעמד עד הכא) ותעמד, דהא עד הכא, ותעמד ביזוודא זוד, מכאן ולתתא עלמא דפירודא איהו. ואי תימא אינון תרין בגין דאולידת לבתר, כגוונא דא. לא, דהא אינון תרין באלין אתווברו, בגין דשית סטרין דעלמא כוודא אינון.

161. ותא זוזי, פלהו תריסר שבטין, תקוני דכנסת ישראל בהאי עלמא נינהו, לאתתקנא נהורא עלאה (ע"ז ע"א) אוכמא כמה דאתווי, ולאתבא עקרא דכלא לאתריה. פלהו עלמין כגוונא זוד קיימי, ובהאי אשתכלל עלמא תתאה כגוונא דעלמא דלעילא.

162. יששכר זבולון, הכא אשתכללו שית בגין, שית סטרין דעלמא. כגוונא דא, בני השפחות אינון ארבע, ואתווברו באלין. ואלין ארבע קשרין המתוברים בהו, ואוקמוה, ועל דא פתיב, (מלכים א ז) וכל אחריהם ביתה, אף על גב דבני שפחות נינהו, ביתה.

163. רבי חזקיה אומר, אי הכי, הא אתמר כל מה דאוליד עלמא תתאה, פירודא איהו, דהא פתיב, (בראשית ב) ומשם יפרד, מה תימא ביוסף ובנימין, אי תימא דעלמא זוד בהני, לאו איהו. דהא לא נפקו מעלמא עלאה, ועלמא תתאה מה דאולידת אולידת לתתא ולא לעילא, ואי הכי פירודא איהו.

164. אתא רבי אבא ונשקיה. אומר ליה מלה דא סתים איהו, דהא עלמא עלאה אתתקן בתריסר דאינון מודיליה. אבל תא זוזי, רוא דמלה, בכל זמנא צדיק מעלמא תתאה נפיק ועייל, ביה עייל ומנייה נפיק. ובגין כך, אתבני באתר דא, ועקרא הוא לעילא ועקרא הוא לתתא, (ס"א צדיק ביה עייל ביה נפיק) ובעלמא תתאה (דף קנה ע"ב) איהו תדיר לעולם, פתיב, (בראשית לה) ויהי בצאת נפשה כי מתה.

165. תא זוזי בהאי עלמא תתאה, צדיק (שמות רנ"ט ע"א) ביה עייל ומנייה נפיק, כד עייל, איהו ברוא דיוסף

זהו שפתוב ויהי בצאת נפשה כי מתה. מי נפשה? זה הצדיק שיוצא ממנה.

הצדיק, כד נפיק ברוא הבנימין הדא הוא דכתיב, (בראשית לה) ויהי בצאת נפשה כי מתה, מאן נפשה, דא צדיק דנפיק מנה.

166. וזה בנימין, נקרא בן אוני, שחשבה שהולידה למטה בעולם הפרוד, ונשארו אחד עשר באותם למעלה. מה פתוב? ואביו קרא לו בנימין, בן ימין. שהרי התעלה למעלה בעולם העליון. שבאשר נאבד יוסף, בנימין השלים את מקומו. ועל בן הצדיק נכנס ויוצא בעולם התחתון. משום כך יוסף ובנימין וכל השנים עשר, כמו שלמעלה ביחוד אחד.

166. ודא בנימין, נקרא בן אוני, דחשיבת דאולידת לתתא בעלמא דפירודא, ואשתארו זוד סרי באינון לעילא. מה פתיב ואביו קרא לו בנימין בן ימין, דהא אסתלק לעילא בעלמא עלאה. דכד אתאבד יוסף, בנימין (קני'ג ע"ב) אשלים אתריה. ועל דא צדיק בעלמא תתאה עייל ונפק, בגין כך יוסף ובנימין וכלהו תריסר, כגוונא דלעילא פיזודא זוד.

167. הפעם אודה את ה'. רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים קיא) אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה. בכל לבב? בכל לב היה צריך להיות! אלא דוד בסוד עליון של השם הקדוש רצה להודות לקדוש-ברוך-הוא. אודה ה' בכל לבב - ביצר טוב וביצר רע, ואלו שני הצדדים, אחד ימין ואחד שמאל.

167. (בראשית כט) הפעם (קע"ח ע"ב) אודה את ה', רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים קיא) אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה, בכל לבב, בכל לב מבעי ליה. אלא, דוד ברוא עלאה דשמא קדישא, קא בעי ליה לאודאה ליה לקודשא בריך הוא, אודה ה' בכל לבב ביצר טוב וביצר רע, ואלין תרין סטרין, זוד ימינא וזוד שמאלא.

168. בסוד ישרים ועדה - אלו הם שאר הצדדים של העולם הזה, שהרי לבב כמו צפון ודרום. בסוד ישרים - אלו הם שאר צדדי העולם, שהם ששה כמו שלמעלה. ועדה - זהו המקום של יהודה, וכתוב (תהלים קלב) ועדתי זו אלמדם.

168. בסוד ישרים ועדה, אלין אינון שאר סטרין דהאי עלמא, דהא לבב, כגוונא דדרום וצפון. בסוד ישרים, אלין אינון שאר סטרי עלמא, דאינון שית כגוונא דלעילא. ועדה, דא הוא אתר דיהודה, וכתוב, (תהלים קלב) ועדתי זו אלמדם.

169. וכתוב (הושע יב) ויהודה עוד רד עם אל וגו'. פתיב (תהלים קלח) אודה בכל לבי נגד אלהים אומרך. כאן במקום אחד נאמר, שכתוב נגד אלהים אומרך, שהרי לדרגה הוא אמר שירה, לחבר אותה לימין.

169. וכתוב, (הושע יב) ויהודה עוד רד עם אל וגו'. פתיב (תהלים קלח) אודה בכל לבי נגד אלהים אומרך, דהא באתר זוד קאמר, דכתיב נגד אלהים אומרך. דהא לגבי האי דרגא קאמר שירתא, לזוברה ליה בימינא.

170. בא ראה, יהודה אחוז בכל הצדדים. אחוז בדרום, אחוז במזרח. שהרי הוא בא מצד השמאל, וראשיתו בצפון, ואחוז בדרום, משום שהוא הולך לימין ונאחז בגוף. משום כך, הפעם אודה את ה'. ותעמד מלדת. ותעמד, שעמדה בקיים של הברית בראוי, שהרי הכל נתקן מרובה קדושה.

170. תא זוזי, יהודה אחוז בכל סטרין, אחוז בדרום ואחוז במזרח. דהא איהו מסטר שבמאלא קא אתיא, (שמות רכ"ג ע"א) ושירותניה בצפון ואחוז בדרום, בגין דאיהו אזיל לימינא ואתאחוז בגופא, בגין כך (בראשית כט) הפעם אודה את ה'. ותעמד

מלכות, ותעמוד, דקיימא בקיימא דקיימא פדקא יאות,
דהא אתתקן כלא רתיכא קדישא.

171. רבי שמעון יצא לקרית. הודמן לו רבי
אבא ורבי חייה ורבי יוסי. כיון שראה אותם,
אמר, התחדשות של התורה צריך כאן.
ישבו שלשת אלה [מים]. בשרצה ללכת,
פתח כל אחד מהם בפסוק.

171. רבי שמעון נפק לקרייתא, אזדמן ליה רבי אבא
ורבי חייה ורבי יוסי, כיון דזומא לון, אמר זודתותי
דאורייתא אצטרירי הכא, יתבו תלתא אלני, (ס"א
יומין) כד בעא למיזל, פתוז כל זוד וזוד קרא.

172. רבי אבא פתח ואמר, וה' אמר אל
אברם אחרי הפרד לוט מעמו, שא נא עניך
וראה וגו'. וכי לפי הראיה של אברהם יורש
את הארץ, ולא יותר? עד כמה רואה בן
אדם? שלש פרסאות, או ארבע או חמש
פרסאות, והוא אומר כי את כל הארץ אשר
אתה ראה וגו'!

172. רבי אבא פתוז ואמר, (בראשית יג) וה' אמר אל
אברם אזורי הפרד לוט מעמו וגו', שא נא עניך וראה
וגו'. וכי לפום זיזיו דאברהם רית ארעא וכלא יתיר. עד
כמה זומי בר נש, תלת פרסי או ארבע או זומיש פרסי,
ואיהו אמר (בראשית יג) כי את כל הארץ אשר אתה
רואה וגו'.

173. אלא, כיון שארבעת הצדדים של
העולם רואה, את כל הארץ רואה. שהרי
ארבעת הצדדים של העולם הם כללו של
כל העלם. עוד, הרים אותו הקדוש ברוך הוא
על ארץ ישראל והראה לו שהיא קשורה
בצדדי העולם, והיה רואה את הכל. כמו כן,
מי שרואה את רבי שמעון, רואה את כל
העולם, השמחה של מעלה ומטה.

173. אלא, כיון דארבע סטרין דעלמא זומי, כל ארעא
זומי. דהא ארבע סטרי דעלמא, כללא דכל עלמא.
תו, זקף ליה קודשא בריך הוא על ארעא
דישראל, (דף קנו ע"א) ואזומי ליה דאיהי קשירא
בסטרי דעלמא, והוה זומי כללא. פזוונא דא, מאן
דזומי ליה לרבי שמעון, כל עלמא זומי, זודותא
דעילא ותתא.

174. פתח רבי חייה ואמר, הארץ אשר
אתה שוכב עליה לך אתננה ולזרעה, וכי
אותו המקום לבדו הבטיח לו הקדוש ברוך
הוא, שהרי ארבע אמות או חמש היו ולא
יותר? אלא באותו זמן, באותם ארבע אמות
קפל הקדוש ברוך הוא את כל ארץ ישראל.
נמצא שאותו מקום הוא הכלל של כל
הארץ. ומה אותו המקום הוא הכלל של כל
הארץ – רבי שמעון שהוא המאור של כל
הארץ, על אחת כמה וכמה ששקול בכל
העולם.

174. פתוז רבי חייה ואמר (בראשית כח) הארץ אשר
אתה שוכב עליה לך אתננה ולזרעה, וכי ההוא אתר
בלזודוי אבטוז ליה קודשא בריך הוא, דהא ארבע
אמין או זומישא הוו וכלא יתיר. אלא, בזמנא ההוא,
באינון ארבע אמין, כפול ליה קודשא בריך הוא כל
ארעא דישראל. אשתכוז ההוא אתר כללא דכל
ארעא, ומה ההוא אתר איהו כללא דכל ארעא, רבי
שמעון דאיהו בוצינא דכל ארעא, על אזות כמה
וכמה דשקיל ככל עלמא.

175. פתח רבי יוסי ואמר, הפעם אודה את
ה', וכי בכל מה שהולידה לא ראוי להודות
לקדוש-ברוך-הוא אלא בזה? אלא יהודה
הוא הבן הרביעי לפסא, והוא משלים את
הפסא. ומשום כך יהודה לבדו תקון הפסא
ותומך של כל התומכים. [שהיו שלשה,

175. פתוז רבי יוסי ואמר, הפעם אודה את ה', וכי
בכלהו דאלידת, לא אתוזוי לאודאה ליה לקודשא
ברוך הוא אלא בהאי. אלא יהודה איהו ברא
רביעאה לכרסייא, ואיהו אשלים לכרסייא. ובגין כך,
יהודה בלזודוי, תקונא דכרסייא וסמכא דכלהו

אברהם ויצחק ויעקב, ואז בא דוד מיהודה והשלים הפסא, ועל כך נקרא יהודה, שהוא השם הקדוש, והדל"ת (ארבע רגליו) מרגלות הפסא רבי שמעון שמאיר את כל העולם בתורה וכמה מאורות מאירים בשבילו, על אחת כמה וכמה.

סמכין. (נ"א דהו תלת, אברהם ויצחק ויעקב וכדין אתא דוד מיהודה ואשלים לכרסייא, ועל כך אקרי יהודה דאיהו שמא קדישא והדל"ת (ס"א ד' רגלוהי) מרגלוהי דכורסייא) רבי שמעון דנהיר כל עלמא באורייתא וכמה בוציעין זיהרין בגיניה, על אזות כמה וכמה.

176. משנה. בני עליון, קדושים עליונים, ברוכי [נבחר] העולם, מח האגוז, התכנסו לדעת. הנה צפור יורדת בכל יום, מתעוררת בגן. שלהבת אש בכנפיה, בידה שלש מגרפות שנוגות בחרב, מפתחות של גנים ביד ימין.

176. סתרי תורה מתניתין. בני עליון, קדישי עליון, בריכן (ס"א בריזן) דעלמא, מוזא דאגוזא. כנשו לבמדע, הא צפרא נזוית בכל יומא, אתער בגנתא. שלהובא הנורא בגרפהא. בידהא תלתא מגרופין שנין כוזבא. מפתחון גנין בידא ימינא.

177. קורא בחיל ואומר: מי מכם שפניו מאירות, שנכנס ויצא והחזיק בעץ החיים, הגיע לענפיו, אחז בשרשיו, אבל מפריז המתוק מדבש, נותן חיים לנפש ורפואה לעצמו?

177. קרי בזויל ואמר, מאן בעכוון די נהירו אנפוי, די עאל ונפק ואתתקיף באילנא דזווי, מטא בענפוי, אזויד בשרשוי, אכיל מאיביה מתיק מדובשא, זיהב זוין לנפשא, אסוותא לגרמיה.

178. השמר מהרהור רע, מהרהור שמשקר בעץ החיים, מטמא הנקר והנחל המקור של ישראל, שנותן מות לנפש ושביר לעצמו, אין לו כלל קיום.

178. אסתמר מהרהורא בישא, מהרהורא דמשקר באילנא דזווי, מטמא נהרא ונזולא מקורא דישראל, דיהיב מותא לנפשא, והתבירו לגרמיה לית ליה קיומא כלל.

179. ההרהור שמטמא אותו המקור שלו, עושה עץ של שקר, משום שאותו ההרהור עולה ומחליף נפש תחת נפש. עץ החיים מסתלק, ועץ המות מחזיק בו, מושך משם הנפש.

179. הרהורא דמטמא ההוא מקורא דיליה, עביד אילנא דשקרא, בגין דההוא הרהורא סלקא, ואזולף נפשא תזוות נפשא. אילנא דזווי אסתלק, ואילנא דמותא אתתקיף ביה, נפשא מתמן משיר.

180. אוי לו שנעקר בהרהור שהוא מתוך עץ החיים ונדבק בעץ המות, אין בו ענפים, לא רואה טוב לעולמים, הוא יבש בלי לחות כלל, פריו מר בלענה, עליו נאמר (ירמיה יז) והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבוא טוב וגו'.

180. ווי ליה, דאתעקר בההוא הרהורא, מזו אילנא דזווי, ואתדבק באילנא דמותא. ענפין לית ביה, לא זזמא טבא לעלמין, יבשא איהו בלא לחותא כלל. אנביה מריר בלענה, עליה אתמר (ירמיה יז) והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב וגו'.

181. משום שהרהור טוב עולה למעלה, אחזו בעץ החיים, מחזיק בענפיו, אוכל מפריו, כל הקדשות וכל הברכות יוצאות ממנו, מוריש חיים לנפש ורפואה לעצמו, עליו נאמר (שם) והיה כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא חס וגו'.

181. בגין דהרהורא טבא סליק לעילא, אזויד באילנא דזווי, אתתקיף בענפוי, אכיל מאנביה, כל קדושין וכל ברכאן נפקין בינה. אזוסין זוין לנפשיה ואסוותא לגרמיה, עליה אתמר (ירמיה יז) והיה כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא זזום וגו'.

182. כל דברי העולם הולכים אחר המחשבה וההרהור, ועל בן (ויקרא והתקדשותם והייתם קדושים, משום שכל הקדשות של העולם מוציא ומושיף בהרהור טוב.

183. מי שנטמא בהרהור רע, בשבא להזדוג עם אשתו ושם רצונו והרהורו באשה אחרת, וזרע זרע בהרהור אחר, זהו שמחליף את הדרגות העליונים שלמעלה, הדרגה של קדש בעבור הדרגה של הטמאה. כמו שההרהור שלו עושה חלופים למטה, אף כף עושה חלופים למעלה.

184. כמו שגופו של אותו בן שזיליד נקרא בן תמורה, כף גם בנפש נקרא בן תמורה, שהרי לא מושף משיכה קדושה בהרהור ההוא, ונפשו מתחלפת בדרגה אחרת.

185. יעקב השלם של הכל, גלוי לפני הקדוש ברוך הוא שכל דרכיו היו באמת, והרהור של אמת הרהר תמיד בכל, באותו הלילה ששמש עם אשתו לאה, ההרהור שלו היה ברחל. משמש עם לאה וחושב על רחל. והמקור שלו הלך בהרהור ההוא שלו.

186. ולא לדעת, שהרי לא היה יודע, משום כף לא עלה ראובן בשם. הקדוש ברוך הוא שהיה יודע, הראה לו ואמר, ראו בן שנולד בעולם. ועל בן בתוב (ירמיה כג) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו. אל תקרי אראנו אלא אראנו, שישתכלו בו. ומשום שהתגלה לפני הקדוש ברוך הוא שהרי זה היה לא לדעתו ובדרך אמת הרהר ברצונו יעקב, לא נפסל מתוך השבטים הקדושים, שאם לא כף – היה נפסל.

187. ומשום שההרהור הוא עקר ועושה מעשה, הקדוש ברוך הוא שהיה יודע אותו ההרהור במקום שנדבק, באותה הטפה הראשונה נשמרה לו הבכורה,

182. כל מלין דעלמא, אולין בתר מוזשבה והרהורא, ועל דא (ויקרא יא) והתקדשתם והייתם קדושים, בגין דכל קדושין דעלמא אפיק ומשיף בהרהורא טבא.

183. מאן דאסתאב בהרהורא (ויקרא פ"ד ע"א, שם נ"ו ע"א) בישא, כד אתי לאודווגא באתתיה ושוי רעותיה והרהוריה באתתא אזורא, וזרע זרעא בהרהורא אזורא, דא הוא דאזולף דרגין עלאין דלעילא, דרגא דקודשא בגין דרגא דמסאבא. כמה דהרהורא דיליה עביד זולופין לתתא, אוף הכי עבד זולופין לעילא.

184. כמה דגופא דהוא ברא דיוליד, אקרי בן תמורה. אוף הכי בנפשא בן תמורה אקרי. דהא לא משיף משיכו קדישא בהוא הרהורא, ונפשא דיליה אתזולף בדרגא אזורא.

185. יעקב שלימא דכלא, גלי קמי קודשא בריה הוא דכל ארוזוי בקשוט הו, והרהורא דקשוט הרהר תדיר בכלא. בהוא לילא דמשמש באתתיה בלאה. הרהורא (קע"ו ע"ב, ויקרא רצ"ב ע"א) דיליה ברוזל הוה. משמש בלאה וזושיב ברוזל, ומקורא דיליה בהוא הרהורא דיליה אזלא.

186. וקאו לדעתא, דהא לא הוה ידע. בגין כף, לא סליק ראובן בשמא. קודשא בריה הוא דהוה ידע, אזומי ליה ואמר, ראו בן דאתיליד בעלמא. ועל דא כתיב, (ירמיה כג) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו, אל תקרי אראנו אלא אראנו, דיסתכלון ביה. ובגין דאתגלי קמיה דקודשא בריה הוא, דהא לאו לדעתא הוה ובארוז קשוט הרהר ברעותיה יעקב, לא איפסל מנא שבטין קדישין, דאי לא הכי הוה איפסל.

187. ובגין דהרהורא עקרא איהו ועביד עובדא, קודשא בריה הוא דהוה ידע והוא הרהורא, באתר דאתדבקא. בהיא טפה קדמאה, אסתמר ליה בכירותא, דכתיב, (דברי הימים א ה) פי הוא הבכור וגו',

שְׁכָתוֹב (ד"ה-א ב) כִּי הוּא הַבְּכוֹר וְגו'. נִתְּנָה בְּכוֹרְתוֹ לְיוֹסֵף. בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהִרְהוּר הִלְךְ וְנִדְבַק בְּטַפָּה הָיִיא, שֶׁם נִדְבַק וְנִמְסְרָה אוֹתָהּ הַבְּכוֹרָה, וְנִטְלָה הַבְּכוֹרָה מֵרְאוּבֵן, וְנִמְסְרָה לְמְקוֹם שֶׁהִרְהוּר נִדְבַק בָּהּ. בְּרַחֵל הִרְהַר וְנִדְבַק הָרְצוֹן – בְּרַחֵל נִדְבְּקָה הַבְּכוֹרָה, וְהִפְלִי חֵזֶר אַחַר הִרְהוּר וְהִמְחִשְׁבָהּ.

188. כְּמוֹ כֵּן הִרְהוּר וְהִמְחִשְׁבָה עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה, וְנִמְשַׁכְת מְשִׁיכָה בְּכֹל מָה שֶׁנִּדְבַק אָדָם בְּסִתְרָה, שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים כה) לֹא תִהְיֶה אִשְׁת הַמֵּת חַחוּצָה לְאִישׁ זָר יְבָמָה יָבֵא עֲלֶיהָ. וְכֵן צָרִיף הִרְהוּר וְרְצוֹן לְהִתְדַבֵּק, וּבְאוֹתוֹ הָרְצוֹן וְהִמְחִשְׁבָה מוֹשֵׁד מְשִׁיכָה וְעוֹשֵׂה הַמַּעֲשֵׂה שֶׁצָּרִיף, וְלֹא יִכְלָה שֶׁם הַמֵּת מִן הָעוֹלָם.

189. וְסִתְרָה זֶה, (אִיּוֹב לֵד) אִם יָשִׁים אֱלֹוֹ לְבוֹ רֹחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֱלֹוֹ יֹאסֵף. שֶׁהָרִי וְדָאֵי הָרְצוֹן וְהִמְחִשְׁבָה מוֹשְׁכִים מְשִׁיכָה וְעוֹשִׂים מַעֲשֵׂה בְּכֹל מָה שֶׁצָּרִיף. וְעַל כֵּן בְּתַפְלָה צָרִיף רְצוֹן וְהִרְהוּר לְכוּן, וְכֵן בְּכֹל אוֹתָן הַעֲבוּדוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא – הִרְהוּר וְהִמְחִשְׁבָה עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה, וּמוֹשְׁכִים מְשִׁיכָה בְּכֹל מָה שֶׁצָּרִיף.

190. וַיִּלְךְ רְאוּבֵן בְּיָמֵי קַצִּיר חֲטִים וַיִּמְצָא דוֹדָאִים בְּשָׂדֵה. רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים קד) מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂי ה' בְּכֹל בְּחֻכְמָה עֲשִׂית מְלֵאָה הָאָרֶץ קִנְיָנָה. הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֶרְזוֹ בְּכִמָּה מְקוֹמוֹת. אֲלֵא מִי יָכוֹל לְמַנּוֹת אֵת מַעֲשֵׂי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִנֵּה כִּמָּה צְבָאוֹת וּמַחֲנוֹת מְשָׁנִים זֶה מִזֶּה שְׂאִין לָהֶם חֲשֻׁבוֹן, וְכֹלָם בְּפַעַם אַחַת, כְּמוֹ פְּטִישׁ שְׂמוּצִיא זִיקִים לְכֹל הַצְּדָדִים בְּפַעַם אַחַת, כִּדְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹצִיא כִּמָּה מִיָּנִים וּמַחֲנוֹת מְשָׁנִים זֶה מִזֶּה שְׂאִין לָהֶם חֲשֻׁבוֹן, וְכֹלָם בְּפַעַם אַחַת.

191. בֵּא רְאָה, בְּדַבּוּר וּבְרוּחַ יְחִיד נַעֲשֵׂה הָעוֹלָם, שְׁכָתוֹב בְּדַבְרֵי ה' שְׁמִים נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָּל צְבָאָם. בְּדַבְרֵי ה' – זֶה הַדַּבּוּר. וּבְרוּחַ פִּי – זֶה הָרוּחַ. זֶה בְּלִי זֶה לֹא הוֹלֵךְ, וְנִכְלָלִים זֶה עִם זֶה וְיוֹצְאִים מֵהֶם כִּמָּה צְבָאוֹת

נִתְּנָה בְּכוֹרְתוֹ לְיוֹסֵף. בְּהֵוָה אֶתֶר דְּהִרְהוּרָא אֲזֵלָא וְאֶתְדַבֵּק בְּהֵוָה טַפָּה, תִּמְן אֶתְדַבֵּק וְאֶתְמַסֵּר הֵוָה בְּכוֹרָה. וְאֶתְנַטִּילת בְּכוֹרָה מֵרְאוּבֵן, וְאֶתְמַסֵּר בְּאֶתֶר דְּהִרְהוּרָא אֶתְדַבֵּק בָּהּ. בְּרוּזֵל הִרְהַר וְאֶתְדַבֵּק רַעוּתָא, בְּרוּזֵל אֶתְדַבֵּק בְּכִירוּתָא, וְכֹלָא אֶתְהַדְרַר בְּתֵר דְּהִרְהוּרָא וּמְוֹשְׁבָהּ.

188. כְּמוֹנָא דָא, הִרְהוּרָא וּמְוֹשְׁבָהּ, עֵבִיד עוֹבְדָא וְאֶתְמַשְׁיָה מְשִׁיכוֹ, בְּכֹל מָה דְּאֶתְדַבֵּק בֵּר זֵשׁ בְּסִתְרָא, דְּכִתִּיב, (דְּבָרִים כה) לֹא תִהְיֶה אִשְׁת הַמֵּת חַחוּצָה לְאִישׁ זָר, יְבָמָה יָבֵא עֲלֶיהָ, וְהִכָּא אֶצְטְרִיף הִרְהוּרָא וְרַעוּתָא לְאֶתְדַבֵּקָא. וּבְהֵוָה רַעוּתָא וּמְוֹשְׁבָהּ, מְשִׁיף מְשִׁיכוֹ וְעֵבִיד עוֹבְדָא דְּאֶצְטְרִיף, וְכֹא יִשְׁתַּצִּי שְׂמָא דְּמִיתָא מַעֲלָמָא.

189. וְסִתְרָא דָא (אִיּוֹב לה) אִם יָשִׁים אֱלֹוֹ לְבוֹ רוּזוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֱלֹוֹ יֹאסֵף, דְּהָא וְדָאֵי רַעוּתָא וּמְוֹשְׁבָהּ, מְשִׁיף מְשִׁיכוֹ, וְעֵבִיד עוֹבְדָא בְּכֹל מָה דְּאֶצְטְרִיף. וְעַל דָּא, בְּצִלּוֹתָא אֶצְטְרִיף רַעוּתָא וְהִרְהוּרָא לְכוּנָא, וְכֵן בְּכֹל אֵינוֹן פּוֹלְזוּנִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, הִרְהוּרָא וּמְוֹשְׁבָהּ עֵבִיד עוֹבְדָא, וּמְשִׁיף מְשִׁיכוֹ בְּכֹל מָה דְּאֶצְטְרִיף. (ע"כ סִתְרֵי תוֹרָה)

190. (בְּרֵאשִׁית ל) וַיִּלְךְ רְאוּבֵן בְּיָמֵי קַצִּיר חֲטִים וַיִּמְצָא דוֹדָאִים בְּשָׂדֵה. רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים קד) מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂי ה' בְּכֹל בְּחֻכְמָה עֲשִׂית מְלֵאָה הָאָרֶץ קִנְיָנָה. הָאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ בְּכִמָּה אֶתֶר. אֲלֵא, מֵאֵן יָכִיל לְמַמְנֵי עוֹבְדוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. דְּהָא כִּמָּה זוּלִין וּמְשִׁרְיִין, מְשִׁנִּין דָּא מִן דָּא, דְּלִית לֹון זוּשְׁבָנָא. וְכִלְהוּ בְּזַמְנָא זוּדָא, כְּמִרְזַפָּא דְּאֶפִיק זִיקִין לְכֹל סְטְרִין בְּזַמְנָא זוּדָא. כִּדְ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, אֶפִיק כִּמָּה זִיקִין וּמְשִׁרְיִין מְשִׁנִּין דָּא מִן דָּא, דְּלִית לֹון זוּשְׁבָנָא וְכִלְהוּ בְּזַמְנָא זוּדָא.

191. תָּא זוּזִי, בְּדַבּוּרָא וּבְרוּזוֹא כְּזוּדָא, אֶתְעֵבִיד עַלְמָא, דְּכִתִּיב (תְּהִלִּים לג) בְּדַבְרֵי ה' שְׁמִים נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָּל צְבָאָם. בְּדַבְרֵי ה', דָּא דַּבּוּרָא. וּבְרוּחַ פִּי, דָּא רוּזוֹא. דָּא בְּלָא דָּא לֹא אֲזִיל, וְאֶתְכִלִּיל דָּא בְּדָא,

לצבאות, ומחנות למחנות, והכל בפעם אחת.

192. בא ראה, בשרצה הקדוש ברוך הוא לברא את העולמות, הוציא אור נסתר אחד, שמהאור ההוא יוצאים ומאירים כל אותם האורות שהתגלו, ומאותו האור יוצאים והתפשטו ונעשו שאר האורות, והוא העולם העליון.

193. ועוד, האור העליון הזה התפשט ועשה אמן, אור שאינו מאיר, ועשה את העולם התחתון. ומשום שהוא אור שלא מאיר, רוצה להתקשר למעלה, רוצה להתקשר למטה. ובקשר שלמטה נקשר להאיר בקשר שלמעלה.

194. והאור הזה שאינו מאיר בקשר שלמעלה, מוציא את כל החילות והמחנות למינים רבים. זהו שכתוב מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית וגו'.

195. וכל מה שבארץ כך גם למעלה, ואין לך דבר קטן בעולם הזה שלא תלוי בדבר אחר עליון שהתמנה עליו למעלה. משום שבשמתעורר זה שלמטה, מתעורר אותו שהתמנה עליו למעלה, שהכל נאחז זה עם זה.

196. בא ראה, כתוב תני נא לי מדודאי בגן. לא הדודאים הם שילדו את רחל, אלא הקדוש ברוך הוא מגלגל את הדבר על ידי אותם הדודאים כדי שיצא יששכר, שאוחז בתורה יותר מכל השבטים, משום שהרי רחל האחוזה בינקב לא השאירה אותו ללאה. זהו שכתוב המעט קחתך את אישי, וכתוב לבן ישכב עמך הלילה תחת הדודאי בגן.

197. הם גרמו שיצא יששכר לעולם משום שמעלה הרים של התורה לפני הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב הדודאים נתנו ריח וכו', וכתוב וישכב עמה בלילה הוא, הוא ודאי, והרי פרשה שהעולם העליון הוא שנסתר

ונפיק מנייהו כמה זיילין לזיילין, ומשריין למשריין, וכלא בזמנא זדא.

192. תא זוזי כד בעא קודשא בריה הוא למברי עלמין, אפיק זוד זהורא סתימאה. דמן ההוא זהורא, נפקין ונהרין כל אינון זהורין דאתגליין. ומההוא זהורא, נפקין ואתפשטו ואתעבדו שאר זהורין ואיהו עלמא עלאה.

193. תו, אתפשט האי זהורא עלאה, ועבד אומנא, זהורא דלא נהיר, ועבד עלמא תתאה. ובגין דאיהו זהורא דלא נהיר, בעי לאתקשרא לעילא, (דף קנו ע"ב) בעי לאתקשרא לתתא, ובקשורא דלתתא, אתקשר לאתזהרא בקשורא דלעילא.

194. והאי זהורא דלא נהיר, בקשורא דלעילא, אפיק כל זיילין ומשריין לזיילין סגיאין, הדא הוא דכתיב מה רבו מעשיך ה' כלם בזוכמה עשית וגו'.

195. וכל מה די בארעא, הכי נמי לעילא. ולית לך מלה זעירא בהאי עלמא, דלא תלייא במלה אזורא עלאה דאתפקדא עליה לעילא, בגין דכד אתער האי לתתא, אתער ההוא דאתפקדא עליה לעילא, דכלא אתאזוד דא בדא.

196. תא זוזי כתיב, (בראשית ל) תני נא לי מדודאי בגן. לאו דודאים אולידו לה לרזול, אלא קודשא בריה הוא קא גלגל מלה על ידי דאינון דודאים. בגין דיפוק יששכר, דאזייד באורייתא יתיר מכלהו שבטין. בגין דהא רזול אזיידא ביה ביעקב, לא שבקת ליה לגבי לאה. הדא הוא דכתיב (בראשית ל) המעט קחתך את אישי, וכתוב לכן ישכב עמך הלילה תחת הדודאי בגן.

197. אינון גרמו דיפוק יששכר לעלמא, בגין דסליק ריזוא דאורייתא, קמי קודשא בריה הוא, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ז) הדודאים נתנו ריזו וגו'. וכתוב, (בראשית ל) וישכב עמה בלילה הוא. הוא (קכ"ד ע"ב) ודאי, והא אוקמוה, דעלמא עלאה.

ולא נגלה, משום שהרי התורה יוצאת מהעולם העליון.

198. ובכל מקום העולם העליון הוא שלא התגלה, והרי נאמר ועבד הלוי הוא, כדי להמשיך ממנו ברכות לכל, ויששכר נאחז בו, ועל כך קוראים עץ החיים, העץ שלאותם החיים העליונים שנקרא הוא ולא אתה.

199. ואם תאמר שהדודאים הללו פתחו את מעיה של רחל – לא, שהנה בתוב וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה. הקדוש ברוך הוא ולא דבר אחר. משום שאותם הדודאים, אף על פי שבחם למעלה, באותו הכח שלהם לא מתמנה פקידת הבנים, שהרי הבנים תלויים במלך, ולא בדבר אחר.

200. ואם תאמר שהנה הם נבראו לחנם – לא, שהרי אפילו לדבר הזה הם סיעו לאותם שמתעבבים, ואינם עקרות, ולא נגזר עליהם אלא במלך.

201. וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה וגו'. שנינו, כוס של ברכה אין מתברכת אלא בצד ימין, ומשום כך, בעוד שמתעורר הימין לכוס של ברכה, השמאל לא תסיע לשם, שהרי הימין מוצא עלה בכוס ההיא לעורר כלפי העולם העליון.

202. והסתר הזה, וילך ראובן, זה צד הדרום, משום כך דגלו בדרום, שהוא ראש לשנים עשר התחומים, ותשוקתו של צד הדרום למצא עלה ותקרבת לגבירה לברך אותה.

203. מה בתוב? וימצא דודאים בשדה. הלך לחפש בכל אותם הגנוים שלה, ומצא בשדה הוא אותם הדודאים, ועליהם נאמר הדודאים נתנו ריח, ואותם שני כרובים שהם התקונים שלה, להעיר התעוררות למעלה, שהרי בכל אותם התקונים של השדה הוא אין תקון שיעורר כלפי מעלה, רק הכרובים.

הוא, דסתים ולא גליא, בגין דהא אורייתא מעלמא (פ"ו ע"ב) עלאה נפקת.

198. ובכל אתר, עלמא עלאה. הוא, דלך אתגליא, והא אתמר, (במדבר יח) ועבד הלוי הוא, בגין לאמשכא מניה ברכאן לכלא, ויששכר ביה אתאזיז, ועל דא קרינן עין הזוים, אילנא דאינון זיין עלאין, דאקרי הוא ולא אתה.

199. ואי תימא דאלין דודאים פתוזו מעהא דרוזל. לאו, דהא כתיב, (בראשית ל) וישמע אליה אלהים ויפתחו את רחמה, קודשא בריך הוא, ולא מלה אזורא. בגין דאינון דודאים, אף על גב דזיילא דלהון לעילא. בההוא זיילא דלהון, לא אתמני פקידא דבגין, דהא בגין במזל תליין, ולא במלה אזורא.

200. ואי תימא דהא אינון למננא אתבריאי, לאו, דהא אפילו (דף קנז ע"א) למלה דא, סיעא אינון לאינון דמתעבבי, ולא אינון עקראן, ולא אתגזר עליהו אלא במלך.

201. סתרי תורה (שם) וילך ראובן בימי קציר זוטים וימצא דודאים בשדה וגו'. תנן, כוס של ברכה לא אתברכא, אלא בסטר ימינא. ובגין כך, בעוד דאתער ימינא לגבי כוס של ברכה, שמאלא לא תסייע תמן. דהא ימינא אשכוז עילה בההוא כוס, לאתערא לגבי עלמא עלאה.

202. וסתרא דא, וילך ראובן, דא סטרא דדרום. בגין כך דגליה בדרום, דאיהו רישא לתריסר תזוזמין, ותיאובתיה דסטרא דדרום, לאשכוזא עילה ותקרובא למטרונתא לברכא לה.

203. מה כתיב, וימצא דודאים בשדה, אול לזופשא בכל אינון גניזין דילה, ואשכוז בהאי שדה אינון דודאים, ועליהו אתמר (שיר השירים ז) הדודאים נתנו ריח, ואינון תרין (קנ"ב ע"א) כרובים, דאינון תקונין דילה, לאתערא אתערו לעילא, דהא בכל אינון

תקונין דהאי שדה, לית תקוניא דיתער לגבי עילא, בר
 קרובים.

204. מתי צד הדרום מתעורר אליה למצא
 עלה לברך אותה? בימי קציר חטים, בזמן
 שמחלקת חלק שלל לאוכלוסיה, וכל קוצרי
 השדה. מיד – ויבא אתם אל לאה אמו.
 מעלה ריח והתעוררותם לעולם העליון,
 העולם הנכסה, משום
 שמעיר [שיעורר] ברכות לעולם התחתון.

204. סטר דרום אימתי אתער לגבה, לאשכנזא עילא
 לברכה לה. בימי קציר חטים, בזמנא דפליגת זוזלק
 שללא לאוכלוסיה, וכלהו זועדי זוקלא. מיד ויבא
 אותם אל לאה אמו, סליק ריזוא, ואתערו דלהון לגבי
 עלמא עלאה, עלמא דאתפסיא, בגין דאתער (נ"א
 דיתער) ברכאן לעלמא תתאה.

205. וכאשר מתברכת, אותם הדודאים
 לוקחים ונותנים לכל העולמות, שפתוב
 הדודאים נתנו ריח ועל פתחינו כל מגדים.
 כאשר הם נתנו ריח, אותו הריח לוקח אותו
 צד הדרום להתעורר לעולם העליון. מיד –
 על פתחינו כל מגדים, וכל טוב לא
 חסר [הכל] מהעולם.

205. וכד אתברכא, אינון דודאים נקטין ויהבין לכל
 עלמין, דכתיב, (שיר השירים ז) הדודאים נתנו ריח ועל
 פתחינו כל מגדים. כד אינון נתנו ריח, ההוא ריזוא
 נקיט ליה סטר דרום לאתערא לגבי עלמא עלאה,
 מיד על פתחינו כל מגדים, וכל טובא לא זוסיר (ס"א
 מכלא) מעלמא.

206. העולם התחתון לא מתעורר לעולם
 העליון, אלא בשאותם דודאים נותנים ריח
 לימין. בין שהם נותנים ריח לימין, והימין
 מתעורר לעולם העליון, מיד העולם התחתון
 מתעורר לשאל מה שצריך. מה פתוב?
 ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי
 בנגד. תן לי ברכות מאותה ההתעוררות של
 אותם הדודאים שמתעורר לצד הימין.

206. עלמא תתאה לא אתער לגבי עלמא עלאה, אלא
 כד אינון דודאים יהבין ריזוא לימינא, בין דאינון
 יהבין ריזוא לימינא, וימינא אתער לגבי עלמא עלאה,
 מיד עלמא תתאה אתער לשאלא מה דאצטרין. מה
 כתיב, (בראשית ל) ותאמר רחל אל לאה תני נא לי
 מדודאי בנגד, הב לי ברכאן מההוא אתערו, דאינון
 דודאים דאתער לגבי סטר ימינא.

207. אז העולם העליון בשמחה, בשעשוע,
 משיב אליה, ואמרת המעט קחתך את
 אישי, כאם אל בתה. ואם כן, בעלה של
 העולם העליון הוא יעקב? לא כן, אלא
 תשוקת האב תמיד אינה אלא כלפי הבת
 הזו, [שהיא] שהבת הזו אהבתו אליה תמיד,
 משום שהיא בת יחידה בין ששה בנים, ולכל
 אותם ששת הבנים חלק להם חלקים
 ואוצרות ומתנות, ולה לא חלק, ואין לה
 ירשה כלום, ועל כל זה הוא משגיח בה
 בתשוקה ואהבה יותר מן הכל.

207. פדין עלמא עלאה בזודיה, בשעשוע, אתיב
 לגבה, ואמרת המעט קחתך את אישי, כאמא לגבי
 ברתיא. ואי הכי בעלה דעלמא עלאה יעקב איהו. לאו
 הכי, אלא תיאובתא דאבא תדיר, לאו איהו, אלא
 לגבי ברתיא דנא, (דאיהו) דהאי בת, רזוימו דיליה
 לגבי תדיר, בגין דאיהי בת יחידאה בין שית בגין,
 ולכל אינון שית בגין, פליג לון זוזלקין וגבזבון ומתנן,
 וכה לא פליג, ולית לה ירותא כלום, ועל כל דא, איהו
 אשגוז בה בתיאובתא ורזוימו יתיר מכלא.

208. באהבה שלו הוא קורא לה בת. לא
 הספיק לו זה, וקרא לה אחות. לא הספיק לו
 זה, קרא לה אם בשם אמו. לא הספיק לו זה,
 קרא לה בשמו, שפתוב והחכמה מאין

208. ברזוימו דיליה קרא לה בת, לא ספיק ליה דא,
 וקרא לה אזוות, לא ספיק ליה דא, קרא לה אם בשום
 אמה, לא ספיק ליה דא, קרא לה בשמיה.

תמצא, חכמה ודאי. ועל פן העולם העליון אומרת לה, המעט קחתך את אישי, שכל אהבתו נמשכה לך אליך ועל זה, בשעשוע ואהבה האם אל הבת.

209. מה היא משיבה? לכן ישב עמך הלילה. בכל מקום לכן היא שבועה. ישב, מה זה ישב? אלא שכיבה בכל מקום היא תקון הנקבה לזכר להכניס בה ציור של כל האותיות. וזהו ישב, "ש כ"ב. "ש זהו העולם העליון, [כ"ב תי] הסוד של התורה, נקדה טמירה שמתעוררים אליה כ"ב אותיות. וזהו ישב"ב. "ש – העולם הבא, שפתיב (משלי א) להנחיל אהבי יש. כ"ב – נקדה עליונה שמכניסה כל כ"ב האותיות, הסוד של כל התורה. וזהו ישב.

210. לא כתוב ישב עמך יעקב, אלא ישב עמך, אותו הטמיר שראוי להתעורר אליך, והכל בהתעוררות של אותם [שפלים] הודאים, והכל כתוב באהבה.

211. ויבא יעקב מן השדה בערב. ויבא יעקב – זו תפארת הקדושה, מאותה השדה שלוקחת את כל הברכות, שפתיב בו אשר ברכו ה'. בערב, למה בערב? אלא בערב שפתיב (בראשית כד) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב. בזמן שהתעורר יצחק אביו לשדה הוא ולקח אותו, שהרי יצחק לא מתעורר לשדה הוא. בין שהסתלק יעקב משם בערב, השאיר את השדה הוא ליצחק אביו, והוא עלה באתו הזמן למעלה.

212. מה כתוב? ותצא לאה לקראתו. האם העליונה, לבן היחיד. ותאמר אלי תבוא, תחת כנפי, לברך אותך ולהרות אותך בתפנוקים ועדונים עליונים. הנה עת רצון וענג לתת לך נחת רוח עליונה לאותה השדה טרם שישרף בחזק של יצחק.

דכתיב, (איוב כח) והזכמה מאין תמצא, זכמה ודאי. ועל דא, עלמא עלאה אמרת לגבה, המעט קחתך את אישי, דכל רוזימו דיליה אתמישך לך לגבה ועל דא. בשעשועא ורוזימו אימא לגבי ברתא.

209. מה אהיבת איהי, (בראשית ל) לכן ישב עמך הלילה. בכל אתר, לכן, שבועה איהי. ישב, מהו ישב. אלא שכיבה בכל אתר תקוה דנוקבא לגבי דכורא, לאעלא בה ציורא דאתון פלהו, ודא איהו ישב, "ש כ"ב. "ש דא איהו עלמא עלאה, (ס"א כ"ב רזא) רזא דאורייתא נקודה טמירה, דאתער לגבה כ"ב אתון.

210. ודא הוא ישב, "ש עלמא דאתי, דכתיב, (משלי ח) להנזיל אהבי יש. כ"ב נקודה עלאה דאעיל כל כ"ב אתון. רזא דכל אורייתא. ודא הוא ישב, ישב עמך יעקב לא כתיב, אלא ישב עמך. והוא טמירה דאתון לאתערא לגבה, וכלא באתערו דאינון (דכולהו) הודאים, וכלא כתיב ברוזימו.

211. סתרי תורה (בראשית ל) ויבא יעקב מן השדה בערב. ויבא יעקב, דא תפארת קדישא, מההוא שדה דנקיט כל ברכאן, דכתיב ביה (בראשית כז) אשר ברכו יי. בערב, אמאי בערב, אלא בערב, דכתיב, (בראשית כד) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב. בזמנא דאתער יצחק אביו לגבי האי שדה, ונקיט ליה, דהא יצחק לא אתער לגבי האי שדה, כיון דאסתלק יעקב מתמן בערב, שביק האי שדה ליצחק אביו, ואיהו סליק בההוא זמנא לגבי עילא.

212. מה כתיב, (בראשית ל) ותצא לאה לקראתו. אמא עלאה לגבי ברא יזיידא. ותאמר אלי תבוא, תזות גרפי לברכא לך, ולרוואה לך בתפנוקין ועדונים עלאין. הא עידן רעוא וענוגא למיהב לך גיזא דרווא עלאה, לגבי ההוא שדה, עד לא יתוקד בתוקפא דיצחק.

213. כיון שלקחה את יעקב תחת כנפיה, אז וישכב עמה בלילה הוא. הוא – שנסתר מן הכל. הוא – שכל הברכות וכל הקדשות יוצאות משם. לא כתוב יעקב, אלא הוא, מי שראוי להתעורר אליה.

214. וטרם מזמן אליה תחת כנפיה, מי שלוקח הקדושים [הקדשות] והברכות, לא מתמלא מהנקה הטמירה, העולם העליון ההוא. ועל כן הדודאים מעוררים הכל, והכל כמו שסוד עליון. ראובן, מה זה ראובן? הקדוש ברוך הוא שם שמות בארץ, שכתוב (תהלים מו) לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ.

215. ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא וגו'. הדבר הזה הוא חצפה? אינו כך, אלא מכאן למדנו ענותנותה של לאה, שלא אמרה דבר לפני אחותה, והיא הקדימה לדרך ואמרה לו בחשאי והודיעה לו, שהרי זה היה ברשות רחל, שכתוב פי שבר שברתיך. מרחל נטלה רשות. וכדי שלא ידע בעיני רחל, אמרה לו בחזק, ולא בבית.

216. ולא עוד, אלא בפתח של משכן לאה [לחזק] יצאה החוצה, והכניסה את יעקב בפתח שבחזק טרם שיכנס למשכן רחל. מה הטעם? כדי שלא תאמר דבר לפני רחל, ולא תתחצף לפני אחותה. ולא עוד, אלא אמרה לאה, אם יכנס יעקב למשכן רחל, אינו דין להוציאו משם, משום כך הקדימה לו בחזק.

217. וכל זה למה? אלא שרוח הקדש התעוררה בלאה, וידעה שכל השבטים העליונים הללו, כלם קדושים, יצאו ממנה, ודחקה השעה בחביבות לקדוש-ברוך-הוא, ומשום כך קראה להם שמות בסוד החכמה.

213. כיון דנקטא ליעקב תזוזת גרפאה, כדון (שם) וישכב עמה בלילה הוא. הוא. דסתים מכלא. הוא. דכל ברכאן וכל קדושין נפקי מתמן. יעקב לא כתיב אלא הוא. מאן דאתנוזי לאתערא לגבה.

214. ועד דלא זמין לגבה תזוזת גרפאה, מאן דנקיט אינון קדישאן (קדושאן) וברכאן לא אתמלי מנקהדה טמירא, ההוא עלמא עלאה. ועל דא דודאים מתערי כלא, וכלא כזוונא דרזא עלאה. ראובן מאי ראובן, קודשא בריך הוא שוי שמהן בארעא, דכתיב (תהלים מו) לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ. (עד כאן סתרי תורה).

215. (בראשית ל) ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא וגו'. האי מלה זנציפותא איהו. לאו איהו הכי, אלא מוקא אוליפנא, ענותנותא דלאה, דלא אמרה קמי אנותה מידי, ואיהי אקדימת לאורזא, ואמרה ליה בנשיאי, ואודעא ליה. דהא ברשותא דרזול הוה, דכתיב, (שם) פי שכור שכרתיה, מרזול זטילת רשו, ובגין דלא יבאיש בעינאה דרזול, אמרה ליה לבר ולא בביתא.

216. ולא עוד אלא פתוזא משכנא דלאה (לבר), נפקת לבר, ועיילת ליה ליעקב בפתוזא דלבר, עד לא ייעול למשכנא דרזול. מאי טעמא, בגין דלא תיבא מלה קמי דרזול, ולא תזוציף קמי אנותהא. ולא עוד, אלא אמרה לאה, אי ייעול יעקב במשכנא דרזול, לאו דין הוא לאפקיה מתמן, בגין כך אקדימת ליה לבר.

217. וכל האי למה, אלא לאה רוזא דקודשא אתערת בה, וידעת דכל הגי שבטין עלאין, כלהו קדישין, יפקון מנה, ודיוקת שעתא, בזביותא לקודשא בריך הוא, ובגין כך היא קראת לון שמהן, ברזא דזוכמתא.

218. רבי זווייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. אמר רבי יוסי לרבי חייא, בכל פעם [שאנו] הולכים בדרך ועוסקים בתורה, הקדוש ברוך הוא מרחיש לנו נסים, וכעת הדרך הוא ארבה לנו, נתעסק בתורה, והקדוש ברוך הוא יתחבר עמנו.

219. פתח רבי חייא ואמר, (שמות יב) בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצת, וכתוב (דברים טז) שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני. לחם עני כתוב. בדרך הזה התעוררו בו החברים. אבל בא ראה, בשהיו ישראל במצרים, היו ברשות אחרת. בשרצה הקדוש ברוך הוא לקרב אותם אליו, נתן להם מקום של לחם עני, לחם עני. מי העני? זה דוד המלך, שכתוב בו (תהלים טז) כי עני ואביון אני.

220. ולחם עני הזה נקרא מצה, נקבה בלי זכר היא עני. התקרבו למצה בהתחלה. בין שקרבו אותם יותר, הכניס אותם הקדוש ברוך הוא בדרגות אחרות, והתחבר זכר עם נקבה. ואז, בשמצה מתחברת בזכר, נקרא מצוה, בתוספת וא"ו. זהו שכתוב (דברים ל) כי המצוה הזאת. משום כך מצה בראשונה, ואחר כך מצוה.

221. בעודם הולכים שמעו קול אחד שאומר: גדוד של רוצחים אורבים בדרך, סטו למעלה, אל תרדו לטירה חסרת הגג שלמטה. אמר רבי יוסי, מזה נשמע שהקדוש ברוך הוא רוצה לשמר את דרכינו. עלו למעלה ונכנסו להר אחד, בין סלעים חזקים. אמרו, הואיל והקדוש ברוך הוא רצה בדרך, הוא, נראה דבר, או יתרחש לנו נס.

222. הלכו. ישבו על בקיעי הסלע. עלה להם איש אחד. תמהו. אמר רבי יוסי, מי אתה? אמר, אני מאנשי ארקא. אמר לו, ושם יש בני אדם? אמר, כן, וזרעים וקוצרים, מהם במראה אחר משנים ממני, ועליתי אליכם להכיר מפם, מה שמיה של הארץ שאתם בה?

218. רבי זווייא ורבי יוסי, הוו אולי באורזא, אמר רבי יוסי לרבי זווייא, בכל זמנא (דאנן) דאלינן באורזא, ולעין באורייתא, קודשא בריך הוא מרוזיש לן נסין, והשתא אורזא דא ארין לן, נתעסק באורייתא, וקודשא בריך הוא ידרווג בהדן.

219. פתוז רבי זווייא ואמר, (שמות יב) בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצות, וכתוב, (דברים טז) שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני, לחם עני כתיב, האי מלה אתערין בה זוכרייא. אבל תא זווי, כד הוו ישראל במצרים, הוו ברשותא אורא. כד בעא קודשא בריך הוא לקרבא לון לגביה, יהב לון אתר דלחם עני. לחם עני, מאן עני. דא דוד מלכא, דכתיב ביה (תהלים טז) כי עני ואביון אני.

220. והאי לחם עני אקרי מצה, נוקבא בלא דכורא, מספנותא הוי, אתקריבו לגבי מצה בקדמיתא, בין דקריבו לון יתיר, עייל לון קודשא בריך הוא בדרגין אורזין, ואתובר דכורא בנוקבא. וכדין, מצה כד אתוברת בדכורא אקרי מצוה בתוספת וא"ו, הדא הוא דכתיב, (דברים ל) כי המצוה הזאת. בגיני כך, מצה בקדמיתא, ולבתר מצוה.

221. עד דהוו אולי, שמעו זוד קלא דאמר, טופסרא דקטנן, עקימן באורזא, סטו לעילא, לא תוזתון בקוסטרא דקטרא דלתתא. אמר רבי יוסי, שמע מינה, דקודשא בריך הוא בעי לנטרא אורזין. סליקו לעילא, ועאלו בוזד טורא, בין טגרין תקיפין, אמרו, הואיל וקודשא בריך הוא בעא באורזא דא, מלה זוזבי או גיסא (תרחיש) אתרוזיש לן.

222. אולי, יתבי גבי בקיעי דטגרא. סליק לון זוד בר גשי, תווהו, אמר רבי יוסי מאן אנת. אמר מאנשי ארקא אנא, אמר ליה, ותמן אית בני גשי גשא, אמר אין, וזרעין וזרעין, בנייהו בזוזיו אורא משניין מנאי, וסליקנא גבייכו, למנדע בנייכו, מיה שביה דארעא דאתון בה.

223. אמר לו, ארץ, משום שכאן שורה ארץ החיים, שבתוב (איוב כח) ארץ ממנה יצא לחם. מוז יצא לחם? בשאר הארץ לא יצא לחם, ואם יוצא, לא משבעת המינים. בינתים נכנס למקומו. תמהו. אמרו, ודאי הקדוש ברוך הוא רוצה לעורר אותנו באיזה דבר.

224. אמר רבי חייא, ודאי על הפסוק הזה שאמרת, זכרתי שלמדתי מסבי דבר אחד עליון בפסת, שנתן להם הקדוש ברוך הוא לישראל הלחם הזה מארץ החיים, ואחר כך לחם מן השמים, הלחם הזה, והנה בארנו את הדבר.

225. עוד היה אומר, שאדם, כשיצא לעולם הזה, לא יודע דבר עד שטועם לחם. בין שאוכל לחם, מתעורר לדעת ולהכיר. כך כשיצאו ישראל ממצרים, לא היו יודעים דבר, עד שהטעים להם הקדוש ברוך הוא לחם מן הארץ הזו, שבתוב ארץ ממנה יצא לחם, ואז נכנסו ישראל לדעת ולהכיר את הקדוש ברוך הוא. ותינוק לא יודע ולא מכיר עד שטועם לחם של העולם הזה.

226. ישראל לא ידעו ולא הכירו בדברים שלמעלה עד שאכלו לחם עליון, ואז ידעו והכירו את אותו מקום, ורצה הקדוש ברוך הוא שישראל ידעו יותר באותו מקום שראוי לארץ הזו, ולא יכלו, עד שטעמו לחם מאותו המקום, ומי הוא? שמים, שבתוב (שמות טז) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, ואז ידעו והסתכלו לאותו מקום. ועד שאכלו לחם מאותו מקום, [ועד שלא אכלו לחם באלו המקומות] לא ידעו דבר ולא הכירו.

227. בא רבי יוסי ונשקו. אמר, ודאי על זה העיר אותם הקדוש ברוך הוא בזה, ועל בן הראשית של ישראל לדעת היה הלחם. קמו והלכו. בעודם הולכים ראו שני פרות, אחד זכר ואחד נקבה. אמר רבי יוסי, אין לנו דבר

223. אמר ליה, ארץ, בגין דהכא ארץ הזוים שריא, דכתיב, (איוב כח) ארץ ממנה יצא לחם, מהאי יצא לחם, בשאר ארעא לא יצא לחם, ואי נפיק, לאו משבעת המינים. אדהכי עאל לאתריה. תווהו, אמרו ודאי קודשא בריך הוא בעי לאתערא לן במלה.

224. אמר רבי חייא, ודאי על האי קרא דאמרת, דכירנא דאוליפנא מסבאי, זוד מלה עלאה. בפסוה, דיהב לון קודשא בריך הוא לישראל לחם דא, מארעא דזוים, ולבתר לחם מן השמים, לחם דא, והא אוקימנא מלה.

225. תו היה אומר, דבר (דף קנו ע"ב) נש, כד נפיק להאי עלמא, לא ידע מידי עד דאטעים נהמא. פיון דאכיל נהמא, אתער למנדע ולאשתמודעא. כך כד נפקו ישראל ממצרים, לא היו ידעי מידי, עד דאטעים לון קודשא בריך הוא לחם מהאי ארץ, דכתיב ארץ ממנה יצא לחם, וכדין עאלו ישראל, למנדע ולאשתמודעא ליה לקודשא בריך הוא. וינוקא לא ידע, ולא אשתמודעא, עד דטעים נהמא דהאי עלמא.

226. ישראל לא ידעו, ולא אשתמודעו במלין דלעילא, עד דאכלו לחם עלאה, וכדין ידעו ואשתמודעו בהוא אתר ובעא קודשא בריך הוא דינדעון ישראל יתיר, בהוא אתר דאתווי להאי ארץ. ולא יכילו, עד דטעמו לחם, מהוא אתר, ובאן איהו, שמים. דכתיב, (שמות טז) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, וכדין ידעו ואסתכלו בהוא אתר, ועד דאכלו לחם מהוא אתר, (ס"א ועד דלא אכלו לחם מאלין אתרי) לא ידעו מידי ולא אשתמודעו.

227. אתא רבי יוסי ונשקיה. אמר, ודאי על דא אתער לון קודשא בריך הוא בהאי, ועל דא שירותא דישראל למנדע, לחם הזה. קמו ואכלו, עד דהוו אזלו, זובו תרי דרמוסקין, זוד דכר וזוד נוקבא. אמר רבי

בעולם שאינו זכר ונקבה, וכל מה שבארץ – כך גם בים.

228. פתח רבי יוסי ואמר, ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו וגו'. ותצא לאה לקראתו, מנין ידעה? הרי אמרו שגעה החמור, ולא ידעה ויצאה אליו, וגרם לו שיצא ממנה יששכר. זהו שכתוב יששכר חמור גרם, אל תקרי גרם אלא גרם, שהחמור גרם לו. אמרה לאה: ודאי ידעתי שאם יבנס יעקב למשכון רחל, אין לי להוציא אותו, אלא אחכה לו כאן ויבנס למשכני.

229. כי שכר שכרתיך בדודאי בני, מה זה בדודאי בני? משום שנח ליעקב על זה, שאלו מסייעים להוליד. ויעקב היה יודע שהדבר לא עומד בדודאים, אלא למעלה.

230. פתח ואמר, מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה. אמר רבי חייא, רוח הקדש אומרת: מושיבי עקרת הבית – זו רחל. אם הבנים שמחה – זו לאה. מושיבי עקרת הבית – זה העולם התחתון. אם הבנים שמחה [הללויה] – זה העולם העליון. משום כך הללויה.

231. אמר רבי יהודה, כל השבטים הללו הם תקונים שלמטה, וכלם כמו שלמעלה. בא ראה, כי שכר שכרתיך – לקחת ממנו הגוף, ומי הוא? תורה. שכר שכרתיך – לך, לגופך ממש. שכר שכרתיך – להוליד את דמותך.

232. מכאן מי שעוסק בתורה, יורש את העולם הבא ויורש את נחלת יעקב. יורש העולם הבא, שכתוב יששכר, יש שכר, (ירמיה לא) כי יש שכר לפעלתך, וכתוב (משלי ח) להנחיל אהבי יש ואצרתיהם אמלא.

233. כי ילדתי לו ששה בנים. אמר רבי חזקיה, אלו מעלה ומטה וארבעת הצדדים של העולם. ומי שמאריך באחד, צריך לו

יוסי, לית לן מלה בעלמא, דלא הוי דכר ונוקבא, וכל מה די בארעא, הכי גמי בימא.

228. פתח רבי יוסי ואמר, (בראשית ל) ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו וגו', ותצא לאה לקראתו, מנין ידעת. הא אמרו דגעה חמורא, וכלא ידעת, ונפקת ליה, וגרם ליה דנפק מנה יששכר. הך הוא דכתיב יששכר חמור גרם, אל תקרי גרם, אלא גרם דחמורא גרמא ליה. אמרת לאה, ודאי ידענא דאי ייעול יעקב במשכנא דרחל, לית לי לאפקא ליה, אלא אוריה ליה הכא, וייעול במשכני.

229. (בראשית ל) כי שכר שכרתיך בדודאי בני, מאי בדודאי בני, בגין דניזא ליה ליעקב על דא, דאלין מסייעין לאולדא. ויעקב הוה ידע, דמלה לא קיימא בדודאים, אלא לעילא.

230. פתח ואמר, (תהלים קיג) מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה. אמר רבי חייא רוחא דקודשא קאמר, מושיבי (קני' ע"א) עקרת הבית, דא רחל. אם הבנים שמחה, דא לאה. מושיבי עקרת הבית, דא עלמא תתאה. אם הבנים שמחה (הללויה), דא עלמא עלאה, בגיני (קני' ע"א) כך הללויה.

231. אמר רבי יהודה, כל אלין שבטין, תקונין דלתתא אינון, וכלהו כעונא דלעילא. תא וזוי, כי שכר שכרתיך, לנסבא מניה גופא ומאן איהו תורה. שכר שכרתיך, לך, לגופך ממש. שכר (דף קנח ע"א) שכרתיך, לאולדא דיוקנה.

232. מהכא, מאן דלעי באורייתא, אוזסין עלמא דאתי ואוזסין אוזסנתא דיעקב. אוזסין עלמא דאתי, דכתיב יששכר יש שכר, (ירמיה לא) כי יש שכר לפעלתך. וכתוב, (משלי ח) להנחיל אהבי יש ואצרתיהם אמלא.

233. (בראשית ל) כי ילדתי לו ששה בנים. אמר רבי חזקיה, אלין עליא ותתא וארבע סטרין דעלמא. ומאן

להמליך את הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה ולא רבעת צדדי העולם, והיינו אחד.

234. אמר רבי חזקיה, כתוב (שיר ב) על הרי בתר, וכתוב (שם ח) על הרי בשמים. מי הם הרי בשמים? אלו ששת הבנים של לאה שכוללים ששה אחרים, והם שנים עשר, והם ששה, משום שכל אחד כלול בחברו, ולא עליהם, לקיים (תהלים קיג) אם הבנים שמחה הללויה.

235. ועל בן כתוב לא תקח האם על הבנים, משום שהוא העולם הנסתר ולא הנגלה, ועל בן שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך, משום שהוא העולם שנסתר ולא התגלה כלל.

236. ואת הבנים תקח לך, הינו שכתוב כי שאל נא לימים ראשונים וגו' ולמקצה השמים ועד קצה השמים. וכל אלו נקראים הרי בשמים. מכאן ולמטה נקראו הרי בתר, שכתוב ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, ההרים של הפרוד.

237. אמר רבי ייסא, בני השפחות קשרו קשרים, ארבעה קשרים שהצטרכו לתקון. ואמר רבי אלעזר, שמשום כך יוצאים החוצה אותם הקשרים. ואף על גב שכלם אחד, ומכאן והלאה כלם אחד, בדרך ישרה, ועל בן כל השבטים עולים בעדות למעלה. זהו שכתוב (תהלים קכב) ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להודות לשם ה'.

238. ואמר רבי אלעזר, כתיב, (בראשית ל) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף וגו'. מה ראה יעקב ללכת לדרפו בשנולד יוסף, וטרם שנולד יוסף לא רצה ללכת לדרפו? אלא הנה פרשוד, שראה שנולד שטנו של עשו.

239. ובא וראה, יוסף השלים את מקומו אחריו ויוסף זכה לו, שנקרא צדיק, וכאן סיום הגוף. כיון שראה יעקב שנשלים הגוף, רצה הגוף ללכת לדרפו, וסיום הגוף הוא

האריך באזור, בעי ליה לאמלכא לקודשא בריה הוא לעילא ותתא, ולא רבוע סטרי דעלמא, והיינו אזור.

234. אמר רבי חזקיה, כתיב, (שיר השירים ב) על הרי בתר, וכתוב, (שיר השירים ח) על הרי בשמים, מאן אינון הרי בשמים. אלין שית בגין דלאה, דאכלקן שית אזורנין, ואינון תריסר, ואינון שית. בגין (רמ"א ע"א) דכל זוד כליל בוזבריה, ולאה עלויהו, לקיימא (תהלים קיג) אם הבנים שמחה הכלויהו.

235. ועל דא כתיב, (דברים כב) לא תקח האם על הבנים, בגין דאיהו עלמא דאתפסיא, ולא אתגליא, ועל דא (שם) שלחו תשלחו את האם ואת הבנים תקחו לך. בגין דאיהו עלמא דאתפסיא, ולא אתגליא כלל.

236. ואת הבנים תקחו לך, היינו דכתיב, (דברים ד) כי שאל נא לימים ראשונים וגו' (שם) ולמקצה השמים ועד קצה השמים. וכל הני, אקרון הרי בשמים, מכאן ולתתא אקרון הרי בתר, (כ"ט ע"ב) דכתיב, (בראשית ב) ומשם יפרד, והיה לארבעה ראשים, טורי דפירודא.

237. אמר רבי ייסא, בני השפחות קשרו קשרין, (קנ"ד ע"א) ארבע קשרין דאצטריכו לתקונא. ואמר רבי אלעזר, דבגין כך נפקי לבר אינון קשרין, ואף על גב דכלהו זוד, ומכאן ולהלאה כלהו זוד, באורו מיישר. ועל דא, כלהו שבטין סלקין בסהדותא דלעילא, הדא הוא דכתיב, (תהלים קכב) ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להודות לשם ה'.

238. ואמר רבי אלעזר, כתיב, (בראשית ל) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף וגו', מה זמא יעקב למיהר לאורויה, כד אתיליד יוסף, ועד לא אתיליד יוסף לא בעא למיהר לאורויה. אלא הא אוקמוה, דזמא דאתיליד שטנא דעשו.

239. ותא זוזי, יוסף אשלים דוכתייה בתריה ויוסף זכי ליה, דאקרי צדיק, והכא סיומא דגופא. כיון דזמא יעקב, דאשתלים גופא, בעא גופא למיהר לאורויה,

הברית, ועם כל זה בנימין השלים את החשבון, שבו נשלמו שנים עשר.

240. ואם תאמר, וכי לא היה יודע יעקב שעד עכשו לא השתלמו השבטים, אף על גב שנולד יוסף, מה הטעם לא חכה עד שנולד בנימין וישתלמו השבטים? אלא יעקב עשה בחכמה וידע הדבר. אמר, ודאי אם ישתלמו באן כל השבטים, הנה ידעתי שהתקון של מעלה שרוי עליהם בראוי, ובארץ הזו לא צריכים שישתלמו, אלא בארץ הקדושה.

241. בא ראה שפך הוא, שכל שנים עשר השבטים הם התקון של העולם התחתון, וכיון שנולד בנימין, מתה רחל, ולקחה את המקום העולם התחתון הזה להתתקן בהם, ועל פן לא נולד בנימין אלא בארץ הקדושה. זהו שכתוב ואני בבאי מפרן מתה עלי רחל בארץ פנעו בדרך, ושם מתה רחל ונטלה את המקום, העולם התחתון הזה, להתישב בבית שלם. וכל זמן שרחל קימת, העולם התחתון אינו נתקן בהם. מתה רחל – נטלה [למעלה] הבית בשלמותו.

242. ואם תאמר, למה לא מתה לאה באותו הזמן? אלא משום שהבית הוא בעולם התחתון [העליון], והכל היו ממנו להתתקן, ולא מן העולם העליון [התחתון], ומשום כך לא מתה באותה שעה. וכל מעשי לאה הם בנסתר, משום שהעולם העליון הוא בנסתר ולא בנגלה, ומשום כך לא נזכרה מיתתה של לאה כמיתתה של רחל.

243. ובא וראה שפך זה ודאי, משום שהעולם העליון כל דבריו בנסתר, והעולם [העליון] התחתון כל דבריו בנגלה, משום כך נתפסחה לאה במערת המכפלה, ורחל בדרך הגלויה. זו בנסתר, וזו בגלוי. ובנסתר העולם העליון נרשם, שכתוב ותאמר לאה באשרי פי אשרוני בנות, ומשום כך קראה שמו אשר. [משום כך כל

וסיימא דגופא הוא ברית. ועם כל דא בנימין אשלים זושבנא, דביה אשתלמו תריסר.

240. ואי תימא, וכי לא הוה ידע יעקב, דעד כעין לא אשתלמו שבטין, אף על גב דאתיליד יוסף, מאי טעמא לא אוריק עד דיתיליד בנימין וישתלמו שבטין. אלא, יעקב בזכמתא עבד, ומלה ידע. אמר, ודאי אי אשתלמו הכא פלהו שבטין, הא ידענא דתקונא דלעילא שריא עלייהו פדקא יאות. ובארעא דא, לא ליבעי דישתלמו, אלא בארעא קדישא.

241. תא זוזי דדכי הוא, דכלהו תריסר שבטין, תקונא דעלמא תתאה גינהו, וכיון דאתיליד בנימין, מיתת רחל, ונטלא דוכתא האי עלמא תתאה, לאתתקנא בהו. ועל דא לא אתיליד בנימין, אלא בארעא קדישא, דא הוא דכתיב, (בראשית מח) ואני בבואי מפרן מתה עלי רחל בארץ פנעו בדרך, ותמן מיתת רחל ונטלא דוכתא, האי עלמא תתאה, לאתישבא בביתא שלימתא, וכל זמנא דרוזל קיימא, עלמא תתאה לא אתתקנא בהו, מיתת רחל, נטלא (ד"א ל"א לעילא) ביתא בשלמו.

242. ואי תימא, לאה אמאי לא מיתת בההוא זמנא. אלא בגין דביתא בעלמא תתאה (נ"א עלאה) איהו, וכלא מניה הוו לאתתקנא, ולא מעלמא עלאה (נ"א תתאה), ובגין כך לא מיתת בההיא שעתא. וכל עובדוי דלאה באתפסיא אינון, בגין דעלמא עלאה איהו באתפסיא, ולא באתגליא, ובגין כך לא אדכר מיתתה דלאה, כמיתתה דרוזל.

243. ותא זוזי דדכי הוא ודאי. בגין דעלמא עלאה, כל מלוי באתפסיא, ועלמא תתאה כל מלוי באתגליא. בגין כך, אתפסיא לאה במערתא דכפלהא, ורוזל בגלויא דאורזא, דא בסתרא, ודא באתגליא. ובאתפסיא עלמא עלאה אתרשים, דכתיב, (בראשית ל) ותאמר לאה באשרי פי אשרוני בנות, ובגין כך

הברכות של שני העולמות בנגלה ובנסתר, ועם כל זה].

244. ומשום כך הכל אחד, שהרי הכל הוא מן העולם העליון. כך גם, ובכל מקום, שני עולמות, זה בנגלה וזה בנסתר, ואנו לא מברכים את הקדוש ברוך הוא אלא בשני עולמות, שפתוב ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם. משום כך לעולם העליון קוראים הו"א, ולעולם התחתון קוראים אה"ה, משום שהוא ברוך מן העולם העליון על ידי הצדיק. זהו שפתוב ברוך ה' מציון שכן ירושלם וגו'. ודאי מציון הוא ברוך.

245. בא ראה, כמו בן ה' שני עולמות הם, זה בנגלה וזה בנסתר, ועל בן מפסיק הטעם בתוכם, ומהעולם הזה ועד העולם הזה הכל אחד.

246. ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף וגו'. אמר רבי יהודה, בא ראה השלמות של יעקב, שלא רצה ללכת אלא ברשות לבן. ואם תאמר, למה לא הלך פעם אחרת ברשותו? אלא משום שפחד יעקב שלא יעזב אותו וישתלמו שנים עשר שבטים בארץ אחרת, ועל כן, ביון שראה שהגיעה שעתו של בנימין, ברח, כמו שנאמר ויברח הוא וכל אשר לו.

247. שפיון שנולד בבנימין, נקשרה השכינה בכל השבטים ונטלה הבית עם כלם. ויעקב היה יודע בסוד החכמה, שבאשר ישתלמו שנים עשר שבטים, שהשכינה תתקשט ותתקשר עמם ורחל תמות, והיא נוטלת את הבית.

248. בא ראה, כך למדנו, העולם התחתון נראה ליעקב כמו שנראה למשה, אלא שלא יכלה עד שהיו שנים עשר שבטים בבית להתקשר עמם, ואז נטהרה [נדחתה] רחל, והיא נוטלה את הבית בכל השבטים והיתה עקר הבית, ואז ודאי מושיבי עקרת הבית.

קראה שמייה אשר. (בגין כך כל ברכאן (דף קנח ע"ב) דתריין עלמין באתגליא ובאתכסיא ועם כל דא).

244. ובגין דא, כלא זוד, דהא כלא הוי מעלמא עלאה. הכי נמי ובכל אתר, תריין עלמין, דא באתגליא ודא באתכסיא. ואנן לא מברכינן לקודשא בריך הוא, אלא בתריין עלמין, דכתיב, (תהלים קו) ברוך ה' אלהי ישראל (קנ"ג ע"ב) מן העולם ועד העולם. בגיני כך, עלמא עלאה קרינן הו"א, וקרינן לעלמא (שמות קל"ח ע"ב) תתאה אתה. בגין דאיהו ברוך מעלמא עלאה, על ידי הצדיק. דהא הוא דכתיב (תהלים קלה) ברוך ה' מציון שוכן ירושלם וגו'. ודאי מציון איהו ברוך.

245. תא זוזי, כפונא דא (שמות לה) ה' ה' תריין עלמין (נשא קל"ח ע"א) נינהו, דא באתגליא ודא באתכסיא, ועל דא פסיק טעמא בגווייהו, ומעלמא דא עד עלמא דא, כלא זוד.

246. (בראשית לא) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף וגו', אמר (נדפס דף קס"ה ע"א בסתרי תורה) רבי יהודה, תא זוזי, שלימותא דיעקב דלא בעא לביוול אלא ברשותיה דלבן. ואי תיבא, זמנא אזורינא אמאי לא איל ברשותיה. אלא בגין דרזייל יעקב, דלא ישבוק ליה, וישתלמו תריסר שבטין בארעא אזורא. ועל דא כיון דזמנא דמטא שעתא דבנימין, ברוז. כמה דאת אמר, ויברוז הוא וכל אשר לו.

247. דכיון דאתיליד בבנימין, אתקשרת שכינתא בכלהו שבטין, ונטלא ביתא בכלהו. ויעקב הוה ידע ברזא דזוכמתא, דכד ישתלמו תריסר שבטין, דשכינתא תתקשט ותתקשר בהו, ורזול תמות, ואיהי נטלא ביתא.

248. תא זוזי, הכי אוליפנא, עלמא תתאה אתזוזי ליה ליעקב כמה דאתזוזי למשה, אלא דלא יכילת, עד דהוו תריסר שבטין בביתא לאתקשרא בהו, וכדין אתדכיא (נ"א אתדחיי) רזול, ונטלא איהי ביתא בכלהו שבטין, והות עקרא דביתא, וכדין (תהלים קיג) מושיבי עקרת הבית ודאי.

249. אָמַר יַעֲקֹב, הִנֵּה הֵגִיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּשְׁלַמּוּ שְׁנַיִם עָשָׂר הַשְּׁבֻטִים, וְדַאי יֵרֵד הָעוֹלָם שְׁלֹמֵעֵלָה לְבֵית לְהַתְקַשֵּׁר עִמָּם, וְהַמְסַבֵּנָה הַזֹּאת נִדְחִית לְפָנָיו. אִם תָּמוּת כָּאֵן, לֹא אֵצֵא מִכָּאֵן לְעוֹלָמִים. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא בְּאַרְץ הַזֶּה לֹא רָאִי לְהַשְׁלִים אֶת הַבֵּית. מִשּׁוּם כִּף וַיְהִי כְּאֲשֶׁר יִלְדָה וְגו', טָרַם יִשְׁתַּלְּמוּ הַשְּׁבֻטִים.

250. שָׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְדַאי יָפִים הֵם כָּל דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה, וְזֶה עוֹלָה עַל הַכּוֹל. וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה לֹא הִלֵּךְ לוֹ לְדַרְכּוֹ מִיָּד? אֲלֵא כָּל זְמַן שָׁרְחַל לֹא הִתְעַבְּרָה מִבְּנֵימִין, הִתְעַבְּבָ שָׁם. בֵּינָן שֶׁהֵגִיעַ הַזְּמַן שֶׁל בְּנֵימִין, בָּרַח וְלֹא בִקֵּשׁ רְשׁוּתָא, כְּדִי שְׁלֵא יִתְעַבְּבָ שָׁם, וַיִּתְחַבֵּר יַעֲקֹב בְּכָל הַשְּׁבֻטִים בְּמָקוֹם [שְׁלֵא] שְׁצָרִיד.

251. רַבִּי אַבְא פְּתוּז, וַיִּלְךְ מִשָּׁה וַיֵּשֶׁב אֶל יֵתֵר חֲתָנּוֹ וְגו'. בֵּא רָאָה, מִשָּׁה הִיא רוּעָה אֶת צֶאֱן חֲתָנּוֹ, וְדִירוּ הִיא עִמּוֹ. וְכִשְׁרָצָה לְלַכֵּת, לֹא הִלֵּךְ אֲלֵא בְּרְשׁוּתוֹ. וַיַּעֲקֹב, שְׁהִיא שְׁלָם, וְדִירוּ תְּמִיד הִיא עִם לֶבָן, לָמָּה לֹא בִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ רְשׁוּתָא? אֲלֵא הָרִי נִתְבָּאָר שְׁלֵא יִגְלַגַּל לֶבָן עִמּוֹ גְּלוּלִים וַיִּשְׂאָר שָׁם, שְׁהָרִי בְּרֵאשׁוֹנָה אָמַר לוֹ, וּמִיָּד גְּלוּל עֲלִיו גְּלוּלִים וַיִּשְׂאָר שָׁם, וְכַעַת פָּחַד מִמֶּנּוּ.

252. אָבֵל יֵתֵרוֹ לֹא הִיא כִּף כְּלָפִי מִשָּׁה, מִשּׁוּם שְׁלֶבֶן הִיא מְכַשֵּׁף, וּבְכַשׁוּף הִיא כָּל מַעֲשָׂהוּ כְּלָפִי יַעֲקֹב, וְכַעַת לֹא רָצָה יַעֲקֹב לְהִתְעַבְּבָ שָׁם, שְׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לוֹ שׁוּב אֶל אֶרֶץ אֲבֹתֶיךָ וְגו', וְעַל כֵּן לֹא רָצָה לְהִתְעַבְּבָ וּלְעֹזֵב אֶת מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.

253. בֵּא רָאָה, כְּתוּב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶל רַחֵל וְגו'. פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים מו) לְמַנְצֵחַ לְבָנֵי קָרַח עַל עֲלָמוֹת שִׁיר. בְּפִסּוֹק הַזֶּה יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל שֶׁהוּא סוּד שֶׁל חֲכָמָה, וְכָל הַשִּׁירִים וְהַתְּשׁוּבָחוֹת הִלְלוּ שְׁהִיו אוֹמְרִים בְּנֵי קָרַח, כָּלֵם מִחֲדָשִׁים הֵם אוֹתָם שִׁירִים וְתְשׁוּבָחוֹת שְׁהִיו מְלַפְּנִים, וְכֵן כָּל אוֹתָם שִׁירוֹת

249. אָמַר יַעֲקֹב, הִנֵּה הֵגִיעַ זְמַנָּא, דְּאִשְׁתַּלְּמוּ תְּרִיסַר שְׁבֻטִין, וְדַאי עֲלָמָא דְלַעֲיָלָא יִזוּתָא הוּא לְבֵיתָא לְאִתְקַשְׂרָא בְּהוּ, וּמְסַבְּנָתָא דָּא אִתְרוּזִיָּא קַמִּיהָ. אִי תָמוּת הָכָא, לֹא אִפּוּק מִדְּהָכָא לְעֲלָמִין. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא בְּאַרְעָא דָּא, לֹא אִתְרוּזִי לְאִשְׁלָמָא בֵּיתָא. בְּגִין כִּף וַיְהִי כְּאֲשֶׁר יִלְדָה וְגו', עַד לֹא אִשְׁתַּלְּמוּ שְׁבֻטִין.

250. שָׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, וְדַאי כָּל מְלוֹי דְרַבִּי יְהוּדָה שְׁפִיר, וְדָא סְלִיק עַל כָּלָא. וְאִי תִימָא אִמַּאי לֹא אָוֵל לִיה לְאוּרוּזִיָּא מִיָּד. אֲלֵא, כָּל זְמַן דְרוּזַל לֹא מוֹתַעְבְּרָא מִבְּנֵימִין, אִתְעַכְּבָ תַמָּן. כִּיּוֹן דְּמִטָּא זְמַנָּא דְּבְנֵימִין, עֵרַק וְלֹא בְּעָא רְשׁוּתָא, בְּגִין דְּלֹא יִתְעַכְּבָ תַמָּן וַיִּתְזַבְּרַר יַעֲקֹב בְּכוֹלְהוּ שְׁבֻטִין, בְּאַתְרָא (דְּלֵא) דְּאַצְטְרִיָּה.

251. רַבִּי אַבְא פְּתוּז, (שְׁמוֹת ד) וַיִּלְךְ מִשָּׁה וַיֵּשֶׁב אֶל יֵתֵר זוּתָנּוֹ וְגו'. תָּא זוּזִי, מִשָּׁה רַעִי עֲנָא דִּיתֵרוֹ זוּמוֹי הוּהוּ, וְדִירוּיָה הוּהוּ בֵּיתָה. וְכִד בְּעִי לְמִיזַל, לֹא אָוֵל אֲלֵא בְּרְשׁוּתָא דִּידִיהוּ. וַיַּעֲקֹב דְּהוּהוּ שְׁלָם וְדִירוּיָה הוּהוּ תְּדִיר עִמִּיהוּ דְלֶבָן, אִמַּאי לֹא בְּעָא רְשׁוּתָא מִנִּיהוּ. אֲלֵא הָא אִתְמַר דְּלֹא יִגְלַגַּל לֶבָן עִמִּיהוּ גְּלוּלִין וַיִּשְׂתַּאֲרַר תַּמָּן. דְּהָא בְּקַדְמִיתָא אָמַר לִיה, וּמִיָּד גְּלוּל עֲלִיהָ גְּלוּלִין וַאֲשְׁתַּאֲרַר תַּמָּן, וְהַשְׁתָּא רוּזִיל מִנִּיהוּ.

252. אָבֵל יֵתֵרוֹ, לֹא הוּהוּ חֲכִי לְגַבִּי מִשָּׁה. בְּגִין דְּלֶבָן זוּרְשָׂא הוּהוּ, וּבְזוּרְשָׂא הוּהוּ כָּל עוֹבְדוֹי לְגַבִּי דִיעֲקֹב, וְהַשְׁתָּא לֹא בְּעָא יַעֲקֹב לְאִתְעַכְּבָא תַמָּן, דְּהָא קוּדְשָׂא בְּרִיָּה הוּא אָמַר לִיה (בְּרֵאשִׁית לֵא) שׁוּב אֶל אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וְגו'. וְעַל דָּא לֹא בְּעָא לְאִתְעַכְּבָא וּלְמִישְׁבָּה פְּקוּדָא דְמִרִיָּה.

253. תָּא זוּזִי פְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית ל) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רִזְוֵל וְגו', פְּתוּז וְאָמַר, (תְּהִלִּים מו) לְמַנְצֵחַ לְבָנֵי קָרוּז עַל עֲלָמוֹת שִׁיר. הָאִי קָרָא, אִית לְאִסְתַּכֵּלָא בֵּיה, דְּרָזָא דְּזוּכְמָתָא אִיהוּ. וְכָל הַנִּי שִׁירִין וְתוּשְׁבָזוֹן, דְּהוּוּ אָמְרֵי בְּנֵי קָרוּז, כְּלָהוּ מוּזוּדְתִין אֵינּוֹן שִׁירִין וְתוּשְׁבָזוֹן דְּהוּוּ מְלַקְדִּימִין, וְכֵן כָּל אֵינּוֹן שִׁירִין וְתוּשְׁבָזוֹן דְּאָמַר דוּד וְכָל

ותשבחות שאמר דוד וכל אותם שהיו עמו, בלם היו בסוד עליון, בסוד החכמה.

אינון דהו עמיה, כלהו הו ברוא עלאה, ברוא דזוכמתא.

254. בא ראה, הקדוש ברוך הוא עשה את העולם התחתון כמו העולם העליון, וכל אותם הסדרים שסדרו דוד ושלמה בנו וכל אותם נביאי האמת – בלם סדרו כמו שלמעלה.

254. תא זוזי, עבד קודשא בריך הוא עלמא תתאה כזונוא דעלמא עלאה, וכל אינון סדרין דסדרו דוד ושלמה בריה, וכל אינון נביאי קשוט כלהו (דף קנט ע"א) סדרו כזונוא דלעילא.

255. בא ראה, כמו שיש משמרות בארץ – כך גם ברקיע שמזמרים לרבונם ואומרים תמיד שירה, ובלם עומדים אלו כנגד אלו, והכל בסדרים של שירות ותשבחות, והרי פרשה החברים.

255. תא זוזי, כזונוא דאיכא משמרות בארעא, הכי נמי ברקיעא. דמזמרי למרייהו, ואמרי שירתא תדיר. וכלהו קיימין אלין לקבל אלין, וכלא בסדרן דשירין ותושבון, והא אוקמוה זברייא.

256. עלמות שיר, מה זה עלמות שיר? אלא כמו שנאמר (שיר ו) ששים המה מלכות ושמנים פילגשים ועלמות אין מספר. מה זה ועלמות אין מספר? כמו שנאמר היש מספר לגדודיו. ומשום שאין להם חשבון, כתוב ועלמות אין מספר.

256. עלמות שיר, מאי עלמות שיר. אלא כמה דאת אמר, (שיר השירים ו) ששים המה מלכות ושמנים פלגשים ועלמות אין מספר. מאי ועלמות אין מספר. כמה דאת אמר (איוב כה) היש מספר לגדודיו. ובגין דלית לון זושבנא, פתיב ועלמות אין מספר.

257. ובלם שורות שורות, מקיפים סדרים, אלו כנגד אלו, לומר ולשבח את רבונם, ואלו הם עלמות שיר. ומשום שיש עלמות שאין מזמרות כמו אלו, אלו נקראות עלמות שיר.

257. וכלהו שורין שורין, מסוזרן סדרין, אלין לקביל אלין, לזמרא ולשבחא למריהון, ואלין אינון עלמות שיר. ובגין דאית עלמות דלא מזמריין כאלין, אלין אקרונ עלמות שיר.

258. שלשה סדרים נפרדים לכל צד לארבעת צדי העולם, ובכל סדר וסדר, שהוא לכל צד, שלשה סדרים אחרים. סדר ראשון של צד מזרח – שלשה סדרים הם, והם תשעה סדרים, משום שכל סדר מהשלשה הללו יש לו שלשה סדרים, ונמצאו שהם תשעה, וכמה אלפים ורבות תחתיהם.

258. תלת (נדפס פקודי רכ"ח ע"א) סדרין מתפרשן לכל סטר לד' סטרי עלמא, ובכל סדרא וסדרא דאיהי לכל סטר, תלת סדרין אונרנין. סדרא קדמאה דלסטרו מזרוו, תלת סדרין אינון. ואינון תשעה סדרין, בגין דכל סדרא מאינון תלת, אית ליה תלת סדרין, ואשתכחו דאינון תשעה, וכמה אלף ורבבן תזותיהו.

259. תשעת הסדרים הללו, בלם מתנהגים באותיות רשומות, וכל סדר מסתכל לאותן אותיות רשומות, [נהרי בארוה וכן לכל סדר וסדר, וכלם נוסעים באותיות רשומות, ואלו עליונים מאלו, ועומדים אלו על אלו] וכלן מתחברות ואומרות שירה. ובשאותן האותיות פורחות לתוך האויר של הרוח [היא] הממנה על הכל, אז הם

259. הני סדרין תשעה, כולהו מתנהגי באתון רשיבון, וכל סדרא אסתכי לאינון אתון רשיבון, (ס"א והא אוקמוה וכן לכל סדרא וסדרא, וכלהו נטלי באתון רשימין ואלין עלאי מאלין וקיימאן אלין על אלין) ובתזבון כלהו, ואמרי שירתא. וכד אינון אתון פרזי גו אוירא דרוזא (ההוא) דבמנא על כלא, כדין אינון נטלי, ושירתא אתבסס, וזוד את אתבטש מתתא. וההוא את

נוסעים, והשירה נמתקת, ואות אחת מכה מלמטה, ואותה אות עולה ויורדת, ושתי אותיות פורחות עליהן. והאות הוא מלמטה מעלה סדר ממטה למעלה ומתחברת עמם, ונעשות שלש אותיות, כלם לפי האותיות יה"ו, שהן שלש בתוך האספקלריה המאירה. מאלו נפרדים שלשה סדרים ואותן שתי האותיות, ואותה האות שעולה מתחברת עמהן, והן שלש.

260. בא ראה, אותן שתי אותיות עליונות שעולות באויר, הן כלולות זו בזו, רחמים בדין, ומשום כך הן שתיים, והן מן העולם העליון, בסוד של זכר. וזו שעולה ומתחברת עמהן היא נקבה, ונקבלת בשתייהן. כמו שהנקבה נכללת בשני צדדים, בימין ובשמאל, ומתחברת עמהם, כך גם האות הנקבה היא שמתחברת עם שתי אותיות אחרות, והן בשני צדדים אלו העליונים, וזה למטה, והכל הוא אחד, זכר ונקבה. [ח"ו] שבאשר נברא העולם, שאותם האותיות הן מן העולם העליון, שהם הולידו את כל המעשים למטה כמו שלהם ממש. ומשום כך, מי שיודע אותן ונוהר בהן, אהוב הוא למעלה ואהוב למטה.

261. רבי שמעון אמר, אלן אתון פלהו, דכר ונקבא, לאתכללא פוזרא ברוא דמיין עלאין ומיין תתאין, וכלא זוד, ודא איהו יזוודא שלים. ובגין כך, מאן דינדע להו ואודהר בהו, זכאה איהו זוולקיה בהאי עלמא ובעלמא דאתי, בגין דאיהו עקרא דיזוודא שלים כדקא יאות. תלת תלת מסטרא דא ומסטרא דא, ביזוודא זודא בשלימו דכלא. וכלהו רוא דסדרא עלאה פדקא זוזי, פנונא דלעילא, דההוא סדרא תלת תלת ברוא זודא.

262. סדר שני של צד הדרום, שלשה סדרים הם לאותו הצד, וכל סדר וסדר שלשה שלשה, והם תשעה, כמו שנאמר, וכך נחלקות האותיות לכל צד להתחבר הכל יחד. משום שיש אותיות בסוד של נקבה, ואותיות בסוד של זכר, וכלן התחברו יחד, והן אחת בסוד השם הקדוש השלם, ואליהם

סלקא ונזותא ותרין אתון פרוזי עליהו, והאי את מתתא, סלקא סדרא מתתא לעילא ואתוזבר בהו, ואתעבידו תלת אתון, פלהו לפום אתון יה"ו, דאיןון תלת זו אספקלריא המאירה. מאילין אתפרשו תלת סדרין ואיןון תרין אתון, וההוא את דסלקא, מתוזברא עמהון ואיןון תלת.

260. תא זוזי, איןון תרין אתון עלאין, דסלקין באוירא, איןון כליכן דא פדא, רוזמי בדינא. ובגין כך איןון תרין, ואיןון מעלמא עלאה ברוא דדכורא, והאי דסלקא ואתוזברא עמהון איהי נקבא, ואתכלילת בתרווייהו. פנונא דנקבא אתכלילת בתרי סטרי, בימינא ובשמאלא, ואתוזברת בהו, הכי נמי האי את נקבא, דאתוזברת בתרי אתון אזורנין, ואיןון בתרין סטרין, אלין עלאין, ודא לתתא, וכלא איהו זוד, דכר ונקבא. (בר) דכד אתברי עלמא, דאיןון אתון מעלמא עלאה גינהו, דאיןון אוכידו כל עובדין לתתא, פנונא דלהון ממש, ובגין כך מאן דינדע לון ואודהר בהו, רוזים לעילא ורוזים לתתא.

261. רבי שמעון אמר, אלן אתון פלהו, דכר ונקבא, לאתכללא פוזרא ברוא דמיין עלאין ומיין תתאין, וכלא זוד, ודא איהו יזוודא שלים. ובגין כך, מאן דינדע להו ואודהר בהו, זכאה איהו זוולקיה בהאי עלמא ובעלמא דאתי, בגין דאיהו עקרא דיזוודא שלים כדקא יאות. תלת תלת מסטרא דא ומסטרא דא, ביזוודא זודא בשלימו דכלא. וכלהו רוא דסדרא עלאה פדקא זוזי, פנונא דלעילא, דההוא סדרא תלת תלת ברוא זודא.

262. סדרא תניינא דלסטור דרום, תלת סדרין איןון לההוא סטרא. וכל סדרא וסדרא תלת תלת, ואיןון תשעה, כמה דאתמר. ואתון אתפלגו הכי לכל סטרי, לאתוזברא כלא פוזר, בגין דאית אתון ברוא דנקבא, ואתון ברוא דדכורא, ואתוזברו פלהו

סדרים ממנים שלשה שלשה, כמו שנתבאר, והכל יוצא מהסדר של האבות שלמעלה, בסדר שנתקנו אותיות השם הקדוש יהי, כמו שנתבאר. כל הסדרים הללו מתנהגים באותיות הידועות הללו ונוסעים בהן, וכמה צבאות ורבבות בלם למטה שנוסעים ומתנהגים בסדר הזה.

263. סדר שלישי שלצד צפון, בשלשה סדרים הם לאותו הצד, והם תשעה, ובשלשה צדדים שלשה שלשה לכל צד הם תשעה, ואותם סדרים משלשת הצדדים, כמו שנתבאר. שבעה ועשרים, בסוד האותיות שהן שבע ועשרים. ואף על גב שהן עשרים ושתים, שלמות האותיות הן עשרים ושבע. וכך הסוד של הסדרות הללו.

264. שבעה ועשרים, לשלשה שלשה סדרים לכל צד. ונמצאו שלשה אלה מצד זה שהם תשעה, ושלשה הללו מהצד הזה שהם תשעה, ושלשה הללו מהצד הזה שהם תשעה, נמצאו בלם שבעה ועשרים.

265. והסוד של השבעה ועשרים הללו הן תשע אותיות [הן] שהן בסוד הנקבות, לחבר עמהם נקבה עם אותם שמונה עשר צדדים אחרים בסוד שנתבאר [של הזכר], והכל הוא כראוי.

266. בא ראה, כמו שאותן אותיות עליונות של העולם העליון, כך גם האותיות האחרות למטה, אותיות עליונות גדולות, ואותיות תחתונות קטנות, והכל זה כמו זה. וכל הסודות הללו הם בסוד של זכר ונקבה, הכל אחד בשלמות.

267. ויזכר אלהים אל רחל, שהרי במזל זה תלוי, ומשום כך פתוב בה זכירה. וה' פקד את שרה – זה לא היה מהמזל. ואם תאמר שהרי הבנים תלויים במזל ולא למטה – באן בשרה זה לא היה במזל, אלא פתוב וה', הכל יחד.

268. אם כך, למה פתוב פקידה? אלא ודאי הזכירה [זה] היתה מקדם לכן, והמפתח

כזוהר, והיו זוד ברוז דשמה קדישא שלים. ולגבייהו סדרין ממנן תלת תלת, כמה דאתמר. וכלא נפקא מסדרא דאבהן דלעילא, כסדרא דאתתקנא אתון דשמה קדישא יהי, כמה דאתמר. הני סדרין כלהו, מתנהגי באלין אתון ידיען, ונטלי בהו, וכמה זולין ורבון כלהו לתתא, דנטלי ואתנהגי בסדרא דא.

263. סדרא תליתאה דלסטר צפון, בתלת סדרין אינון ליהוא סטרא, ואינון תשעה. ובתלת סטרין תלת תלת לכל סטר אינון תשעה, ואינון סדרין מתלת סטרין כמה דאתמר. שבעה ועשרים, (דף קנט ע"ב) ברוז דאתון דאינון שבעה ועשרין. ואף על גב דאינון תרין ועשרין, שלימו דאתון אינון שבעה ועשרין. והכי סודרא דסדרין אלין.

264. שבעה ועשרין לתלת תלת סדרין לכל סטר. ואשתכוזו אלין ג' מהאי סטרא דאינון ט', ואלין תלת מהאי סטרא דאינון תשעה, ואלין תלת דהאי סטרא דאינון תשעה. אשתכוזו כלהו שבעה ועשרין.

265. ורוז דאלין שבעה ועשרין, אינון תשעה אתון (אינון) דאינון ברוז דנוקבי, לאתזברא בהו נוקבא, עם אינון תמני סרי סטרי אזורין, ברוז דאתמר (נ"א דדכר), וכלא איהו כדקא זוזי.

266. תא זוזי, כגוונא דאינון אתון עלאין דעלמא עלאה, הכי נמי אתון אזורין לתתא. אתון עלאין רברבין, ואתון תתאין זעירין, וכלא דא כגוונא דא, וכל הני רזין, ברוז דדכר ונוקבא, כלא זוד בשלימו.

267. (בראשית ל) ויזכר אלהים את רחל, דהא במזלכא תלניא, ובזין כף פתיב בה זכירה. (בראשית כא) וה' פקד את שרה, לאו במזלכא הוה. ואי תיבא דהא בזין במזלכא תלנין ולא לתתא, הכא בשרה לאו במזלכא הוה. אלא וה' פתיב, כלא כזוהר.

268. אי הכי אמאי פתיב פקידה, אלא ודאי זכירה. (דא) הוה מקדמת דנא, ואתמסר מפתוזא דא

הזה נמסר למטה, כמו שכתוב (בראשית יז) ואת בריתי אקים את יצחק אשר תלד לך שרה למועד הזה וגו'. אחרי כן כמו זה – כיון שנזכר בסוד שלמעלה, אחר כך נאמר בסוד של הנקבה פקידה, שיהיה הכלל של הכל יחד.

269. ויזכר אלהים אל רחל. רבי חייא פתח ואמר, (שמות ו) וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אתם ואזכר את בריתי. ואזכר – הרי זכירה, משום שהיא למעלה, שהמלך הזה הוא למעלה בזכר, בא על פקידה שהיא בגלות למטה בנקבה. כמו כן ויזכר אלהים את רחל, כמו שנאמר ואזכר את בריתי.

270. בא ראה, בתוב פקד פקדתי אתכם. וכי פקד פקדתי? והרי הפקידה עומדת בנקבה, ובאותו הזמן היתה בגלות, והיא אומרת פקד פקדתי? אלא שבאן יש להסתכל, וכאן סוד של החכמה, והיא בגלות, איך נראה למשה באן ואיך אמרה פקד פקדתי.

271. אלא כך למדנו, בשהשמש מאיר – הוא בשמים, ותקפו וכחו על הארץ בכל מקום. כמו כן מלא כל הארץ כבודו. בזמן שהמקדש עמד – מלא כל הארץ כבודו, זו הארץ הקדושה, וכעת שישראל בגלות – היא למעלה, והתקף מקיף את ישראל להגן עליהם, ואף על גב שהם בארץ אחרת.

272. ובא תראה, שכינה למטה ושכינה למעלה. שכינה למעלה בשנים עשר תחומים מרפבות קדושות ושנים עשר חיות עליונות. שכינה למטה בשנים עשר שבטים קדושים. ואז נכללת השכינה למעלה ולמטה, והכל בפעם אחת יחד. ואף על גב שבזמן שישראל בגלות למטה לא נתקנת למעלה, כך גם לא נתקנת משום שלמטה לא נתקנת, וזהו בגלות עם ישראל, שהיא בגלות עמהם.

לתתא, כמה דכתיב, (בראשית יז) ואת בריתי אקים את יצחק אשר תלד לך שרה למועד הזה וגו'. ולבתר כוונא דא, וכיון דאדכר, ברוך דלעילא, לבתר אתמר ברוך דנוקבא פקידה, למהוי כללא דכלא כוונא.

269. ויזכר אלהים את רחל. רבי חייא פתח ואמר, (שמות ו) וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אתם ואזכר את בריתי. ואזכר – הרי זכירה, משום שהיא למעלה, שהמלך הזה הוא למעלה בזכר, בא על פקידה שהיא בגלות למטה בנקבה. כמו כן ויזכר אלהים את רחל, כמו שנאמר ואזכר את בריתי.

270. תא וזוי, כתיב, (שמות ג) פקד פקדתי אתכם, וכי פקד פקדתי, והיא פקידה בנוקבא קיימא ובההוא זמנא בגלותא הות, ואיהי אמרת פקד פקדתי. אלא הכא אית לאסתכלא, ורוך דווכמתא הכא ואיהי בגלותא היר אתווי למשה הכא, והיר אמרת פקד פקדתי.

271. אלא הכי אוליפנא שמשא פד זהיר, איהו בשמיא, ותוקפיה וזויליה שלטא על ארעא בכל אתר. כוונא דא (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו, בזמנא דמקדשא קאים, מלא כל הארץ כבודו, דא ארעא קדישא. והשתא דישראל בגלותא, איהי לעילא, ותוקפא סורא להו לישראל לאגנא עליהו, ואף על גב דאעון בארעא אזורא.

272. ותא וזוי, שכינתא לתתא ושכינתא לעילא. שכינתא לעילא בתריסר תוובמי רתיכין קדישין, ותריסר וזיוון עלאין. שכינתא לתתא בתריסר שבטין קדישין, וכדין אתכלילת שכינתא לעילא ותתא, וכלא בוד זמנא כוונא. ואף על גב דבזמנא דישראל בגלותא לתתא, לא אתתקנת לעילא, הכי זמי לא אתתקנת, בגין דלתתא לא אתתקנת, ודא הוא בגלותא עמהון דישראל, ואיהי בגלותא עמהון.

273. בַּמָּה נִתְקַנְתָּ לְמַלְךְ שְׁמַת בְּנוֹ, מַה עָשָׂה? כִּפָּה אֶת מִטְתּוֹ עַל אֲבֵל בְּנוֹ, וְלֹא הִתְקִין לוֹ אֶת מִטְתּוֹ, אֲלֵא נָטַל קוֹצִים וְדַרְדְּרִים וְהִטִּיל תַּחַת מִטְתּוֹ וְשָׁכַב עָלֶיהָ. כִּף הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בֵּינָן שָׁגְלוּ יִשְׂרָאֵל וְנִחְרַב הַמִּקְדָּשׁ, לָקַח קוֹצִים וְדַרְדְּרִים וְשָׁם תַּחְתָּיו. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיֵּרָא אֵלָיו מִלֶּאֶף ה' אֵלָיו בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה, מִשּׁוּם שִׁיִּשְׂרָאֵל הָיוּ בְּגֵלוֹת.

274. פֶּקֶד פִּקְדָתִי אֲתֶכֶם. מִי שְׁלֵא עוֹמֵד בְּרִשּׁוֹתָיו, מַה מְצִינָה וּמַה עוֹשֶׂה? אֲלֵא פֶּקֶד מִלְמַעְלָה, פִּקְדָתִי מִלְמַטָּה. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַזְכִּירָה הַזֶּה הֵיטָה עָלֶיהָ מִקְדָּם לְבֹן, שְׁכָתוֹב וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. בֵּינָן שְׁכָתוֹב וְאֶזְכֹּר – הִנֵּה זְכִירָה הַתְּמַנְתָּה עָלֶיהָ, וּמִשּׁוּם כִּף אֲמַרְהָ אַחֲרַי כִּף פֶּקֶד פִּקְדָתִי, שֶׁהֵרִי סִימָן לְקַחָה מִקְדָּם לְבֹן. כִּמוֹ כֵּן שָׂרָה, שְׁכָתוֹב וְה' פֶּקֶד אֶת שָׂרָה. אֲבָל כָּאֵן רַחֵל, שְׁלֵא נִזְכְּרָה מִקְדָּם לְבֹן, לֹא נֶאֱמַר בָּהּ פִּקְדָה, אֲלֵא זְכִירָה, וְהַכֵּל הוּא בְּזִכְרָהּ, בְּסוּד שֶׁל הַמָּוֶל.

275. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי זוֹזְקִיָה הָיוּ הוֹלְכִים מִקְפּוֹטְקִיָּא לְלוּד, וְרַבִּי יְהוּדָה הָיָה רוֹכֵב, וְרַבִּי זוֹזְקִיָּה עַל רִגְלָיו. בֵּינָתַם יָרַד רַבִּי יְהוּדָה. אָמַר, מִכָּאֵן וְהִלָּאָה נִתְעַסַּק בַּתּוֹרָה, כְּפִתּוֹב (דְּבָרִים ל"ב) הָבּו גְדֹל לְאַלְהֵינוּ.

276. אָמַר לוֹ, אֵלּוּ הֵינִי שְׁלִשָּׁה – יָפָה הוּא, שְׂאֲחָד יֵאמֵר – וּשְׁנַיִם יֵשִׁיבוּ לוֹ. אָמַר לוֹ, הַדְּבָרִים הַלְלוּ שֶׁל הַבְּרָכוֹת, מִשּׁוּם שֶׁנִּזְכָּר שֵׁם אֶחָד שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּשְׁנַיִם יֵשִׁיבוּ לוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הָבּו גְדֹל לְאַלְהֵינוּ. כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא – זֶה אֶחָד שֶׁמִּבְרַךְ. הָבּו גְדֹל לְאַלְהֵינוּ – אֵלּוּ שְׁנַיִם אַחֲרָיִם. אֲבָל בַּתּוֹרָה, אֶפְלוּ שְׁנַיִם יוֹשְׁבִים וְנוֹתְנִים גְדֹל וְחֹזֵק שֶׁל שְׁבַח הַתּוֹרָה לְקְדוּשׁ – בְּרוּךְ הוּא.

277. אָמַר לוֹ רַבִּי זוֹזְקִיָּה, כִּלְפֵי הַבְּרָכוֹת לְמַה שְׁלִשָּׁה? אָמַר לוֹ, הָרִי פְרִשׁוּהָ וְנִתְבָּאָר, שְׁכָתוֹב הָבּו גְדֹל לְאַלְהֵינוּ. אֲבָל סוּד הַדְּבָר

273. בַּמָּה אֲתִתְקַנְתָּ, לְמוֹלֶכֶת דְּמִית בְּרִיהָ, מַה עָבַד כִּפָּה לִיהָ לְעַרְסִיהָ עַל אֲבֵלָה דְּבְרִיהָ, וְלֹא אֲתִקִּין לִיהָ לְעַרְסִיהָ, אֲלֵא נָטַל כּוֹבֵן וְדַרְדְּרִין, וְאִטִּיל תְּזוּזוֹת עַרְסִיהָ, וְשָׁכַב עָלֶיהָ, כִּף קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, בֵּינָן דְּאֲתַגְלוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֲתַזְרַב מִקְדֶּשׁא, נָטַל כּוֹבֵן וְדַרְדְּרִין וְשׁוּי תְּזוּזוֹתֵיהָ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב, (שְׁמוֹת ג') וַיֵּרָא מִלֶּאֶף ה' אֵלָיו בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה. בֵּינָן דִּישְׂרָאֵל הָיוּ בְּגֵלוֹתָא.

274. פֶּקֶד פִּקְדָתִי אֲתֶכֶם, מִאֵן דְּלֹא קִיִּימָא בְּרִשּׁוֹתֵיהָ, מַה פִּקְדִי, וּמַה עָבִיד. אֲלֵא פֶּקֶד מִלְעֵילָא, פִּקְדָתִי מִלְמַתָּא, מִאֵי טַעְמָא, בֵּינָן דְּהָאֵי זְכִירָה הוּת עָלֶיהָ מִקְדָּמוֹת דְּנָא, דְכָתִיב וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. בֵּינָן דְכָתִיב וְאֶזְכֹּר, הָא זְכִירָה אֲתַמְנָא עָלֶיהָ, וּבֵינָן כִּף אֲמַרְתָּ לְבַתֵּר פֶּקֶד פִּקְדָתִי. (דף קס ע"א) דְּהָא סִימָנָא נִקְטַת מִקְדָּמוֹת דְּנָא. כְּזוֹנָא דָּא שָׂרָה דְכָתִיב, (בְּרֵאשִׁית כ"א) וְה' פֶּקֶד אֶת שָׂרָה. אֲבָל הָכָא רוּזַל דְּלֹא אֲדַכְרַת מִקְדָּמוֹת דְּנָא, לֹא אֲתַמְר בָּהּ פִּקְדָה אֲלֵא זְכִירָה, וְכֵלָא בְּזִכְרָהּ אִיהוּ, בְּרָזָא דְמוֹלָא.

275. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי זוֹזְקִיָּה, הָיוּ אֹזְלֵי מִקְפּוֹטְקִיָּא לְלוּד, וְהוּא רַבִּי יְהוּדָה רֹכֵיב, וְרַבִּי זוֹזְקִיָּה עַל רִגְלָיו, אֲדַהֲכֵי זְוֹזֹת רַבִּי יְהוּדָה, אָמַר מִכָּאֵן וְלִהְלָאָה נִתְעַסַּק בַּתּוֹרָה, כְּפִתּוֹב (דְּבָרִים ל"ב) הָבּו גְדֹל לְאַלְהֵינוּ.

276. אָמַר לִיהָ אֵלּוּ הֵינִי תַלְתָּא, יָאוּת הוּא דְזוּזַד יִימָא, וְתַרִּין יֵתִיבוּ לִיהָ. אָמַר לִיהָ, הֵנִי מְלִי בְּבִרְכָאֵן. בֵּינָן דְּאֲדַכְר זוּד שְׁמָא דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְתַרִּין יֵתִיבוּ לִיהָ. הִדָּא הוּא דְכָתִיב, (דְּבָרִים ל"ב) כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הָבּו גְדֹל לְאַלְהֵינוּ. כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא, דָּא זוּד דְּמִבְרַךְ, הָבּו גְדֹל לְאַלְהֵינוּ, אֲלֵן תַּרִּין אֲזוּרְגִין. אֲבָל בַּתּוֹרָה אֶפְלוּ תַרִּי יֵתִיבוּ וְיֵהֱבִי רַבּוּ וְתוֹקְפָא דְשְׁבּוּזָא דְאֲרִיִּיתָא לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא.

277. אָמַר לִיהָ רַבִּי זוֹזְקִיָּה, לְנַפְי בְּרַכָּאֵן אֲמַאי תַלְתָּא. אָמַר לִיהָ, הָא אוֹקְמוּהָ וְאֲתַמְר, דְכָתִיב הָבּו גְדֹל

כאן, שהרי כל הסודות של הברכות הוא כף – אחד לברך ושנים להשיב, כדי שיעלה השבח של הקדוש ברוך הוא בסוד של שלשה, אחד מברך ושנים [אומרים אמון] שמודים, וזהו קיום הברכות, ובסוד עליון כראוי, ובסוד של שלשה, כמו שבארנו.

278. בעודם הולכים, אמר רבי יהודה, שנינו, יש זכירה לטוב ויש זכירה לרע, יש פקידה לטוב ויש פקידה לרע. יש זכירה לטוב – כמו שבארנו, שכתוב (ויקרא כו) וזכרתי להם ברית ראשונים וגו', (בראשית ח) ויזכר אלהים את נח, (שמות ב) ויזכר אלהים את בריתו. ויש זכירה לרע – שכתוב (תהלים עח) ויזכר כי בשר המה רוח הלך ולא ישוב. פקידה לטוב – שכתוב (שמות ג) פקד פקדתי אתכם. פקידה לרע – שכתוב (תהלים פט) ופקדתי בשבט פשעים ובנגעים עונם. וכלם סודות עליונים.

279. כל אלו – זכירה ופקידה – לטוב, אלו הן דרגות ידועות, סוד האמונה, זכר ונקבה, סוד אחד, זכירה ופקידה, אלו הם לטוב. זכירה ופקידה לרע אלו הם הסוד של הצד האחר שעומד בסוד של אלהים אחרים. זכר ונקבה יחד, זכירה בזה ופקידה בזה, ואלו הם שתמיד עומדים לרע ואלו בנגד אלו. מכאן יוצאים כל סודות האמונה וכל הקדשות העליונות, כמו שבארנו, ומכאן יוצאים כל המינים הרעים וכל מות וכל הצדדים והמינים הרעים בעולם, ובארנו, וזה בהפוך מזה.

280. אמר רבי חזקיה, כף זה ודאי. אשרי הוא מי שחלקו מתקנים בצד הטוב ולא ירכין עצמו לצד אחר וינצל מהם. אמר לו רבי יהודה, כף זה ודאי, ואשרי מי שיכול להנצל ממנו מהצד ההוא, ואשרייהם הצדיקים שיכולים להנצל מהם ולהלחם קרב עם אותו הצד. אמר רבי חזקיה, במה? פתח ואמר, (משלי כד) כי בתחבולות תעשה לך מלחמה. מי המלחמה? זו המלחמה של אותו

לא להינינו. אבל רוא דמלה הכא, דהא כל רזין דברכאן הכי איהו, וזד לברכא ותרין לאתבא, בגין דיסלק (דיסתלק) שבזא דקודשא בריך הוא ברוא דתלתא. וזד מברך ותרין (אמרי אמון) דאודו, ודא הוא קיימא דברכאן, וברוא עלאה כדקא יאות, וברוא דתלת כמה דאוקמוה.

278. עד דהוו אולי, אמר רבי יהודה, תנינן, אית זכירה לטב, ואית זכירה לביש, אית פקידה לטב, ואית פקידה לביש. אית זכירה לטב, כמה דאוקמוה, דכתיב (ויקרא כו) וזכרתי להם ברית ראשונים וגו'. (בראשית ח) ויזכר אלהים את נון. (שמות ב) ויזכר אלהים את בריתו. ואית זכירה לביש, דכתיב, (תהלים עח) ויזכר כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב. פקידה לטב, דכתיב, (שמות ג) פקד פקדתי אתכם. פקידה לביש, דכתיב, (תהלים פט) ופקדתי בשבט פשעים ובנגעים עונם. וכלהו רזין עלאין.

279. כל הגי זכירה ופקידה לטב, אלן אינון דרזין ידיען. רוא דמהיבנותא דכר ונוקבא רוא וזדא, זכירה ופקידה, ואלן אינון לטב. זכירה ופקידה לביש, אלן אינון רוא דסטרא אזורא, דקיימא ברוא דאלהים אזורים, דכר ונוקבא כוזדא, זכירה בהאי, ופקידה בהאי, ואלן אינון דקיימין תדיר לביש. ואלן לביש אלן. מהכא נפקי כל רזי דמהיבנותא וכל קדושין עלאין, כמה דאוקמוה. ומהכא נפקי כל זיגין בישין וכל מותא, וכל סטרין וזיגין בישין בעלמא ואוקמוה. ודא בהפוכא מן דא.

280. אמר רבי חזקיה, הכי הוא ודאי, וכאה איהו, מאן דזוולקיה אתקיים בסטרא טבא, ולא ירכין גרמיה לסטרא אזורא, וישתויב מנהון. אמר ליה רבי יהודה, הכי הוא ודאי, וזכאה מאן דיכול לאשתתבא מניה מזהו סטרא, וזכאין אינון צדיקיא, דיכלי לאשתתבא מניהו, ולאנוזא קרבא בהוהו סטרא.

הצד הרע שצריך אדם להלחם בו קרב ולשלט עליו ולהנצל ממנו.

281. בא ראה שיעקב בך השתדל אצל עשו משום אותו הצד שלו, להתחכם עליו וללכת עמו בעקמומיות בכל מה שצריך כדי לשלט עליו בראש ובסוף, והכל בראוי, והראש והסוף יחד זה כמו זה, בפתוב בכתתי, ואחר בך ברכתתי. הראשית והסוף יחד זה כמו זה, כדי לשלט עליו בדרך ישרה בראוי לו, ומשום בך צדיק הוא מי שנצל מהם ויכול לשלט עליהם.

282. בא ראה, זכירה ופקידה לטוב הם כאחד בסוד האמונה, ואשרי הוא מי שמשתדל אחר האמונה, כמו שנאמר (הושע יא) אחרי ה' ילכו בארצה ישאג וגו'. אמר רבי חזקיה, בך הוא ודאי.

283. ובא וראה, בשאדם מתפלל תפלתו, אל יאמר עליה זכרני ופקדני, משום שיש זכירה ופקידה לטוב, וזכירה ופקידה לרע, ועתידים לטל את הדבור מפיו, ובאים להזכיר חטאי האדם ולהענישו. פרט אם הוא צדיק שלם, שבאשר בודקים את חטאיו, אותה זכירה ופקידה לרע לא ימצאו אותם, כמו עזרא שאמר זכרה לי אלהי לטובה.

284. שהנה בכל מקום שאדם מתפלל תפלתו, יכלל את עצמו בין רבים, בכלל של הרבים. ובא וראה, השונמית, באשר אמר לה אלישע (מלכים ב ד) היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא, היש לדבר לך אל המלך – אותו היום היה יום טוב של ראש השנה, ואותו היום ששולטת מלכות הרקיע לדון את העולם, והקדוש ברוך הוא נקרא המלך המשפט באותו הזמן, ומשום בך אמר לה היש לדבר לך אל המלך.

281. אמר רבי חזקיה במה. פתו ואמר, (משלי כד) כי בתובלות תעשה לך מלזומה וגו'. מאן מלזומה, דא מלזומה דההוא סטרא בישא, דאצטריך בר נש לאגזוז ביה קרבא, ולשלטא עליו ולאשתובא מזיה.

282. תא זוזי, דיעקב הכי אשתדל לגבי עשו, בגין ההוא סטרא דליה. לאתזכמא עליו ולמיוזל עמיה בעקימו בכל מה דאצטריך, בגין לשלטא עליו ברישא וסופא, וכלא פדקא יאות. ורישא וסופא כוזא דא כגזונא דא, כמה דכתיב, (בראשית כה) בכרתתי ולבנתר ברכתתי, שירותא וסופא כוזא, דא כגזונא דא. בגין לשלטא עליו באורזו מישר כדקא זוזי ליה. ובגין כך זכאה איהו מאן דאשתויב מזיהו, ויכול לשלטא עליהו.

283. תא זוזי, זכירה ופקידה לטב אינון כוזא ברוא דמהימנותא, וזכאה איהו מאן דאשתדל בתר מהימנותא, כמה דאת אמר, (הושע יא) אזורי ה' ילכו בארצה ישאג וגו'. אמר רבי חזקיה הכי הוא ודאי.

284. ותא זוזי, בר נש כד עלי צלותיה, לא יימא עליה זכרני ופקדני. בגין דאיכא זכירה ופקידה לטב, וזכירה ופקידה (דף קס ע"ב) לבייש, וזמנין לזטלא מכה מן פומא, ואתנין לאדכרא זובוי דבר נש ולענישא ליה. בר אי איהו זכאה שלים, דכד בדיקי זובוי, ההיא זכירה ופקידה לבייש לא ישכוזון לון, כגזון עזרא דאמר (נחמיה יג) זכרה לי אלהי לטובה.

285. מה כתוב? ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. מה אמרה? לא רוצה להיות רשומה למעלה, אלא להכניס את ראשי בין רבים, ולא לצאת מהכלל שלהם. וכך צריך לאדם להכלל בכלל של רבים ולא להתחד לבדו, כדי שלא ישגו עליו להזכיר חטאיו, כמו שאמרנו.

286. פתח רבי יהודה ואמר, (איוב לח) הנגלו לך שערי מות ושערי צלמות תראה. הפסוק הזה אמר הקדוש ברוך הוא לאיוב בשראה שאיוב דוחק עצמו על דין הקדוש ברוך הוא.

287. בא ראה, איוב אמר הן יקטלני לו איחל. כתוב לא באליף, וקוראים לו בוא"ו, והכל הוא. אמר לו הקדוש ברוך הוא, וכי אני הורג בני אדם? הנגלו לך שערי מות ושערי צלמות תראה? כמה שערים פתוחים באותו הצד, והמות שולט עליהם, וכלם סתומים מבני אדם, [ולא יכולים להשמר מהם משום שהם סתומים מבני אדם] שלא מפירים את אותם השערים.

288. ושערי צלמות תראה. מי הם שערי מות ומי הם שערי צלמות? אלא מות וצלמות הם יחד, והם זוג אחד. מות – הרי נתבאר, זה מלאך המות, והרי פרשתי. צלמות – צל מות, זהו מי שרוכב עליו, והוא הצל שלו והכח שלו להודג יחד בקשר אחד, והם אחד.

289. וכל אותם הדרגות שיוצאות מהם ונקשרות בהם הם השערים שלהם, כמו שלמעלה, כמו שנאמר (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם וגו'. ואלו [אותם שערים] נקראים נהרות ונחלים. ששת הצדדים של העולם, אף כף הם שערי מות, ושערי צלמות מהצד האחר, הדרגות ידועות

285. דהא בכל אתר, דבר נש עלי צלותיה, וכליל גרמיה בין סגיאין בכללא דסגיאין. ותא זוזי שוינמית, כד אמר לה אלישע, (מלכים ב ד) היש לדבר לך אל המלך או אל שר העבא. היש לדבר לך אל המלך, והוא יומא, יום טוב דראש השנה הוה, והוא יומא דמלכותא דרקייעא שלטא למידן עלמא, וקודשא בריך הוא אקרי מלך המשפט בהוה ומנא. ובגין כך אמר לה, היש לדבר לך אל המלך.

286. מה כתוב, (מלכים ב ד) ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. מאי קאמרה. לא בעינא, למהוי רשימאה לעילא, אלא לאעלאה רישאי בין סגיאין, ולא לאפקא מכללא דלהון. וכך בעי ליה לבר נש, לאתכללא בכללא דסגיאין ולא לאתייודא בלזודוי, בגין דלא ישגזון עליה, לאדכרא זובוי כדקאמרן.

287. פתחו רבי יהודה ואמר (איוב לח) הנגלו לך שערי מות ושערי צלמות תראה. האי קרא, קודשא בריך הוא אמר ליה לאיוב, כד זומא דאיוב דזויק גרמיה על דינו דקודשא בריך הוא. תא זוזי, איוב אמר (איוב יג) הן יקטלני לו איחל, כתוב לא באליף וקרי לו בוא"ו, וכלא איהו.

288. אמר ליה קודשא בריך הוא, וכי אנא קטיל בגי נשא, הנגלו לך שערי מות ושערי צלמות תראה, כמה תרעין אינן פתינן בהוה סטרא. ומוותא שלטא עליהו, וכלהו סתימין מבגי נשא, (ס"א ולא יכלין לאסתמרא מנייהו בגין דאינן סתימין מבני נשא) ולא ידעין אינן שערים.

289. ושערי צלמות תראה. מאן אינן שערי מות ומאן אינן שערי צלמות. אלא מות וצלמות כוודא אינן, וזווגא זודא אינן. מות הא אתמר, דא מלאך המות, והא אוקבומה. צלמות, הא איהו מאן דרכיב עליה, ואיהו עלא דיליה, ותוקפא דיליה, לאודווגא כוודא, בקשורא זוד ואינן זוד.

שְׁשׁוּלְטוֹת בְּעוֹלָם. שְׁעָרֵי מוֹת וְשְׁעָרֵי צְלָמוֹת
 – זֶה נִקְבָּה וְזֶה זָכָר, וְשְׁנֵיהֶם יַחַד.

290. וְעַל זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאִיּוֹב
 בְּשִׁבִיל כָּל אוֹתָם דְּבָרִים שֶׁהוּא אָמַר, (איוב ז)
 כָּלָה עֵנָן וַיִּלְךְ בֶּן יוֹרֵד שְׂאוֹל לֹא יַעֲלֶה,
 וְכָל אוֹתָם שָׁאֵר דְּבָרִים. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, הִנְגְּלוּ לָךְ שְׁעָרֵי מוֹת, לְדַעַת שְׁהָרֵי הַכֹּל,
 בְּרִשׁוֹתַי, וְכֹלָם עֲתִידִים לְהִתְבַּעַר מִן הָעוֹלָם,
 שְׁפָתוֹב (ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצְחַת וְגו'.

291. בֵּא רְאֵה, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל וַיִּשְׁמַע
 אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָהּ. פְּעָמִים
 אֱלֹהִים אֱלֹהִים, לְמַה? אֵלֵּא אֶחָד מֵעוֹלָם
 הַזָּכָר, וְאֶחָד מֵעוֹלָם הַנְּקֵבָה, מִשּׁוּם שֶׁהַדָּבָר
 תִּלְוֵי בְּמִזְל.

292. וּכְשֶׁמֶת עוֹרֶרְת רַחֵל בְּשֵׁם הַזֶּה, שְׁכָתוֹב
 יִסַּף ה' לִי בֶן אַחֵר, יָדַע יַעֲקֹב שֶׁהִיא רְאוּיָה
 לְהַשְׁלִים אֶת כָּל הַשְּׂבָטִים וְלֹא תִתְקַיֵּם
 בְּעוֹלָם, מִשּׁוּם כִּף רָצָה לְלַכֵּת וְלֹא יָכֹל,
 וּכְשֶׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל בְּנִימִין, בָּרַח וְהִלְךְ לוֹ, כִּדִּי
 שֶׁהַבֵּית לֹא יִשְׁתַּלֵּם בְּאַרְץ אַחֲרֵת, לְהִתְקַשֵּׁר
 בּוֹ הָעוֹלָם הַקְּדוֹשׁ.

293. וְהִינּוּ שְׁכָתוֹב (בראשית לא) וַיֹּאמֶר ה'
 אֵל יַעֲקֹב שׁוֹב אֶל אֶרֶץ אַבְרָהָם וְלִמְלֹךְ דָּתָךְ
 וְאַהֲיָה עִמָּךְ. מַה זֶה וְאַהֲיָה עִמָּךְ? אֵלֵּא אָמַר
 לוֹ, עַד כָּאֵן רַחֵל הִיָּתָה עִמָּךְ עַקֵּר הַבַּיִת,
 מִכָּאֵן וְהִלְאָה אֲנִי אֶהְיָה עִמָּךְ וְאַטְל אֶת
 הַבַּיִת עִמָּךְ עִם שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַשְּׂבָטִים. וְהִינּוּ
 שְׁכָתוֹב וְאֲנִי בָבָאִי מִפְּדֵן מֵתָה עָלַי רַחֵל. עָלַי
 הָיָה זֶה, וּבְגִלְלֵי הָיָה הַדָּבָר שֶׁהִיא נִדְחָתָה,
 וּבָאָה דִּירַת אַחֲרֵת וְנִטְלָה אֶת הַבַּיִת בְּשִׁבְלֵי
 לְדוֹר עַמִּי.

294. וַיֹּאמֶר נִקְבָּה שְׁכָרְךָ עָלַי וְאַתְנָהּ. מַה זֶה
 נִקְבָּה? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אוֹתוֹ רָשַׁע אָמַר, אֲנִי
 רוּאָה שֶׁנִּקְבָּה לֹא מִסְתַּכֵּל אֵלֵּא בְּנִקְבוֹת,
 וּמִשּׁוּם זֶה יַעֲבֹד אוֹתִי. אָמַר נִקְבָּה שְׁכָרְךָ,
 הִנֵּה נִקְבָּה, שֶׁהִיא שְׁכָרְךָ, כְּבָרֵא שׁוֹנָה.

290. וְכָל אֵינּוֹן דְּרַגִּין דְּנִפְקֵי מִנֵּיהּ וּמִתְקַשְׁרֵן בְּהוּ אֵינּוֹן
 שְׁעָרִים דְּלִהוֹן כְּמַה דְּלִעִילָא, כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (תהלים
 כד) שְׂאוֹ שְׁעָרִים רְאִשִׁיכֶם וְגו'. וְאֵלִין (אֵינּוֹן
 שְׁעָרִים) אֵיקְרוּ נְהָרִין וְנִזְוָלִין, שִׁית סִטְרִין דְּעִלְמָא. אוֹף
 הַכִּי אֵינּוֹן שְׁעָרֵי מוֹת, וְשְׁעָרֵי צְלָמוֹת מִסְטֵרָא אֲזוּרָא,
 דְּרַגִּין יָדִיעֵן דְּשִׁלְטִין בְּעִלְמָא. שְׁעָרֵי מוֹת וְשְׁעָרֵי
 צְלָמוֹת, דָּא נִקְבָּא וְדָא דְכּוּרָא, וְתִרְוּיָהּ כּוּזָא.

291. וְעַל דָּא, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיה לְאִיּוֹב, בְּגִין
 כָּל אֵינּוֹן מִלִּין, דְּאִיהוּ אָמַר (איוב ז) כָּלָה עֵנָן וַיִּלְךְ בֶּן
 יוֹרֵד שְׂאוֹל לֹא יַעֲלֶה, וְכָל אֵינּוֹן שְׁאֵר מִלִּין. אָמַר
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הִנְגְּלוּ לָךְ שְׁעָרֵי מוֹת, לְמַנְדַּע דְּהָא
 כְּלָהוּ בְּרִשׁוֹתַי, וְכָלָהוּ זְמִינִין לְאַתְבַּעַרָא מֵעִלְמָא,
 דְּכַתִּיב, (ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצְחוֹת וְגו'.

292. תָּא וְזוּי, (בראשית ל) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל וַיִּשְׁמַע
 אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָהּ. תְּרֵי זְמִינִין, אֱלֹהִים
 אֱלֹהִים, אֲמַאי. אֵלֵּא, זוּד מֵעִלְמָא דְּדְכּוּרָא, וְזוּד
 מֵעִלְמָא דְּנִקְבָּא, בְּגִין דְּבְמִזְלָא תִלְוֵי מִלְתָּא.

293. וְכֹד אֶתְעַרַת רַחֵל בְּשֵׁמָא דָּא, דְּכַתִּיב, (בראשית
 ל) יוֹסֵף ה' לִי בֶן אַחֵר, יָדַע יַעֲקֹב דְּאִיהִי אֶתְזוּוּיָא
 לְאַשְׁלָמָא כְּלָהוּ שְׂבָטִין וְלֹא תִתְקַיֵּם בְּעִלְמָא, בְּגִין כִּף
 בְּעָא לְמִיזֵל וְלֹא יָכִיל. וְכֹד מְטָא זְמַנָּא דְּבְנִימִין, עָרַק
 וְאִזֵּל לִיה, בְּגִין דְּבְאַרְעָא אֲזוּרָא לֹא יִשְׁתַּלֵּם בֵּיתָא,
 לְאַתְקַשְׁרָא עִלְמָא קְדִישָׁא בֵּיה.

294. וְהִינּוּ דְכַתִּיב, (בראשית לא) וַיֹּאמֶר ה' אֵל יַעֲקֹב
 שׁוֹב אֶל אֶרֶץ אַבְרָהָם וְלִמְלֹךְ דָּתָךְ וְאַהֲיָה עִמָּךְ. מַאי
 וְאַהֲיָה עִמָּךְ. אֵלֵּא אָמַר לִיה, עַד הַכָּא, רַחֵל הוֹת עִמָּךְ
 עַקֵּרָא דְּבֵיתָא. מִכָּאֵן וְלִהְלֵאָה, אֲנִי אֵהָא עִמָּךְ וְאַטְוֵל
 בֵּיתָא בְּהַדָּךְ בְּתִרְסֵר שְׂבָטִין. וְהִינּוּ דְכַתִּיב, וְאֲנִי

וְאֶתְנָהּ, אָמַר בְּאִיזוֹ נִקְבָּה הַסְתַּכְּלֶת וְאֶתְנָהּ, וְעַבְדֵי אוֹתִי בְּשִׁבְלֶיהָ.

295. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה. אָמַר יַעֲקֹב, חֲלִילָהּ, שֶׁהָרִי אֲנִי כָּל מָה שֶׁעֲשִׂיתִי, לְשֵׁם כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ עֲשִׂיתִי, וְעַל כֵּן לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה, שֶׁהָרִי אֲנִי דַעֲתִי בְּזוֹה, אֲלֵא אִם תַּעֲשֶׂה לִּי [אֶת] הַדְּבָר הַזֶּה וְגו'.

296. וַיִּסַּר בְּיָוֵם הַהוּא אֶת הַתִּישִׁים. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים טו) ה' מִי יִגְוֹר בְּאַהֲלָיָה וְגו'. הָרִי בְּאֶרְצוֹ וּבְאֶרְצוֹ הַחֲבָרִים, הוֹלֵךְ תְּמִים – זֶה אֲבָרְהָם, שֶׁבָּאֲשֶׁר נִמּוֹל נִקְרָא תְּמִים. וּפְעַל צְדָקָה – זֶה יִצְחָק. וְדַבֵּר אֲמַת – זֶה יַעֲקֹב. וְדַאי שֶׁיַּעֲקֹב נִדְּבַק בְּאֲמַת. אִם הוּא בְּאֲמַת נִדְּבַק, מָה הַטַּעַם עֲשֶׂה עִם לְבָן בְּצוּרָה הַזֶּה?

297. אֲלֵא יַעֲקֹב הִבְחִין אֶת שְׁעַת הַמָּזֶל שְׁלֹו שְׁהִיְתָה, שֶׁמִּתֵּר לְאֹדֶם לְבַחֵן אֶת שְׁעַתוֹ טָרַם יָשׁוּב לְאֶרְצוֹ, וְאִם מְזֹלוֹ עוֹמֵד בְּמָה שֶׁעוֹשֶׂה – יָפֶה, וְאִם לֹא – אֵל יוֹשִׁיט רְגָלוֹ עַד שֶׁיַּעֲלֶה [שֶׁיַּעֲמֵד בְּמָה שֶׁעֲשָׂה] אֵלָיו.

298. בֹּא רְאֵה, כְּתוּב וְעִנְתָהּ בִּי צְדָקָתִי בְּיָוֵם מִחֵר וְגו'. שֶׁהָרִי הוּא לֹא עֲשֶׂה כְּדֵי שֶׁיִּטַּל מִשְׁלוֹ לְחֹנֶם, אֲלֵא הַכֹּל בְּאֲמַת וּשְׁלָמוֹת הַרְצוֹן, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהוּא נִטַּל רְשׁוֹת מִלְּבָן, וְעַל כֵּן כְּתוּב נִחְשִׁיתִי וַיְבָרַכְנִי ה' בְּגִלְגָּלָהּ. כְּמָה כְּשֶׁפִּים וּמִינִים עֲשֶׂה לְבָן וּבַחֵן אֶת מְזֹלוֹ מִשׁוּם יַעֲקֹב, וְהִיא מוֹצֵא בְּגִלְגָּל יַעֲקֹב מֵאֵה צֶאֱן כָּל חֲדָשׁ, וּמֵאֵה כְּבָשִׂים וּמֵאֵה עֲזִים יוֹתֵר עַל צֶאֱנוֹ.

בְּבֹאֵי מִפְּדֵן מִתָּה עָלַי רִזּוּל. עָלַי הוּא, וּבְגִינֵי הוּא מִכָּה דְאֶתְדִּוּיָא אִיהִי וְאֶתְיָא דִּיִּירָא אֲזוּרָא, וְנִטְלָא בֵּיתָא בְּגִינֵי לְדִיִּירָא עֲמִי.

295. (בראשית ל) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב שֶׁכֶּרֶךְ עָלַי וְאֶתְנָהּ, מִאִי יַעֲקֹב. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הַהוּא רִשְׁעֵי אָמַר, אֲנִי אֲזוּבִי, דִּיעֲקֹב לֹא אֶסְתַּכֵּל אֲלֵא בְּזוּקְבִי, (דף קסא ע"א) וּבְגִין כֶּךָ יִפְלֹזוּ לִי. אָמַר יַעֲקֹב שֶׁכֶּרֶךְ, הֵא יַעֲקֹב דִּאִיהוּ שֶׁכֶּרֶךְ פֶּד בְּקִדְמִיתָא. וְאֶתְנָהּ, אִימָא מֵאֵן יַעֲקֹב אֶסְתַּכְּלֶת בְּהָ, וְאֶתְנָהּ, וּפְלֹזוּ לִי בְּגִינֵיהּ. (שם) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה, אָמַר יַעֲקֹב זִלְכִּילָהּ, דְּהֵא אֲנִי כָּל מָה דְּעֵבִידְנָא, לְשֵׁם יִקְרָא דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא עֲבִידְנָא, (ס"א ולא לכסופא דגרמאי) וְעַל דָּא לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה, דְּהֵא לֹא דַעֲתָאֵי בְּהָאֵי, אֲלֵא אִם תַּעֲשֶׂה לִּי (אֶת) הַדְּבָר הַזֶּה וְגו'.

296. (שם) וַיִּסַּר בְּיָוֵם הַהוּא אֶת הַתִּישִׁים. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים טו) ה' מִי יִגְוֹר בְּאַהֲלָיָה וְגו'. הֵא אֲקִימְנָא, וְאֲוִקְמוּהּ זִבְרִיָּא, (שם) הוֹכֵךְ תְּמִים, דָּא אֲבָרְהָם, דְּכַד אֶתְזוּר תְּמִים אֲקָרִי. וּפְעַל צְדָקָה, דָּא יִצְחָק. וְדוּבֵר אֲמַת, דָּא יַעֲקֹב. וְדַאי יַעֲקֹב בְּאֲמַת אֶתְדְּבַק, אִי הוּא בְּאֲמַת אֶתְדְּבַק, מִאִי טַעֲמָא עַבְדֵי עִם לְבָן כְּצוּרָא דָּא.

297. אֲלֵא יַעֲקֹב בְּזוּזֵן שֶׁעֲתָא דְּמוֹלִיָּה הוּא. דִּישְׁרִי לִיהּ לְאִנְשֵׁי, לְמַבְזוּן שֶׁעֲתִיָּהּ, עַד לֹא יִתּוּב לְאֶרְעִיָּהּ, וְאִי מוֹלִיָּה קָאִים בְּמָה דְּעֵבִיד שְׁפִיר, וְאִי לֹא לֹא יוֹשִׁיט רְגָלוֹ עַד דִּיִּסְכֵּלַךְ (ס"א דקאים במה דעביד) לְגַבִּיָּהּ.

298. תָּא זְוִי, כְּתִיב, (בראשית ל) וְעִנְתָהּ בִּי צְדָקָתִי בְּיָוֵם מְזוּר וְגו', דְּהֵא אִיהוּ לֹא עַבְדֵי בְּגִין דִּיִּטוּל מוֹדִילִיָּה לְמַנְנָא, אֲלֵא כְּלָא בְּקוּשְׁטָא וּשְׁלִימוֹ דְּרַעוּתָא, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דִּאִיהוּ זְטִיל רִשְׁוֹ מִלְּבָן, וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית ל) זְוִישִׁיתִי וַיְבָרַכְנִי יי בְּגִלְגָּלָהּ. כְּמָה זְוִישִׁין וְזִינִין עַבְדֵי לְבָן, וּבְזוּזֵן מוֹלִיָּה בְּגִינֵיהּ דִּיעֲקֹב, וְהוּא אֶשְׁכּוּז בְּגִינֵיהּ דִּיעֲקֹב, מֵאֵה עֶאֱנָא כָּל יְרוּזָא, וּמֵאֵה אֲמָרִין וּמֵאֵה עוּזִין יִתִּיר עַל עֶאֱנִיָּהּ.

299. רבי אבא אמר, אַלף צאן וְאַלף כְּבָשִׁים וְאַלף עוֹיִם הֵיךְ מְבִיא לוֹ יַעֲקֹב יוֹתֵר בְּכָל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב כִּי מַעֲטָ אֲשֶׁר הֵיךְ לֶךְ לִפְנֵי וַיִּפְרֹץ לְרֹב וַיִּבְרַךְ ה' אֶתְךָ לְרֹגְלֵי. וְהַבְּרָכָה שְׁלֹמַעֲלָה אֵינָה פְּחוּת מֵאַלְף מִכָּל מִין וּמִיָּן. נִמְצָא אֲלֵף מֵהַצֵּאן, מֵהַכְּבָשִׁים נִמְצָאוּ אֲלֵף, מֵהַעוֹיִם נִמְצָאוּ אֲלֵף, עַל כֵּן מֵהַ שְׁשׁוּרָה הַבְּרָכָה שְׁלֹמַעֲלָה לֹא פְּחוּת מֵאַלְף, עַד שֶׁבִשְׁבִיל יַעֲקֹב הִתְעַלָּה לְבֵן לְעֶשֶׂר רַב.

300. וּכְשֶׁרָצָה יַעֲקֹב לְטַל שְׂכָרוֹ, לֹא מָצָא אֵלָּא עֲשָׂרָה מִכָּל מִין וּמִיָּן, וַיַּעֲקֹב חָשַׁב אוֹתוֹ לְעֶשֶׂר רַב. רָאָה כִּמְהָ נִטַּל מִשְׁלוֹ מִמָּה שֶׁהֵיךְ נוֹתֵן הוּא בְּזִכְרוֹתוֹ לְלִבּוֹ. וְכֵן זֶה שֶׁעָלָה בּוֹ בַּיַּעֲקֹב, לֹא הֵיךְ אֵלָּא בְּזִרְעוֹ שֶׁל אוֹתָם מִקְלוֹת שְׁשָׁם אֲצֵל הַצֵּאן.

301. בֹּא רָאָה כִּמְהָ טָרַח אוֹתוֹ יַעֲקֹב הַשְּׁלֵם אַחֲרֵי לְבָן. כְּתוּב וַיִּשֶׁם דָּרָךְ שְׁלִשֵׁת יָמִים וְגוֹ', וְהִבִּיא לוֹ כָּל הָעֶשֶׂר הַזֶּה, וְעַם כָּל זֶה לֹא רָצָה לְבָן שִׁיְהִי כֶּךָ שְׂכָרוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, אֵלָּא נִטַּל עֲשָׂרָה מִזֶּה וְעֲשָׂרָה מִזֶּה, וְנָתַן [בְּיַד בְּנָיו] לוֹ וְאָמַר לוֹ: טַל אֶת אֵלֶּה, וְאִם יוֹלִידוּ כִּמוֹ שְׂאֵמֶרֶת – בְּצוּרָה הוּא יִהְיֶה שְׂכָרְךָ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַתַּחֲלֵף אֶת מִשְׁכַּבְּרֵי עֲשָׂרַת מַנִּים. [וּבְאֵלּוֹ] עֲשָׂרָה מִזֶּה וְעֲשָׂרָה מִזֶּה, וְכָתוּב וַאֲבִיכֵן הַתֵּל בִּי וַתַּחֲלֵף אֶת מִשְׁכַּבְּרֵי עֲשָׂרַת מַנִּים. [וּבְאֵלּוֹ הַעֲשָׂרָה] הַשְּׁתַּדֵּל אַחֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְרָכּוֹ. וּמִכָּל מֵהַ שֶׁהִתְנַה לְבָן עִם יַעֲקֹב – חָזַר בְּדַבּוּר וְנִטַּל מֵיַעֲקֹב הַכֵּל, עַד שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עָלָיו וְנִטַּל מִשְׁלוֹ בְּזִרְעוֹ.

302. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל הַפְּסוּקִים הַלְלוּ בָּאוּ לְהַרְאוֹת הַחֲכָמָה, שֶׁשְּׁנֵינּוּ שְׂדֵבְרִים שְׁלֹמַעֲלָה, מֵהֶם תְּלוּוִים בְּמַעֲשֵׂה, וּמֵהֶם בְּדַבּוּר, וּמֵהֶם בְּרִצּוֹן הַלֵּב, וּמִי שְׂרֹזָה לְמִשְׁךָ בְּרָכוֹת בַּתְּפִלָּה, בְּדַבּוּר וְרִצּוֹן. וּמֵהֶם שְׁלֹא בַתְּפִלָּה, אֵלָּא תְלוּוִים בְּמַעֲשֵׂה.

299. רַבִּי אַבְיָא אָמַר, אַלְף עֲאֲנִין, וְאַלְף אַמְרִין, וְאַלְף עוֹיִן, הֵוֹה מִיֵּיתִי לִיהַ יַעֲקֹב יִתִּיר בְּכָל יִרְוּא וְיִרְוּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ל) כִּי מַעֲטָ אֲשֶׁר הֵיךְ לֶךְ לִפְנֵי וַיִּפְרֹץ לְרֹב וַיִּבְרַךְ ה' אֶתְךָ לְרֹגְלֵי, וּבְרָכְתָּא דְלַעֲיִלָּא לָאו אִיהוּ פּוֹזוֹת מֵאַלְף מִכָּל זֵינָא וְזֵינָא, מֵעֲאֲנִין אַלְף אֲשֵׁתִּכּוּז, מֵאַמְרִין אַלְף אֲשֵׁתִּכּוּז, מֵעוֹיִן אַלְף אֲשֵׁתִּכּוּז. עַל כֵּן מֵהַ דְּשִׁרְיָא בְּרָכְתָּא דְלַעֲיִלָּא, לֹא פּוֹזוֹת מֵאַלְף. עַד דְּבִגְנִיָּה דִּיעֲקֹב אֲסִתְּלַף לְבֵן לְכַמְהָ עוֹתָרָא.

300. וְכַד בְּעָא יַעֲקֹב לְנִטְלִיהַ אַגְרִיָּה, לֹא אֲשַׁכּוּז אַלָּא עֲשָׂרָה מִכָּל זֵינָא וְזֵינָא, וַיַּעֲקֹב זִוְשִׁיב לִיהַ לְעוֹתָרָא סִגְיָ. זִוְשִׁי כִּמְהָ נִטְלִיל מִדִּילִיָּה, מִמָּה דְהֵוֹה יִהִיב אִיהוּ בְּזִכְרוֹתֵיהַ לְלִבּוֹ. וְכֵן דָּא דְסָלִיק בֵּינָה יַעֲקֹב, לֹא הֵוֹה אַלָּא בְּזִרְעוֹ דְאֵינָן מִקְלוֹת, דְּשִׁוִּי לְצַבִּי עֲנָא.

301. תָּא זִוְשִׁי, כִּמְהָ טָרוּז הַהוּא שְׁלִימָא דִּיעֲקֹב, אַבְתְּרִיָּה דְלִבּוֹ. כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ל) וַיִּשֶׁם דָּרָךְ שְׁלִשֵׁת יָמִים וְגוֹ', וְהֵוֹה אִיֵּיתִי לִיהַ כָּל הַאי עוֹתָרָא. וְעַם כָּל דָּא, לֹא בְּעָא לְבָן דִּיהַ אַגְרִיָּה דִּיעֲקֹב הַכִּי, אַלָּא נִטַּל עֲשָׂרָה מִן דָּא וְעֲשָׂרָה מִן דָּא וַיְהִיב (בִּידָא דְבְנֵי) לִיהַ. וְאָמַר לִיהַ טוֹל הֵי. וְאִי יוֹלִידוּ כִּמְהָ דְאֲמֶרֶת, בְּהַאי גְּוִוְנָא יֵהָא אַגְרָךְ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ל) וַתַּחֲזֹקְךָ אֶת מִשְׁכַּבְּרֵי עֲשָׂרַת מוֹנִים, (וּבַהֲנִי) עֲשָׂרָה מִן דָּא וְעֲשָׂרָה מִן דָּא, וְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ל) וַאֲבִיכֵן הַתֵּל בִּי וַתַּחֲזִיקְךָ אֶת מִשְׁכַּבְּרֵי עֲשָׂרַת מוֹנִים. (וּבַהֲנִי עֲשָׂרָה) אֲשֵׁתִּדֵּל בְּתֵר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְרָכִיָּה. וּמִכָּל מֵהַ דְּשִׁוִּי לְבָן עֲמִיָּה דִּיעֲקֹב, אֲהַדֵּר בְּמִלְכִּיָּה, וְנִטְלִיל מֵיַעֲקֹב כָּלָא, עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זִוְס עָלֵיהַ, וְנִטַּל מִדִּילִיָּה בְּזִרְעוֹ.

302. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר כָּל הֵי קְרָאִי, לְאִוּוּזָאָה זִוְכְּמָתָא קָא אֲתֵינָן. דְּתֵינָן מִלִּין דְלַעֲיִלָּא, מִנְהוֹן תְּלִיין בְּעוּבְדָא, וּמִנְהוֹן בְּמִלְכִּא וּמִנְהוֹן בְּרַעוּתָא דְלִבָּא. וּמֵאֵן דְּבַעִי לְאִמְשָׁכָא בְּרַכָּאן, בְּצִלּוֹתָא, בְּמִלְכִּא, וְרַעוּתָא. וּמִנְהוֹן דְלָא בְּצִלּוֹתָא, אַלָּא בְּעוּבְדָא תְלִיין.

303. תא זוזי, יעקב שלים, כל מה דעבד, בזוכמתא עביר, כתיב (בראשיתל) ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים בשקתות המים, כלל בחכמה, למשך ברכות מהמעין של הכל לכל הדרגות העליונות שהן חלקו וגורלו.

304. את המקלות - איזה מקלות? אלו הדרגות שהן בית הדין. אשר פצל - שהעביר מהן את הדין. ברהטים - הינו שבתוב (שיר ז) מלך אסור ברהטים, שזה מהמלך ההוא באות ברכות לכל העולמות.

305. דבר אחר מלך אסור ברהטים - מלך זה אסור וקשור באותם הרהטים העליונים שמהם משקים את הכל (נמשכות ברכות לכל) מן המלך העליון. בשקתות המים - (ומשם משקים כל שקתות המים) אלו הם הנחלים שיוצאים ובאים עד שמגיעים למקום ששם מתבנסים. אשר תבאנן הצאן לשתות - כמו שנאמר (תהלים קד) ישקו כל חיתו שדי ישברו פראים צמאם. ובאותו המקום ששם מתבנסים המים, כלם באים להשקות ממנו.

306. ויחמנה - מה זה ויחמנה? בא ראה, בשעה שרוח צפון נושבת, המים קופאים ולא נמשכים לחוץ ולא משקים, משום שהדין תלוי, וקר הצפון מקפיא את המים. וכשמתעוררת רוח הדרום, מתחממים המים והקפאון שלהם עובר ושופעים. אז הכל משקים, משום שהחם של הדרום מפשירים המים, וכלם מתחממים ושמים לשתות מאותו הקר של הצפון שהיה להם בראשונה. זהו שבתוב ויחמנה. ויחמנה, והרי [ולא] כתוב ויחמו. אלא שהם כלם נקבות.

307. ועל דא התפון יעקב לעשות מעשה בחכמה, וזהו שבתוב ויקח לו יעקב מקל לבנה לח וגו'. פתח [רבי אלעזר] ואמר, כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו. בא ראה, כי יעקב בחר לו יה, עד כאן לא ידענו מי בחר את מי - אם הקדוש ברוך הוא בחר את

303. תא זוזי, יעקב שלים, כל מה דעבד, בזוכמתא עביר, כתיב (בראשיתל) ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים בשקתות המים, כלל בחכמה, למשך ברכות מהמעין של הכל לכל הדרגות העליונות שהן חלקו וגורלו.

304. את המקלות. מאן מקלות, אלן דרזין דאינון בי דינא. אשר פצל, דאעבר מנהון דינא. ברהטים, היינו דכתיב, (שיר השירים ז) מלך אסור ברהטים, דהא בזההוא מלך, אתיין ברכאן לכלהו עלמין.

305. דבר אחר (דף קסא ע"ב) מלך אסור ברהטים, מלך דא, אסור וקשור באינון רהטין עלאין, דמנייהו אשתקיין כלל, (נ"א אתמשכן ברכאן לכולא) מומלך עלאה. בשקתות המים, (ס"א ומתמן אשתקיין כלל שקתות המים), אלן אינון נזולין דנפקין ואתיין, עד דמטו לאתר דמתכנשי תמן. אשר תבאנה הצאן לשתות, כמה דאת אמר, (תהלים קד) ישקו כל חיתו שדי ישברו פראים צמאם. ובההוא אתר, דמתכנשי תמן מיא, כלהו אתיין לאשקאה מניה.

306. (בראשית ל) ויחמנה, מאי ויחמנה. תא זוזי, בשעתא דרוז צפון נשיב, מיין גלידין ולא נגדין לבר ולא אשתקיין, בגין דדינא תליא, וקרירו דצפון גליד מיא. וכד אתער רוז דרום, מתחממי מיא, ואתעבר גלידו דלהון ונגדין, כדין אתשקיין כלל. בגין דזומימו דדרום שראן מיא, וכלהו מתחממי וזדאן למשתי ביההוא קרירו דצפון, דהיה לון בקדמיתא, הדא הוא דכתיב ויחמנה. ויחמנה, והא (ולא) כתיב ויחמו. אלא דאינון כלהו נוקבי.

307. ועל דא אתפון יעקב, למעבד עובדא בזוכמתא, ודא הוא דכתיב (בראשית ל) ויקח לו יעקב מקל לבנה לח וגו'. פתח [רבי אלעזר] ואמר (נ"א רבי אלעזר) ואמר (תהלים קלה) כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו, תא זוזי כי יעקב בחר לו יה, עד כאן לא ידענא מאן בריר למאן, אי קודשא

יעקב, אם יעקב בחר לו את הקדוש ברוך הוא, אלא ממה שגלה הכתוב ידענו שהקדוש ברוך הוא נטל את יעקב לגורלו, שכתוב (דברים לב) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו.

308. בא ראה, כך גם יעקב בחר את ירשתו וגורלו לחלקו, ועלה למעלה מכל הדרגות ונטל אותו לגורלו. מקל לבנה לח – הינו הדרגה הלבנה של צד הימין, ולו וערמון – הינו הדרגה האדמה של צד שמאל.

309. ויפצל בהם פצלות לבנות – שהעביר מזה את הדין וחבר אותו לימין, והוא נכנס ביניהם ונטל אותם יחד ונעשה הכל אחד בשני גונים. ועם כל זה מחשף הלבן, שיתגלה הלבן על האדם. וכל זה למה? למשך את הדרגה הזו של גורלו ברכות מן המעין של הכל [של הנסל], ולשים את הדרגה הזו שהיא שלש באחת.

310. ברהטים בשקתות המים – כמו שבארנו, ואז במעשה הזה של חכמה שופעות הברכות למטה ומשקים [ומתברכים] כל העולמות ושורות עליהם הברכות, כמו שפרשנו (בראשית מט) שכתוב בבקר יאכל עד וגו', ואחר מכאן – ולערב יחלק שלל, שיתברכו כל העולמות למטה. ויעקב נטל חלקו מאותן הברכות ששורות עליו למטה, משום שהוא חלקו וגורלו של הקדוש ברוך הוא.

311. ויקח לו מקל לבנה וגו'. משנה. הרצון של המעשה, קשרי האמונה, קול הקול של הקולות, מתעורר ממעלה למטה. אנו הינו פתוחי עינים. הגלגל סובב ממעלה לכמה צדדים, קול של נעימות התעורר. התעוררו ישנים נרדמים ששנה בנחיריהם, ולא יודעים ולא מסתכלים ולא רואים, אטומי אונים, כבדי לב, ישנים ואין יודעים, התורה עומדת לפנייהם ולא משגיחים ולא יודעים במה מסתכלים, רואים ולא רואים. התורה מרימה קולות: הסתכלו טפשים, יפתחו

בריה הוא בריר ליה ליעקב, אי יעקב בריר ליה לקודשא בריר הוא. אלא ממה דגלי קרא, ידענא דקודשא בריר הוא נטיל ליה ליעקב לעדביה, דכתיב, (דברים לב) כי זולק יי עמו יעקב זובל זולתו.

308. תא זוזי, הכי נמי יעקב, בריר אוסנתיה ועדביה לזולקיה, וסליק לעילא מכל דרגין, ונטיל ליה לעדביה. מקל לבנה לזו, היינו דרגא זוורא הסטר ימינא. ולזו וערמון, היינו דרגא סומקא הסטר שמאלא.

309. ויפצל בהן פצלות לבנות, דאעבר דינא מן דא, ואתזבר ליה בימינא, והוא עאל בינייהו ונטיל לון כוזרא ואתעביר כלא זוד בתרי זוני. ועם כל דא, מוזשף הלבן, דיתגלי זוורא על סומקא. וכל דא לבאי, לאמשכא לדרגא דא דעדביה ברכאן במבויעא דכלא (נ"א דנחלא), ולשוואה לדרגא דא דאיהו תלתא כוזרא.

310. ברהטים בשקתות המים, כמה דאוקימנא. וכדין בעובדא דא דזוכמתא נגדין ברכאן לתתא, ומתשקיין (נ"א ומתברכאן) כלהו עלמין ושריין עליה ברכאן, כמה דאוקמוה. דכתיב, (בראשית מט) בבקר יאכל עד וגו', ולבתר מכאן, (שם) ולערב יזולק שלל, (דף קסב ע"א) לאתברכא כלהו עלמין לתתא. ויעקב נטל זולקיה, מאינן ברכאן, דשריין עליה לתתא, בגין דאיהו זולקיה ועדבא דקודשא בריר הוא.

311. סתרי תורה (בראשית ל) ויקח לו יעקב מקל לבנה וגו', מתנתיין, רעותא דעובדא, קטרי דמדימונתא, קל קלא דקליא אתער מעילא לתתא, און פתיזון עיינין הוינן. גלגלא אסור מעילא לכמה סטריין, קל זעיבוותא אתער. אתער זיימין דמיכין דשינתא בזוריהון, ולא ידעי ולא מסתכלין, ולא זומאן. אטיימין אודיין, כבדין דלבא, זיימין ולא ידעין. אורייתא קיימא קמייהו, ולא משגיזון ולא ידעי במה מסתכלין, זומאן ולא זומאן. אורייתא רמאת קלין אסתכלו טפשיין, פתחו עיינין.

העינים ותדעו. אין מי שישיגית, אין מי שירכין אָנוּ. עד מתי תהיו בתוך החשכה של רצונכם? הסתכלו לדעת, ויתגלה לכם האור המאיר.

312. בזמן שיעקב השלם, מתוך הצרה של הארץ ורשות אחרת, בתוך דרגות זרות דחה את כלם, ובחר חלק גורלו ונחלתו, האור מתוך החשכה, חכמה מתוך הטפשות, וכבד את רבונו, כשהיה עומד בתוך הרשות של אל זר. על פן פתוב (ישעיה כט) לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יזוורו.

313. הקשר של הקשר הטוהר היה עולה לפני ולפנים טרם שמצא מקום לבית מושבו. אותו מקום אינו מקום, לא נמצא למעלה ולמטה, נאבד מן הכל. אבדון הוא מן הכל, אבדון זכר. סמא"ל שייצא מהתוף של החזק של יצחק, אבדון ומות היא הנקבה שלו, הנחש הקדמוני, אשת זנונים, שפתוב (משלי ה) רגליה ירדות מות. ואלו שנים – אבדון ומות – שמעו את תקף רצון המלך.

314. הסוד והסתר [הסתום] הנסתר העליון נאבד [הטמיר] מהכל, טמיר מרעיונות [מעינים] והרהורים. מי שנמשך אחר אלו, נאבד מן הכל. הכל בהפוך זה מזה. אשריו של איש שלום, פיעקב שעולה ולא נחשכו העינים בעשן הזה, וזכה להתקרב באמת חותם המלך הקדוש. בא ראה, הטמיר העליון מהכל [ממנו יצאה האות י', הנקדה העליונה. מהנקדה העליונה הוא יצא הכל, המשיך והוציא ה', האם העליונה שמשקה את הכל. מזה יצא ו', הסוד של שש שאוחז את כל הצדדים, שהוא מקל לבנה לח וליו וערמון.

315. שתי הזרועות שאוחזות בו, אלו יוצאות ואוחזות בה"א התחתונה לחבר המשכון יחד ולהיות אחד. ואז שלש עשרה מדות נהיות אחת. והלבן נחזק על הגונים ועולה על הגונים כלם. זהו שפתוב מחשף הלבן, ואז נקרא (זכריה כ) ה' אחד ושמו אחד. ואז (תהלים כג) ה' רעי לא אחר, ותגדעון.

לית מאן דישגזו, ולית מאן דירכין אודגיה, עד מה תהוון בגו זושוכא דרעותיכו. אסתכלו למנדע, ואתגלי לכוון זהורא דנהיר.

312. בזמנא דיעקב שלימא, מגו עאקו דארעא ורשו אזורא, בגו דרגין נוכראין הוזה לכלהו, ובירר זוללק עדבית ואזסנתיה. זהורא מגו זושוכא, זוכמתא מגו טפשותא, ואוקיר ליה למאריה פד הוזה קאים בגו רשותא דאל זר. על דא פתיב, (ישעיה כט) לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יזוורו. (ע"כ סתרי תורה)

313. תוספתא קוטרא דקוטרא דכיא, הוזה סליק לגו לגו, עד לא אשכוז אתר בית מותבא. ההוא אתר לאו אתר, לאו אשתכוז לעילא ותתא. מכלא אתאביר, אבדון הו' מכלא, אבדון דכורא, סמא"ל דנפק מהתוכא דתוקפא דיצזוק. אבדון ומות נוקבא דיליה, גזוש קדמאה, אשת זנונים, דכתיב (משלי ה) רגליה ירדות מות. ואלין תרין, אבדון ומות, שמעו תוקפא דהורמנו דמלכא.

314. רזא וסתרא סתימא (נ"א טמירא) עלאה אתאביר (נ"א טמיר) מכלא, אתאביר (נ"א טמיר) מרעיונין (נ"א מעינין) והרהוריין. (ס"א מאן דאתמשך בתר אילין אתאביר מכלא. כולא בהפוכא דא מן דא טבוהי דגבר שלים כיעקב דסליק ולא אתחשכו עיינין בהאי תנא וזכה לאתקרבא באמת חותמא דמלכא קדישא. תא חזי, טמירא עלאה מכלא) בגייה נפק את י', נקודה עלאה. מהאי נקודה עלאה נפק כלא. אמשיך ואפיק ה', אמא עלאה דאשקי לכלא. מהאי נפיק ו', רזא דשית דאזויד לכל סטריין, דאיהו, מקל לבנה לזו, ולת, וערמון.

315. תרין דרועין דאזוידן ביה, אלין נפקי ואזוידו בה"א תתאה, לזוברא משכנא כוזד ולמהוי זוד. כרין, תליסר מכיכן הוו זוד. וזוורא אתגליף על גזונין וסליק על גזון פלהו. הדא הוא דכתיב (בראשית ל) מוזשף הלבן, וכרין אקרי (זכריה יד) יי אזור ושמו אזור. וכרין (תהלים כג) יי רועי לא אחר. וכתיב בגזאות דשא

וְכָתוּב בְּנֵאוֹת דְּשֵׁא יִרְבִּיצָנִי עַל מִי מְנַחֵת
יְנַהֲלֵנִי נִפְשֵׁי יִשׁוּבָב וְגו'. ע"כ תוספתא.

316. וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב (בראשית ל), בַּחַר לוֹ
לְחֶלְקוֹ וּלְגוּרְלוֹ, מִקַּל לְבָנָה לַח, צַד יְמִין, גֹּן
לְבָן. לַח, הוּא צַד שֶׁל הַמַּיִם. וְלוֹז, זֶה צַד שֶׁל
הַשְּׂמַאל, אָדָם פּוֹרֵד. וְעֶרְמוֹן, כְּלוּל זֶה בָּנָה.
וְכֹלָם אוֹחֵז הַיְמִין הַלְבָן בְּצַבְעוֹ וְעוֹלָה בְּהֵם,
שְׂפָתוֹב מַחֲשֵׁף הַלְבָן, שְׂאֵף עַל גֵּב שְׂאוּחֵז
לְשָׁנֵי הַצְּדִים, לוֹקַח [נֹטָה] חֶלְקוֹ לְצַד יְמִין,
וְנִחְקַק בְּכֹלָם, בְּצַד זֶה וּבְצַד זֶה, אִזּוּ נִקְרָא
גְבַר שְׁלָם, שְׁלָם בְּכֹל.

317. מַה כָּתוּב אַחֲרָיו? (שם) וְהָיָה בְּכָל יָחַם
הַצֵּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת וְשֵׁם יַעֲקֹב אֶת הַמְקֻלוֹת
וְגו'. סֵתֵר הַסֵּתְרִים לְחֻכְמֵי לֵב נִמְסָר. בַּתוֹף
מַחֲנוֹת עֲלִיּוֹנִים קְדוּשִׁים יֵשׁ מִדְּרָגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
אֱלוֹ עַל אֱלוֹ, אֱלוֹ פְּנִימִים וְאֱלוֹ לְבַחוּץ. אֱלוֹ
הַפְּנִימִים מִתְחַבְּרִים בְּמִלְךָ הַקְּדוֹשׁ,
וּמִתְחַבְּרִים בְּיִשְׂרָאֵל, בְּנִים קְדוּשִׁים לְהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְאֱלוֹ נִקְרָאוֹת הַצֵּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת,
מַחֲנוֹת שֶׁל אֱלוֹ מְקֻשָּׁרוֹת, מַעֲלָה וּמְטָה.

318. בְּשִׁעָה שֶׁהִתְשׁוּקָה שְׁלֵחַם לְגַבֵּי הַיָּם
הַעֲלִיּוֹן שְׁלִמְעָלָה, עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, יַעֲקֹב
הַשְּׁלָם לָקַח אוֹתָם הַמְקֻלוֹת, תְּפִלִּין שֶׁל
רֹאשׁ, בְּרִהֲטִים, מְקוֹם וּמוֹשָׁב, לְהִנָּחַת
הַתְּפִלִּין. וּמִפְּאֵן לֹקְחִים אוֹר וְזִיו כֹּל הַחִילוֹת
וּמַחֲנוֹת הַעֲלִיּוֹנִים, אֱלוֹ שְׂמֵתֻשְׁרִים לְמַעֲלָה
וּמִתְקֻשָּׁרִים לְמַטָּה. בֵּינָם שְׂאֵלוֹ לֹקְחִים מִתוֹף
הַרְהֲטִים שְׂקֵתוֹת הַמַּיִם, אִזּוּ אֱלוֹ הֵיוּ מְקוֹרוֹת
וּנְבִיעוֹת לְהוֹרִיד לְמַטָּה וְלָתֵת לְכֹלָם.

319. וּמִשׁוּם כִּף הַפְּרִישׁ יַעֲקֹב בֵּין הַמְּדֻרָּגוֹת
הַעֲלִיּוֹנוֹת הַקְּדוּשׁוֹת לְמִדְּרָגוֹת הָאֲחֵרוֹת שֶׁל
שְׂאֵר הָעַמִּים, כְּמוֹ שְׂנֵאֲמֵר (בראשית
ל) וַיִּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שָׂתָם עַל צֵאֵן
לְבָן. [אלו] עֲדָרִים הַפְּרִיד לוֹ לְעֻצְמוֹ, שְׂלֵא
יְהִי לוֹ חֶלֶק בְּשְׂאֵר הָאֲמוֹת, וּכְמוֹ שֶׁהַפְּרִישׁ
לוֹ מִדְּרָגוֹת הָאֲמוֹנָה לְמַעֲלָה לְחֶלְקוֹ וּלְגוּרְלוֹ,
כִּף צְרִיף לְהַפְּרִישׁ מִדְּרָגוֹת שֶׁל מַחֲנוֹת
קְדוּשִׁים לְמַטָּה, לְקַשֵּׁר אוֹתָם עִמּוֹ בְּאֱלוֹ
הַהִיכָלוֹת שֶׁל הַגְּבִירָה.

יִרְבִּיצָנִי עַל מִי מְנַחֵת יְנַהֲלֵנִי נִפְשֵׁי יִשׁוּבָב וְגו'. (ע"כ
תוספתא)

316. סֵתְרֵי תוֹרָה וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב, בְּרִיר לִיה לְזוּזוּלְקִיָּה
לְעַדְבִּיָּה, מִקַּל לְבָנָה לוֹז, סֵטְרָא דִּימִינָא, גֹּוֹן זוּזוּר,
לוֹז: סֵטְרָא אִיהוּ דְּמִים. וְלוֹז: דָּא סֵטְרָא דְּשֵׂמַאֲלָא,
סוּמְקָא כוּוּרְדָּא. וְעֶרְמוֹן: כְּלוּל דָּא בְּדָא. וְכֹלָהוּ אוּזִיד
יְמִינָא זוּזוּרָא בְּזוּזוּנִיה, וְסִלְקָא בְּהוּ. דְּכִתִּיב מוּזוּשׁוּף
הַלְבָן, דָּאֵע"ג דְּאוּזִיד לְתֵרִין סֵטְרִין, נְטִל זוּזוּלְקִיָּה
לְסֵטְרָא יְמִינָא, וְאִגְלִיף בְּכֹלָא, בְּהֵאִי סֵטְרָא וּבְהֵאִי
סֵטְרָא, כְּדִין אִקְרִי גְבַר שְׁלָם, שְׁלָם בְּכֹלָא.

317. מַה כָּתִיב בְּתֵרִיָּה, וְהִיָּה בְּכֹל יוֹזָם הַצֵּאֵן
הַמְקֻשָּׁרוֹת וְשֵׁם יַעֲקֹב אֶת הַמְקֻלוֹת וְגו'. סֵטְרָא דְּתֵרִין,
לְזוּכִיבֵי לְבָא אֲתַמְסָר, בְּגוֹ מִשְׁרִיין עֲלֵאִין קְדִישִׁין אִית
דְּרִגִין עֲלֵאִין, אִלִּין עַל אִלִּין, אִלִּין פְּנִימֵאִין, וְאִלִּין לְבַר.
אִינוֹן פְּנִימֵאִין מוֹתְקֻשְׁרִין בְּמִלְכָא קְדִישָׁא, וּמִתְקֻשְׁרִין
בְּיִשְׂרָאֵל, בְּזִין קְדִישִׁין לְקַב"ה, וְאִלִּין אִקְרוּן הַצֵּאֵן
הַמְקֻשָּׁרוֹת, מִשְׁרִיין דְּאִינוֹן מְקֻשָּׁרוֹת, עֵילָא וְתַתָּא.

318. בְּשִׁעָתָא דְּתִיאֻבְתָּא דְּלַהוֹן, לְגַבֵּי זוּזוּרָא עֲלֵאִתָּא
דְּלַעֲיֵלָא, עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, יַעֲקֹב שְׁלִימָא נְטִל אִינוֹן
מְקֻלוֹת, תְּפִלִּין דְּרִישָׁא, בְּרִהֲטִים: אֲתֵר וּדוּכְתָא,
לְדִיּוּרֵי תְּפִלִּין. וּמִהֲכָא נְטִלֵי זְהוּרָא וְזִיוָא, כֹּל זוּזִלִּין
וּמִשְׁרִיין עֲלֵאִין, אִינוֹן דְּמִתְקֻשְׁרִין לְעֵילָא, וּמִתְקֻשְׁרִין
לְתַתָּא, כִּיּוֹן דְּאִינוֹן נְטִלִין מִגּוֹ רִהֲטִין שְׂקֵתוֹת הַמַּיִם,
כְּדִין, אִינוֹן הוּוּ מְקוֹרִין וּמְבוּעִין, לְזוּזוּתָא לְתַתָּא, וְלְמִיָּהֵב
לְכֹלָא.

319. וּבְג"כ, אִפְרִישׁ יַעֲקֹב, בֵּין דְּרִגִין עֲלֵאִין קְדִישִׁין,
לְדְרִגִין אוּזְרִיין, דְּשֵׂאֵר עַמִּיין, כְּד"ר וַיִּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים
לְבָדוֹ וְלֹא שָׂתָם עַל צֵאֵן לְבָן. עֲדָרִים אִפְרִישׁ לִיה
לְזַרְבִּיָּה, דְּלֹא יְהֵא לִיה זוּזוּלְקִיָּה בְּשֵׂאֵר עַמִּיין, כְּמוֹ
דְּאִפְרִישׁ לִיה, דְּרִגִי דְּמִהִיבְנוֹתָא לְעֵילָא, לְזוּזוּלְקִיָּה
וְעַדְבִּיָּה, הַכִּי אֲעֻטְרִיךָ לְאִפְרִישָׁא, דְּרִגִין דְּמִשְׁרִיין
קְדִישִׁין לְתַתָּא, לְקַשֵּׁר לֹן בְּהִדְיָה, בְּאִינוֹן הִיכְלִין
דְּמִטְרוּנִיתָא.

320. וְכֵלָם רְשׁוּמִים בְּסִימָן שֶׁל הַמְּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שִׁישְׂרָאֵל רְשׁוּמִים לַמְּטָה בֵּין כָּל שְׂאֵר הָאֲמוֹת, אֵף מְדַרְגּוֹת שֶׁל מַחְנוֹת עֲלִיּוֹנִים רְשׁוּמִים הֵם לְחֶלְקוֹ [שֶׁל הַקְּדוּשָׁה] שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּין כָּל שְׂאֵר הַחֲלִלוֹת וּמַחְנוֹת עֲלִיּוֹנִים. וְעַל זֶה בָּרַר יַעֲקֹב אֶת אֱלוֹ לְחֶלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ, רְשׁוּמִים לְחֶלֶק [בַּסּוּד] שֶׁל הָאֲמוּנָה, [מִשׁוּם כִּי כְּתוּב כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסֻגְלוֹתוֹ. יְהוָה עֲלִיּוֹן הוּא, בָּרַר חֶלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ סוּד הָאֲמוּנָה] אֵף כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּרַר לוֹ מִכָּל שְׂאֵר צְבָאוֹת וּמַחְנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם.

321. וּמַחְנוֹת עֲלִיּוֹנִים נִפְרָדִים אֱלוֹ מֵאֱלוֹ. בְּשַׁעַר שְׂהַר שֶׁל אֵשׁ בְּהָאֶרֶץ הַשְּׂכִינָה מִתְגַּלֶּה, כָּל הַמְּדַרְגּוֹת הָאֲחֵרוֹת הָאֱלוֹ מִתְבַּיְשׁוֹת, וּמִתְבַּסּוֹת מִהִזְהַר הַהוּא, וְלֹא יָכֹל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. וְכָל אֱלוֹ הַתְּקוּנִים [מְדַרְגּוֹת] הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם תְּקוּנִים שְׁלֹו. בְּשַׁעַר שְׂמִתְגַּלֶּה הִזְהַר הַהוּא, מִיַּד שְׂמַחִים וְעוֹלִים לְהִתְקַרֵּב עִמּוֹ וּלְהִתְקַשֵּׁר אֵצֶל, וְהוּא בְּהֵם נִתְקַן, וְסוּד זֶה – (בְּרַאשִׁית ל) וְהָיָה הָעֵטְפִים לְלִבָּן וְהַקְּשָׁרִים לְיַעֲקֹב.

322. וְצָרִיף לְבָרַר [לְבָרַר] וּלְהַבְדִּיל מְדַרְגּוֹת קְדוּשׁוֹת [ס"א לְחֶלְקוֹ] שֶׁל חֶלְקוֹ מֵאֱלוֹ הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים, וּבְכֵלָם צָרִיף יַעֲקֹב הַקְּדוֹשׁ [בְּכֹר שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִתְקַרֵּב], וְעַל זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתוּב בַּתּוֹרָה, אֲמוּנָה שְׁלֹו, בַּתּוֹרָה צְדִדֵי [ס"א סֹתְרִי] מְלִים אֱלוֹ. אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ.

323. רַבִּי יִיסָא זֹוטָא הָוָה שְׂכִינּוֹ קַמִּיהַ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לִיהוּ. הָאִי דְכֻתִּיב (מִשְׁלִי י) בְּרִכּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, לְצְדִיק מִבְּעֵי לִיהוּ, מֵאִי לְרֹאשׁ צְדִיק. אָמַר לִיהוּ, רֹאשׁ צְדִיק דָּא הִיא עֲטָרָה קְדִישָׁא, וְאֻקְמוּהָ. תוּ, רֹאשׁ צְדִיק, דָּא יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ גְטִיל בְּרַכָּא, וְנִגִּיד לוֹן לְצְדִיק, וּמִתְבָּן אֲדִירִיקוֹ לְכָל עֵיבָר, וּבִתְבָרְכֵן כְּלָהוּ עַלְמִין.

324. אָבֵל הֵנָּה בְּאֶרְנוֹ, בְּרִכּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק – [רֹאשׁ] צְדִיק נִקְרָא אוֹתוֹ הַמְּקוֹם [רֹאשׁ] שֶׁל הַבְּרִית, שְׂמַמְנוּ יוֹצְאִים

320. וְכֵלָהוּ רְשׁוּמִין, בְּרְשׁוּמוֹ דְּמוֹלְכָא עֲלָאָה. כְּמוֹ דִּישְׂרָאֵל, רְשׁוּמִין לְהַתְנָא, בֵּין כָּל שְׂאֵר עַמִּיּוּן, וְאֵף דְּרַגְיָן דְּמוֹשְׂרִין עֲלָאִין, רְשׁוּמִין אִינּוֹן לוֹזוֹלְקִיָּה לְקַב"ה. בֵּין כָּל שְׂאֵר זוּלִין, וּמוֹשְׂרִין עֲלָאִין. וְעַד בְּרִיר יַעֲקֹב לוֹזוֹלְקִיָּה וְעַד בֵּיה, בְּרֹא דְמוֹהִימְנוֹתָא, וְאֵף הִכִּי קַב"ה. בְּרִיר לִיהוּ, מִכָּל שְׂאֵר זוּלִין וּמוֹשְׂרִין דְּעַלְמָא.

321. וּמוֹשְׂרִין עֲלָאִין, מִתְפַּרְשָׁאן אֲלִין מֵאֲלִין. בְּשַׁעַר דְּזִהְרָא דְּזוּרָא בְּנִהִירוֹ דְּשְׂכִינְתָּא אֲתַגְלִיא, כָּל אִינּוֹן דְּרַגְיָן אֲזוּרִין, אֲתַכְסִּפּוּן, וּמִתְעַטְפִּי מִהִהוּא זִהְרָא וְלֹא יִכְלוּ לְקַרְבָּא לְגַבִּיהוּ. וְכָל אִינּוֹן דְּרַגְיָן קְדִישִׁין, דְּאִינּוֹן תְּקוּנָא דִּילִיהוּ, בְּשַׁעַר דְּאֲתַגְלִיא הִהוּא זִהְרָא, מִיַּד זוּדָאן, וְסַלְקֵן לְאֲתַקְרָבָא בְּהַדִּיהוּ, וְלֹאֲתַקְשֵׁרָא לְגַבִּיהוּ, וְאִיהוּ בְּהוּ אֲתַתְקַנְתָּ, וְסַתְרָא דָּא וְהִיוּ הָעֵטְוִפִים לְלִבָּן וְהַקְּשׁוּרִים לְיַעֲקֹב.

322. וְאַצְטְרִיךְ לְבָרַרָא וְלֹאֲתַפְרֵשָׁא דְּרַגְיָן קְדִישִׁין דְּזוּלְקִיָּה. מֵאִינּוֹן דְּרַגְיָן דְּשְׂאֵר עַמִּיּוּן, וּבְכֵלָא אֲצְטְרִיךְ יַעֲקֹב קְדִישָׁא וְעַד קַב"ה כְּתִיב בְּאוֹרֵייתָא, מִהִימְנוֹתָא דִּילִיהוּ, בְּגוֹ סַתְרֵי מוֹלִין אֲלִין. זְכָאָה זוּלְקִיָּה (ע"כ ס"ת)

323. רַבִּי יִיסָא זֹוטָא הָוָה שְׂכִינּוֹ קַמִּיהַ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לִיהוּ. הָאִי דְכֻתִּיב (מִשְׁלִי י) בְּרִכּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, לְצְדִיק מִבְּעֵי לִיהוּ, מֵאִי לְרֹאשׁ צְדִיק. אָמַר לִיהוּ, רֹאשׁ צְדִיק דָּא הִיא עֲטָרָה קְדִישָׁא, וְאֻקְמוּהָ. תוּ, רֹאשׁ צְדִיק, דָּא יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ גְטִיל בְּרַכָּא, וְנִגִּיד לוֹן לְצְדִיק, וּמִתְבָּן אֲדִירִיקוֹ לְכָל עֵיבָר, וּבִתְבָרְכֵן כְּלָהוּ עַלְמִין.

324. אָבֵל הָאֵ אֻקְמוּנָא, בְּרִכּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, (רֹאשׁ) צְדִיק אֲקָרִי, הִהוּא אֲתַר (ס"א ל"ג רִישָׁא) דְּבְרִית, דְּמוֹנִיהַ נְפִיקִין מִבְּעֵינָן לְבָר, זֹקְבָא

מעֵינֹת החוֹצָה. הַנֶּקֶב שֶׁל הַפֶּד שׁוֹיָצָא מִמֶּנּוּ הַיֵּין הוּא הָרֵאשׁ, כִּי רֵאשׁ צַדִּיק, אוֹתוֹ מְקוֹם, כְּשׁוֹרֵק מֵעֵינֹת לְנִקְבָה, נִקְרָא רֵאשׁ צַדִּיק. הַצַּדִּיק הוּא רֵאשׁ [רֵאשׁ לְכָל הַבְּרָכוֹת] מִשּׁוּם שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת שְׂרוּיֹת בּוֹ.

325. עוד, אוֹתוֹ הָאָדָם שׁוֹכֵחַ לְשִׁמְרֵ אֵת אוֹת בְּרִית הַקֹּדֶשׁ וְעוֹשֶׂה אֵת מִצְוֹת הַתּוֹרָה נִקְרָא צַדִּיק, וּמֵרֵאשׁוֹ וְעַד רִגְלוֹ כִּי נִקְרָא. וְכִשְׁהַבְּרָכוֹת שׁוֹפְעוֹת לְעוֹלָם, הֵן שׁוֹרוֹת עַל רֵאשׁוֹ, וּמִמֶּנּוּ עוֹמְדוֹת הַבְּרָכוֹת לְעוֹלָם בְּבָנִים הַקְּדוּשִׁים הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵקִים.

326. עוד שָׁאֵל רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, כְּתוּב (תְּהִלִּים לז) נֶעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנִי וְגו'. הַפְּסוּק הַזֶּה פִּרְשׁוּהוּ שֶׁשָּׂרוֹ שֶׁל עוֹלָם אָמַר אוֹתוֹ. הוּא אָמַר אוֹתוֹ בְּחִכְמָה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁחֹשְׁבִים בְּנֵי אָדָם. אָמַר לוֹ, בְּנִי, יִפָּה הוּא, שֶׁהָרִי בִּיחֻד הַקְּדוֹשׁ נִאֶמַר נֶעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנִי.

327. וְכִי הוּא, וְלֹא רֵאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזֵב – זֶה הַשֶּׁבַח שֶׁל הַיְחֻד שֶׁלֹּא נִמְצָא יוֹם לֵילָא לֵילָה, שֶׁהֵנָּה הַלֵּילָה תְּמִיד נִמְצָא בּוֹ, וְהַצַּדִּיק אַחֲזוֹ לְמַעְלָה וְאַחֲזוֹ לְמַטָּה.

328. וְזָרְעוּ מִבְּקֶשׁ לְזוּמָה, מֵאֵי הוּא. אֵלָּא, בְּשַׁעֲתָא דְזָרִיק וְאַתְנַגִּיד זָרְעָא, לֹא תִבֵּעַ לְנוֹקְבָא. דְּהָא בְּהַדְרִיה שְׂרִיָא, דְּלֹא אֶתְפְּרָשָׁא מִנִּיהַ לְעַלְמִין, וְזוּמָנָא הִיא לְזַבְיָה. דְּהָא זָרְעָא לֹא נִגִיד, אֵלָּא בְּשַׁעֲתָא דְנוֹקְבָא זְמִינָא, (דף קסב ע"ב) וְתִיאוּבְתָא דְתַרְוּוּיָהּ כְּזוּדָא בְּדַבּוּקָא זוּד דְלֹא מִתְפָּרְשָׁן, וְעַל דָּא לֹא אֶעְטְרִיף לְמִתְבַּע עֲלָהּ.

329. אָמַר לוֹ, וּבְזִמְנַן הַגְּלוּת לֹא כִּי? אָמַר לוֹ, כְּתוּב זָרְעוּ, וְאֵינוֹ. מִתִּי יוֹצֵא? כְּשֶׁהַנִּקְבָה בְּדַבּוּק אַחַד עִם הַזָּכֵר. וְאֵם תֵּאמַר, לֹא רֵאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזֵב – בְּזִמְנַן שֶׁל הַגְּלוּת מֵהִיא?

330. אֵלָּא זֶה אַחֲזוֹ לְמַעְלָה וְלֹא נֶעֱזֵב לְעוֹלָמִים. בְּזִמְנַן אַחַר לֹא נֶעֱזֵב מִהַנִּקְבָה, אַחֲזוֹ לְמַעְלָה וְאַחֲזוֹ לְמַטָּה. אַחֲזוֹ לְמַעְלָה –

דְּקִיסְטָא דְזוּמָרָא נְפִיק מִנִּיהַ, אִיהוּ רִישָׁא. כִּי רֵאשׁ צַדִּיק, הֵהוּא אֶתֶר, כִּי זָרִיק מִבּוֹעֵין לְנוֹקְבָא, אֶקְרִי רֵאשׁ צַדִּיק. צַדִּיק אִיהוּ רֵאשׁ (נ"א רִישָׁא לְכָל בְּרָכָא) בְּזִין דְּכָל בְּרָכָאן בִּיהַ שְׂרִיָין.

325. תו, הֵהוּא בְּרַ נְשֵׁי, דְזָכִי לְמוֹנָטֵר אֵת קִיָּמָא קְדִישָׁא, וְעַבִיד פְּקוּדֵי דְאוּרִיָתָא, צַדִּיק אֶקְרִי, וּמִרִישִׁיָה וְעַד רִגְלוֹי הִכִּי אֶקְרִי. וְכִי בְּרָכָאן נִגְדִין לְעַלְמָא, שְׂרִיָין עַל רִישִׁיָה, וּבְמִנִּיהַ קִיָּמֵי בְּרָכָאן לְעַלְמָא, בְּבִינֵין קְדִישִׁין וְכֹאִין דְאוּקִים.

326. רַבִּי יִיסָא תו שְׁאִיל וְאָמַר, (תְּהִלִּים לז) כְּתִיב נֶעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנִי וְגו'. הִיא קְרָא אוּקְמוּהַ דְשָׂרוֹ דְעַלְמָא אָמְרוּ, אִיהוּ אָמְרוּ בְּזוּכְמָתָא, יִתִיר מִבּוֹהַ דְזוּשְׁבִין בְּנֵי נְשָׂא. אָמַר לִיהַ, בְּרִי יֵאוֹת הוּא, דְּהָא בְּיוֹזוּדָא קְדִישָׁא אֶתְמַר נֶעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנִי.

327. וְהִכִּי הוּא. (תְּהִלִּים לז) וְלֹא רֵאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזֵב, דָּא הוּא שְׂבֻזָא דְיוֹזוּדָא, דְלֹא אֶשְׁתַּכּוּז יוֹם בְּלֹא לֵילָה. דְּהָא לֵילָה בִּיהַ אֶשְׁתַּכּוּז תְּדִירָא, וְצַדִּיק אֲזוּיֵד לְעֵילָא וְאַזּוּיֵד לְתַתָּא.

328. וְזָרְעוּ מִבְּקֶשׁ לְזוּמָה, מֵאֵי הוּא. אֵלָּא, בְּשַׁעֲתָא דְזָרִיק וְאַתְנַגִּיד זָרְעָא, לֹא תִבֵּעַ לְנוֹקְבָא. דְּהָא בְּהַדְרִיה שְׂרִיָא, דְּלֹא אֶתְפְּרָשָׁא מִנִּיהַ לְעַלְמִין, וְזוּמָנָא הִיא לְזַבְיָה. דְּהָא זָרְעָא לֹא נִגִיד, אֵלָּא בְּשַׁעֲתָא דְנוֹקְבָא זְמִינָא, (דף קסב ע"ב) וְתִיאוּבְתָא דְתַרְוּוּיָהּ כְּזוּדָא בְּדַבּוּקָא זוּד דְלֹא מִתְפָּרְשָׁן, וְעַל דָּא לֹא אֶעְטְרִיף לְמִתְבַּע עֲלָהּ.

329. אָמַר לִיהַ, וּבְזִמְנָא דְגְלוּתָא לֹא הִכִּי. אָמַר לִיהַ זָרְעוּ כְּתִיב, וְלֹא אִיהוּ. אִימְתִי נְפִיק, כִּי נִקְבָא בְּדַבּוּקָא זוּד עִם דְכּוּרָא. וְאִי תִימָא לֹא רֵאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזֵב, בְּזִמְנָא דְגְלוּתָא מֵאֵי הִיא.

330. אֵלָּא, הִיא אֲזוּיֵד לְעֵילָא. וְלֹא נֶעֱזֵב לְעַלְמִין, בְּזִמְנָא אֲזוּרָא, לֹא נֶעֱזֵב מִנוֹקְבָא, אֲזוּיֵד לְעֵילָא, וְאַזּוּיֵד לְתַתָּא.

בזמן של הגלות. בזמן אחר אוחז את שני הצדדים, למעלה ולמטה, ולעולם אינו נעזב.

331. כתוב (בראשית א) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים, זה צדיק, ואף על גב שנאמר ברקיע השמים, אלא ברקיע השמים ודאי, שהוא סיום הגוף.

332. בא ראה, שני רקיעים הם, והם הראשית והשנייה, זה כמו זה. ראשית הרקיע השמיני בו שקועים כל הכוכבים, קטנים וגדולים, וזהו הרקיע העליון הנסתר שמקום הכל, וממנו יוצא הכל, והוא השמיני ממש למעלה, והוא הראשית להוציא ממנו הכל.

333. כך הוא הרקיע השמיני ממעלה למטה, שבו שקועים כל הכוכבים, כל האורות והמאורות, והוא נוטל את הכל, וזה הסיום של הכל. כמו שאותו הרקיע השמיני, שהוא ראשית הכל, תלויים בו כל האורות, ונוטל אותם, וממנו יוצאים – כך גם זה, אותו רקיע השמיני תלויים בו כל האורות ונוטל אותם, וממנו יצאו לכל העולמות.

334. הראשית והשניים עומדים כגון אחד, ועל בן הוא הנדר ששופע ויוצא ולא פוסקים מימיו לעולמים, הכל שיהיה הסיום כמו הראשית, ומשום כך ויתן אתם אלהים ברקיע השמים, ולמה? להאיר על הארץ.

335. ואף על גב שנאמר, הכל עומדים כגון אחד, וזהו ברור הדבר. מה בין זה לזה? אלא זה מקים וזו את העולם העליון שהוא בו ואת כל אותם הצדדים העליונים, וזה מקים וזו את העולם התחתון ואת כל אותם הצדדים התחתונים.

336. ואם תאמר, העולם שלמעלה מי הוא? והרי [הוא] אותו הרקיע השמיני העליון הנסתר הוא העולם שלמעלה, וכך נקרא, שהרי שני עולמות הם, כמו שנתבאר. אלא הוא עולם עליון, וכל אותם שיוצאים ממנו נקראים על שמו, ואותם שיוצאים מן העולם

אזויד לעילא, בזמנא דגלותא. בזמנא אחרא, אזויד לתרין סטרין, לעילא ותתא, ולעולם אינו נעזב.

331. כתיב, (בראשית א) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים, דא צדיק. ואף על גב דאתמר ברקיע השמים, אלא ברקיע השמים ודאי, דאיהו סיומא דגופא.

332. תא זזי, תרין רקיעין אינון, ואינון שירותא וסיומא, דא כגוונא דא. שירותא רקיעא תמינאה, ביה שקיעין כל ככביא, ועירין ורברבין. ודא הוא רקיעא עלאה סתימאה, דקאים כלא ובגיה נפיק כלא. ואיהו תמינאה, מתתא לעילא, והוא שירותא לאפקא בגיה כלא.

333. כך איהו רקיעא תמינאה מעילא לתתא, דביה שקיעין כל ככביא, כל גהורין ובויעין. והוא נטיל כלא ודא סיומא דכלא. כמה דההוא רקיעא תמינאה, דאיהו שירותא דכלא. תליין ביה כל גהורין ונטיל לון, ובגיה נפיק. הכי נמי האי, איהו רקיעא תמינאה, תליין ביה כל גהורין ונטיל לון, ובגיה נפקו לכלהו עלמין.

334. שירותא וסיומא כגוונא זוד קיימי, ועל דא איהו גהר דנגיד ונפיק, ולא פסקי מימיו לעלמין. כלא לבמהוי סיומא כשירותא, ובגין כך ויתן אתם אלהים ברקיע השמים, ולמה, להאיר על הארץ.

335. ואף על גב דאתמר כלא כגוונא זודא קיימי, ודא הוא ברירא דמלה, מה בין האי להאי. אלא, דא אוקים וזו לעלמא עלאה דאיהו ביה ולכל אינון סטרין עלאין, ודא אוקים וזו לעלמא תתאה ולכל אינון סטרין תתאין.

336. ואי תיבא, עלמא דלעילא במאן איהו, והא (איהו) ההוא רקיעא תמינאה עלאה סתימאה, עלמא דלעילא איהו והכי אקרי, דהא תרין עלמין גיהו כמה דאתמר. אלא, איהו עלמא עלאה, וכל אינון דנפקי בגיה, על שמייה אקרון. ואינון דנפקי

התחתון נקראים על שמו, וכל זה וזה הכל אחד, ברוך הוא לעולם ולעולמי עולמים.

337. בא ראה, (תהלים קד) ישבעו עצי ה' ארזי לבנון אשר נטע. מי הלבנון? הרי פרשודו ונתבאר. הפסוק הזה, אשר שם צפרים יקננו חסידה ברושים ביתה – אשר שם צפרים יקננו, באיזה מקום? בלבנון. ואלו הן שתי הצפרים שאמרנו בכמה מקומות, ומאלו נפרדות כמה צפרים אחרות. אבל אלו עליונות, ויוצאת מן לבנון, שהוא [סתום] למעלה, וסוד הדבר – וללבן שתי בנות וגו'.

338. חסידה ברושים ביתה, [זו לאה] באותם ששה בנים עליונים, ששת צדדי העולם, כמו שנתבאר. למה נקרא חסידה? אלא העולם העליון הזה, אף על גב שהוא נקבה, קוראים לו זכר. שבאשר מתפשט, כל טוב וכל האור יוצא ממנו.

339. ומשום שהיא חסידה, יוצא [משם] ממנה חסד, שהוא האור הראשון, שכתוב (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור. ועל זה ברושים ביתה. ברושים – אל תקרי ברושים אלא בראשים, שהרי העולם האחר בתחתונים ביתה, והיא בית הדין של העולם, ולפעמים נקרא כמו שלמעלה בכל אותם השמות.

340. ועל המקום הזה כתוב, וינחם ה', ויתעצב אל לבו. חרון אף ה'. שהרי במקום הזה תלוי. שהרי כל מה שלמעלה, הכל הוא באור, חיים לכל הצדדים, ועל בן שנינו, אין עצבות לפני המקום, בדיוק לפני, ועל זה כתוב (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. עבדו את ה' בשמחה – כנגד העולם העליון. באו לפניו ברננה – כנגד העולם התחתון. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, משום כך כתוב (דברים לג) אשריה ישראל מי כמוך עם נושע בה' מגן עזרך ואשר חרב גאותך ויכחשו וגו'.

מעלמא תתאה, על שמייה אקרוין. וכל האי והאי כלא זוד, בריך הוא לעולם ולעלמי עלמיין.

337. תא זוזי (תהלים קד) ישבעו עצי ה' ארזי לבנון אשר נטע. מאן לבנון. הא אוקמוה ואתמר, האי קרא (תהלים קד) אשר שם צפרים יקננו חסידה ברושים ביתה. אשר שם צפרים יקננו, באן אתר, בלבנון. ואלין אינון תרין צפרים דקאמרן בכמה אתר, (דף קסג ע"א) ומאלין אתפרשין כמה צפרין אזורנין, אבל אלין עלאין ונפקין מלבנון דאיהו (ס"א סתימאה) לעילא, ורזא דמלכה, (בראשית כט) וללבן שתי בנות וגו'.

338. חסידה ברושים ביתה, (ס"א דא לאה) באינון שית בנין עלאין, שית סטרין דעלמא, כמה דאתמר. אמאי אקרי חסידה. אלא, האי עלמא עלאה אף על גב דזוקבא איהי, קרינן לה דכר, דכד אתפשט, כל טיבו וכל זיהירו מניה נפיק.

339. ובגין כך דאיהי חסידה, נפיק (מתמן) מניה זוס"ד, דאיהו זהורא קדמאה, דכתוב, (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור. ועל דא ברושים ביתה. ברושים, אל תקרי ברושים, אלא בראשים. דהא עלמא אזורא, בתתאין ביתה, ואיהי בי דינא דעלמא. ולזמנין אקרי כזוזא דלעילא, בכל אינון שמהן.

340. ועל אתר דא פתיב, (בראשית ו) וינחם ה' ויתעצב אל לבו. זרון אף יי. דהא באתר דא תליא. דהא פל מיה דלעילא, כלא איהו בזהירו, זויין לכל סטרין. ועל דא תנינן, אין עצבות לפני המקום, לפני דייקא. ועל דא פתיב, (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. עבדו את ה' בשמחה, לקביל עלמא עלאה, באו לפניו ברננה לקביל עלמא תתאה. ופאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי. בגין כך פתיב, (דברים לג) אשריה ישראל מי כמוך עם נושע בני מגן עזרך ואשר חרב גאותך ויכחשו וגו'.

341. ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים וגו'. פתח רבי אלעזר ואמר, (משלי ט) אם זוכמת לך ולצת לבדך תשא. אם חכמת חכמת לך – בא ראה, אוי לאותם רשעי העולם שלא יודעים ולא משגיחים בדברי תורה. וכשהם משגיחים בה – משום שאין להם שכל, דברי התורה נראים בעיניהם כאלו כלם מלאים ריקנות ואין בהם תועלת, והכל משום שהם ריקנים מדעת ושכל, שהרי כל דברי התורה, כלם דברים עליונים ונכבדים, וכל דבר ודבר שכתוב בה יקרה היא מפנינים וכל חפצים לא ישוו בה [בתורה].

342. וכל אותם הטפשים אטומי הלב, בשואים דברי תורה, לא די להם שלא יודעים, אלא שהם אומרים שהם דברים פגומים, דברים שאין בהם תועלת. אוי להם כשיתבע אותם הקדוש ברוך הוא את עלבון התורה, ויעשו ענש שמורדים ברבונם.

343. מה כתוב בתורה? כי לא דבר רק הוא מכס. ואם הוא רק – הוא מכס, שהרי כל התורה מלאה מכל אבנים טובות ומרגליות יקרות מכל הטובות של העולם, כמו שנאמר וכל חפצים לא ישוו בה, ואיך יאמרו שהיא ריקה?

344. ושלמה המלך אמר, אם חכמת חכמת לך. שפאשר יתחכם אדם בתורה, זוהי תועלת לו, שהרי בתורה לא יכול להוסיף אפלו אות אחת. ולצת לבדך תשא, שהרי התורה לא יגרע כלום מהשבח שלה, והליצנות היא שלו ונשארת בו להאביד אותו מן העולם הזה ומן העולם הבא.

345. בא ראה, פאשר האותיות העליונות כלן מתחברות בדרגה הזו, הסוף של כל הדרגות הקדושות העליונות, ומתמלאת מהם ומתברכת מן העולם העליון, אז הדרגה הזו עומדת להשקות את כל העדרים, כל אחד ואחד פראוי לו, וכל אחד ואחד נשקה מדין ורחמים.

341. (בראשית ל) ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים וגו'. פתח רבי אלעזר ואמר, (משלי ט) אם זוכמת לך ולצת לבדך תשא. אם זוכמת זוכמת לך, תא זוזי, ווי לאינן זוזיבי עלמא, דלא ידעין ולא משגיזוין במלי דאורייתא. וכד אינן משגיזוין בה, בגין דלית לון סכלתנו, מלין דאורייתא דבינין בעינייהו כאילו כלהו מלי ריקנא, ולית בהו תועלתא. וכלא בגין דאינן ריקנן מדעתא וסכלתנו. דהא כל מילי דאורייתא, כלהו מלין עלאין ויקירין. וכל מלה ומלה כתיב בה (משלי ג) יקרה היא מפנינים וכל חפצים לא ישוו בה (באורייתא).

342. וכל אינן טפשיין, אטימין דלכא, כד זומאן מלי דאורייתא, לא די לון דלא ידעי, אלא דאינן אמרי, דאינהו מלין פנימין, מלי דלית בהו תועלתא. ווי לון, כד יתבע לון קודשא בריה הוא, עלבונא דאורייתא, ויתעשו עונשא דמרדי במאריהון.

343. מה כתיב באורייתא, (דברים לב) כי לא דבר רק הוא מכס, ואי איהו רק מכס איהו, דהא אורייתא כלא, מלייא מכל אבנין טבין ומרגלאן ויקירין, מכל טבין דעלמא. כמה דאת אמר וכל חפצים לא ישוו בה, והיה ימרון דאיהי ריקנא.

344. ושלמה מלכא אמר, אם זוכמת זוכמת לך, דכד יתחכם בר נש באורייתא, תועלתא דיכיה איהו. דהא באורייתא לא יכיל לאוספא אפילו את אונת. ולצת לבדך תשא, דהא אורייתא, לא יגרע משבחהא כלום, וליצנותא, דיכיה איהו, ואשתאר ביה לאובדא ליה מהאי עלמא ומעלמא דאתי.

345. תא זוזי, כד אתוון עלאין, מתזוברן כלהו בהאי דרגא, סופא דכל דרגין קדישין עלאין, ואתמליא מנייהו, ואתברכא מעלמא עלאה. פדין, האי דרגא קיימא לאשקאה לכלהו עדרין, כל זוד וזוד פדקא זוזי ליה, וכל זוד וזוד אתשקי מן דינא ורוזמי.

346. בא ראה מה כתוב, ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים וגו'. שיעקב רצה לתקן תפלת ערבית, ולהאיר ללבנה ולהשקות ולברך אותה מכל הצדדים, שכתוב ויצג את המקלות, אלו דינים וגבורות שיוצאים מן הגבורה שלמעלה.

347. וכאשר יעקב רצה לתקן את הדרגה הזו, סלק את כל אותם הדינים והגבורות ממנה, והקים אותם ברהטים, באותם ארבעת הרהטים שעומדים תחת זו באר חפרוה שרים, שמתמלאת מאותם הנחלים והמעיינות העליונים. משום שבאשר המים יוצאים מהבאר הקדושה הזו, אלו הארבעה נוטלים הכל, ועל כן נקראים רהטים, ומשם כלם באים לשתות. ואותם דינים וגבורות, כלם עומדים שם לטל את כל אחד ואחד כראוי לו.

348. אשר תבאנה הצאן לשתות לנכח הצאן, אלו כנגד אלו. ויחמנה, מה זה ויחמנה? שבאשר מתעטרים בדין, מתחממים באותו הדין, והולכים ומשוטטים בעולם, ומעינים בדרכי בני האדם, הן לטוב הן לרע.

349. בא ראה מה כתוב אחריו, ויחמו הצאן אל המקלות. משום שאותם המקלות היו מתחממים ומשגיחים בדיני העולם, ונפקדים עליו, ונדונים אנשים עליהם, כמו שנאמר (דניאל ד) בגזרת מלאכים הדבר ובפקדת קדושים הגזרה וגו'.

350. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים סג) דבקה נפשי אוזריה בי תמכה ימינה, הא קרא אית לאסתכלא ביה, דבקה נפשי אוזריה, בגין דדוד מלכא, הוה מתדבק נפשיה תדיר, אבתריה דקודשא בריך הוא. וכל זוייש למלין אוזרין דעלמא, אלא לאתדבקה נפשיה ורעותיה ביה, וכיון דאיהו הוה מתדבק בקודשא בריך הוא, (קודשא בריך הוא) הוה תמיה ביה וכל שבקה. מפאן, לבר נש כד אתא לאתדבקה

346. תא זוזי, מה כתוב, ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים וגו', דיעקב בעא לאתקנא תפלה של ערבית, ולאנהרא לסיהרא, ולאשקאה ולברכא לה מכל סטרין, דכתיב ויצג את המקלות. אלן דינין וגבורן דנפקי מגבורה דלעילא.

347. ויעקב כד בעא לאתקנא להאי דרגא, סליק לכל אינון דינין וגבורן מינה, ואוקים לון ברהטים, באינון רהטים ארבע, דקיימי תזוזת האי (כמדבר כא) באר חפרוה שרים, דאתמלייא מאינון נזולין ומבועין עלאין. בגין דכד נפקין מיין מהאי באר קדישא, אלן ארבע נטלי כלא. ועל דא אקרון רהטים, ובתמן (דף קסג ע"ב) אתין כלא למשתי.

348. ואינון דינין וגבורן, כלהו קיימי תמן, לנטלא לכל זוד וזוד כדקא זוזי ליה. אשר תבאנה הצאן לשתות לנכחו הצאן, אלן לקביל אלן. ויחמנה, מאי ויחמנה. דכד מתעטרן בדינא, מתחממין בהווא דינא, ואזלין ושאיטין בעלמא, ומעינין בארוזיהון דבני נשא, הן לטוב הן לבייש.

349. תא זוזי, מה כתוב בתריה, (בראשית ל) ויחמו הצאן אל המקלות, בגין דאינון מקלות הוו מתחממין, ומשגיחין בדיני עלמא, ואתפקדן עליה, ואתדנו בני נשא עליהו, כמה דאת אמר (דניאל ד) בגזרת עירין פתגמא ובאמר קדישין שאלתא וגו'.

350. רבי זוייא פתחו ואמר, (תהלים סג) דבקה נפשי אוזריה בי תמכה ימינה, הא קרא אית לאסתכלא ביה, דבקה נפשי אוזריה, בגין דדוד מלכא, הוה מתדבק נפשיה תדיר, אבתריה דקודשא בריך הוא. וכל זוייש למלין אוזרין דעלמא, אלא לאתדבקה נפשיה ורעותיה ביה, וכיון דאיהו הוה מתדבק בקודשא בריך הוא, (קודשא בריך הוא) הוה תמיה ביה וכל שבקה. מפאן, לבר נש כד אתא לאתדבקה

בְּקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹחֵז
בוֹ וְלֹא שׁוֹבֵק לִיה.

351. דְּבַר אַחַר דְּבַקָּה נִפְשֵׁי אַחֲרֵיהֶּ -
לְהַתְעַשֵּׂר דְּרָגָתוֹ לְמַעְלָה. שְׁהָרִי בְּאֶשֶׁר
נִדְבְּקַת הַדְּרָגָה הַהִיא [שְׁלוֹ נִתְבַּרְכָּה,
וְכִשְׁהִתְגַּלְתָּה] בְּדְרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת לְעֹלוֹת
אַחֲרֵיהֶּן, אִזּוּ הַיְמִין אוֹחֵז בָּהּ לְהַעֲלוֹתָהּ
וְלְחַבְרָהּ בְּחִבּוּר אֶחָד בְּרֵאוּי, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
וְתִאחֲזַנִּי יְמִינֶךָ, וְכַתּוּב וַיְמִינוּ תַחֲבַקְנִי, וְעַל
כֵּן בִּי תִמְכָּה יְמִינֶךָ.

352. וְכִשְׁאוֹחֵז בוֹ בְּקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִזּוּ
כְּתוּב שֶׁמֵּאלוֹ תַחַת לְרֵאשֵׁי וַיְמִינוּ תַחֲבַקְנִי. וְאִיהוּ
יְזוּזְרָא זוּד וְזוּבּוּרָא זוּד, וְכַד אִיהוּ זוּבּוּרָא זוּד, כְּדִין
אֲתַמְלִיא הַהוּא דְרָגָא דִּילִיה וְאֲתַבְּרָכָא.

353. וְכִשְׁמַתְמַלְאִים כָּל אוֹתָם הַרְהִטִים,
מִתְמַלְאִים לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְכָל
הַעֲדָדִים מְשֻׁקִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְצִדּוֹ.
וְכִשְׁבָּא יַעֲקֹב לְתַקֵּן אֶת הַדְּרָגָה הַזֹּאת, בְּחַר לוֹ
צִד הַיְמִין שְׂרָאוּי לוֹ, וְהַצִּד הַאֲחֵר שְׁלֹא רֵאוּי
לוֹ נִפְרַד מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב וַיִּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים
לְבָדוֹ וְלֹא שְׁתָּם עַל צֶאֱן לְבָנָי. לְבָדוֹ - הִיא
לְבָדוֹ שְׁלֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתוֹעֵבוֹת הָאֲחֵרוֹת
שֶׁבְּצִדָּדִים הָאֲחֵרִים. אֲשֶׁרֵי חִלְקָם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁעֲלֵיהֶם כְּתוּב (דְּבָרִים יד) כִּי עַם
קְדוֹשׁ אַתָּה לַה' אֱלֹהֶיךָ וְיָבֶךָ בְּחַר ה' וְגו'.

354. וּבֵא וּרְאֵה, יַעֲקֹב הוּא הַמְּשַׁבַּח שֶׁל
הָאֲבוֹת וְהוּא הַכֹּלֵל שֶׁל כָּלֵם, וּמִשׁוּם שֶׁהוּא
הַכֹּלֵל שֶׁל הַכֹּל, מִשׁוּם כֵּן הוּא עוֹמֵד לְהַאֲדִיר
לְלִבְנָהּ, שֶׁיַּעֲקֹב הוּא עוֹמֵד לְתַקֵּן אֶת תְּפִלַּת
עַרְבִית.

355. וְכָל הַתְּקוּן הַהוּא הוּא בְּרֵאוּי לוֹ. כָּל
אוֹתָם הַצְּדָדִים הַקְּדוֹשִׁים, כָּלֵם בְּתַקֵּן הַתְּקוּן
בְּצִדּוֹ, וְהַפְּרִיד חִלְקוֹ מִחִלְקָם שֶׁל שְׂאָר
הָעַמִּים. אֵלּוֹ הַצְּדָדִים הָעֲלִיּוֹנִים הַקְּדוֹשִׁים
בְּקֹדֶשׁ עֲלִיּוֹנָה, וְאֵלּוֹ צְדָדִים טְמֵאִים
בְּטֵמְאוֹת הַטְּמָאָה.

בְּקֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹזִיד בֵּיה,
וְכֹא שׁוֹבֵק לִיה.

351. דְּבַר אוֹזֵר דְּבַקָּה נִפְשֵׁי אוֹזְרִיה, לְאֲתַעֲטֹרָא דְרָגִיה
לְעִילָא, דְּהָא כַּד אֲתַדְּבַק הַהוּא דְרָגָא (ס"א דִּילִיה
אֲתַבְּרָכָא וְכַד אֲתַגְּלִיִּיא) בְּדְרָגִין עֲלָאִין לְסַלְקָא בְּתַרְיִיהוּ,
כְּדִין יְמִינָא אוֹזִיד בֵּיה לְסַלְקָא לִיה, וְכַזּוּבּוּרָא לִיה,
בְּזוּבּוּרָא זוּד כְּדָקָא יְאוּת, כְּמָה דְאֵת אֲמַר, (תְּהִלִּים
קֶלֶט) וְתִאחֲזַנִּי יְמִינֶךָ, וְכַתּוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) וַיְמִינוּ
תַחֲבַקְנִי, וְעַל דָּא בִּי תִמְכָּה יְמִינֶךָ.

352. וְכַד אוֹזִיד בֵּיה בְּקֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּדִין
כְּתוּב, (שם) שֶׁמֵּאלוֹ תַחַת לְרֵאשֵׁי וַיְמִינוּ תַחֲבַקְנִי. וְאִיהוּ
יְזוּזְרָא זוּד וְזוּבּוּרָא זוּד, וְכַד אִיהוּ זוּבּוּרָא זוּד, כְּדִין
אֲתַמְלִיא הַהוּא דְרָגָא דִּילִיה וְאֲתַבְּרָכָא.

353. וְכַד אֲתַמְלִין כָּל אֵינוֹן רְהִטִין, אֲתַמְלִין לְאַרְבַּעַת
סְטְרִין דְּעֲלָמָא, וְכַלְהוּ עֲדָרִיִּיא אֲשֶׁתְּקִינִין, כָּל זוּד וְזוּד
לְסְטְרִיה. וְכַד אֲתָא יַעֲקֹב לְאֲתַקְנָא הָאִי דְרָגָא, בְּרִיר
לִיה סְטְרָא דִּימִינָא, דְאֲתַזוּזִי לִיה, וְסְטְרָא אוֹזְרָא דְכָא
אֲתַזוּזִי לִיה אֲתַפְּרִשֶׁת מִיְמִינֵיה. כְּמָה דְכַתּוּב, (בְּרֵאשִׁית
ל) וַיִּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שְׁתָּם עַל צֶאֱן לְבָנָי. לְבָדוֹ,
הִיא בְּלִזְזוּדוֹ, דְכָא יִשְׁתַּמֵּשׁ בְּטַעוֹן אוֹזְרִין דְּבְּסְטְרִין
אוֹזְרִין. וְכַפֵּה זוּלְקָהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּעֲלִיְהוּ
כְּתוּב, (דְּבָרִים יד) כִּי עַם קְדוֹשׁ אַתָּה לִּי אֱלֹהֶיךָ וְיָבֶךָ
בְּחַר ה' וְגו'.

354. וְתָא זוּזִי, יַעֲקֹב אִיהוּ תוֹשֵׁבְזוּא דְאֲבָהוֹן, וְאִיהוּ
כָּלֵל דְכַלְהוּ, וְכַזּוּזִי דְאִיהוּ כָּלֵל דְכָלֵא, בְּגִין כֵּן
אִיהוּ קָאִים לְאֲזַהֲרָא לְסִידְרָא, דִּיַּעֲקֹב אִיהוּ קָאִים
לְאֲתַקְנָא לְתַפִּלַּת עַרְבִית.

355. וְכָל הַהוּא תַקְנָא, אִיהוּ כְּדָקָא זוּזִי לִיה, (כְּדִין) כָּל
אֵינוֹן סְטְרִין קְדִישִׁין כְּלָהוּ בְּתַקְנָא אֲתַקֵּן בְּסְטְרוֹי,
וְאֲכַרִישׁ זוּלְקָהוּ, מְזוּלְקָא דְשְׂאָר עַמִּין. אֵלּוֹן סְטְרִין
עֲלָאִין קְדִישִׁין בְּקֹדֶשׁא עֲלָאָה. וְאֵלּוֹן סְטְרִין מְסֻאֲבִין,
בְּמְסֻאֲבֵן דְּמְסֻאֲבוּתָא.

356. והרי בארנו, שכתוב וישת לו עדרים לבדו. וישת לו – שהתקין תקונים לאמונה. לבדו – כמו שנאמר ובה בחר ה' להיות לו לעם סגלה מכל העמים. ולא שתם על צאן לבן – שלא שם חלקו וגורלו עמהם.

357. ועל פן יעקב, שלמות האבות, התקין סוד האמונה, והפריד חלקו וגורלו מהחלק והגורל של שאר העמים. ועל זה כתוב ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום.

358. רבי אבא אמר, אשרי חלקם של ישראל, שהם עליונים על העמים עובדי כוכבים ומזלות, משום שדרגתם למעלה, והדרגות של העמים עובדי כוכבים ומזלות למטה. אלו בצד הקדושה, ואלו בצד הטמאה. אלו לימין, ואלו לשמאל.

359. בין שנחרב בית המקדש מה פתוב? (איכה ב) השיב אהור ימינו מפני אויב. ומשום כך פתוב הושיעה ימינו וענני והשמאל מתגבר והשמאל מתחזקת, עד שיבנה הקדוש ברוך הוא את בית המקדש ויתקן את העולם על תקונו, ויחזרו דבריו בראוי, ויעברו צד הטמאה מן העולם. והנה נאמר, שכתוב (זכריה ג) ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ וגו', וכתוב (ישעיה כה) בלע המות לנצח וגו'.

360. וישאר הקדוש ברוך הוא לבדו, כמו שכתוב והאלילים כליל יחלף, וכתוב ונשגב ה' לבדו ביום ההוא. הוא לבדו, כמו שכתוב (דברים לב) ואין עמו אל נכר, משום שיכלה פח הטמאה מן העולם, ולא ישאר למעלה ולמטה אלא הקדוש ברוך הוא לבדו, וישראל לעבודתו, עם קדוש. ויקרא קדוש, שכתוב (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלם. ואז יהיה מלך יחידי למעלה ולמטה, ועם יחידי לעבודתו, כמו שכתוב ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ.

356. והא אוקימנא, דכתיב וישת לו עדרים לבדו. וישת לו, דאתקין (ליה) תקונין למהימנותא. לבדו, כמה דאת אמר, (שם) ובה בחר ה' להיות לו לעם סגלה מכל העמים. ולא שתם על צאן לבן, דלא שוי זולקיה ועדביה עמהון.

357. ועל דא יעקב שלימו דאבהו, אתקין רוא דמהימנותא, ואפריש זולקיה ועדביה, מזולקא ועדבא דשאר עמין. ועל דא כתיב, (דבהם ד) ואתם הדבקים בני אלהיכם חיים כלכם היום.

358. רבי אבא אמר, זכאה זולקיהון דישראל, דאינון עלאין על עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, בגין דדרגא דלהון לעילא, ודרגין דעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות לתתא, אלן בסטרא דקדושה, ואלן בסטרא דמסאבא, אלן לימינא, ואלן לשמאלא.

359. בין דאתחבר בי מקדשא, מה כתיב, (איכהב) השיב אהור ימינו מפני אויב, ובגין כך כתיב, (תהלים ס) הושיעה ימינה וענני. ושמאלא אתגבר ומסאבא אתתקף, עד דיבני קודשא בריך הוא בי מקדשא, ויתקין עלמא על תקונו, ויהדרון מליה כדקא יאות ויתעבר סטרא מסאבא מן עלמא. והא אתמר, דכתיב (זכריה ג) ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ וגו', (דף קסד ע"א) וכתיב, (ישעיה כה) בלע המות לנצח וגו'.

360. וישתאר קודשא בריך הוא בלחודו, כמה דכתיב, (ישעיה ב) והאלילים כליל יחלף, וכתוב, (שם) ונשגב ה' לבדו ביום ההוא. הוא בלחודו, כמה דכתיב, (דברים לב) ואין עמו אל נכר, בגין דישתצי זילא מסאבא מעלמא, ולא ישתאר לעילא ותתא. אלא קודשא בריך הוא בלחודו, וישראל לפולחניה, עם קדיש, ויתקרי קדיש, דכתיב, (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלם. וכדין יהא מלכא יזידאי, לעילא ותתא, ועמא יזידאה לפולחניה, כמה

דְּכַתִּיב, (דברי הימים א יז) וּמִי כְּעֹמֵךְ יִשְׂרָאֵל גְּזֵי אֲזוּד בְּאַרְצֵי.

361. רבי יצחק ורבי ייסא היו הולכים בדרך. אמר רבי ייסא, הנה שכונה אצלנו, נתעסק בדברי תורה, שכל מי שעוסק בדברי תורה ומשתדל בה, זוכה להמשיך אותה עמו.

361. רבי יצחק ורבי ייסא, הוו אֲלֵי בְּאַרְזוּא, אָמַר רַבִּי יִיסָא, הָא שְׂכִינְתָא לְגַבְּן נְתַעְסַק בְּמַלְכֵי דְאֹרִייתָא, דְּכָל מֵאן דְּעָסִיק בְּמַלְכֵי דְאֹרִייתָא וְיִשְׁתַּדַּל בְּהָ, זְכִי לְאִמְשָׁכָא לִיה בְּהַדְיָה.

362. פתח רבי יצחק ואמר, (תהלים יח) מי ה' וברוך צורי וירום אלוהי ישעי. הפסוק הזה הוא סוד. מי ה', וכי לא ידענו שהקדוש ברוך הוא נקרא חי? אלא אפלו צדיק גמור, הוא נקרא חי, שהרי חי – צדיק הוא למעלה וצדיק הוא למטה. למעלה הקדוש ברוך הוא נקרא חי – למטה הצדיק נקרא חי, שכתוב (שמואל ב כג) ובגיהו בן יהוידע בן איש חי. למה נקרא חי? משום שהוא צדיק, שהרי צדיק נקרא חי, חי העולמים. וברוך צורי – הכל אחד. חי וברוך – שלא נפרדים זה מזה. שבאשר מתחברים יחד נקרא באר מים חיים. זה נובע החוצה, וזה מתמלא ממנו.

362. פְּתוּחַ רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (תהלים יח) מִי ה' וּבְרוּךְ צוּרֵי וִירוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי, הָאִי קָרָא אִיהוּ רַחָא. זְוִי יִי, וְכִי לֹא יָדַעְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַקְרִי זְוִי, אֲלָא אֲפִילוּ צְדִיק, אִיהוּ אַקְרִי זְוִי, דְּהָא זְוִי, צְדִיק אִיהוּ לְעֵילָא וְצְדִיק אִיהוּ לְתַתָּא. לְעֵילָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַקְרִי זְוִי. לְתַתָּא צְדִיק אַקְרִי זְוִי, דְּכַתִּיב, (שמואל ב כג) וּבְגִיָּהּ בֶן יְהוֹיָדָע בֶּן אִישׁ זְוִי, אַמַּאי אַקְרִי זְוִי בְּגִיָּן דְּאִיהוּ צְדִיק, דְּהָא צְדִיק זְוִי אַקְרִי, זְוִי הָעוֹלָמִים. וּבְרוּךְ צוּרֵי, כְּלָא זוּד, זְוִי וּבְרוּךְ, דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁי מִהַדְרֵי, דְּכַד מִתְזַבְּרִין כְּוֹדָא. אַקְרִי (שיר השירים ד) בְּאֵר מַיִם זְוִיִּים. דָּא זְבִיעַ לְזוּ, וְדָא אֲתַמְלִיא מַגִּיהָ.

363. וירום אלוהי ישעי – זה העולם העליון, שהוא רם ונשא, רם על הכל, שהרי ממנו יוצא הכל, [מקור שלא פוסק] וכל הנביעה שנובע למלא הבאר בראוי, ומשם מתברכת להאיר לכל אותם שלמטה. וכשמתמלאת [זו] הכל בראוי, אז וירום אלוהי ישעי.

363. וִירוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי, דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ רַם וְנִשָּׂא, רַם עַל כְּלָא. דְּהָא מִיגִיהָ זְפִיק כְּלָא, (מקורא דלא פסיק) וְכָל זְבִיעוֹ דְנִבִיעַ, לְאֲתַמְלִיא בְּיָרָא כְּדָקָא יְאוּת. וּמִתְבָּרַךְ אֲתַבְּרָכָא, לְאֲזַהָרָא לְכָל אֵינֹן דְלְתַתָּא, וְכַד (האי) אֲתַמְלִיא, כְּלָא כְּדָקָא יְאוּת, כְּדִין וִירוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי.

364. פתח רבי ייסא ואמר, (איוב לו) לא יגרע מצדיק עיניו ואת מלכים לכפסא וישיבם לנצח ויגבהו. בא ראה, בשרשעים לא שולטים בעולם ונאבדים ממנו [מהעולם], אז הצדיק שולט בעולם. זהו שכתוב לא יחיה רשע ומשפט עניים יתן. מה כתוב אחריו? לא יגרע מצדיק עיניו. מה זה עיניו? כמו שנאמר (תהלים לד) עיני ה' אל צדיקים.

364. פְּתוּחַ רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, (איוב לו) לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו וְאֵת מַלְכִים לְכַפְסָא וְיִשִּׁיבֵם לְנֶצַח וְיִגְבְּהוּ, תָּא זְוִי, כַּד זְוִיבִיא לֹא שְׁלִטִין בְּעֲלָמָא וְאֲתַאבִּידוּ מִיגִיהָ, (בעלמא) (מעלמא) כְּדִין צְדִיק אִיהוּ שְׁלִיט בְּעֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שם) לֹא יִזְיִיה רִשְׁעַ וּמִשְׁפַּט עֲנָיִים יִתֵּן. מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה, לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו, מַהוּ עֵינָיו, כְּמַה דְּאֵת אָמַר (תהלים לה) עֵינֵי יִי אֵל צְדִיקִים.

365. ואת מלכים לכפסא – אלו הם המלכים השולטים שנאחזים בכפסא. וישיבם לנצח –

365. וְאֵת מַלְכִים לְכַפְסָא, אֲלִין אֵינֹן מַלְכִין שְׁלִיטִין, דְּאֲתַאזְדִּין לְכַפְסָא. וְיִשִּׁיבֵם לְנֶצַח, דְּאֲתַקִּימוּ בְּכַרְסֵיָא,

שהתקינו בפסא בקיום שלם. ויגבהו – למה ויגבהו? לשלט בעולם, ויתקיים הפסא על עמודיו. דבר אחר ויגבהו – שנוטלים את הפסא ומעמידים אותו למעלה להאחזו במקומו בראוי, ואז הכל יחוד אחד.

366. בעודם הולכים ראו איש אחד שהיה בא, ועלם אחד עמו רוכב על כתפו. אמר רבי יצחק, ודאי שהאיש הזה הוא יהודי, וכדי לזכות אנשים הוא בא. אמר רבי ייסא, נזפה אנו בו בראשונה.

367. כשהגיע אליהם, אמר רבי ייסא, איפה הכלי [המדה של העמיר] עם מאכלי הדרך? אמר, כדי שיזכו [בו] אנשים, שהרי יש לי שני בנים, והגיע הצבא לעיר ונשבו, וכעת אני הולך כדי שיזכו בהם בני אדם. זכו עמו ונתנו לו לאכל.

368. בינתיים פתח אותו יהודי ואמר, (במדבר כח) את קרבני לחמי לאשי וגו'. הקרבן של הקדוש ברוך הוא בכל יום כדי לזון את העולם ולתת כלכלה למעלה ולמטה, שהרי בהתעוררות שלמטה מתעורר למעלה, ויזכה מתכללים כל אחד ואחד בראוי.

369. את קרבני לזומי, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי. לאשי, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) אכלו רעים וגו', ומה קודש ברוך הוא פקיד לאתערא מוזנא לעילא (לתת) בגין לאתערא מוזנא (לעילא) לתתא מזההו מוזנא. מאן דיהיב מוזנא לקיימא נפשא, על אונת כמה וכמה דקודש ברוך הוא ברוך הוא, ויעיר לו מוזן שלמעלה, ויתברך העולם בשבילו.

370. אמר רבי יצחק, ודאי זה הסוד בראוי, ויפה אמר. אמר רבי ייסא, ודאי על זה אמר אותו, שלא יזלזל אדם בשום אדם אחד בעולם, בשתי צורות זכינו לאיש הזה.

בקיימא שלים. ויגבהו, אמאי ויגבהו, לשלטאה בעלמא, ויתקיים פרסייא על סמכוהי. דבר אזור ויגבהו, דנטלי פרסייא, וזקפין לה לעילא, לאתאזודא באתריה פדקא יאות, וכדין כלא יוזודא זודא.

366. עד דהוו אולי, זבמו זוד בר נש, דהוה אתי זוד ינוקא עמיה, רכיב על כתפיה. אמר רבי יצחק, ודאי האי בר נש יודאי איהו, ובגין לזכאה לבני נשא קא אתי. אמר רבי ייסא, נזפה אנו בראשונה ביה.

367. פד מטא לצבייהו, אמר רבי ייסא אן קיסתא דטרימא (ס"א קיסטא דעמירא) בקירטוי דאורזא, אמר בגין דזכון (ד"א ל"ג בי) בני נשא, דהא תרין בגין אית לי, ואתא טורנא למתא, ואשתבו. והאידנא אזילנא, בגין דזכון בהו בני נשא. זכו בהדיה, ויהבו ליה למיכל.

368. אדהכי פתוז דהוא יודאי ואמר, (במדבר כח) את קרבני לזומי לאשי וגו'. קרבנא דקודשא ברוך הוא בכל יומא, בגין למיזון עלמא ולמיהב ספוקא לעילא ויתתא. דהא באתערוותא דלתתא, אתער לעילא. ובדא מסתפקין כל זוד וזוד פדקא יאות.

369. את קרבני לזומי, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי. לאשי, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) אכלו רעים וגו', ומה קודש ברוך הוא פקיד לאתערא מוזנא לעילא (לתתא) בגין לאתערא מוזנא (לעילא) לתתא מזההו מוזנא. מאן דיהיב מוזנא לקיימא נפשא, על אונת כמה וכמה דקודש ברוך הוא ברוך הוא, ויעיר לו מוזנא דלעילא, ויתברך עלמא בגיניה.

370. אמר רבי יצחק, ודאי רזא דא פדקא זוי, ושפיר קאמר. אמר רבי ייסא, ודאי על דא אמרו, דלא יזלזל בר נש, לשום בר נש אזורא בעלמא, בתרי גווי זכינא להאי בר נש.

371. פתחו ואמר, הפסוק הזה אמר רבי אלעזר, את קרבני לחמי לאשי. את קרבני – הסוד של בנסת ישראל, שכתוב את, את דוקא. קרבני – זהו קרבן וקשר להתקשר. לחמי – זה המזון שבא מלמעלה בהתעוררות שלמטה. לאשי – להכליל שאר החילות האחרים שהצטרפו להזון כל אחד ואחד פראוי לו. ריח נוחי – זה הרצון והקשר שאוחז את הכל בסוד העולם העליון.

372. תשמרו להקריב לי במועדו, מי הוא מועדו? בזמן שמתעורר אברהם לעשות רצונו, שכתוב (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר, ובזמן שנעקד יצחק על גבי המזבח, שאותה השעה היתה בין הערבים. ואמר רבי [חיא] ייסא, אם כך, זה שכתוב במועדו היתה צריך להיות במועדים! אמה לו, אותה השעה נכלל אש במים ומים באש, ומשום כך כתוב במועדו.

373. בא ראה, בכל הקרבנות לא כתוב כמו שכתוב כאן תשמרו להקריב לי. תשמרו – הסוד של שמור, שהוא צריך להקריב למעלה, שכתוב תשמרו להקריב לי במועדו, בימין ובשמאל, כמו שנאמר באברהם ויצחק, והכל בסוד עליון.

374. אמר רבי ייסא, אלמלא לא באתי לכאן אלא לשמע הדברים הללו – די לי. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא. על זה כתוב (ישעיה ה) ועמד בלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר.

375. ולבן הלך לגזו את צאנו וגו'. אמר רבי יוסי, מה זה תרפים? אלא עבודה זרה. ולמה נקראים תרפים? לגנאי היה, כמו ששנינו במקום התרף. ומנין לנו שהיו עבודה זרה? שכתוב למה גנבת את אלהי וכתוב עם אשר תמצא את אלהיך וגו'. ולבן המכשף של כל המכשפים של העולם היה, ובזה היה יודע את כל מה שרוצה לדעת.

371. פתחו ואמר, האי קרא אמר (דף קסד ע"ב) רבי אלעזר (במדבר כח) את קרבני לזבחי לאשי, את קרבני, רוא דכנסת ישראל. דכתיב את, את דייקא. קרבני, דא איהו קרבנא, וקשורא לאתקשרא. לזבחי, דא מוזנא דאתי מלעילא, באתערותא דלתתא. לאשי, לאתכללא שאר זילין אוורגין דאצטריכו לאתזנא, כל זוד וזוד כדקא זזי ליה. ריזו גיזוזי, דא רעותא וקשורא, דאתאזודא כלא ברוא דעלמא עלאה.

372. תשמרו להקריב לי במועדו, מאן מועדו, בזמן דאתער אברהם למעבד רעותיה, דכתיב, (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. ובזמנא דאתקד יצחק על גבי מזבוחא, דההיא שעתא, בין הערבים הוה. ואמר רבי (חייא) ייסא, אי הכי, האי דכתיב במועדו, במועדים מבעי ליה. אמר ליה, ההיא שעתא, אתכליל אשי במיא ומיא באשא, ובגין כך כתיב במועדו.

373. תא זזי, בכל קרבני לא כתיב כמה דכתיב הכא, תשמרו להקריב לי. תשמרו, רוא דשמור, דאיהו צריכא לקרבא לגבי עילא, דכתיב תשמרו להקריב לי במועדו. בימינא ושמאלא, כמה דאתמר באברהם ויצחק, וכלא ברוא עלאה.

374. אמר רבי ייסא אלמלא לא אתינא הכא, אלא למשמע מלין אלין, דיי. זכאין אינון ישראל, בעלמא דין ובעלמא דאתי. על דא כתיב, (ישעיה ס) ועמד בלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר.

375. (בראשית לא) ולבן הלך לגזו את צאנו וגו'. אמר רבי יוסי מאן תרפים, אלא עבודה זרה הוה, ואמאי אקרי תרפים, לגנאי הוה, כמה דתנינן במקום התורף. ובזמן דעבודה זרה הוה, דכתיב, (שם) למה גנבת את אלהי. וכתוב, (שם) עם אשר תמצא את אלהיך וגו'. ולבן זורשא דכל זורשין דעלמא הוה, ובהאי הוה ידע בכל מאן דבעי למנדע.

376. אָמַר רַבִּי זוּזַיָא, בְּקַסָּם אֲתַעְבִּיד. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר, בְּזוּזֵשׁ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לֹא אֲתַעְבִּידוּ אֲלָא בְּשַׁעֲתֵי יְדִיעָן. וְאִמַּאי אֲקָרִי תַרְפִּים. בְּגִין דְּבִטְשֵׁי הָאִי שַׁעֲתָא, וְהָאִי שַׁעֲתָא אֲרַפִּי יוֹדָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שמואל ב כד) רַב עֲתָה הֲרַף יָדָךְ.

377. אֹמְנָא פַּד עֲבִיד לִיה, הֵהוּא דִּידַע רַגְעֵי וְשַׁעֲתֵי קָאִים עֲלֵיה, וְאָמַר, הַשְׁתָּא אֲרַפִּי, וְהַשְׁתָּא עֲבִיד. וְלֹא תִשְׁכּוּ עֲבִידָתָא דְאֲצִטְרִיךְ דִּירְפוֹן מִיְנָה אֲלָא הָאִי. וְאִיהוּ מַלְיָל תְּדִיר, וְיִהִיב עֵיטִין בִּישִׁין לְאֲבָאֵשׁא לְנַפְשִׁיהָ דְבַר זָשׁ.

377. בְּשַׁהֲאֲמֵן עוֹשֶׂה אוֹתוֹ, אוֹתוֹ שִׁידַע רַגְעִים וְשַׁעֲתוֹת עוֹמֵד עָלָיו וְאָמַר: בְּעַת הַרְפָּה וְכַעַת עֲשֵׂה. וְלֹא תִמְצָא מַעֲשֶׂה שְׁצִרִיךְ שִׁירְפוֹ מִמֶּנּוּ אֲלָא זֶה. וְהוּא מְדַבֵּר תְּמִיד וְנוֹתֵן עֲצוֹת רְעוֹת לְהִרְעֵ לְנַפְשׁ הָאָדָם.

378. וְרוּזַל דְּזוּזִילָת, בְּגִין דִּיהִיב עֵיטָא לְאֲבָאֵשׁא לִיה לִיעֲקֵב, וּבְגִין בְּזוּזָא דְעֵבֻדָּה זְרָה, שְׂוִי לֹון הַזְּוֹזָתָה, עַד דְּלֹא יָכִיל לְמַלְלָא. דְּהָא פַּד אִיהוּ מוֹתֵתֵקֵן לְמַלְלָא, מְכַבְּדִין וּמְרַבִּיעִין קַמִּיה, וְהַשְׁתָּא מַה פְּתִיב, (בראשית לא) וְתִשָּׁב עֲלֵיהֶם. דְּכַר וְנִקְבָּא הוּו, וּפּוֹלְזוּגִין סִגְיִין קָא עֲבָדִין עַד לֹא מִמְלָלָן. וּבְגִינֵי כֹף אֲתַעֲכַב לְבָן תַּלְתָּ יוֹמִין, דְּלֹא יָדַע דְּעַרְק יַעֲקֹב, דְּכַתִּיב, (שם) וַיֵּגֵד לְלִבָּן בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרוּז יַעֲקֹב.

378. וְרַחַל פְּחָדָה, מִשּׁוּם שְׁנָתֵן עֲצָה לְהִרְעֵ לִיעֲקֵב, וּבִשְׁבִיל בְּזוּזֵן עֲבוּדָה זְרָה שְׂמָה אוֹתָם תַּחְתִּיָּה עַד שְׂאִין יָכוּלִים לְדַבֵּר. שְׂהִרֵי כְּשֶׁהוּא מִתְקַן לְדַבֵּר, מְכַבְּדִים וּמְרַבִּיעִים לְפָנָיו. וְכַעַת מַה פְּתוּב? וְתִשָּׁב עֲלֵיהֶם. זָכַר וְנִקְבָּה הִי, וְעֵבֻדוֹת רַבּוֹת עוֹשִׂים טְרַם מְדַבְּרִים. וּמִשּׁוּם כֹּף הַתַּעֲכָב לְבָן שְׁלִשָּׁה יָמִים, שְׁלֹא יָדַע שְׂבָרַח יַעֲקֹב, שְׂכַתוּב וַיֵּגֵד לְלִבָּן בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב.

379. וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זְמִין זְרַמִּיה בְּתַרִּין מַלְיָן, אֲוֹדְרוּ בְּכָל זֹרְשִׁין דְּהוּה לִיה וְאֲוֹדְרוּ בְּזִיעִין, בְּגִין לְאוּבְרָא לִיה מִן עֲלָמָא, דְּכַתִּיב (דברים כו) אֲרַמִּי אֲבָד אָבִי. כִּיִּן דְּזוּמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבַעַא לְאוּבְרָא לִיעֲקֵב. מַה פְּתִיב, (בראשית לא) הַשְׁמֵר לָךְ פֶּן תִּדְבַר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע. וְהִינֵנו דְּכַתִּיב, (שם) יֵשׁ לְאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע. בְּמָה אֲתַרוּזִין, בְּזֹרְשִׁין דְּהוּו בִּידְהָא.

379. וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זְמִין זְרַמִּיה בְּתַרִּין מַלְיָן, אֲוֹדְרוּ בְּכָל זֹרְשִׁין דְּהוּה לִיה וְאֲוֹדְרוּ בְּזִיעִין, בְּגִין לְאוּבְרָא לִיה מִן עֲלָמָא, דְּכַתִּיב (דברים כו) אֲרַמִּי אֲבָד אָבִי. כִּיִּן דְּזוּמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבַעַא לְאוּבְרָא לִיעֲקֵב. מַה פְּתִיב, (בראשית לא) הַשְׁמֵר לָךְ פֶּן תִּדְבַר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע. וְהִינֵנו דְּכַתִּיב, (שם) יֵשׁ לְאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע. בְּמָה בְּטַח? בְּכַשְׁפִּים שְׂהִי בִידוּ.

380. תָּא זוּזִי, לְבָן אֹזַל בְּיוֹמָא זוּד, אַרְזוּ שִׁבְעָה יָמִים דְּאֹזַל יַעֲקֹב, בְּגִין לְאֲעַקְרָא לִיה מִן עֲלָמָא. זוּד, עַל דְּאֹזַל. וְזוּד, עַל אֵינֹן תַּרְפִּים. וְאֵף עַל גַּב דְּרוּזַל אִיהִי עֲבָדַת לְאֲעַקְרָא לִיה לְאֲבוּהָ מִבְּתַר עֲבוּדָה זְרָה, אֲתַעֲנִשָּׁת. דְּלֹא רַבִּיאת לִיה לְבַנְיָמִן, וְלֹא קִיּוּמָא בְּהַרְיָה שַׁעֲתָא זוּדָא, בְּגִין צַעֲרָא דְאֲבוּהָ, אֵף עַל גַּב דְּאֲתַכּוּנָת לְטוֹב.

380. בָּא רָאָה, לְבָן הַלֵּף בְּיוֹם אַחַד הַדְּרִיךְ שְׁהַלֵּף יַעֲקֹב שְׂבַעָה יָמִים כְּדִי לְעַקֵּר אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם. אַחַד עַל שְׁהַלֵּף, וְאַחַד עַל אוֹתָם הַתַּרְפִּים. וְאֵף עַל גַּב שְׂרַחֵל הִיא שַׁעֲשֻׁתָה כְּדִי לְעַקֵּר אֶת אֲבִיהָ מֵאֲחֵרֵי עֲבוּדָה זְרָה – נַעֲנִשָּׁה שְׁלֹא גִדְּלָה אֶת בְּנִימִין, וְלֹא עֲמָדָה עִמּוֹ שַׁעֲהָ אַחַת בְּשִׁבִיל הַצַּעַר שֶׁל אֲבִיהָ, אֵף עַל גַּב שְׁהַתְּכּוּנָה לְטוֹב.

108

381. רבי יצחק אמר, כל ההיא תוכוזתא דהוה ליה ליעקב בלבן. אהדר ליה ללבן, לאודאָה ליה לקודשא בריך הוא, דכתיב (בראשית לא) ראה אלהים עד בני וביניך. בא ראה, כתוב אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו. חזר אותו הרשע לתקליתו. כיון שאמר אלהי אברהם, חזר ואמר ואלהי נחור.

382. וישבע יעקב בפחד אביו יצחק. מה הטעם בפחד יצחק ולא באלהי אברהם? אלא שלא רצה להטריח את הימין בשביל לבן, ולא עוד, אלא שלא צריך לאדם – אף על גב שנשבע באמת – להשבע במקום העליון של הכל.

383. אמר רבי יוסי, ודאי לקימא (ס"א לאומאה) פדקא יאות, אומי יעקב פך, והכי אתווי, ויעקב אשגוז במלה, אמר, הא איהו אמר אלהי אברהם, ושבק לאבא, אגא אשלים פלא, מיד וישבע יעקב בפחד אביו יצחק. דבר אזור, לאתכללא בדינא, למימקם עליה דלבן.

384. (בראשית לב) ויעקב הלך לדרך ויפגעו בו מלאכי אלהים. רבי אבא פתח ואמר, (בראשית ה) זכר ונקבה בראם וגו', כמה יש לנו להסתכל בדברי התורה. אוי להם לאותם אטומי הלב וסתומי העינים. הנה התורה קוראת לפניכם, (משלי ט) לכו לחמו בלחמי ושתו מיין מסכתי. מי פתי יסר הנה. חסר לב אמרה לו, ואין מי שישגיח.

385. בא ראה, בפסוק הנה יש סודות עליונים, הוא בפנים והוא בחוץ. זכר ונקבה בראם, נשמע לצורה הוא ונשמע לצורה הזו, ונשמע שהשמש והלבנה הם בחבור אחד, שכתוב בראם, כמו שנאמר (חבקוק ג) שמש ירח עמד זבלה. ונשמע שאדם וחוה נבראו יחד בזוג אחד, וכיון שנמצאו בזוג אחד, מיד ויברך אתם, שאין הברכה שורה אלא במקום שנמצאים זכר ונקבה.

381. רבי יצחק אמר, כל ההיא תוכוזתא דהוה ליה ליעקב בלבן. אהדר ליה ללבן, לאודאָה ליה לקודשא בריך הוא, דכתיב (בראשית לא) ראה אלהים עד בני וביניך. בא ראה, כתוב אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו, אהדר ההוא רשע לתקליתו, כיון דאמר אלהי אברהם, אהדר ואמר ואלהי נחור.

382. (דף קסה ע"א) (בראשית לא) וישבע יעקב בפחד אביו יצחק, מאי טעמא בפחד יצחק, ולא באלהי אברהם. אלא, דלא בעא לאטרוזא לימינא בגיניה דלבן. ולא עוד, אלא דלא לבעי ליה לאיניש, אף על גב דאומי בקישיטא, לאומאה באתר עלאה דכלא.

383. אמר רבי יוסי, ודאי לקימא (ס"א לאומאה) פדקא יאות, אומי יעקב פך, והכי אתווי, ויעקב אשגוז במלה, אמר, הא איהו אמר אלהי אברהם, ושבק לאבא, אגא אשלים פלא, מיד וישבע יעקב בפחד אביו יצחק. דבר אזור, לאתכללא בדינא, למימקם עליה דלבן.

384. (בראשית לב) ויעקב הלך לדרך ויפגעו בו מלאכי אלהים. רבי אבא פתח ואמר, (בראשית ה) זכר ונקבה בראם וגו', כמה אית לן לאסתכלא במלי דאורייתא. ווי לון לאינון אטימי לבא וסתימין עיינין, הא אורייתא קארי קמייהו, (משלי ט) לכו לחמו בלחמי ושתו מיין מסכתי. (שם) מי פתי יסור הנה זוסר לב אמרה לו, ולית מאן דישיגוז.

385. תא וזוי, האי קרא, אית ביה רזין עלאיין, איהו לגו, ואיהו לבר. זכר ונקבה בראם, אשתמע להאי זוונא, ואשתמע להאי זוונא. ואשתמע דשמשא וסיהרא בזבורא ודא אינון, דכתיב בראם. כמה דאת אמר, (חבקוק ג) שמש ירוז עמד זבולה. ואשתמע, דאדם וחוה פוזדא אתבריאו, בזוונא זוד. וכיון דאשתפוזו בזוונא זוד, מיד ויברך אתם. דלית ברכתא שריא, אלא באתר דאשתפוזו דכר ונקבא.

386. תא זוזי, כד נפק יעקב למיהר לזרון, בלזוזדוי הרה, דלא אינסיב. מזה פתיב, (בראשית כח) ויפגע במקום וגו', ולא אתיבו ליה אלא בזולמא, השתא דאינסיב והיה אתי בכלהו שבטין. כביכול משריין עלאין, פגעין ביה, ואתזוזנו ליה. דכתיב ויפגעו בו, אינון אהדרו למפגע ביה. בקדמיתא איהו ויפגע במקום, השתא אינון ויפגעו בו.

387. בגין דבגנייה דיעקב ובאינון שבטין, אתשקיין אינון ממניא דימא רבא. ולא עוד, אלא בקדמיתא בלילה בזולמא. השתא בזויוו דעינא, וביממא. הדיא הוא דכתיב, (בראשית ל) ויאמר יעקב כאשר ראם מוזנה אלהים זה וגו'.

388. במה הפיר אותם? אלא ראה שהם היו אותם שראה בחלום, משום כך קרא להם מתנים, מתנות שגראו למעלה ומתנות שגראו למטה.

388. במה (דף קס"ב) אשתמודע לון, אלא זומא, דאינון הוו, אינון דזומא בזולמא, בגיני כך קרא לון מוזנים, משריין דאתזוזו לעילא, ומשריין דאתזוזו לתתא.

389. למה נתגלו לפגש אותו? אלא השכינה הלכה אליו לטל את ביתו, ומצפה לבנימין לטל את הבית עם יעקב בראוי, ואז כתוב ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

389. אמאי אתגליאו למפגע ליה. אלא שכינתא אזלא לגביה, לגטלא לביתיה. ומזכא ליה לבנימן, לגטלא ביתא עמיה דיעקב פדקא יאות. וכדין כתיב, (ירמיה מו) ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד. ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (ע"ו פרשת ויצא)

390. ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים. משנה. חזקי השרים זקופים מלמעלה, ולהט חרב השנונה ממנה על כל [כמה] הצבאות והמתנות.

390. סתרי תורה (בראשית לב) ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים. מתניתיין, תוקפי דהורמני, זקיפין מלעילא, ושנא דזרבא דמלהטא ממנא על כל (ס"א כמה) זילין ומשריין.

391. אותה חרב הלוהטת היא חרב אדמה, שכתוב (ישעיה לד) חרב לה' מלאה דם. חרב הזאת שתלויה בה הפוד, הם שמתהפכים לכמה צורות. הוא נשים, הוא גברים, בצדדים רבים, נפרדות הצורות האחרות לכמה דרגות.

391. והוא זרבא מלהטא, היא זרבא סומקא. דכתיב, (ישעיה לה) זרב ליי מלאה דם. והוא זרבא דתלויא ביה הפוכא, אינון דמהפכי לכמה זוניין. הוא זשיין, הוא גוברין, בסטריין סגיאין, מתפרשיין זוניין אזורנין לכמה דרגין.

392. מהצד של עץ החיים הם יוצאים, שמתחדים ביחוד בקשר. אלו הקדושים נשאבים תמיד מטל השמים. השם של

392. מסטרא דאילנא דזוזי, נפקי אינון. דמתזוזדי בזוזודא בקשורא. קדישיין אלין, אשתאבן תדיר מטל השמים, שמייה דאלקים, אתתקין בהו. (ס"א ועל דא

אלהים מתתקן בהם. [ועל זה אמר משמוני הארץ ונתקן] בארבעה הצדדים של העולם נעשו לעמודי הכפא. כלם מרגליות ואיברים ועמודים, לא נפרדים לעולם מתוך השם הזה, הם הקשרים של יעקב שבחר לחלקו ונקשרים בשם הזה, כלם יצאו [בערב].

393. ויעקב, בשיצא ללכת לדרבו, הקיפו אותו לארבעה צדדים. לארבע הזויות של העולם שמרו אותו. בשעה קלה התרגש מהעץ [מהמקום] שלמעלה לשמר את העץ שלמטה, ואז ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה. אז ויקרא שם המקום ההוא מתנים.

394. אמר רבי יהודה, בא ראה את שלמותו של יעקב שלא רצה ללכת אלא ברשותו של לבן. ואם תאמר, בפעם אחרת למה לא? אלא משום שיעקב פחד שלא יעזב אותו, וישתלמו שנים עשר השבטים בארץ אחרת. ועל כן, בין שראה שהגיעה השעה של בנימין, ברח, כמו שנאמר ויברח הוא וכל אשר לו. בין שנולד בנימין, נקשרה השכינה עם כל השבטים, ונטלה את הבית עמם. ויעקב היה יודע ברוח החכמה, שבאשר ישתלמו שנים עשר השבטים, שהשכינה תתקשר עמם ורחל תמות, והיא נוטלת את הבית.

395. ובא וראה, כך למדנו, העולם התחתון ראוי לו ליעקב כמו שראוי למשה, אלא שלא יכלה עד שהיו שנים עשר שבטים בבית להתקשר עמם, ואז נדחתה רחל, והיא נטלה את הבית עם כל השבטים והיתה עקר הבית, ואז (תהלים קיג) מושיבי עקרת הבית. אמר יעקב, הנה הגיע הזמן שישתלמו שנים עשר השבטים, וודאי שהעולם שלמעלה ירד לו לבית ויתקשר [העולם שלמעלה ירד לו בביתו והתקשר] בהם, והענינה הזאת נדחית לפניו. אם תמות פאן, לא אצא מכאן לעולמים. ולא עוד, אלא בארץ הזו לא ראוי להשלים את הבית. משום כך, (בראשית ל) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף, טרם שישתלמו השבטים.

אמר משמוני הארץ (ואתתקן) בארבע סטריין דעלמא, אתעבידו סמכין דפרסייא. כלהו מרגליתין, שייפין וסמכין, לא מתפרשין לעלמא. מוּזו דא שְמא, אינון קשורין דיעקב, דבריר לזולקיה. ומתקשרין בשמא דא, כלהו נפקו (בערב) (ביעקב).

393. ויעקב כד נפק למיזל לארזויה, לארבע סטריין אקיפו ליה, לארבע זווין דעלמא נטרו ליה, בשעתא קלה אתרגיש מאילנא (ס"א מאתר) לעילא, למיטר אילנא דלתתא, וכדין (בראשית ל) ויאמר יעקב כאשר ראם מוּזוה אלהים זה. כדין (בראשית ל) ויקרא שם המקום ההוא מוּזנים. (נדפס דף קנ"ח ע"ב ושם מפורש)

394. אמר רבי יהודה, תא זוזי, שלמותיה דיעקב, דלא בעי (בעא) למיזל אלא ברשותיה דלבן, ואי תימא, זמנא אזורא אמאי לא. אלא בגין דדזייל יעקב דלא ישבוק ליה, וישתלמו תריסר שבטין בארעא אזורא. ועל דא בין דזמא דמטא שעתא דבנימין, ברוז. כמה דאת אמר, (בראשית לא) ויברזו הוא וכל אשר לו. דכיון דאתיליד בנימין, אתקשר שכינתא בכלהו שבטין, ונטל ביתא בהו. ויעקב הוה ידע ברוזא דזוכמתא, דכד ישתלמו תריסר שבטין, דשכינתא תתקשר בהו, ורוזל תמות, ואיהי נטלא ביתא.

395. ותא זוזי, הכי אולפנא, עלמא התאה, אתנוזי ליה ליעקב, כמה דאתנוזי ליה למשה, אלא דלא יכילת, עד דהו י"ב שבטין בביתא, לאתקשרא בהו. וכדין, אתרוזיית רוזל, ונטלת איהי ביתא בכלהו שבטין, והות עקרא דביתא. וכדין (תהלים קיג) מושיבי עקרת הבית. אמר יעקב, הא מטא זמנא דישתלמו י"ב שבטין, וודאי עלמא דלעילא ייזוות ליה לביתא, ואתקשרא (נ"א עלמא דלעילא ייחות ליה בביתיה, ואתקשרא) בהו, ובסכנתא דא אתרוזיית קמיה. אי תימות הקא, לא אפוק מכאן לעלמין. ולא עוד, אלא בארעא דא, לא אתנוזי לאשכמא ביתא. בגין כך, (בראשית ל) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף, עד לא ישתלמו שבטין.

396. שָׁמַע רַבִּי שְׁמוּעוֹן, אָמַר, וּדְאֵי שְׁכַל
דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה יָפִים, וְזֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל.
וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה לֹא הִלֵּךְ לוֹ לְדַרְכּוֹ מִיָּד?
אֲלֹא כָּל זְמַן שָׂרְחַל לֹא הִתְעַבְּרָה מִבְּנֵימִין,
הִתְעַבְּבָ שָׁם. בֵּינָן שֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁל בְּנֵימִין,
בְּרַח, וְלֹא בִקֵּשׁ רְשׁוּת, כְּדִי שְׁלֹא יִתְעַבְּבָ
שָׁם, וְהִתְחַבֵּר יַעֲקֹב עִם כָּל הַשְּׂבָטִים בְּמָקוֹם
שְׁצָרִיד. ע"כ סתרי תורה

396. שָׁמַע רַבִּי שְׁמוּעוֹן, אָמַר, וּדְאֵי כָּל מַלְוֵי דְרַבִּי
יְהוּדָה שְׁפִיר, וּדְאֵי סְלִיק עַל כֻּלָּא. וְאֵי תִימָא, אֲמַאי
לֹא אֶזְל לִיהָ לְאַרְזוּיָהּ מִיָּד. אֲלֹא, כָּל זְמַנָּא דְרוּזַל לָא
מוֹתְעַבְּרָא מִבְּנֵימִין, אֲתַעֲכַב תַּמָּן. בֵּינָן דְּמִטָּא זְמַנָּא
דְּבְנֵימִין, עָרַק, וְלֹא בָעָא רְשׁוּתָא. בְּזִין דְּלֹא יִתְעַכְּבָ
תַּמָּן, וְאֲתַזְזַבֵּר יַעֲקֹב בְּכֻלְהוּ שְׂבָטֵין, בְּאַתֵּר
דְּאַצְטְרִיד. (ע"פ פרשת ויצא)

בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן יְיָ מְלֹכֵנוּ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

